

ad medietate e dupla ad pportiones totu vtus ad totu: g i duplo i miori tpe cabit medietate effect.

CAut in medio medius: aut in eqli duplu.

Quarta regla e. Si vt aliq cat aliq qlitate ul qtitate i aliq tpe medietas vtus cabit medietate qlitatis ul qtitatis i eode tpe: z h e 24 de anneris q pot pbari p b q eade e pportio totu ad totu. z medietas ad medietate: z hac pne itedit pbs cu dic. aut i medio me. h e vt i medio h e medietas vtutis cabit mediu. i. medietate effect i eode tpe: z si sit dupla vt i eqli tpe cabit dupla qlitate ul qtitate: z hec est regula secunda posita superius.

CSi aut alteras: aut auges tatu i tato tpe auget: aut alteret: no nece e mediu i medio: z in medio mediu. Sed nihil si cotin git augmetabit aut alterabit: sic z i graui.

Hec e 3a pti 2a pris pn hui capli i q pbs excludit vna regula falsa i motu alteratiōis z augmetatiōis z e q si aliq vt alteret ul augeat tātū in tato tpe medietas vtus mouebit tātū i tato tpe ul i medio tps ul in duplo tpe. ista regla e falsa. qz ei oppositū e uey. s. qz no opz q si aliq vt alteret uel augeat tātū i tato tpe q medietas vtus alcer ul augmetet tātū i aliq tpe siue i tpe eqli siue in duplo siue i medietate tps sic dem e de gvi. Un oppm regle pdicte false pot poni 25a de anneris hat li. s. qz no opz q si aliq vt alteret ul augmetet aliqd totū i aliq tpe q medietas vtus possit alterare uel augmetare tātū i aliq tpe: hec pbat p file sic. Sic e in motu locali ita e i motu alteratiōis z augmetatiōis. s. i motu locali no opz q si aliq vt possit moue localr aliqd gve h e aliqd gve podus q pp h medietas vtus possit moue localr tātū podus i aliq tpe ut visū est supi. **C**Ita pbone tagit pbs. d. sic z i gvi h e sic i mouedo gve ut i portado podus gve no opz q medietas vtus possit moue totū gve i aliquo tpe. Ita nec i motu augmetatiōis z alteratiōis opz q medietas vtus possit alfare ul augmetare totū i aliq tpe. **C**Hic se duo nōnda. p m est q cap p qua aliq totū pot alfare aliqd corp: z tñ ei medietas nō pot alterare idē corp e dup. vna cā pt ee pp distatiā ut. s. qz corp altabile tātū distat qstū medietas distat totū. nō pt agē p tātā distatiā p qstā totū alteras pot agē. Alia cā pot ee prietas qe ex pte vna z nō ex pte altera ut qz totū alteras hēt prietate ad altabile sufficiētē ad actionē z medietas alterang nō hēt tātā prietate ad alterabile qsta regriū ad actionē z augmetationē. **U**l dī qz cā hui e qz vt totū maior z fortior e qz vt medietas. **C**2o e notādū qz cū pbs dic i tex. In medio mediu aut in equali duplu. qz pbs p medium uel duplu in alteratione nō semp intelligit duplu uel mediu mobilis: sed per duplum uel medium itelligit duplu z me^m foze fm quā fit alteratio uel augmetatio qlitatis ul qtitatis q se hēt ad altationē ul augmetationē sic se hēt lōgitudō spatij ad motū localē. Et p h finif h modicu de expōne septimi pbicoz qd mihi visū e ex itētiōe pbi z 21o z c.

CFinit liber septimus de phisico auditu.

CIncipit liber octauus.

Ed utz fact^o sit aliqū mot^o cū nō eet pri^o: z corrupit itez: sic q moueri nō

bil sit: aut neq fact^o e: neq corrupit: sed erat semper z erit: z hoc imortale: z sine quiete existit in his que sunt ut vita que dam nā oib^o subsistētib^o. Esse qdē igitur motū oēs affirmāt de nā aliqd dicētes. ppter h q nōdū faciūt z de gūatiōe z corruptiōe esse p̄sideratiōez oib^o ipis. qz im possibile est esse: nisi sit motus.

Ste e octau^o z ultim^o liber pbicoz i q pti i nent 4° tctat qz i p det mīat de etnitate z finitate mot^o. In 1° ibi L Pri^m at p̄siderōnis. Jdet mīat de imobil^o p̄mi motoris. In 3° ibi L Elat vō aliō. Jdet mīat de p̄mitate motuū ingredō z declando qz mot^o e p̄m^o motuū. In 4° at ibi L Qd at ipartibile. Jdet mīat de ipartibilitate p̄mi motoris. Pri^m tractat p̄riet duo capla. qz i p̄ declaraf qz p̄m^o mot^o e etn^o ex pte añ z ex pte post. In 2° ibi L Cōtraria at z c. Jponunt z solunt rōnes q vident destrue eternitate p̄mi mot^o. Pri^mū cap^m p̄riet tres ptes pn^o. qm i p̄ pbs p̄pōit itētiōne suā z cām intētionis. In scda ibi L Incipiem^o aut. JDeclat itētiōne suam ostēdēdo qz semp fuit mot^o. In 3° ibi L S3 nō aliqū. Jreprobat opiones ponentiū nō semp fuisse motū ut opione Anara. z Empedo. Pri^ma ps p̄tinet tres pti^o: qm i p̄ pbs p̄pōit itētiōne suā z cām itētionis. In 2° vō ibi L S3 qz i qdē. Jpōit opiones antiqruz ad utrāqz pte qōnis. i 3° ibi L Cōsiderādū igit. Jōit dit utilitate hui^o iquisitiōis. In p̄ igit p̄ticula hui^o partij p̄bus p̄ponit itētiōne suā z qōne suā. d. qz post p̄ dca q̄redū e z cōsiderādū: utz mot^o sit fact^o aliqū: ita qz nunqz pri^o fuit mot^o. z et e q̄redū utrū mot^o aliqū corrupet: ita qz nihil mouebit postea ul nūqz fact^o e mot^o de nouo qz sp fuit mot^o: neqz aliqū corrupet s3 sp erit mot^o tāqz qdā imortale z ideficiēs sine gete. Ita qz nunqz oia gescūt: s3 qz mot^o e tāqz vita ideficiēs z imortalis oib^o exstētib^o p nāz. Un breuiter itētiō pbi e q̄rere an sp fuit mot^o z sp erit uel nō sp fait mot^o z erit. **C**Et est sciēdū qz p̄bus hic cōparat adiuicē motū z vitā qz sic videm^o esse i aialib^o. v3. qz aialia viuūt qz diu appet i eis aliqs mot^o. s3 cessate oi motu ab aialib^o dnr aialia mori: z iō mot^o assilaf vite. Est eni mot^o qsi vita corpoz nāliū quēadmodū aia i vita corpoz aiatōz. **C**Eē qdē z c. **J**Lās hui^o iquisitiōis assigt. s. an sp fuit motus z e ita: qz pbs itēdit p̄scrutari an mūdus sit etn^o ul de nouo factus: quā p̄scrutationē faciet in libro celi. **C**S3 ad sciēdū an mūdus sit etern^o opz p̄scire an mot^o sit etern^o. qd p3. qz oēs loquētes de nā. i. de factura mūdi affirmāt motū eē: nō eni p̄nt aliq ponē mūdū eē sem aut gūationē z corruptiōne mūdi nisi pcedāt motū eē. vñ mūdus z motus psequūt se qstū ad eē etn^o z qstū ad eē de nouo factū. ita qz ad hoc qz sciat mūdū eē eternū uel de nouo sem opz scire motū eē etnū ul de nouo sem. **C**Esse qdē igit. **J**Quidā aut dicūt qz p̄bus i hoc loco r̄ndet cuidā tacite qōni q talis est. **M**otū eē eternū p̄supponit motū eē. g p̄bus vī esse ingreduz an motus sit in reb^o qz sit ingredū an mot^o sit etern^o. **L**ui rōni r̄ndet p̄bus dicēs qz nō est ingredū in scia nāli an motus sit in rebus: qz hoc est per se manifestum oibus loquētib^o de natura z de p se manifestis non est ingredū. **Q**d aut motū eē in

14. cōclufio
in annexio.

15. cōclufio
in annexio.

16. prima no
india.

Secūda no
indium

z. cō. p.

102. 103.

104. 105.

106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500.

reb⁹ sit p se manifestu: patet p b. qz oēs q locuti sūt de nā affirmant q mot⁹ sit ut patet de his qui ponunt mundū esse factuz z de his qui p̄siderant de gñatiōe z corruptiōe rez que nō p̄t ee sine motu.

C Sed quāti qdē infinitos mūdōs dicūt ee z quosdā qdē fieri: quosdā autē corrupi: b mūdōz sp dicūt ee motū. Necessariū enī gñationes z corruptiōes cū motu ee ipōrū. Quicūqz aut vñū z nō ee semp: z de motu apponunt fm̄ rationem.

C Nec ē 2^a p̄t⁹ p̄t⁹ p̄t⁹ hui⁹ capli i qua phis ponit opiones antiq̄rū ad utrāqz p̄tē qōnis narrādo q oēs antiq̄ p̄portioabilr dicūt de eternitate mūdi z de eternitate mot⁹. Et p̄ ponit opionē dicētiū sp ee motū. 2° ponit opionē dicētiū motū nō sp ee. z h̄ ibi Quicūqz aut. Primo igit ponit opionē Democriti q posuit infinitos mūdōs ee in diuersis p̄tib⁹ infini uacui z q̄sdā aliqñ gñari z alios corrupi: ita q gñatio vñ⁹ mūdi ē corruptio alius mūdi z e⁹: z sic ipse z sui sequaces dixerūt mūdū sp fuisse: qz statū post vñū mūdū gñat ali⁹ mūdus: ita ē dixerūt motū sp fuisse: nec tñ dixerūt aliqñ vñū motū semp fuisse. sed dixerūt motū sp fuisse p̄ successione vñ⁹ mot⁹ post aliū motū: qm̄ ipsi posuerūt mūdū sp ee p̄ successione vñ⁹ mūdi post aliūz. Nā dixerūt q gñatio vñ⁹ mūdi ē corruptio alii⁹ z gñatiōes z corruptiōes nō sūt sine motu: iō sicut dixerūt mūdū sp ee z sp fuisse p̄ successione: ita dixerūt motū sp ee z sp fuisse p̄ successione. **C** Quicūqz aut. Iudic phis ponit opionē ponētiū q nō sp fuit mot⁹ dicēs q qcūqz nō posuerūt p̄les mūdōs s̄ tñ vñūz mūdū z illū nō sp fuisse: sed aliqñ incepiſſe sic Anax. z Empe. posuerūt. illi oēs p̄s̄lr dixerūt de motu. s. q nō sp fuit mot⁹ sed aliqñ icepit z sic p̄z q qdā antiquoz dixerūt q sp fuit mūdus per successione vñ⁹ mūdi post aliū. z illi p̄portioabilr dixerūt de motu. s. q sp fuit mot⁹ p̄ successione vñ⁹ mot⁹ post aliū. Et qdā dixerūt q nō sp fuit mūdus ut illi q p̄debāt tñ vñū mediū ee. z isti p̄s̄lr dixerūt de motu. s. q nō sp fuit mot⁹: sed qñ qz icepit mot⁹ ee ita q nullus mot⁹ p̄us exitebat. z isti fm̄ rōnē dixerūt in b q p̄s̄lr dixerūt de mūdō z de motu. Rōnabile enī ē q si nō sp fuit motus q nō sp fuit mūdus. z e⁹. Et ex h̄ manifestū ē q q hēt cōsiderare de eternitate mūdi hēt p̄siderare de eternitate mot⁹. **C** Notādū q 2° mouet hic qōnē: utrū phis itēdit oñdere eternitatē mot⁹ in cōi: ul̄ solū eternitatē p̄mi mot⁹: z dic q fm̄ qd appet p̄ aspectu phis oñdit b mot⁹ eternitatē i cōi. b enī itellexerūt alpharabi⁹ Alui. z auēpace hyspanus. v3. q itētio p̄bi ē i p̄n⁹ hui⁹ tctat⁹ declare q añ oēm motū ē mot⁹ z añ oēm trāsmutationē ē trāsmutatio: z q mot⁹ nō deficit s̄z gen⁹ ut h̄ p̄cedat ad declandū motū ee p̄m⁹ z eternū q cōtinuet oia siue sit vñ⁹ siue p̄les. Et 2° q̄tū ad illō dubiū dicit sic. Ego aut cū credebā expōnē hui⁹ loci ee istā. v3. q phis itēdit pbare q añ motū ē mot⁹ ita q mot⁹ nō deficit fm̄ gen⁹: erā aliq̄tulū i errore. Et dicit q phis b itēdit pbare p̄m⁹ motū ee eternū aut p̄mos mot⁹ ee eternos si sint p̄les. Et dic sic iueni fm̄ oēs suos p̄ueniētes sibi adiucē fm̄ illā itētionē nō fm̄ expōnē q vñ p̄ aspectu qd̄ declat dicēs q alr declatio p̄bi ee dīnuta. Et dic q phis loquens de p̄

motu dic. ē quasi vita eoz q̄ p̄stituūtur p̄ nām. Un̄ p̄bat 2° q itētio p̄bi ē b pbare p̄m⁹ motū ee eternū z b oñdit p̄ b. qz phis dicit q mot⁹ de q̄ itēdit ē q si vita eoz q̄ cōstituūtur p̄ nām. z et p̄ b qz phis induc̄ diffōnē mot⁹ ad declandū p̄m⁹ motū ee eternū z nō ad declandū q añ oēm motū ē mot⁹ ut credidit Alpharabi⁹. Et dic 2° q nō ē uey fm̄ itētionē p̄bi q añ oēm motū erat mot⁹. qz añ motum p̄tinētē totū nō ē mot⁹. Silt q añ trāsmutationes q̄ ē p̄ trāsmutatio sit trāsmutatio ē flm̄. s̄ istō. v3. añ oēm trāsmutationē ē trāsmutatio. ē uey de motib⁹ p̄ticlarib⁹ q̄s p̄tinēt mot⁹ ul̄is fm̄ qd̄ b. s. eternitas ul̄ ee eternū segtur motū ul̄es. nō qz b. s. ee eternū existit i eis p̄ z eēntialr. h̄ 2°. Un̄ breuit fm̄ hāc expōnē 2° phis itēdit b pbare eternitatē p̄mi mot⁹: z b p̄ diffōnē mot⁹ ut videbit i 2^a p̄te huius capli. Un̄ ee eternū p̄ z eēntialr iest p̄ motū z iest alijs motib⁹ p̄ accūs solū. s. rōnē p̄mi motus. Nec phis p̄bat eternitatē p̄mi mot⁹ p̄ eternitatē successio nis motū p̄ticlarū adiucē tanq̄z p̄ signū: qz nō dū ē declatū de eis. s. de motib⁹ p̄ticlarib⁹ eos ee tales p̄ accūs. s. sp̄ sibi adiucē succedētes. Sic igit p̄z q itētio p̄bi ē dup⁹ expō itētiōis i b loco. Quaru vna ē q phis itēdit b pbare q mot⁹ est eternū s̄z gen⁹. Alia ē q phis itēdit pbare motū p̄m⁹ ee eternū z utrāqz hāz expōnū aliqñ tenuit 2° ut ipse asserit. Et p̄ 2° expō p̄ aspectu appet vior. s̄ fm̄ eū 2° expositio ē simp⁹ certior z tenēda. Sic igit p̄z q itētio 2° ē ista. v3. q phis itēdit b pbare eternitatē p̄mi mot⁹. s. mot⁹ celi. z vñ q 2° declat b ex 4°. q rū p̄m⁹ ē: qz alr rōnes p̄bi eēt iſufficiētes nisi p̄baret p̄m⁹ motū ee eternū. qm̄ alijs mot⁹ nō p̄tinuant nisi p̄ p̄m⁹ motū. s. p̄ motū celestē: z iō rōnes sue non sufficerēt ad pbādū motū ee eternū nisi arguerent de p̄ motu. s. celesti. **C** Scdm̄ ē qz phis ingrit b an mot⁹ q ē vita qdā bis q̄ subsistūt fm̄ nām sit fact⁹ ul̄ eternū. sed mot⁹ p̄m⁹. s. celestis maxie vñ ee vita. iō vñ q phis b loquat de motu celesti. **C** 3° p̄z idē ex mō arguēdi. Arguit enī sic. oēm motū nouū p̄cedit alijs mot⁹. s̄ nullus mot⁹ ali⁹ a motu celi p̄cedit oēm motū nouū: cū igit phis b loquat de motu q p̄cedit oēs motū nouū: p̄z q phis loqtur hic de motu celi i pbādo motū ee eternū. **C** Quarto p̄z idē p̄ b q phis p̄ diffōnē mot⁹ p̄bat motū ee eternū p̄ b. qz mot⁹ ē act⁹ mobil⁹ iquātū mol⁹. z p̄ p̄m⁹ motus p̄supponit mol⁹: z p̄ b q mot⁹ p̄supponit mol⁹ nō p̄bat motū ee eternū s̄z gen⁹: s̄ q alijs vñ⁹ mot⁹. s. mot⁹ celestis ē eternū. Mibi videt q 2° expositio sit va: z addo vñā rōnē ad pbādū. Nā phis i 2° ca. hui⁹ p̄mi tctat⁹. s. ibi. Nā tria sūt h̄is. p̄oit z soluit rōnes q̄ vident ee p̄ p̄maz̄ p̄nē hui⁹ li. s̄ ille rōnes solū pbāt q vñ⁹ mot⁹ nō ē p̄tinuū z p̄petuū. z nō p̄bat successione motū nō ee p̄petuū. ut s̄ p̄z. iō vñ q phis b p̄bat aliqñ vñū motū ee p̄tinuū z p̄petuum. z ille ē mot⁹ p̄m⁹. s. mot⁹ celestis. Et hāc opionē tenet dicēs dñs Albert⁹ q phis itēdit b ingre si sit alijs mot⁹ p̄petuū q sit cā successiōis alioruz motū: qz si demrarem⁹ hic successione iſeriorum motū ee p̄petuū: z p̄ b uellem⁹ tanq̄z per signum seu tanq̄z p̄ effectū demrare q vñ⁹ p̄m⁹ mot⁹ z p̄petuū: tē eēt demratio iſufficiēs: z eēt demratio circularis. qm̄ hic p̄cluderet q eēt alijs mot⁹ p̄petuū p̄ b. qz successio motū est p̄petua. Et in 2° de gñatione p̄cludit mot⁹ iſeriores ee p̄petuos s̄z successione p̄ b q latio circuli ē p̄petua. z tē eēt demratio

Op. De
mocris.

Op. an. z
Empe.

Q^o an phis
intendat oñ
dere eterni
tatē mot⁹ in
cōi vel solūz
eternitatē p̄
mi motus.
Expōitio
Aluicē. z
auē.
Expōitio
p̄m.

Expō
p̄para.

Prim

Secun

Tertiu

Quart

Op. al

circularis. Et pp h dic Alber. q pbs h inestigat il
 lud ex q i 2o de gna. pcedit. v3. q e aliqs vn mot
 pm 7 ppetu q e ca ptiue successiois motu iferio
 rus 7 i ma gnabiliu 7 corruptibiliu. C Alijs tn no
 placet sic dice. s3 dnt q pbs h pbat motu s3 gen
 seu motu i coi ee ppetuu. 7 h pbat quadruplr. tu
 qz media sut coia: tu qz iferi faciet inqstione spa
 le de eternitate pmi mot qd non faceret si h esset
 sufficieter onsu: tu qz pbs iferi i demrando pmi
 motu ee sempicnu utif demra h: qd no faceret si
 h pbaret p motu ee etnu: tu qz iferi inqrit an ali
 qua semp moueat: qd frustra qreret si h pbaret
 motu celeste ee etnu. C Mibi tn v3 q rones ille
 no pcludat. p3 eni no pcludit. qz p media coia ap
 propata pni spali pot pbari p spalis: 7 sic e hic ut
 videbit. nec et ro 2o pcludit: qz pbs frequeter pro
 bat eade pne in diuersis locis. 7 id cu h q inferi
 pbat motu ee eternu: bñ stat q et h pbat illd ide:
 p ali d tn 7 ali d me h 7 ibi. nec 3a ro pcludit. qz
 pbs iferi i pbado p motu ee eternu utif aliqb
 declaratis h. sed non utif pncipali h declarata.
 Nec ualet ro 4a qz pbs iferi ubi inqrit an aliqua
 semp moueat: ite dit declare q semp mouent 7 q
 no. Un in multis locis querit pbs illud qd prius
 declarauit. qz mltoties 7 i varijs locis qrit eade pne
 sicut multoties declarat pne eade in diuersis locis.

Opio ali
uoz.

Contra r5
ni supra
curum.

E. co. 2.

E. co. 3.

Op. ana. vi
de tri oppo
pno pb. co.
3a.

Op. ep.

C Si igitur contingit aliqui nihil moueri: du
 plr nece est h accidere. Aut eni sic Ana
 xagoras dicit. iquit eni ille sil oib9 existen
 tib9 7 quiescētib9 i infinito tpe motu facere
 7 intellectū 7 disgregare. Aut sicut Empe
 docles i pte moueri: 7 iterū qescere. Ado
 neri quidē cū amicitia ex mult9 faciat vnū
 aut discordia mltā ex vno. Quiescere at
 in medijs tpi b9 dicēs sic: inquātū qdē ex
 plib9 vnū dicit aptū fieri: inquātū at iterū
 ex vno gemiato plima pficiuntur. Sic q fi
 unt res: 7 nullo mō ipi 9 ē fm vnū: sic aut
 pmutant nec simul pficiunt. Sic autem
 sp sūt immobiles fm circulū. Hoc eni q
 sic pmutatur ab hic ide dicē ipz opinādū
 ē. Cōsiderādū igit de hoc quō se hēt: pre
 ope eni solū ad nāe pnsiderationē scire ue
 ritatē. sed ad scientiaz de principio pmo.

C hic ondit q ponētū motū nō ee eternū erāt due
 opiones: quaz vna fuit Anax. 2a vo fuit Empedo
 clis. Nā Anaxagoras posuit q oia p existebāt in
 qdā chaos cōfuso tpe infinito sub gete. ita q nunq
 pfuit mot9: 7 q postea icepit intellect9 q est de apd
 ipz distiguere ex mixto 7 exbere ea de latitatione
 i actū. Un breuiter Anax. posuit q oia p qescebāt
 tpe infinito 7 in qdā chaos: 7 postea intellect9 qui so
 lus est impmixt9 icepit mouere 7 distiguere illud
 chaos p fusu separādo res abiucē 7 cādo motū.
C Alia vo fuit opio Empedoclis ponētis q in ali
 qua pte tpi est mot9 7 in aliqua nō. sed tūc omnia
 qescebāt. ponebat eni q amicitia ul discordia siue
 lis erāt p cāe oium: ita q amicitia i cōgregādo ul
 vniēdo elta 7 ptes vniuersi ē cā corruptionis mun
 di: qm ee vniuersi pstitit i ordine 7 distictioe ptiū:

7 posuit q lis in segregādo elta 7 ptes vniuersi ab
 iucē ē cā gnatiōis mudi respectu tn mixtoz posu
 it e9: qm amicitia pgregādo elta adiuicē ē cā gna
 tiōis mixtoz. 7 lis i segregādo ē cā corruptionis
 mixtoz. In medio at tpe mot9 iter actionē litis 7
 actionē amicitie posuit oia ee i gete. 7 sic dicit q i
 i finitū mot9 toti9 succedit geti 7 ges motū. 7 hanc
 sniaz scripsit metricē: ut p3 i tra. C Un sciēdu fm
 2o h q pbs i recitādo opiones illoz q posuerunt
 mūdū nō sp eēnō recitauit opionē Platonis: quia
 Plato posuit mūdū icipe eē: nō tn posuit motū icī
 pe ee: qz dicit q anteq mūdus eēt fact9 oia moue
 batur motu iordiato: quē de9 postea ad ordinē re
 duxit. C Cōsiderādū at. J C Nec ē 3a pti clā pme
 ptis pncipalis hui9 capli in qua pbs narrat utilita
 tē inqstiois hui9 dicēs q e pnsiderādū quō se hēt
 circa eternitatē mot9. 7 dicit q ista pnsideratio non
 solū ē utilis ad ingredū vitatē i scia nāli. sed et est
 utilis ad sciam de p pno. s. ad metaphisicā: qm ad i
 uestigādū p pno ee utif pbs p pno eternitate mo
 tus. C Un fm 2o em ē notādū h q dnt. i. metaphi
 sicus accipit p pno mouētia ee a nāli: 7 nullā viā
 hēt ad demrādū p motorē ee nisi accipiat ipsaz
 p pnti a nāli: 7 id 2o reprobat h Aui. 7 Algaç
 le eius sequacē q dixerūt metaphisicā posse demō
 strare p motorē ee aut aliquā formā abstractaz a
 mā ee. Un dicit 2o q illud qd Aui. estimauit
 s. q dntus dz demrare p pno ee flm: 7 via qua
 finxit ipm iuenisse qua usus est in suo libro: 7 simi
 liter algaçel ipsum sequens est via tenuis 7 nō de
 monstratiua aliquo modo: quare 7 ē.

C Incipiem9 at pnu ex diffinit9 a nobis in
 phisicis pus. Dicim9 aut motū ee ende
 lichia. i. actū mobilē s3 q ē mobile. Nece
 ē existere res possibiles moueri s3 vnū
 quenqz motum.

C Nec ē 2a ps pncipalis hui9 capli in qua pbs pro
 bat itentionē suā. d. q sp fuit 7 erit mot9: 7 pntet du
 as ptiulas. qz in p3 pbs pmittit qdā necessaria
 ad ppositū. In 2a ibi. Et h necessariū 7 ē. J Decla
 rat ppositū suū. In p3 igit ptiula hui9 ptis pbs
 pmittit duo necessaria ad suū ppositū ondedū. p m
 ē q mot9 psupponit mo^{le}. 2m ē q mot9 psupponit
 mouēs. p declarat q. s. mot9 psupponit mobile. 7 h
 est p3 p annera: seu p sillogisata hui9 libri q pbat
 duplr. p p diffōne mot9 datā 3o hui9. que ē q mo
 tus ē actus mobilis inquātū mobile: ex qua sequit
 q mot9 psupponit mo^{le} cū actus psupponat illud
 cui9 est actus. i. subm. 7 motus est actus mobilis.

C Et sine mot9 diffōne ois utiqz cōfitebit
 necessariū ee motū ipole moueri s3 vnū
 quenqz motū: ut alterari alterabile: ferri
 autē fm locū mutabile. Quare pri9 opoz
 tet esse combustibile qz comburat: 7 cō
 bustiuum qz comburere.

C Scdo pbat eadē q sine diffōne mot9: 7 p iductio
 nē: qm iductiue p3 i oi spe mot9. s. q mot9 psuppo
 nit mo^{le}: qm alteratio psupponit alterabile 7 aug
 mētatio augmētabile 7 motus localis psupponit
 mobile fm locū ee. Nē eni qd mouet postqz non
 mouebat necesse ē ut pus eēt possibile moueri. hoc
 igit est p m necessariū qd pbs pmittit. v3. q mot9

Hic p'o
pb. co. vlt.
7 q ibi.

cōtra quicē
7 alga.

E. co. 4.

p3 cōclusio
de annera.
p dnt. pb3.
E. co. 6.
7. 16.

Secūda p
batio.

Supponit mobile. et combustibile combustivum etc.
 Secundo vero necesse est quod pars premitteat quod sic motus pre-
 supponit mobile ita motus presupponit mouens. quoniam ad hoc
 quod aliquid comburat debet esse combustivum: et sic motus pre-
 supponit duo. scilicet mobile et mouens. Et sic sunt sex nota-
 da. Primum est quod est necesse quod mobile sit ante motum in vnoquoque
 quod generat motum: et accipit hoc ante secundum tempus ita quod mobile in
 primo tempore precedit motum in actu. Et secundo notandum est
 qualiter debeat illud intelligi. scilicet quod motum in primo est prius tempore
 eius quod est in actu. quod primo exponebat sic. dicitur quod hoc duobus mo-
 dis potest contingere. scilicet quod motum in primo precedit tempore motum in ac-
 tu: quoniam vnum est ut motum in primo sit altius speciei a specie mo-
 ti in primo quod est motus. Secundo est ut illud mobile in primo est ad motum
 sit motum in actu. id est quod motum in primo est idem numero cum motu in
 actu. Primum motus inuenitur in duobus. scilicet in motu generationis
 et corruptionis et in motibus transmutationis quod sunt
 corporum simplicium quoniam mouentur a generante ad formas
 altius speciei. ut cum terra mouetur sursum ut ex ea generetur
 ignis: motum in primo est terra: et motum in actu est ignis genera-
 tus ex terra. et sicut in motu generationis et corruptionis
 primo est in vno. scilicet in illo ex quo fit generatio. et actus in alio. id est in ipso
 generato: et sic motum in primo et motum in actu non sunt idem numero
 ut si ignis generetur ex oleo vel ex ligno. illud oleum vel li-
 gnum est motum in potentia et ignis generatus est motum in actu.
 Et hoc tamen non videtur quod oportet quod est motum in primo potest esse
 motum in actu: quod primo non dicitur nisi respectu actus. et ideo si
 aliquid esset motum in primo quod tamen non posset esse motum in actu
 sequitur quod primo esset ad ipse. Unde non videtur bene dicitur quod ali-
 quid sit in primo ad motum altius speciei. Et dicendum est quod per ens in primo
 quantum ad oppositum spectat possumus intelligere duo. scilicet vel
 ens in primo quod potest exire in actu. vel ens in primo. scilicet ex quo fi-
 et vel potest fieri ens in actu. Dico igitur quod pars per motum in
 primo non intelligit motum quod habet se potest exire in actu: sed in-
 telligit motum ex quo potest fieri ens in actu: quoniam cum ignis
 generetur ex oleo oleum non est motum in primo. quod. scilicet mouebitur in
 actu. sed est motum in primo ex quo generatur motum in actu. scilicet ignis
 qui actu mouebitur sursum. et sic. Nos dicimus quod antichristus
 seu homo nasciturus est in primo homo: quod antichristus est il-
 lud quod erit homo in actu: et nos dicimus quod spiritus prima est in primo
 homo: quod spiritus prima est illud ex quo fiet homo in actu. et sic dicimus quod
 panis est in primo sanguis: non quod panis est aut erit in actu
 sanguis: sed quod panis est illud ex quo fiet sanguis in actu.
 Aliter potest intelligi quod materia remanens in motu in actu est per
 primo ad motum et postea reducitur ad actum. scilicet ut actu mo-
 ueatur non in se solo: sed in alio toto cuius est pars quod potest moueri
 et sic aliter est motum in primo. scilicet materia prima et aliter motum in actu.
 videtur quod secundum se et potest moueri. Et tertio est notandum secundum quod dicitur quod
 secundum motus transmutationis est totum in quo est primo precedens hunc
 motum in tempore est corpus ex quo est generatur. videtur. g. Quoniam ignis
 generatur per totum statim habet ubi quod est superius secundum totum: et dum
 generatur pars singula illius statim habet singula parte illius ubi. hoc
 primo. quod ego sic intelligo quod ignis in actu et pars ignis in
 actu statim habet ubi superius nisi impediat. Et quarto est notandum
 secundum quod dicitur quod primo quod est in igne in actu ad motum superius non est
 primo naturalis: quoniam ipse est quod primo in igne ad motum superius
 quoniam ignis mouetur superius sit primo naturalis: quod si sic esset tunc
 tria essent in eodem subiecto et in eodem tempore. scilicet primo motus: et motus in
 se: quod est ipse. primo enim ignis ad motum superius quod est co-
 iuncta cum forma ignis est primo violenta et non est primo ignis na-
 talis: sed primo naturalis ad esse superius est iuncta cum forma alicuius
 alterius speciei ex quo generatur ignis. Ex quo loco appetit quod primo
 velit quod motus ignis superius non sit naturalis: sed violentus: et
 quod motus terre ex quo generatur ignis ad locum sursum sit motus
 naturalis: quod si primo ad motum alicuius non sit naturalis nec ille
 motus erit naturalis. Unde contra dicitur quod motus dicitur vio-

lens dupliciter vel quod est a primo extrinseco inclinatione illius
 moti: vel quod mobile est impeditum ab extrinseco a perfectione
 sua ad quam tendit: ita quod motus impeditur a suo termino ad
 quem mobile inclinatur naturaliter dicatur motus violentus. primo di-
 co quod motus ignis ad superius non est violentus: sed est naturalis. quod
 est a primo intrinseco: est tamen violentus. quod est impeditus a per-
 fectione sua ad quam naturaliter ignis inclinatur. quod si ignis non
 impediret a suo loco naturali in medium in quo mouetur statim esset
 in loco suo naturali. Unde primo dicitur quod primo naturalis ad motum
 et motus sunt tria: quod est verum de primo ante actum. sed non est ve-
 rum de primo cum actu: et sic distinguitur de motu violento
 ita potest distingui de motu naturali. Et quinto est notandum secundum quod dicitur
 quod quoniam elementa generantur et mouentur localiter per motum in
 actu precedit aliquid altius speciei quod corrupto et generatur vel
 localiter mouetur in actu. Ex quo infertur quod ex ipso non ente in
 actu potest et ex illo quod est in primo tamen et nullo modo in
 actu iuncto cum forma nihil sit. quod nunquam vnum trium mu-
 tatur in suum trium: quoniam albedine fieri nigredine est ipse:
 aut calorem frigus: quod vnum trium fiat post aliud ut fri-
 gus post calorem. Et ideo primo reprehendit sarracenos et
 loquentes sue legis quod posuerunt ex nihilo fieri aliquid:
 quod illud quod non est visibile estimauerunt esse nihil. et nituntur
 ad confirmandum hoc. quod mos est dicitur quod secundum ex quo est
 generatio est necesse agere per diminutionem agens: et ideo
 si agens non sit diminutum potest producere aliquid ex nihilo.
 Sed primo dicitur quod ille estimatioes sunt vulgares et non
 vere. Agens enim non posse agere aliquid ipse non dicitur esse
 diminutio. sed dicitur agens facere seu posse facere aliquid i-
 pole est deceptio. Et sexto est notandum super hoc quod pars dicitur quod
 nihil mouetur nisi illud quod potest erat prius moueri. In-
 telligendi sunt duo modi positi. scilicet primo quod inuenitur in ipso
 moto et primo quod inuenitur in materia moti. Et tendit quod vna ista
 ratio potest esse ad moueri ut illa quod est in materia. et alia ad mo-
 tum esse: ut illa quod est in moto. Et dicitur quod illa primo quod est ad mo-
 ueri non solum excedit potest exire in passo sed tempus: sed est per
 cedit secundum tempus virtute actiua exire in agente: quod illud quod
 comburitur primo erat in actu comburi. et ideo oportet agens quod quoniam
 quod potest agere et quoniam non necesse inuenitur quoniam in primo: et quoniam
 quod non. Ista omnia sunt necessaria et vana ut dicitur primo.

**Ergo et hoc necessarium est: aut facta aliquando
 esse cum non primo essent aut perpetua esse.**

Et hoc est prima particula prima partis prima huius capituli in qua philosophus de-
 clarat intentionem suam. dicitur quod spiritus fuit et erit motus. Et conti-
 net duas partes. quod in primo philosophus ostendit primo motum esse per-
 petuum ex parte ante: ita quod primo motus nunquam incipit. in prima
 ibi. Eadem ratio est. Iohannes dicit quod primo motus est eternus ex parte
 post: ita quod motus primo nunquam deficiet: et per hoc soluitur
 primo quod primo huius octauis quod est an spiritus fuit et erit motus: quod
 probatur quod primo motus est perpetuus ex parte ante et ex parte post
 soluitur quod de eternitate motus: quod ex hoc patet quod spiritus fuit
 et erit motus. Et igitur est primo primo huius li. scilicet quod motus
 primo est perpetuus: hec primo probatur sic. Illud quod spiritus fuit et spiritus
 erit est perpetuum. sed motus est huius. g. maior est de se nota: et
 minor probatur quantum ad utranque sui partem. primo tamen probatur quod
 motus primo spiritus fuit. et quod motus primo spiritus erit: et hoc probatur
 bifurcatur in prima particula huius partis. scilicet ibi. Eadem ratio est. Idem autem
 primo motus spiritus fuit: probatur dupliciter seu duplici via. via
 prima sumitur ex parte motus. et prima via sumitur ex parte temporis.
 Et pro evidentia primo rationis philosophus primo premitteat vna dispo-
 sitione. et est supponit vnum necesse ad oppositum. Dispositio igitur
 quam potest philosophus est illa. Cum enim motus presupponat mobile
 et mouens oportet quod mobilia et mouentia aut sint aliqua
 facta cum prius non essent aut sint perpetua: hec igitur est di-
 uisio quam potest philosophus. videtur quod aut mobile et mouentia sunt

Primum no-
 tandum.
 Secundum no-
 tandum.
 Et primo co-
 obiectio.
 Responso.
 Tertius no-
 tandum.
 Quartum no-
 tandum.
 Motus vno
 lectus quod mo-
 die dicitur.

Primum no-
 tandum.
 Sextus no-
 tandum.
 Et co-
 primo co-
 huius lib

aliqui scia cu pri no eent: aut sut etna. Ad applica-
du igit ista distione ad p^m motu z ad p^m mo^{le} pbs
supponit aliqd e^o p^m motu z aliq p mota: z h sup
ponit ex 7° hui^o. qz si no e^o p^m motu iueniret infi
nita magnitudo in actu z iueniret motu infinituz
ptransire in tpe finito spatiu infinitu ut declaratu
est in pncipio septimi huius ut dicit 2°.

L. 6. 6. **C** Si qd^e igit factu e mobiliu vnudqz ne
cessariu e pri^o accepta mutatioe alia mu
tatione facta ee: z motu sz qd factu e pos
sibile motu ee aut moueri. Si aut^e q sut
preerant semp motu non exite: irrona
bile quidem videtur z ab inscientibus.

L. 6. 7. **C** hic pbs psegur illa distione formado p^m a rone.
circa qua sic pcedit. qz p ponit rone. 2° ponit rnsio
ne q posset dari ad rone. z hibi [Alia qd^e zc.]
Supposito igit q sit p^m mot^o. z aliq^o p^m mobile
ro format sic. Mot^o p^m aut e etn^o aut no: si sic ha
bet ppositu. si no sit etn^o segtur ipole. s. q an p^m
motu fuit mot^o. qd e ipole. pna pbat sic. Mot^o p
supponit mobile z moues: qrit igit aut mobile mo
tu p motu z moues illd mobile motu p fuerit ali
qñ facta cu pri^o no erit: aut sut ppetua. si def p^mu
cu mobile aut moues no possit ee factu nisi p motu
z mot^o q factu e mobile motu p motu aut moues
pcedit motu: quo p^m mobile mouet: segtur q ante
p^m motu fuit mot^o qd e ipole. pna p3. qz mot^o per
que sit mobile ul moues pcedit motu quo illd mo
bile mouet. z sic segtur q si mobile aut moues ul
altex illoz sit scm q mot^o quo illd e scm pcedit p
mu motu: z sic an p^m motu erat mot^o. qd e ipole.
Et eode mo arguit si dicat q mot^o per que fiebat
mobile e p^m mot^o. na ille mot^o psupponebat mo
bile factu per te. z per pns presupponit motu per
que suu mobile fiebat: z sic ille mot^o no fuit p^m.

Prima r^o **C** At ho magis igreditib^o h necessariu e
accidere. Si eni alijs quide mobilib^o exi
stetib^o: alijs aut motiuis: aliqui qd^e erit ali
qd p^mu moues. B aut qd mouet aliqui q
de nihil sed gescit: opz hoc mutari prius.
Erat eni aliquid causa getis. Quies eniz
p^muatio motus est. Quare ante p^muam
mutationem erit mutatio prior.

C huc pbs iprobat ali^o mebru distiois. s. q motus
p^m icipit. z q mobile z moues sut ppetua. B. d.
oio ee irroneabile z a nescietib^o dem. qd forsita di
cit: qz etna sut vniformit se hntia sp. Et pbat idez
icoueniens seg dato q mo^{le} z moues sint ppetua. s.
q an p^m motu fuit mot^o qm si mobile sp pri^o gesc
bat z de nouo icipit moueri: opz q amoueat cau
sa get q e impedimetu mot^o: q ca e ul ex pte mobil
ul ex pte motoris: ul distatia int motore z mobile
qd no pot fieri: nisi p motu. sz si mot^o p^m icipit: z
mo^{le} z moues sp erit: segtur q ante p^m motu fuit
mot^o. s. mot^o p que tollebat ca get mo^{le} moti mo
tu p: z sic p3 q si p^m mot^o de nouo icipit siue mo
bile sit nouu siue etnu sp opz dicere q an p^m motu
fuit mot^o: qd e ipole. sz ipole e q p^m mot^o icipit.

Notanduz. **C** Notadu fm 2° em B q ipole e q mot^o gnatiois
sit p^m mot^o qz gnatio e finis alteri^o mot^o: z id im
pole e q sit p^m mot^o fm tps aut fm nam. Nec ct

mot^o cui^o gnatio e finis: e p^m mot^o: qz ille mot^o e
mot^o altatiois. z p^m mot^o dz ee etn^o: z ipole e q
mot^o altatiois sit etn^o ut dclatu e i fine sexti hui^o.

C Alia qd^e eni mouet singulariter: alia au
te z fm p^mtrarios mot^o: ut ignis quidem
calefacit: frigefacit aut non. Sciencia aut^e
videtur p^mtrarios esse vna.

C hic pbs remouet rnsione q posset dari ad hanc
rone q rnsio tal e. s. q agēs ul moues e dup^o. qa
qd^e da e moues nale. z illd pot mouere vno motu
tm. ut calidu pot calefacē z frigefacē. z ali^o e agēs
p rone z intellectu. z tale agēs pot mouē plib^o mo
tib^o p^mis. sed ro pcedēs pcludit de agēte nali qd
determinat ad vnu z no de agēte ronalu. Un cum
aliqd mouet ab agēte nali qd pus quiescebat opz
cam get remoueri p motu: sz cu aliqd de nouo mo
uet ab agēte ronalu. cuius actio se het ad opposita
no opz cam get amoueri. Un i talib^o no opz q ca
mot^o sit alia a ca get. nec q moues aut mobile ha
beat alia dispōne: qñ mobile mouet: z alia qñ mo
bile gescit. cu igit p^m moto: sit agēs ronale: v^o q
pot aliqui mouē z aliqui no mouē absqz h q defi
ciat dispō aliq p qua mouet h: z h mouet: z sic v^o
q p^m moto: pot de nouo care aliquē p^m motum
absqz hoc q remoueat aliqua causa quies p^m
cedentis: aut aliqua dispositio pcedens.

C Videt igit z ibi esse aliqd simili mo frigi
du eni calefacit couersum quodammodo
z ambiens: sicut z peccat uolūtari^o sciēs
quoniam econtrario utitur scientia.

C ista rnsione remouet pbs pmittēs p q ea q agūt
nalter p se se hnt ad vnu: ita q p se agit vnu p^mioz
p accūs tm qñqz mouet p^miu ut p3 de frigido: qd h
p se frigefaciat tm qñqz p accūs calefacit. qz fac ca
lorē reuerti de extrifeco i itrifecū. Ita e i agētib^o p
intellectu scie: qñ medicina e p se ca vni^o p^mioz ut
puta sanitat: z p accūs e ca egritudis: ut si aliqd p
pter aliqd abutat medicina i p^miu illi^o ad qd ordia
tur. Hoc p tato iducit. qz agēs ronale qñqz est ca
vni^o p^mioz p accūs z alteri^o p se sicut z agēs nale.
C Un in h puenit q utruqz agēs pot ee p se ca
vni^o p^mioz z p accūs ca alteri^o: tm agēs ronale pt p
se agere utruqz p^mioz. Et 2°. d. hic q frigidu ca
lefacere p accūs e sile peccato artificis qñ errat ut
qñ utit scia sua i p^miu sine ut i que e p ordiata. In v
tutib^o aut ronalib^o sut due actioes p^mie eentiali
ter. **C** hoc igit pmissio pbs soluit illa rone. q sol^o
pstitit i h q nec agēs nale nec agēs ronale agit de
nouo cu pus no egit nisi pp aliquā nouā cāz. Et di
cit 2°. B q motores ronale no gescūt qñqz: z qñ
qz no nisi pp renouationē trāsmutationū factā in
eis ex extrifeco ut i aia seu i corpe. si eni aia moue
at postqz no mouebat e nece ut i ea fiat appetit^o q
no erat aut cōcupiscētia: z illa cōcupiscētia aut ap
petit^o no sūt i ea nisi p trāsmutationē pcedētē ab
aliq ente ex animā. Et h pbat 2°. s. q ad nouita
tē mot^o regrit alia dispō noua i ipso agēte ul i aliq
extrifeco. d. q si posuerim^o agēs in oib^o dispōni
bus exntib^o in ipo z exns i dispōne get idē cu in
ipso in dispōne mot^o: tūc nece e ut no fuerit digni^o
mouere in illa hora qz gescere. z sic aut neqz quie
scet aut neqz mouebit. aut gescet z mouebit insil^o.
qd e ipole. **C** Itē dicit 2°. q cu pportio illius qd

L. 6. 8.

Confile. 7.
cō. 56.

habet p[ro]p[ri]am agendi p[ro]p[ri]a fuerit eade[m] n[on] facit aliter illo-
ru[m]. et p[ro] loquens legis sue. d. q[uo]d cu[m] uoluntas fuerit
ad inuad[en]d[u]m aliquam r[ati]o[n]em vna hora neciu[m] e[st] ut i[n] uolunta-
te fiat i[n] illa hora p[ro]p[ri]a i[n] agere q[uo]d n[on] erat a[n]t[ea]: et
illa e[st] ca[usa] p[ro]p[ri]a ad agere: et ca[usa] illi[us] p[ro]p[ri]a e[st] p[re]-
sentia t[em]p[or]is et p[re]s[en]tia t[em]p[or]is q[uo]d n[on] erat a[n]t[ea] aut e[st] t[ra]nsmu-
tatio aut sequens t[ra]nsmutatione[m]. Et sic remotio p[re]di-
cte r[ati]o[n]is p[re]s[en]tit i[n] s[er]u[er]e. q[uo]d si agens r[ati]onale causet mo-
tu[m] p[ro] de nouo op[er]e q[uo]d sit alia noua disp[os]itio p[re]cedens ex
parte alicuius: et sic a[n]t[ea] p[ri]mu[m] motu[m] foret alius p[ri]-
mus motus. quod est impossibile.

C Si igitur quecu[m]q[ue] polia sunt facere: aut pa-
ti: aut mouere: aut moueri. Nec aut[em] mo-
ueri n[on] penit[ur] polia sunt: sed sic se h[ab]entia et
p[ro]xima alteratris sunt. Quare cu[m] p[ri]ma
tur: aliis mouet: aliis aut[em] mouet: cu[m] sint: ut
sit h[ab]e[n]s q[uo]d e[st] motu[m] illud h[ab]e[n]s mobile. Si igitur
n[on] semp[er] mouebat: manifestu[m] e[st] q[uo]d n[on] se
h[ab]ebat sicut n[un]c polia: h[ab]e[n]s q[uo]d e[st] mouere: illud
at[em] moueri: h[ab]e[n]s oportuit mutari aliter illo[rum].
Necesse eni[m] in his q[ue] sunt ad aliq[ui]d h[ab]e[n]s acci-
dere: ut sicut n[on] est dupl[ic]i: n[un]c aut[em] est du-
pl[ic]i mutari: sed n[on] utru[m]q[ue] alteru[m]. Erit er-
go quedam p[ri]or mutatio p[ri]ma.

C Illud q[uo]d p[ro]p[ri]a i[n] narravit. s. q[uo]d cu[m] motor et motu[m] p[ri]-
us erat et motor n[on] mouebat nec motu[m] mouebat
op[er]e ad h[ab]e[n]s q[uo]d motor de nouo moueat et mo[tor] mouea-
tur aliqua disp[os]itio[n]e noua e[st] ex p[ar]te motoris uel ex
p[ar]te motu[m] uel ex p[ar]te alicui[us] extrinseci. Hic it[er]um de-
clare id q[uo]d narravit. v[er]u[m] it[er]um de[clar]are q[uo]d si motor
incipiat de nouo mouere aliq[ui]d mo[tor] necesse est aliqua[m]
t[ra]nsmutatione[m] p[re]cedere i[n] motore aut i[n] moto aut i[n]
utroq[ue] aut i[n] aliq[ui] extrinseci. et hec e[st] 2^a q[ue] de annexis
q[ue] p[ro]bat sic. Si aliq[ui]s motor incipiat de nouo moue[n]s
aliq[ui]d mobile op[er]e q[uo]d i[n]ter motore[m] et mobile sit facta
de nouo aliq[ui] relatio q[uo]d n[on] fuit a[n]t[ea]: q[uo]d i[n]ter motore[m]
i[n] actu et motu[m] i[n] actu g[er]at aliq[ui] relatio q[uo]d n[on] fuit a[n]t[ea]
q[uo]d moues incipet moue[n]s. q[uo]d p[ro]bat p[ro]batio[n]e ex[em]pla-
ri. Na[m] si h[ab]e[n]s n[un]c sit dupl[ic]i illi et p[ro]p[ri]a n[on] op[er]e ip[s]um uel
ei[us] cor[re]l[ati]o[n]em uel utru[m]q[ue] h[ab]e[n]s alia[m] q[ue] sitate[m] n[on] qua[m] p[ro]p[ri]a
n[on] habuit q[uo]d n[on] acq[ui]rit sine t[ra]nsmutatione: q[uo]d necesse est
ut a[n]t[ea] t[ra]nsmutatione[m] posit[am]. s. q[uo]d motor de nouo mo-
uet mo[tor] sit t[ra]nsmutatio i[n] motore aut i[n] moto aut i[n]
utroq[ue] aut i[n] aliq[ui] extrinseci p[ro] qua[m] auferit ipedim[en]-
tu[m] p[ro] q[uo]d moues n[on] mouebat p[ro]p[ri]a nec mo[tor] moue-
bat: et illa t[ra]nsmutatio e[st] p[ro]p[ri]a q[uo]d mot[us] q[uo]d moues mo-
uet mo[tor]: q[uo]d ablatio ipedim[en]ti p[re]cedit effect[us] p[ro]p[ri]a
necesse ex ablatione ipedim[en]ti: q[uo]d si motor et mo[tor]
fuerit ab e[st] no[n] si motor incipiat de nouo moue[n]s mo-
bile necesse e[st] aliq[ui] t[ra]nsmutatione[m] p[re]cedere illu[m] motu[m] i[n]
motore: aut i[n] moto aut i[n] utroq[ue] aut i[n] aliq[ui] extrinseci
et sic a[n]t[ea] t[ra]nsmutatione[m] q[uo]d posita e[st] t[ra]nsmutatio p[ro]p[ri]a fu-
it illa t[ra]nsmutatio. q[uo]d e[st] ip[s]o. Un[de] d. 2° q[uo]d hec de-
m[on]stratio e[st] u[er]is i[n] o[mn]i motore siue i[n] r[ati]o[n]ali siue
n[ati]u[m]. **C** Intelligendu[m] q[uo]d ex h[ab]e[n]s loco accipiunt aliqui q[uo]d
o[mn]is relatio noua requirit noua[m] t[ra]nsmutatione[m] i[n] aliq[ui]
extremoz uel i[n] utroq[ue]: q[uo]d p[ro]p[ri]a v[er]u[m] h[ab]e[n]s dic[er]e: ex[em]p[le] t[em]p[or]e i[n]
st[ati]o[n]e s[un]t h[oc]. Na[m] i[n]ter p[re]c[us]u[m] et app[er]ciat[us] i[n] actu p[ro]t
fieri noua relatio absq[ue] mutatio[n]e facta i[n] aliq[ui] extre-
moz uel i[n] utroq[ue]. q[uo]d ego possu[m] uede[n]s tibi aliqua[m] r[ati]o[n]em

a me m[ul]tu[m] dist[an]te p[ro] pecunia ex[em]p[le] i[n] archa tua nul-
la mutatio[n]e facta circa r[ati]o[n]em uedita[m] nec circa pecunia[m]
hoc eni[m] posito sit noua relatio i[n]ter r[ati]o[n]em uedita[m] et pecu-
nia[m] absq[ue] mutatio[n]e i[n] aliq[ui] extremoz. g. **C** Ite[m] i[n]ter
videns i[n] actu et visu[m] i[n] actu e[st] relatio q[uo]d p[ro]t fieri absq[ue]
mutatio[n]e i[n] aliq[ui] extremoz uel i[n] utroq[ue]: q[uo]d si for. n[on]
n[on] videt lapide[m] p[ro] aliq[ui] ipedim[en]tu[m] ex p[ar]te medij:
for. q[ue]scat oino et lapis sil[ic]e remoueat ipedim[en]tu[m]
ex p[ar]te medij. for. e[st] de nouo videns lapide[m] i[n] actu et la-
pis e[st] de nouo visus i[n] actu. et sic acq[ui]rit noua relatio
i[n]ter videtes for. et lapide[m] visum: et t[em]p[or]e neutru[m] extre-
mu[m] est mutatu[m]. P[ro]t igitur noua relatio i[n]ter aliq[ui] ex-
trema acq[ui]rit de nouo absq[ue] noua t[ra]nsmutatione ali-
cui[us] extremoz et hoc e[st] p[re]cedendu[m]: et id[em] p[ro]positio p[ro]p[ri]a
n[on] e[st] u[er]is. S[ed] 2° supplet ea[m] sic. d. q[uo]d noua rel[ati]o
n[on] acq[ui]rit sine noua mutatio[n]e i[n] aliq[ui] extremoz uel i[n]
aliq[ui] extrinseci: et sic d[icitur] itelligi dictu[m] p[ro]p[ri]a. et hoc suf-
ficat ad p[ro]positu[m]. q[uo]d si noua relatio p[re]cedat p[ri]mu[m] motu[m]
seq[ue]t q[uo]d aliq[ui] t[ra]nsmutatio p[re]cedit p[ri]mu[m] motu[m]. v[er]ba 2°
s[un]t illa. Cu[m] o[mn]is relatio sequit[ur] t[ra]nsmutatione[m] et i[n]ter
motu[m] p[ro] motu[m] et s[un]t motore[m] fiat relatio q[uo]d n[on] fuit a[n]t[ea]
igitur necesse e[st] a[n]t[ea] t[ra]nsmutatione[m] posita sit alia t[ra]nsmu-
tatio i[n] motore aut i[n] moto aut i[n] utroq[ue] aut i[n] extrinseci.
hec 2°. et per hoc supplet dem[on]stratio 2^a et 3^a.

C Adhuc at[em] p[ro]p[ri]a et posterio[rum] quod erit t[em]p[or]e n[on]
ex[em]p[le]. Aut t[em]p[or]e nisi sit mot[us]. Si igitur t[em]p[or]e nu-
merus mot[us]: aut mot[us] q[uo]d a[n]t[ea] siq[ue]d t[em]p[or]e sp[iritus]
est: et motu[m] necesse est p[ro]p[ri]a esse.

C Cu[m] p[ro]p[ri]a de[clar]auit p[ri]mu[m] motu[m] e[st] eternu[m] p[ro] r[ati]o[n]em acce-
pta ex p[ar]te mot[us] p[ro]bat eade[m] q[ue] n[on] e[st] motu[m] p[ri]mu[m] e[st] eternu[m]
a p[ar]te a[n]t[ea] p[ro] r[ati]o[n]em supta ex p[ar]te t[em]p[or]is q[uo]d e[st] tal[is]. T[em]p[or]e e[st] et-
n[on] ex p[ar]te a[n]t[ea]. g. mot[us] p[ri]mu[m] e[st] eternu[m] a p[ar]te a[n]t[ea]. p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
h[ab]e[n]s. q[uo]d t[em]p[or]e uel e[st] mot[us] p[ri]mu[m] uel e[st] n[on] mot[us] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a et po-
sterio[rum] i[n] p[ro]p[ri]a motu ut p[ro]p[ri]a ex q[ue]rto hui[us]. et a[n]t[ea]cedens. s. q[uo]d
t[em]p[or]e e[st] eternu[m] a p[ar]te a[n]t[ea] q[uo]d e[st] 3^a q[ue] de annexis: p[ro]bat tri-
pl[ic]i. P[ro]p[ri]a r[ati]o sumit[ur] ex p[ar]te p[ro]p[ri]a et posterioris. Se-
c[un]da r[ati]o p[ro]p[ri]a p[ro] auctoritates antiq[ue]ru[m]. 3^a v[er]o p[ro]bat r[ati]o[n]em
ne accepta ex p[ar]te istatis. P[ro]p[ri]a igitur r[ati]o e[st] illa. o[mn]e q[uo]d
fit de nouo suu[m] n[on] e[st] p[re]cessit ip[s]o. ita q[uo]d suu[m] n[on] e[st] e[st] p[ro]p[ri]a
us q[uo]d ip[s]o siue q[uo]d suu[m] e[st]. s. p[ro]p[ri]a n[on] e[st] sine t[em]p[or]e: g. si n[on]
e[st] t[em]p[or]is fuit p[ro]p[ri]a q[uo]d t[em]p[or]e sequit[ur] q[uo]d t[em]p[or]e fuit p[ro]p[ri]a q[uo]d t[em]p[or]e.
q[uo]d i[n] illo p[ro]p[ri]a i[n] q[uo]d fuit n[on] e[st] t[em]p[or]is fuit p[ro]p[ri]a: et p[ro]p[ri]a t[em]p[or]e
fuit t[em]p[or]is: g. si t[em]p[or]e icepit e[st] de nouo: sequit[ur] q[uo]d a[n]t[ea] o[mn]e
t[em]p[or]e fuit t[em]p[or]is: s. h[ab]e[n]s ip[s]o. g. necesse e[st] q[uo]d t[em]p[or]e n[on] icepit e[st]
de nouo. et p[ro]p[ri]a e[st] eternu[m]. U[nde] p[ro]t arg[ue]n]t[ur] fieri de p[ro]p[ri]a t[em]p[or]e
p[ro]p[ri]a q[uo]d p[ri]mu[m] t[em]p[or]e e[st] eternu[m] ex p[ar]te a[n]t[ea]. q[uo]d si suu[m] n[on] esse
fuit p[ro]p[ri]a q[uo]d suu[m] e[st]: g. aliq[ui]d fuit p[ro]p[ri]a t[em]p[or]e p[ro]p[ri]a. s. q[ue]n[da]m
fuit p[ro]p[ri]a t[em]p[or]is fuit: g. si p[ri]mu[m] t[em]p[or]e icepit de nouo seq[ue]t[ur]
q[uo]d t[em]p[or]e fuit a[n]t[ea] t[em]p[or]e p[ri]mu[m]. q[uo]d est impossibile.

C At h[oc] de t[em]p[or]e ex v[er]u[m] p[ro]p[ri]a d[icitur] intelligi
vident[ur] o[mn]es. Ingenitu[m] eni[m] e[st] dicit[ur]: et p[ro]p[ri]a
pter hoc Democrit[us] dem[on]strat tanq[ua]m i-
possibilia o[mn]ia e[st] facta: ipote eni[m] est t[em]p[or]e fa-
ctu[m] e[st]. Plato aut[em] t[em]p[or]e g[er]at solus. Si eni[m]
cu[m] celo factu[m] e[st]. Celu[m] aut[em] factu[m] esse dicit.
Si igitur ipote est e[st] dicere et itelligere t[em]p[or]e si-
ne ip[s]o n[un]c: n[un]c aut[em] est medietas q[ue]da[m] et
p[ro]p[ri]a p[ri]mu[m] et sine habes simul: p[ro]p[ri]a at[em] fu-
turi t[em]p[or]is: sine h[oc] p[ro]p[ri]a necesse semp[er] e[st] t[em]p[or]e
p[ro]p[ri]a: ultim[us] eni[m] finiti accepti t[em]p[or]is i[n] aliquo
ip[s]o n[un]c erit. Nihil eni[m] e[st] accipe i[n] t[em]p[or]e p[ro]p[ri]a

2. co. 9.

2. conclusio de annexis.

Unde for-
maur op[er]o
aliquorum.
P[ri]ma in-
stantia.

2. instantia.

2. p[ro]p[ri]a.

2. co. 10.

3. conclusio de annexis q[uo]d p[ro]bat tri-
pl[ic]iter. P[ri]ma r[ati]o

2. co. 11.

ter nūc. Quare qm̄ ē finis z p̄ncipiū ipsuz nūc: nece ē ipsi⁹ in vtraqz pte semp eē tēpus. At v̄o si tps: manifestū ē: qz nece est z motū eē. Sigdē tps ē passio qdā mot⁹.

Secūda rō Scdo pbat eadē z per auctoritates antiquorum qm̄ oēs antiq p̄ter vnū. i. p̄ter platonē dixerūt tps eē igenitū. z solū plato ḡnauit tps. Jō Democrit⁹ dicit q ipole ē oia eē ḡnata: qz ipole ē tps eē ḡnata. z hoc ē signū q nō icepit eē. qz oēs pbi p̄ter platonē dixerūt tps eē igenitū: z solus Plato dicit tps ḡnatū eē cū celo. Un̄ Aui. i sua sufficientia dicit q mlti antiquoz dixerūt tps hēre ita stabile eē q nullo mō pōt destrui. sed q nitit destrūē tēp⁹ eoipō ponit tps. qz si aliqs ponat tps nō eē opz q ponat tps aliqn̄ nō eē. z si nō eē tps sit aliqn̄ ex h̄ segtur q tps nūc ē. qz eē aliqn̄ nō pōt eē sine eē tēporis. **C** Si ḡ ipole. Jz rō p̄bas tēp⁹ eē etnū sumit ex pte ipsi⁹ istātis. z fundat rō sup duas ppo sitides: qru p̄ ē q istās nō iuenit nisi i tpe. 2. ppo sitio ē q nece ē oē istās. i. q sit p̄m̄ vni⁹ tps z finis alteri⁹ tps: qm̄ istās necessario ē p̄m̄ tps futuri z finis tps p̄teriti. Ex his ḡ arguit sic. An̄ qd libet nūc fuit tps. i. tps cui⁹ ipm̄ nūc ē finis. z post qd libet nūc erit tps. i. tps cui⁹ ipm̄ nūc ē p̄m̄: ḡ tēpus ē eternū ex pte an̄ z ex pte post. qz si tps de nouo icipet ita q nullū tps pri⁹ fuit eēt dare p̄m̄ istās tps an̄ qd nō fuit tps. z si tps aliqn̄ desinet eē ita q post illud nullū tps foret futurū: segt q eēt dare ultimū istās toti⁹ tps post qd istās nunqz foret tps: z sic p̄z illa p̄na. i. q qd libet istās ē p̄m̄ vni⁹ tps z finis alteri⁹ tps: ḡ tps ē eternū. z p̄ p̄na motus ē etern⁹. hec rō pbat q tps ē eternū tā ex pte an̄ qz ex pte post. **C** Notādū q illa rō fundat sup h̄ q istās assimilaf p̄cto in linea circulari. z nō assimilaf p̄cto i linea recta. z id sicut i liea circulari qlibet p̄ct⁹ ē p̄m̄ vni⁹ linee z finis alteri⁹: ita qd libet istās ē p̄m̄ vni⁹ tps z finis alteri⁹. z qualif ista rō hēat euidentiā videbit in dubitationibus.

Eadē at rō ē: z de eo q icorruptibilis sit mot⁹. sic enī in eo q fiat mot⁹ accidit p̄o rē quādā eē mutationē p̄ma sic h̄ posterior est posteriori. Non enī simul quiescit quod mouet: z quod mobile est: z quod cōburit: z quod cōbustibile. Cōtingit enī cōbustibile esse: quod nō comburitur.

Hec ē 1. ps 2. pticule scde ptis p̄m̄ hui⁹ capli i q p̄hs ondit q p̄m̄ mot⁹ ē etern⁹ ex pte post. z hec ē q̄ta z de anexis q pbat duplr. p̄ ex pte mobil. 2. ex pte motoris. i. ibi. Neqz motū. J p̄rio igif z pbat sic. Si p̄m̄ mot⁹ corrupet aut mobile motū p̄ motu manebit post corruptionē p̄mi mot⁹ aut nō sed corrupet. si deē q mobile manebit post corruptionē p̄mi mot⁹ z mobile p̄us mouebat z postea manet imotū opz q i mobili fiat aliq̄ noua dispositio pp̄ quā qescit cū p̄us mouebat. z illa dispositio nō acgrif nisi p̄ motū: ḡ si mobile manet post corruptionē p̄mi mot⁹ segtur q post p̄m̄ motū erit motus. i. p̄ quē illa noua dispositio acgrif: sed hoc ē ipole. i. q aliqs mot⁹ sit p̄m̄ motū. ḡ nō pōt dici q p̄m̄ mot⁹ corrupet: z q mobile nō corrupet s̄ manebit. Si v̄o deē aliō mēbrū. i. q mobile motū p̄ motu corrupat cū mot⁹ pri⁹ corrupat qz mobile

opz q mo^{le} corrupat post corruptionē p̄mi mot⁹ z mo^{le} dū mouet nō corrupit. z si corrupit nō nisi p̄ motū: ḡ si mo^{le} motū p̄ motu corrupat opz q post p̄m̄ motū sit mot⁹. qd ē ipole. Un̄ mot⁹ q p̄m̄ mo^{le} corrupit erit post p̄m̄ motū. z sic post p̄m̄ motū erit mot⁹. vñ ista rō supponit q post p̄m̄ motū nō p̄t eē aliqs mot⁹ sic an̄ p̄m̄ motū nō pōt eē aliqs motus.

Neqz motū z mouēs. Et corruptibile igif idigebit corrupi: cū corrupat: z huius modi corruptiuū iterū posterius. Corruptio enī mutatio quedā est. Si igif b̄ iposibile manifestū est q est p̄petuus mot⁹.

Scdo pbat eadē z rōne s̄pta ex pte motoris sic. Si p̄m̄ mot⁹ sit corrupt⁹: quero an̄ p̄mus motor mouēs p̄mo motu sit corruptibilis ul' etern⁹. si sit corruptibil' opz q hēat corrupēs qd corrupat ipz post corruptionē p̄mi mot⁹. z sic post p̄m̄ motū erit mot⁹ ut mot⁹ p̄ quē corrupet p̄m̄ motor. z et si motor mouēs p̄ motu sit corruptibil' q̄rdū est de suo corrupete aut ē corruptibile aut etnū. si sit corruptibile hēbit corrupere. z sic p̄cedit i istū. qd ē icōueniēs. Si v̄o deē q motor nō ē corruptibilis sed etern⁹. z mo^{le} qd mouet p̄ motu ē eternū ut pbatū ē p̄ rōne p̄cedētē. qz alr post p̄m̄ motū erit mot⁹. i. p̄ quē mo^{le} corrupit: segtur q p̄m̄ mot⁹ sit etn⁹. qd ē p̄positū. p̄na p̄z. qz si motor sit etern⁹ z mobile etnū opz q mot⁹ sit etern⁹ alr cāret noua dispō in motore aut i moto. qd nō pōt fieri nisi p̄ motū. z sic si motor sit etern⁹ z motū eternū opz ut mot⁹ sit etn⁹. alr foret mot⁹ post p̄m̄ motū. qd ē ipole: qz cū idē sit mot⁹ p̄m̄ z mot⁹ ultim⁹ segtur q si post p̄m̄ motū eēt mot⁹ q post ultimū motū eēt motus qd ē ipole. vñ ista rō fundat sup hoc q nullus motus pōt eē nō exite p̄ motu z c. Ex istis duab⁹ rōnib⁹ pōt fieri vna rō ducēs ad ipole q tal' ē. Si p̄mus mot⁹ corrupet igif mot⁹ corrupet ul' ita q aliqn̄ nullus mot⁹ erit. z si hoc ē. ḡ ē dare ultimū motū. sed h̄ segtur ipole. qz si eēt dare ultimū motū segret q eēt dare ulteriore motū ultimo motu. qd ē ipole. ḡ z illud ex q segtur. v3. q p̄m̄ motus corrupet. p̄na pbat sic. si sit dare ultimū motū ille mot⁹ hēt s̄m̄ z efficiēs. i. mobile z motorē: qro tūc aut mobile z motor illi⁹ mot⁹ sint corruptibilia ul' eterna. si eterna: ḡ remanebūt post ultimū motū. ḡ opz q i eis ul' i aliq̄ eoz fiat noua dispō post ultimū motū qui pri⁹ nō erat. qz alr cāret motū sicut p̄us cābat: sed noua dispositio nō acgrif nisi p̄ motū: ḡ si mobile motū ultimo motu z motor sint eterna se quif q post ultimū motū erit mot⁹ p̄ quē acgrif illa noua dispositio post ultimū motū. Nec ē dare q motor z mobile motū sint corruptibilia. qd pbat de utroqz. z p̄mo pbat q mobile motum ultimo motu nō est corruptibile. quia si sit corruptibile cū s̄m̄ mot⁹ nō sil' desinat eē cū motu opz q s̄m̄ ultimi mot⁹ maneat post corruptionē illius ultimi motus: si ḡ mobile debeat corrupi post corruptionē ultimi mot⁹. z mobile nō pōt corrupi nisi per motū segtur q si mobile sit corruptibile: q post ultimū motū erit mot⁹. i. mot⁹ p̄ quē mo^{le} corrupet: z sic p̄z q ipole ē q mobile motū ultio motu sit corruptibile: z q motor mouēs ultimo motu nō sit corruptibilis: pbat sic. Si motor sit corruptibilis tūc hēbit corrupēs z querēdū est de illo

4. p̄lusio de ameris. q pbat p̄ p̄ter. p̄na p̄bō.

E. cō. 13.

Secūda p̄ batio.

z huiusmodi

corruptibile an sit corruptibile uel eternum: si sit eternum eadem ratione statum erit in se. si autem sit corruptibile tunc habebit corruptibilem. et sic procedit in infinitum. quod est impossibile: ergo motor qui mouet motu ultimo est eternus cum non possit habere corruptibilem: quia neque potest habere corruptibilem corruptibilem neque eternum. vnde idem argumentum potest fieri ad probandum quod illud quod mouet motu ultimo non est corruptibile: quia sic haberet corruptibilem. et quod dicitur esse tunc de illo corruptibilem aut est eternum uel corruptibile: si sit eternum tunc si nec corruptibilis et prius non habet nisi per nouam dispositionem neque non accipit nisi per motum. et sic post ultimum motum erit motor. quod est impossibile. si vero dicitur quod sit corruptibile oportet quod habeat corruptibilem. et quod dicitur esse de illo sicut prius et sic procedit in infinitum. quod est impossibile. **S**ed dubitatur super hoc quod dicitur quod si motor corruptibilis post corruptionem moritur: illud non oportet ut videtur: quia multoties contingit quod motor et mobile simul corruptantur ut patet: quia quando terra uel aqua ascendit ut ex ea generatur ignis: illud corpus ex quo generabitur ignis non manebit post motum suum superius: sed simul corruptitur cum suo motu. Et eodem modo est in generatione aqua ex igne descendendo inferius. quia simul corruptitur ignis et motor ignis deorsum: et similiter si aial descendit in descendendo moritur simul corruptibilis aial et motor aialis. **T**ertio corruptio que est alteratio terminata ad non esse alterabilis est motor. Vnde corruptio successiva rei est motus. et simul corruptibilis cum seculo in quo est: quia si illa corruptio corruptibilis prius quam seculo oportet seculo corrupti post suam corruptionem. quod est impossibile. nec est ultimum uel quod motor corruptibilis corruptibilis post suum motum: nec est ultimum uel quod seculo corruptibilis post corruptionem cuiuslibet sui accidentis quia si seculo composita antequam corruptibilis denudaretur ab omnibus suis accidentibus. et fieret insensibilis et immutabilis quod est impossibile: quia sic non esset aliquid accedens inseparabile: quare dico quod non est ultimum uel de omni motu corruptibilis. **Q**uia suum seculo corruptibilis post corruptionem moritur: tamen hoc est bene uerum de motu locali puro: non admixto cum alio motu. et ratio est: quia generatio et corruptio sunt finis alterationis: id est oportet quod alteratione precedat immediate corruptionem mobilem: et alteratio non est cum motu locali puro: quia sic non esset purus motor localis: et per hoc oportet si motor motu locali puro dicitur corruptibilis quod corruptibilis post corruptionem moritur localis: quia si sit motor localis purus necessario precedat alterationem per quam motor corruptibilis. Et quia prius motor et est ultimum si esset: esset motor localis purus id est de per motu est de seculo per hoc ultimum uel. si motor motum motu per esset corruptibile quod corruptibilis post prius motum non est uerum de alijs motibus localibus non puris admixtis cum motu alterationis de quibus procedunt obiectiones.

Primum dubium.

Secundus dubium.

Solutio dubiorum.

2. co. 14.

Sed non aliquid quod dicitur erat: aliquid autem non. Et namque assistat sic dicitur figurato magis. Similiter autem et dicitur: quia aptum natum sic est: et hoc oportet opinari esse prius: sicut videtur utique Empedocles dicit: quod tenet et mouet amicitiam in parte et discordiam in est rebus ex necessitate: quiescit autem medium tempus.

Hec est prima pars principalis huius capituli in qua probatur reprobatio opinionum ponentium non seculo fuisse motum. scilicet opinionem Anaxagorae et Empedocles. Vnde hec pars continet tres propositiones. quia in prima probatur reprobatio opinionem Anaxagorae et Empedocles. in secunda ibi [Et videtur nihil ordinatum et cetera.] comparat opinionem Anaxagorae et Empedocles ostendendo quod Anaxagoras inconuenienter posuit quod Empedocles. in tertia autem ibi [Sed hoc dicitur.] reprobatur specialiter opinionem Empedocles. In prima ergo propositione huius partis probatur narrando opiniones Anaxagorae et Empedocles dicitur quod di-

Improbatio opinioem Empedocles et Anaxagoras.

cere quod aliquid fuit motor et aliquid non siue quod aliquid fuit mundus et aliquid non ut dixerunt Anaxagoras et Empedocles. magis assimilant figurato quod dicitur rationali. Nam Anaxagoras dicit mundum semel fuisse generatum: et dicit quod fuisse ante generationem mundi in tempore finito. Empedocles vero dicit mundum infinites esse generatum et infinites corruptum. nam dicit quod amicitia mouet aliquid congregando res adiunctas: et quod per hoc corruptibilis mundus. et dicitur quod segregare res adiunctas. et per hoc generat mundus. et sic tamen Anaxagoras quod Empedocles dixerunt mundum aliquid esse et aliquid non esse. Et sic quod dicitur ab Empedocles quod mouet amicitia in tanto tempore in quanto mouet res. et quod in medio tempore omnia quiescunt. Respondet quod non est huius assignare aliquid causam. quia illud est prius. Vnde sic est. quia sic aptum natum est esse. uel forte id non est aliquid causam assignare: quia illud est actio per se cuius non est aliquid alia causa. ita enim accidit ex necessitate. scilicet quod amicitia congregat et res disgregat. et quod sit quies in tempore medio. **N**otandum secundum philosophum primo libro quod illud dicitur esse figurato siue fictione. figuratum enim est quod aliquid agens facit unum priorum in una hora et in alia non absque causa. dicit enim quod ex isto sermone sequitur quod motor sit sine motore: sed qualiter hoc sequatur videtur dubium. Dico tamen quod si amicitia quies mouet et quies non oportet quod sit aliquid motor ratione cuius amicitia mouet de nouo et ille motor non habeat motorem. Vnde si amicitia moueat ad mouendum res non est dare aliquo modo motorem illius motus quod amicitia mouet cum nulla sit causa secundum Empedocles. quod amicitia moueat. et sic erit motus sine motore. quod est impossibile.

Notandum.

2. co. 15.

Sortassis autem et unum principium facientes sicut Anaxagoras sic utique diceret. **E**odem modo dicit Anaxagoras et alij ponentes prius actiuum quod oportet accipere pro prius quo motus incepit. **A**t non nihil ordinatum eorum que namque et secundum namque sunt. Nam enim omnis causa ordinationis est. Finis autem ad infinitum nullam rationem habet. Ordinatione autem omnis ratio est. In infinito autem tempore quiescunt postea motum esse aliquid. **H**uius autem neque unam dicitur esse: quare nunc magis quam prius. **N**eque itaque aliqua ordinationem habere non iam namque est oportet. **A**ut enim simpliciter se habet quod est namque: et non aliquid quod dicitur sic: aliquid non autem: ut ignis namque sursum fertur: et non aliquid quod dicitur: aliquid non non: aut ratio non habet quod non est simpliciter. **Q**uare dignum est sicut Empedocles et si quis alter dixit sic habere in parte quiescunt omnia et moueri itaque. **O**rdinationem enim iam habet quada[m] huiusmodi.

Hec est prima pars principalis huius capituli in qua probatur reprobatio opinionem Anaxagorae et Empedocles ostendendo quod Anaxagoras inconuenienter posuit quod Empedocles. Anaxagoras enim posuit res per quiescere per tempus infinitum. et postea moueri per tempus finitum: sed Empedocles posuit res aliquid quiescere per tempus finitum et postea moueri per tempus infinitum et sic seculo. Vnde hoc opinio Anaxagorae est inconuenientior: et hoc declarat probatur probando quod magis inconueniens est ponere res quiescere per tempus infinitum et postea moueri per tempus finitum quam ponere res quiescere per tempus finitum et postea moueri per tempus finitum: et hoc est quod dicitur de annexis quod probatur sic. **P**onere quod dicitur namque est magis inconueniens quam ponere illud quod non est namque: sed res quiescere per tempus infinitum et postea moueri per tempus finitum est namque: et ponere res quiescere per tempus finitum et postea moueri per tempus finitum non est namque. **S**ed maior pars per se. minor vero declarat

Comparatio opinioem Anaxagoras et Empedocles.

5. conclusio de annexis.

p. q. qd e oino sine ordie e nãz: qz nã nihil fac
 iordinatũ: qm̄ illa q̄ fuit fm̄ nãm aut fuit sp̄ aut fi
 unt ut frequẽti. nã eni sp̄ pcedit ordinate ni si ipe
 diaf. ḡ illd̄ qd̄ e cũ ordie nã e nãm: sed ponẽ res
 gscẽ p̄ tps̄ ifi^m z postea moueri p̄ tps̄ finitũ ul' ifi^m
 e ponẽ illd̄ qd̄ e oino sine ordie. qz iter finitũ z ifi^m
 nã e ordo. sed bñ e ordo iter finitũ z finitũ. Jõ po
 nere res gescere p̄ tps̄ finitũ z postea moueri p̄ tẽ
 pus finitũ nã e nãz nec et̄ ð ordinẽ nature. ergo.
 C̄ Intelligẽdũ B̄ q̄ siue Anax. posuit res gescẽ p̄
 tps̄ ifi^m z postea moueri p̄ tẽp̄ finitũ siue p̄ tps̄ in
 fi^m utroqz mō posuit ð nãz. qz nec iter ifi^m z finitũ
 e p̄portio nec iter ifi^m z ifi^m e p̄portio: qz si iter illa
 e p̄portio illa eẽt p̄portio q̄titatiua: sed p̄portio
 q̄titatiua nã e iter vni ifi^m z aliõ ifi^m: qz nec sunt
 eqlia nec vni ifi^m e mai^o alio: ut p̄ i qõne ubi
 pbat̄ q̄ inter ifi^m z finitũ nã e p̄portio q̄titatiua:
 qz ifi^m nã e mai^o finitõ i aliq̄ certa p̄portione. qz
 nec e i duplo nec i triplo nec i q̄druplo. z sic de ali
 is ut saḡ p̄z. Un̄ sciẽdũ q̄ qdã text^o hñt sic. ifi^m ad
 ifi^m nullã rõnẽ. i. p̄portionẽ hẽt. Et qdã hñt sic
 ifi^m ad finitũ nullã rõnẽ hẽt. z iõ dixi q̄ cũ Ana.
 ponat res p̄ gescẽ tpe ifinito: z postea moueri siue
 ponat moueri tpe finitõ siue tpe ifinito nã e ordo
 neqz p̄portio iter getẽ z motũ neqz iter tps̄ get̄ z
 tps̄ mot^o. qz nã est p̄portio quãtitatiua inter infi
 nitũ z infinitum. neqz inter infinitum z finitũ. Et
 eodem modo est de infinito qualitatiuo.

C Sed opz B̄ dicẽtẽ nã affirmare solũ: s̄
 cãm ipsi^o dicere: z nã apponere nihil: ne
 q̄ uelle dignitatẽ irrõnabilẽ: s̄ aut indu
 ctionẽ: aut demõstrationẽ facere. Hec q̄
 dẽ eni nã cãe posite sũt neqz i B̄ erat ami
 citie ul' inimicitie eẽ. Sed hui^o qdẽ p̄gre
 gare: illi^o ðo disgregare. Si ðo determi
 net̄ qd̄ e i pte: dicẽdũ eĩ qd̄ sic sũt: sic qz e
 aliqd̄ qd̄ p̄gregat hoies amicitia: z fugi
 unt inimici ab inicẽ. Hoc eni supponit̄ z
 i toto eẽ: videt̄ eni z i qbusdã eẽ sic. Qd̄
 at̄ sic est z fm̄ eqlia tpa idiget aliq̄ rõne.
 D̄ino eni existimare p̄ncipiũ B̄ eẽ suffici
 ens: qd̄ semp̄: aut e sic: aut sic: nã recte se
 hẽt opinari. In quo Democrit^o reducit
 de nã cãs q̄ sic qd̄ p̄i^o fcm̄ e. ipsi^o autẽ sp̄
 noluit p̄ncipiũ q̄rere i qbusdã dicẽs recte
 Qd̄ aut̄ i oib^o nã recte. Et trigonũ semp̄
 hẽt duob^o rectis equales angulos. sed tñ
 est p̄petuitatis huiusmodi altera cã: p̄nci
 pioz igitur nã est altera cã: s̄ p̄petua sũt.

C Nec e^o p̄ticia z^o p̄tis p̄ncipal' hui^o capli. i q̄ p̄ba
 sp̄aliter rep̄hẽdit opionẽ Empe. qz ipse posuit q̄
 amicitia e cã cõgregatiõis: z lis e cã disgregatio
 nis. z q̄ tps̄ p̄gregatiõis e egle tpi segregatiõis
 z nã assignat aliqz cãm hui^o: sed tñ e aliq̄ cã ul' rõ
 designãda. s. aut demõstratio: aut iductio: nec suf
 ficat assignare aliqz litẽ ul' amicitia p̄ cã. qz nos vi
 dem^o q̄ hoies aliqñ sũt amici: z aliqñ inimici. nec
 opz pp̄ B̄ q̄ tps̄ p̄gregatiõis sit egle tpi segregatio
 nis. z tñ ipe ponit q̄ sic e i hoib^o. s. q̄ lis segregat

z amicitia p̄gregat: ita e i vnũuerso: z iõ cũ i hoib^o
 nã opz q̄ tps̄ amicitie sit egle tpi inimicitie: ita nã
 opz q̄ tps̄ p̄gregatiõis sit egle tpi segregatiõis in
 vnũuerso. q̄re z c. C̄ D̄ino qdẽ. J Sed ad illud rñ
 det Empe. d. q̄ e neciũ amicitia p̄gregare: z lites
 segregare: z i eqli tpe. sed neciũ ut. d. nã hẽt cãm.
 iõ hui^o nã e aliq̄ cã assignãda. Lãm eni ut dicit nã
 opz q̄r: nisi i eo cui^o eẽ nã e necessariũ: iõ mlti aliq̄
 antiq̄ dixerũt p̄n^m mudi eẽ eternũ. sed dixerunt
 mudi eẽ nouũ. Lũ eni q̄rebat̄ ab eis q̄re mudi
 sit ab eterno agẽte: agẽte i tali tpe z nã i alio. Rñ
 derũt q̄ de eterno agẽte nã opz q̄rere q̄re aliquã
 do agit z aliqñ nã. nec et̄ de eo qd̄ sit ab et̄no agẽ
 te e q̄redũ q̄re nã e z p̄i^o nã. sed nã e sic sic ipi est i
 mauerũt. Si eni nã opz dare cãm p̄ actiõis p̄mi
 p̄ncipij qñ actio ei^o fuerit eterna: eterni tñ agẽtis
 si ei^o fuerit noua opz dare cãm illi^o nouitatẽ seu no
 ue actiõis. z q̄ Empe. z Democrit^o z eoz sequa
 ces dixerũt q̄ res necie nã hñt cãs: uey eĩ qdã: z
 i qdã nã. qm̄ p̄n^o necia nã hñt cãs: s̄ ðnes: z si sint
 necie hñt cãs. Nã illa ð. v3. triãgulus hẽt tres an
 gulos z c. et si sit necia hẽt cãm. Ex q̄ loco accipi
 unt aliq̄ q̄ aliqz effect^o p̄t eẽ p̄petu^o. qz ut dicũt
 ð demõstratiõis e effect^o demõstratiõis: z tñ ð de
 mõstratiõis e p̄petuo vã: sic z p̄missẽ: sed de B̄ vi
 debĩt magis i qõne. P̄t tñ B̄ poni e^o ð de anerys
 v3. q̄ quorũdã p̄petuoz e aliq̄ cã. z pbat̄ sic. Cõ
 clusiões z demõstratiões sũt p̄petue: qz p̄petuo
 sũt vẽ: z hñt cãs. ut illa ð. s. triãgulus hẽt tres an
 gulos z c. est p̄petuo uera z hẽt cãm. z sic est de
 alijs ðnibus. z sic perpetuorum est aliqua causa.

C Quod qdẽ igitur nullũ tempus erit: ne
 B̄ erat: quando motus non erit: siue nã
 erat: tanta dicta sunt.

C hic phũs epilogat z est manifestũ p se. C̄ Sunt
 tñ hic aliqua nõnda fm̄ p̄cm̄. P̄rimo q̄ cũ phũs
 dicit q̄ nã e cã ordie. itelligit p̄ ordinez ut cursus
 ei^o sit vni^o modi: aut modoz diuersoz: tpi^o tñ or
 dinaf. i. determinãf. z q̄ illd̄ qd̄ e vni^o modi sit p̄
 vnã cãm. z illd̄ qd̄ e modis diuersis i tpi^o diuer
 sis sit p̄ diuersas cãs q̄ reuertũtur in se circularit̄.
 C̄ Scõo e notãdũ fm̄ p̄cm̄ q̄ i dict̄ Anaxagore
 sũt duo dicta p̄ria fundamẽtis nãlibus. P̄rimuz
 e q̄ aliqd̄ sit polẽ i tpe ifinito: z postea erit in eẽ.
 Un̄ arguit sic. si res p̄ gescat tpe ifinito: aut illa q̄
 es erit nãlis: aut violẽta: nã violẽta: qz nullũ vio
 lẽtũ durat p̄ tps̄ ifi^m. si aut̄ sit nãlis tñc mot^o q̄ est
 ab illa gete nã e nãlis. s̄ violẽt^o. z p̄ p̄ns nã durat
 p̄ tps̄ ifi^m. cui^o p̄riũ dixit Anax. z^m dem̄ Anax. p̄
 riũ fũdamẽtis nãlib^o e ponẽ motũ z motorẽ exi
 tia i tpe ifinito: z motorẽ nã mouẽ: z motũ nã mo
 ueri: z postea icipe i motu. s̄ e vni^o mouere: z aliõ
 moueri i illa hora absqz B̄ q̄ fuit alia cã p̄ quã mo
 uet i illa hora z nã p̄i^o. C̄ z^o e notãdũ fm̄ p̄cm̄ q̄
 illa rõ Anax. e silis rõni quã ponit nã lex. qz lex
 nãa ponit mudi de nouo eẽ creatuz. z q̄ p̄us per
 tps̄ ifi^m nã fuit mudi: sed ipse nobis false ipo
 nit. qm̄ lex nãa nã p̄õit q̄ añ mudi fuit tps̄. dixit
 tamẽ q̄ lex nãa ponit mudi p̄ductũ de nouo ab
 agẽte uolũtario. iõ vñ magis posse sustentari: q̄ si
 poneret̄ p̄duci nãliter: qz nãlia vident̄ hẽre ordi
 nẽ terminatũ. s. currere eodẽ mō: aut frequenter:
 aut semp̄. Jlla eni q̄rũ p̄n^m e uolũtas vident̄ di
 uersificari z nã seq̄ eudẽ ordinẽ. Sed p̄^o. d. ð B̄

Responso empe.

Cõsultatio.

Primo no tanquam.

Secũdũ no tanquam.

Tertius no tanquam.

Obiectio

q' ipole e' q' actio noua fiat p uoluntate antiq' nisi sit actio antiq' media. uoluntas eni no pponit facere qd itedit: nisi pp existentiā alicui' itētiōis i re itēta q' no erat i pte uolūtag. z si no eēt nece ut illd qd e uolūtū eēt cū uolūtate. Et postea. d. 3^{or} q' uolūtūz no postponit i pte uolūtag nisi pp h' q' aliqd defici at i uolūtate. ut e saltē pntia t'pis. z e ipole q' h' ne get ab hoie p suā itrisecā rōnē. s' si neget erit p rō nē extrisecā. h' 3^{or}. Si def q' uolūtās antiq' agat aliqd de nouo pp pntiā t'pis: tē 3^{or} hēt ppo^m. s. q' pntia t'pis e' cā noue actiōis. Et reuertit qd de illo t'pe. qm t'ps nouū qd fit postq' no fuit: idiget t'pe i q' fiet p qd appropet sua factio: z det' miaref si non eēt sp z h' e maifestū p se. Et si q'rat quō p' iueniri noua actio ab antiq' uolūtate. p'm hāc opionē rūdet 3^{or} q' h' p'igrit mediāte moto antiq' a uolūtate antiq'. Istud eni motū appropinq'bit alicui' z distabit ab aliq'. z sic erit cā mot' z qet. C' Circa vō p'ne p'nc^m hui' capli q'ro utz tal' 3' sit vā. z h' e q're utz p'm^o mot' sit e' n'. Et arguo q' d'rupliciu q' nō. Et p' rō ne sūpta ex pte t'mioz mot'. 2° p' rōnes sūptas ex pte ifinitag. 3° p' rōnes sūptas ex pte t'pis. 4° p' rō nes sūptas ex pte ppetuitag sp'eri g'nabiliū z cor ruptibiliū. Primo arguo sic. Nihil qd e' finitū ex utraq' pte e' e' nū: s' p'm^o mot' e' finit' ex utraq' pte g' z c. maior p'z de se. minor vō e' t' p'z 5° hui'. ubi p' h' o. q' ois mot' e' ab aliq' i aliō. z p' p'ns mot' p'm^o e' ab aliq' i aliō. i. a t'mio i t'minū z p' p'ns mot' p'm^o e' finit' ex utraq' pte. Un' ista rō p'bat q' mot' p'm^o e' finit' ex utraq' pte. id z c. C' 2° p'bat q' mot' p'm^o sit finit' ex pte post. z h' p'bat duplr. p' p' diffōnem mot'. q' mot' e' act' eng' i pō inq' tū i pō. ut p'z 3° hu ius. z h' diffō mot' e' cōis motui nouo z e' nō. ut p'z ibidē p' 3° 6°. g' mot' p'm^o e' act' eng' i pō inq' tū i pō. z p' p'ns mot' p'm^o hēt t'minū ad quē e' i pō: z p' p'ns e' finit' ex pte post. C' 3° p'bat idē p' rōnes sic. Mot' p'm^o aut e' pp finē: aut nō. si nō. ig' e' cālis z nō p' se itēt' ab aliq' agēte. qd e' icōuētēs. si vō sit pp finē q'ro: aut iste finis pp quē e' mot' p'm^o possit hēri: ul' nō. si nō pōt hēri: tūc e' frustra z ociosus: q' niā iste mot' e' ociosus q' sit pp finē q' finis nō p' hē ri. si vō iste finis pōt hēri: z hito sine pp quē e' mo t' cessat mot': seq' q' mot' p'm^o aliq' cessabit: uel saltē seq' q' pōt cessare. C' 4° p'ncipalr arguit ex p te ifinitag p' bādo q' mot' p'm^o nō est ifinit' ex pte a' n'. z h' sic. Tot' mot' p'terit' h' se totū e' actualr p trāsitū: sed nullū ifinitū h' se totū est actualiter p trāsitū. g' tot' mot' p'terit' e' finit' ex pte a' n'. C' Ul' pōt argui sic. Totū tēp' p'teritū nō e' ifim' ex pte a' n'. g' p'm^o mot' nō e' ifinit' ex pte a' n'. p'ns p'z p' h'. q'z mo t' p'm^o nō fuit a' n' totū t'ps. z a' n' p'bat sic. totū t'ps p'teritū e' actualr p'trāsitū. g' totū tēp' p'teritū nō e' actualr ifim'. C' Sed huic rōni forte diceret q' to tū tēp' p'teritū z si sit ifim' ex pte a' n': e' tū finitū ex p te post. z sic totū tēp' p'teritū e' p'trāsitū ex ea pte q' e' finitū nō ex ea pte q' e' ifim'. C' Sed 3°. si totū tēp' p'teritū sit actualr p'trāsitū seq' q' totū t'ps futurū possit eē actualr p'trāsitū. p'ns e' fl'z. ig' z a' n' s. falsi tas p'ntis p'z p' h'. q'z totū tēp' futurū e' ifim' ex pte post. si ig' totū tēp' futurū possit eē actualr p'trā sitū: seq' q' ifim' ex ea pte q' e' ifim' possit eē actua liter p'trāsitū. h' e' ipole. g' z illd ex q' seq' q' sic p'z falsitas p'ntis. p'ns a' t' p'bat sic. si aliq' magnitudo sit p'trāsitā ab aliq' v'tute: magnitudo tāta z p'ntis pōt eē p'trāsitā a p'nti v'tute. s' nō e' maior distātia

ab etno usq' i hūc diē: q' ab isto die usq' i e' nū. si ig' ab aliq' v'tute sit p'trāsitā tota duratio ab etno usq' nūc seq' q' tota duratio futura possit eē ac tualr p'trāsitā a p'nti v'tute. z sic seq' ut v'z si totū tē pus p'teritū sit actualr p'trāsitū: q' totū t'ps futurū possit eē actualr p'trāsitū. C' 3° p'ncipalr arguit ex pte t'pis p' bādo q' p'm^o mot' icepit eē. z h' p'bat duplr. p' ex pte totū t'pis p'teritū. 2° ex pte diez p'teritaz q' sūt ptes t'pis p'teritū. C' P'rio ig' arguit sic. totū tēp' icepit. g' p'm^o mot' icepit. z p' p'ns nō e' e' n' ex pte a' n'. Et q' totū t'ps p'teritū icepit p'bat sic. Q'libet istās p'teritū aliq' fuit futurū. g' totūz tēp' p'teritū fuit aliq' futurū. z p' p'ns totū t'ps p'te ritū aliq' icepit. a' n' s. p'bat p' h'. q'z q'libet singlaris hui' u'lis e' uera. nā dem'ratio q'cūq' istāti p'terito ista e' vā. v'z. h' istās p'teritū aliq' fuit futurū: cū nul lū istās p'teritū fuit p'm^o istās totū t'pis. z h' p'ns. v'z. q'libet istās p'teritū aliq' fuit futurū. g' totū t'ps p'teritū aliq' fuit futurū. p'bat sic. si q'libet istās p'teritū aliq' fuit futurū nullū istās p'teritū tūc fuit z certū e' q' p'ns istās tūc nō fuit: nec e' futurū tē fu it. g' nullū istās tūc fuit: z sic aliq' nullū istās fuit z p' p'ns aliq' nullū t'ps fuit: cū tēp' nō stet nisi p' i stās. C' Hoc pōt argui s' h'ac foza. si q'libet istās p'teritū aliq' fuit futurū: tūc illa fuit fl'a. aliq' istās e' g' sua p'dictoria tūc fuit vā. s. nullū istās e'. z seq'. nullū istās e'. g' nullū t'ps e'. h' ig' aliq' fuit uera. nullū t'ps e'. z p' p'ns t'ps nō e' e' nū: nec p' p'ns p'm^o mot' nō e' e' n'. p'batio p' p'ntie. s. q' si q'libet istās p'teritū aliq' fuit futurū q' ista tūc fuit fl'a. aliq' i stās e'. q'z si q'libet istās p'teritū aliq' fuit futurū: tūc q'libet singlaris hui' fuit fl'a. s. aliq' istās est. qd p'bat. q'z oppo^m p'ntis nō stat cū a'ncedēte. q' a def vna singlaris q' tūc fuit vā. ut illa. h' istās e'. sed q' ista sit fl'a q'cūq' dem'ratio p'bat. q'z aut dem'rat istās p'teritū: aut istās p'ns: aut instās futurū. si de mōstrat istās p'teritū: tūc maifestū e' q' e' fl'a. qm si q'libet istās p'teritū fuit aliq' futurū tūc q'cū q' istās p'teritū dem'rat. h' e' vā. v'z. h' istās tūc fu it futurū. z p' p'ns tūc hec fuit fl'a. istās e'. Et s' h' h' dem'rat istās p'ns maifestū e' q' hec e' falsa. q'z si q'libet istās p'teritū aliq' fuit futurū tūc nō fuit h' vā. h' istās e'. q'z dem'ratio istāti p'nti: hec nunq' fuit vā. h' istās e'. nec e' vā si dem'rat istās futurū. q'z q'cū q' istāti futuro dem'ratio h' nunq' fuit vā. h' istās e'. Si aut' dicat q' hec e' fl'a. q'libet istās p'teritū ali q' fuit futurū. 3° q'libet singlaris ist' u'lis e' vā qm nullū istās p'teritū fuit p'm^o istās totū t'pis: ex q' to tū tēp' e' e' nū p' positū. g' a' n' q'libet istās p'teritūz fuit t'ps. g' q'cūq' istāti p'terito dem'ratio h' e' vā. h' i stās aliq' fuit futurū q' i t'pe p'cedēti hec fuit vā. v'z h' istās e' futurū. C' 4° arguit rōne sūpta ex ppetui tate sp'eri g'nabiliū z corruptibiliū. z h' sic. g'natio hois e' ppetua sic q' sp' hec fuit vā. h' o' e'. p' successio nē g'nabiliū ididuo'z hois: s'z mō seq'. mot' p'm^o e' ppetu'. g' aliq' null' h' o' fuit. p'ns e' fl'z. g' z a' n' s. cō sequētia p'bat sic. si mot' p'm^o e' ppetu' tūc illa est vā. quēlibet hoiez p'cessit mot' p'm^o. q'z q'libet eius singlaris e' vā. s. istū hoiez z illū: ul' istū hoiez p'ces sit mot' p'm^o. z sic de alijs. g' mot' p'm^o fuit a' n' o' c' m' hoiem. ex q' seq' q' mot' p'm^o fuit qm null' h' o' fuit. z tūc seq'. mot' p'm^o fuit qm null' h' o' fuit. g' aliq' hec fuit vā. null' h' o' fuit. g' a' p' ad ul' m' seq' mot' p'm^o e' ppetu'. g' aliq' fuit ista vā. null' h' o' e'. ig' z c. C' Et si dicat q' illa e' fl'a. s. quēlibet p'm^o h' o'

2° an p'm^o sit eternus z argf. 4. via.

Primū ar gumentū p' p'ima via. C. cō. 4.

Secūdu ar gumentū p'ncipale.

C. cō. 6. 2. 16.

Secundus argumētus.

Primū ar gumentūz. p' scōa via.

Responsio.

Replica.

Probatio.

Primū a gumentū tertia via.

Somal ar gumentūz

Obuatio. Replica.

Quarta vi

Responsio

Replica.
Responso.
Alia replica

Primum ar-
gumentum in
contrariis.

Obuatio.

Responso.

Rōes com-
mētatō: p̄
ma ratio.

Secūda rō

Tertia rō

Quarta rō

minē p̄cessit p̄m^o mot^o nec ē q̄libet singlaris v̄a. s̄.
 seq̄ q̄libet hō fuit ḡnat^o ab hoie. ḡ quēlibet hoiez
 p̄cessit hō. z p̄ p̄ns quēlibet hoiez p̄cessit p̄m^o mot^o
 C Et si dī q̄ h^o p̄na nō ualet. quēlibet hoiez p̄ces-
 sit mot^o p̄m^o. ḡ mot^o p̄m^o fuit s̄ oēs hoiem. Lōtra.
 seq̄ quēlibet hoiez p̄cessit mot^o p̄m^o: z p̄ p̄ns mot^o
 p̄m^o fuit aī oēs mltitudinē hoiez. ḡ. C In op^m ar-
 guif. z p̄ sic. de^o ē et̄n^o ita q̄ nunq̄ īcepit: nec vnq̄
 desinet. ḡ celū fuit ab et̄no. aī ē uey. ḡ z p̄ns. p̄na
 p̄bat sic. Q̄ncūq̄ aliq̄ sic se h̄nt q̄ vnū ē p̄us alio
 solū s̄z nāz: si vnū istoz ē et̄nū s̄z duratiōne: et reli-
 quū ē et̄nū s̄m duratiōne. hec p̄na p̄z. q̄z def opp^m
 p̄ntis. s̄. q̄ vnū sit et̄nū s̄m duratiōne: z reliquū
 nō: tūc ex isto seq̄tur q̄ vnū ē p̄i^o alio: z nō solum
 s̄z nāz: s̄z et̄m duratiōne. q̄d ē oppo^m p̄ntis: s̄z de
 us z celū: siue de^o z tēp^o sic se h̄nt q̄ vnū istoz ē p̄-
 us alio: solū p̄oritate s̄z nām. cū igif de^o sit et̄nus
 s̄m duratiōne seq̄tur q̄ celū siue tēp^o sit et̄nū s̄m
 duratiōne. C Et si dī q̄ de^o nō solū ē p̄or: celo uel
 tpe s̄m nām: s̄z et̄m duratiōne. Lōtra. nll̄a dura-
 tiō ē sine tpe. ḡ si de^o sit p̄or: celo ul' tpe duratiōne:
 seq̄ q̄ ē p̄or celo p̄oritate tpe. z sic tps fuit ante-
 q̄ celū fuit: z aī ip̄m tps. q̄d ē ipole. C Forte dī
 huic q̄ q̄dā ē duratiō successiua: z q̄dā ē duratiō
 nō successiua sed tota sil'. z sic de^o ē p̄or: tpe dura-
 tiōne nō successiua. Lōtra. illa duratiō nō successi-
 ua aut ē nā dei: aut est res alia. si sit res alia. z ista
 duratiō fuit ab et̄no: seq̄ q̄ aliō a deo fuit ab et̄-
 no. q̄d ē icōueniēs. si v̄o illa duratiō sit idē q̄d nā
 dei: tūc deū ē p̄orē s̄z talē duratiōne ē deū ē p̄i^o
 s̄m nām. z sic de^o nō ē p̄or: celo ul' tpe: nisi s̄z nāz.
 C Alr dī q̄ de^o ē p̄or: celo duratiōne s̄z magnitudi-
 nē: z nō s̄m duratiōne successiua realē. Lōtra. s̄m
 h̄ seq̄tur q̄ de^o nō ē p̄or: celo alia p̄oritate reali q̄z
 p̄oritate s̄m nām: z sic de^o nō ē magis et̄n^o q̄z celū
 nisi s̄m imagiatiōne. C Itē p̄t argui sic. de^o nō fu-
 it p̄us q̄z celū. ḡ si de^o sit et̄n^o: seq̄tur q̄ celū sit et̄-
 nū. aī p̄bat. q̄z def oppo^m. s̄. q̄ de^o fuit p̄us q̄z ce-
 lū. ḡ aī celū fuit p̄ius: sed nunq̄ p̄us fuit sine tpe
 ḡ si p̄us fuit aī celū: seq̄ q̄ tps fuit aī celū. q̄d est
 flz. C Itē arguif p̄ rōnes p̄bi positas ī exponēdo
 textū. z et̄ arguif p̄ rōnes p̄m^o q̄rū p̄ ē ista. A uo-
 lūtate antiq̄ nō p̄cedit nou^o effect^o sine motu. ḡ si
 p̄m^o mot^o f̄iet a uolūtate antiq̄ aī p̄m^o motū eēt mo-
 t^o. q̄d ē ipole. Aī de cl̄at mltiplr. p̄ sic. posito q̄
 sit aliq̄ mot^o p̄m^o arguif tūc sic. De agēs siue sit
 agēs p̄ uolūtate siue alr: si nūc agit z p̄us nō age-
 bat tūc aliq̄ p̄portio ē iter ip̄z z effectū q̄ p̄i^o non
 erat. s̄z h^o p̄portio nō p̄t fieri nisi p̄ motū. ḡ si p̄m^o
 mot^o sit nou^o aī p̄m^o motū fuit mot^o p̄ quē fiebat il-
 la noua p̄portio. sed h̄ ē ipole. s̄. q̄ aī p̄m^o motū fu-
 it mot^o. ḡ p̄m^o mot^o ē et̄n^o. C 1° rō ē illa. si p̄m^o mo-
 t^o sit nou^o: opz q̄ sit ab agēte p̄ uolūtate z itellectū
 s̄z oē agēs p̄ uolūtate z itellectū si mō agit aliq̄ q̄d
 p̄us nō agebat opz eū app̄hēdē diuersa tpa. s̄. vnū
 tps ī q̄ agit: z aliō tps ī q̄ nō egit: s̄z diuersitas tē-
 porz nō ē sine motu. ḡ a uolūtate antiq̄ nō p̄cedit
 aliq̄ de nouo sine motu. C 3° p̄bat idē sic. Sic se
 hēt uolūtās noua ad actionē antiq̄: ita se hēt uo-
 lūtās antiq̄ ad actionē nouā. s̄z uolūtās noua nō ē
 ime^o cā actiōis antiq̄. ḡ uolūtās antiq̄ nō ē ime^o cā
 actiōis noue. ḡ nihil nouū p̄t p̄cedē a uolūtate et̄-
 na: s̄z si aliq̄ p̄cedit ab ea de nouo: opz q̄ h̄ sit me-
 diate motu. ḡ z c. C 4° p̄bat idē sic. A uolūtate an-
 tiq̄ nō p̄ducit aliq̄ nouū nisi mediate actiōe no-

ua. hec p̄bat. q̄z si uolūtās antiq̄ nihil regeret ad h̄
 q̄ eēt suū uolūtū: statī posita sua uolūtate eēt suūz
 uolūtū. q̄z posita cā totali sufficiētī statī ponere ē ef-
 fect^o. nō igif p̄t a uolūtate antiq̄ p̄cedē nou^o effe-
 ct^o: nisi mediate aliq̄ nouo: q̄d nō sit nisi p̄ trāsmu-
 tatiōne nouā. C 5° p̄bat sic. Si uolūtās antiq̄ p̄duc
 aliq̄ de nouo q̄d p̄us nō p̄ducebat. ḡ sibi p̄us de-
 ficiēbat aliq̄ q̄d nūc q̄n p̄duc nō desic: z illō nō
 acgrif nisi p̄ motūz. ḡ uolūtās antiq̄ nō p̄t ali-
 q̄ nouū p̄ducē sine nouo motu. q̄z sibi deficiēbat
 tps ī q̄ uoluit p̄ducē: z illō tps nouū q̄d deficiē-
 bat nō fiebat nisi mediate motu. ḡ uolūtās antiq̄
 nō p̄duc aliq̄ de nouo nisi mediate motu. z h̄ est
 p̄positū. C Alie v̄o rōnes modis p̄rijs formatur
 z ponitur ī expōne text^o: q̄ q̄si oēs eādē viz h̄nt.
 C Ad istā q̄onē de et̄nitate mot^o d̄nt q̄dā q̄ nō fu-
 it de itētiōe p̄bi q̄ mot^o sit et̄n^o: s̄z solū ponit motū
 eē et̄nū tanq̄z p̄nē p̄babilē: nō tanq̄z neciā. h̄ tū est
 flm. q̄z p̄hs ī p̄bādo p̄m^o motorē eē: z eē et̄nū utif
 et̄nitate mot^o tāq̄z p̄n^o. q̄d nō eēt: nisi eēt de itē-
 tiōe sua. C Itē p̄n^o ps metha^o ē de s̄bijs et̄nitas
 a mā abstract. q̄ nō p̄t p̄bari eē: nisi p̄ et̄nitate
 mot^o: z idē dicē q̄ p̄m^o mot^o nō ē et̄n^o ē destruere
 metha^o. C Sustinēdo igif q̄ mot^o p̄m^o ē et̄n^o r̄f-
 dēdū ad rōnes ī p̄riū. v̄n ad p̄^o cū dī q̄ mot^o p̄m^o
 ē a t̄mio ī t̄minū. dicēdū q̄ motū eē a t̄mio ī t̄mi-
 nū p̄t eē duplr. vno q̄ s̄m se totū aliq̄n icipiebat
 eē z aliq̄n desinet eē: z sic loq̄ndo nō ē uey q̄ oīs
 mot^o sit a t̄mio ī t̄minū: sed solū ē uey de motu fini-
 to z t̄miato. Alio p̄t itelligi q̄ mot^o sit a t̄mio ī t̄-
 minū s̄z se totū: ul' s̄z aliq̄z p̄t eē: z isto oīs mot^o
 ē a t̄mio ī t̄minū: q̄z cuiuslibet mot^o aliq̄ ps ē a ter-
 mio ī t̄minū. C Ad aliō q̄n q̄rif utz mot^o p̄m^o sit p̄
 p̄ter finē ul' nō. Dicēdū ē q̄ sic: s̄z nō ē p̄maria intē-
 tiōe p̄p aliq̄e finē acgrēdū. Uī. 2° r̄ metha^o
 dic q̄ aliq̄s mot^o ē p̄p finē acgrēdū: z aliq̄s mot^o
 ē p̄p aliq̄e finē iā hitū p̄seruādū. v. g. hō aliq̄n am-
 bulat p̄p sanitate acgrēdā: z aliq̄n ambulat p̄p sa-
 nitate hitā p̄seruādā. z isto 2° itelligētie mouētes
 celū mouēt p̄p p̄fectiōes q̄s h̄nt p̄seruādas: z nō
 ut acgrāt p̄fectiōes nouas. q̄n p̄ hoc q̄ itelligētie
 mouēt celū sūt cācistoz īferioz. z ī h̄ p̄sistit eaz p̄-
 fectio. q̄z ī h̄ assilant p̄ p̄n^o q̄d ē cā oīuz alioz. Itā
 aī p̄pō accepta ī rōne. s̄. hito sine cessat mot^o: ē in-
 telligēda de motu q̄ ē p̄p p̄fectionē acgrēdā: z nō
 de motu q̄ ē p̄p p̄fectionē p̄seruādā. C Ad rōnes
 aī de īfinito q̄n p̄ dī q̄ nullū īf^m ex utraq̄ pte p̄t
 eē actu p̄rāsītū dī q̄ istud īf^m q̄d ex vna pte ē in-
 finitū z ex alia finitū cuiusmodi est tot^o mot^o p̄teri-
 tus uel totū tps p̄teritū p̄t eē actu p̄rāsītū ex ea
 pte qua est finitū: z nō ex ea pte q̄ est īfinitū: z sic
 est de toto tpe p̄terito z de motu celi p̄terito. C Et
 cū arguif ī p̄riū sic. Si totū tps p̄teritū sit actu p̄-
 rāsītū totū tps futurū nō p̄t eē actu p̄rāsītū. Di-
 cēdū q̄ istud non seq̄tur q̄z si īfinitū p̄t eē p̄rāsītū
 ex ea parte qua est finitū: ex hoc non sequitur
 q̄ īfinitū possit esse p̄rāsītū ex ea parte qua est
 īfinitū. z q̄z tēpus p̄teritū nō est īfinitū ex parte
 post: z tps futurū ē īfinitū ex pte post. idē tps p̄te-
 ritū ē p̄rāsītū: z tps futurū nō p̄t eē p̄rāsītū: q̄a
 ē īfinitū ex pte post: z p̄rāsītio sit p̄cedēdo ex p̄o-
 ri vsus posteri^o: z tps futurū vsus posteri^o ē actu
 īf^m. C Et ad p̄bationē cū dī q̄ si aliqua magnitu-
 do sit p̄rāsītā ab aliq̄ vtute magnitudo tāta ul' cō-
 similis p̄t eē p̄rāsītā ab eadē ul' p̄sili vtute. Dicē

Quinta rō

Quid vicat
alq̄ ad que
stionem.
Responso

Ad primūz
argumentū
p̄ p̄ma via.

Ad secūdū
argumentū
sc̄do loco.

Ad primūz
argumentū
p̄ sc̄da via.

Ad repli.

Ad proba-
tionem.

dū q̄ uey ē icipiēdo motū sup utraqz magnitudi-
nē ab illa pte a qua utraqz magnitudo ē finita. tūc
aut mor^o q̄ totū tēp^o p̄teritū ē p̄trāsītū nō icēpit in
illa pte tēp̄is i qua est finitū. qm̄ totū tēp̄s p̄teritū
nunqz icēpit. **C**Uel dicat q̄ p̄pō accepta ē v̄a si
p̄trāsītōes ubiqz p̄cedāt eodē ordie: z nō qm̄ vna
p̄trāsītō p̄cedit v̄sus aliquā pte ex qua vna ma-
gnitudo ē finita: z p̄trāsītō alia p̄cedat v̄sus illaz
pte ex qua alia magnitudo ē infinita. tūc enī nō est
p̄pō ulr̄ v̄a. tūc si totū tēp̄s futuz debeat p̄transiri
opz q̄ p̄cedat i illa p̄trāsītōe v̄sus illā pte ex qua
tēp̄s futuz ē inf^m. z iō nō opz q̄ si totū tēp̄s p̄teri-
tū sit p̄trāsītū q̄ totū tēp̄s futuz possit eē p̄trāsītū
actu. qz tēp̄s futuz nō pōt p̄trāsiri: nisi p̄cedendo
v̄sus inf^m. **C**Si v̄o dicat alr̄. v̄z. q̄ illa p̄positio.
si aliqua magnitudo sit p̄trāsītā z c̄. ē itelligenda
de magnitudibus p̄manētib^o. z nō de magnitudi-
bus successiuis. **C**Lōtra. idē arg^m pōt fieri de ma-
gnitudie p̄manēte qd̄ z de magnitudie successiua
qz imaginētur due linee quaz utraqz sit infinita ex
vna pte z finita ex alia: q̄ sint. a. b. z imaginemur
q̄. a. linea sit p̄trāsītā i toto tēp̄e p̄terito: qd̄ ē pole:
ex q̄ tēp̄s p̄teritū ē inf^m. tē sic. a. linea ē p̄trāsītā i to-
to tēp̄e p̄terito. ḡ. b. linea pōt eē p̄trāsītā i toto tēp̄e
futuro. ḡ z c̄. **C**Dicēdū q̄ nō segtur qz ex illa pte
ad quā sit trāsītō sup. b. lineā c̄. b. linea infinita. sed
ex illa pte ad quā fiebat mor^o seu trāsītō sup. a. li-
neā fuit. a. linea finita. **U**n̄ si fiāt trāsmutatiōes ulr̄
mor^o sup equales magnitudies v̄sus ptes magni-
tudinū eiusdē rōnis q̄tū ad finitatē z infinitatē tūc
segtur. si. a. linea sit p̄trāsītā ab aliqua v̄tute. b. li-
nea pōt eē p̄trāsītā a p̄fili v̄tute. sed aliter nō opz.
CAd 3^m v̄o q̄ arguit ex pte tēp̄is sic tēp̄s icēpit ḡ
mor^o. negat̄ an̄s: z qm̄ arguit sic qd̄libet istās pte-
ritū aliqñ fuit futuz p̄cedo. Et cū ifer̄ ḡ aliqñ nul-
lū istās p̄teritū fuit: dico q̄ nō segtur: qz i p̄nte li-
nea aliqñ stat. p̄ aliq̄ mēsurā determinata. **L**ōcedo
tū istā p̄ntāz. s. qd̄libet istās p̄teritū aliqñ fuit
futuz: ḡ nullū istoz istātū tūc fuit p̄ns. m̄l̄tū enī
refert dicere: tūc nullū istoz istātū fuit p̄ns. z di-
cere nullū istoz istātū tūc p̄ns fuit: qz qm̄ ly tūc p̄-
cedit signū ulr̄ supponit determinate: qz nō p̄fun-
dit̄ ab aliq̄ p̄cedēte: sed qm̄ segtur signū ulr̄: tē sup-
ponit p̄fuse t̄m̄ nec v̄ficat̄ p̄ aliquo vno singulari.
CAd aliā formā qm̄ arguit sic. qd̄libet istās p̄teri-
tū aliqñ fuit futuz. ḡ tūc fuit falsa: aliq̄ istās est.
Dico q̄ nō segtur. Et qm̄. p̄bat p̄ h̄ q̄ nulla singl̄a-
ris h̄ tūc fuit v̄a. p̄cedo istā negatiuā: nll̄a singl̄a-
ris hui^o tūc fuit v̄a: qz nō fuit aliq̄ vnu tēp̄s i q̄ qd̄-
libet istās p̄teritū fuit futuz. **U**n̄ h̄ idiffinita: ali-
q̄ istās ē. sp̄ fult v̄a: s̄ nō sp̄ fuit v̄a p̄ aliq̄ vno sin-
gulari: s̄ p̄tinue p̄ alio z alio singulari. **C**Ad aliō
qd̄ 4° arguit q̄ ē de p̄petuitate sp̄erū ḡnabiliuz z
corruptibiliū: dico q̄ nō segtur. quēlibet hoīem p̄-
cessit p̄m^o mor^o. ḡ aliqñ null^o hō fuit. nec segtur.
oēm hoīez p̄cessit p̄m^o mor^o. ḡ mor^o p̄m^o fuit ante
oēm hoīez: sed bñ segtur q̄ an̄ oēs hoīez seu ante
oēm diē fuit p̄m^o mor^o: qz i ista. **M**or^o fuit an̄ oēs
hoīem. tēp̄s signatū p̄ fuit stat. p̄ aliq̄ tēp̄e ulr̄ istātū
determinato: z i nll̄a determinata mēsurā fuit mor^o
p̄m^o ante hoīem: sed i illa. **A**n̄ oēm hominē. seu an̄
oēm diē fuit p̄m^o mor^o. mēsurā assignata p̄ ly fuit
nō stat. p̄ aliq̄ mēsurā determinata: sed stat p̄fuse t̄m̄
qz respectu vni^o singularis stat. p̄ vno z respectu al-
teri^o stat. p̄ alio. Et qm̄ arguit sic. **S**i oēm hoīez p̄-

cessit sol ḡ totā m̄l̄itudinē hoīum p̄cessit sol. dicē-
dū q̄ si illa dictio tota teneat cathego^o. sic nō seg-
tur. oēm hoīez p̄cessit sol. ḡ totā m̄l̄itudinē z c̄. qz
mēsurā p̄significata p̄ h̄ v̄bū p̄cessit stat det̄miate i
p̄nte: z denotat̄ q̄ i aliq̄ certa mēsurā fuit sol ante
totā m̄l̄itudinē hoīm. si v̄o ly tota teneat sincathe-
go^o z fiat distributio solū p̄ oib^o q̄ sūt ptes totius
m̄l̄itudis hoīum sic p̄cedo p̄ntā. z i h̄ sēsu ē p̄ntā
uey: sic z an̄s. qz denotat̄ q̄ quēlibet hoīez p̄cessit
sol. Et i h̄ sēsu nō segtur ulr̄. totā m̄l̄itudinē ho-
minū p̄cessit sol. ḡ sol fuit aliqñ an̄ totā m̄l̄itudinē
hoīuz. s̄ h̄ ē fallacia figure dictiōis. qz cōmutatur
suppō p̄fusa t̄m̄ i suppōnē det̄miate. qz i an̄ceden-
te mēsurā p̄signata p̄ v̄bū supponit p̄fuse t̄m̄: z in
p̄nte supponit det̄miate. **C**Adhuc arguit p̄ban-
do q̄ mor^o p̄m^o nō fuit ab et̄no. qz si sic pole fuis-
set p̄tinuū fuisse actu disū p̄m̄ qd̄libet signū z sic
pole fuisset q̄ p̄tinuū fuisset disū i idiffibilia. qd̄ ē i
pole. p̄ntā p̄bat p̄ h̄. qz si p̄m^o mor^o fuisset ab et̄-
no infiniti dies p̄cesserūt hūc diē. z i q̄libet diē fuit
pole q̄ fuisset scā vna disū i cōtinuo. ḡ pole fuisset
q̄ p̄tinuū fuisset disū s̄ infinita signa. z nō solū h̄ se-
quit̄: sed et segtur q̄ p̄tinuū fuisset disū p̄ qd̄libet
signū. qz tot dies p̄cesserūt: q̄t sūt signa in p̄tinuo.
CItē segt̄ q̄ pole fuisset infinita corpa eē i actu se-
pato. qz i q̄libet diē potuit de^o p̄durisse vnu cor-
p^o i actu: z illō p̄suare i eē: z cū infiniti dies p̄cesse-
rūt s̄ istā opionē. segt̄ q̄ fuisset pole infinita corpa
eē i actu sepato. qd̄ ē ipole. nō igit̄ p̄cesserūt infiniti
dies. z p̄ p̄ntā: nec mor^o nec tēp̄s fuit ab et̄no. **C**Ad
p̄m^o hoīz dicēdū q̄ ex q̄ tēp̄s fuit ab et̄no nō segt̄ q̄
aliq̄ p̄tinuū potuit fuisse actu disū s̄ qd̄libet si-
gnū ulr̄ inf^m signa. Et cū dī q̄ i quolibet diē scā eēt
vna disū i p̄tinuo. dicēdū q̄ h̄ nō ē uey. qm̄ si ali-
q̄ p̄tinuū debuit fuisse disū oportuit illō aliqñ fu-
isse p̄tinuū: ita q̄ nō p̄us disū. qz disū p̄tinui ē ei^o
corruptio. z ista repugnāt. v̄z. q̄ aliq̄ aliqñ fuit
p̄tinuū: z t̄m̄ i q̄libet diē p̄terito i eo fuit scā vna di-
uisio. qm̄ si aliqñ fuit scā vnu p̄tinuū p̄us nō fuit
disū: nec i eo fuit scā aliq̄ disū. z iō dico q̄ ipole ē
q̄ aliq̄ p̄tinuū fuisset q̄libet diē disū s̄ aliq̄ sig^m
i eo. qz si q̄libet diē fuit scā disū i eo: illō nūqz ha-
buit eē. sed qd̄ nūqz habuit eē: nūqz potuit eē disū
ḡ z c̄. **C**Sitr̄ nullū p̄tinuū diffibile potuit fuisse ab
et̄no qm̄ oē tale ē p̄ se corruptibile: z nullū p̄ se cor-
ruptibile potuit fuisse ab et̄no. ḡ z c̄. **C**Si v̄o di-
cat̄ q̄ illa ē v̄a. s̄ qd̄libet sig^m potuit aliq̄ p̄tinuū
fuisse actu disū. qz q̄libet singularis est v̄a. z posito
pole nō accidit ipole. ḡ istō ē pole. s̄ qd̄libet sig^m
aliq̄ p̄tinuū fuit disū. **C**Dicēdū q̄ illa ulr̄ ē v̄a. s̄
s̄ qd̄libet signū p̄tinuū z c̄. z t̄m̄ sua de iec̄ ē ipole
nec p̄ istā ulr̄z de poli denotat̄ t̄m̄ vna politas: s̄
inf^m. qz alia politas ē ad distionē s̄ vnu sig^m: z alia
s̄ aliō sig^m. **C**Et cū dī q̄ posito poli i eē nō acci-
dit ipole. dico q̄ posito vno pole i eē p̄ solā pōnē
illi^o i eē n̄ accidit ipole: s̄ positis pl̄ib^o poli^o icōpoli
b^o i eē bñ accidit ipole. **U**n̄ q̄libet istaz p̄ se ē pole
v̄z. s̄ h̄ sig^m p̄tinuū fuit actu disū z sic de alijs. t̄m̄
oēs iste singl̄ares sil̄ sup̄re sūt icōpole. z iō p̄ po-
sitionē oīuz istaz singl̄ariū i eē accidit ipossibile.
CAd aliud dico q̄ nō segtur q̄ pole fuisset infini-
ta corpa eē aut fuisse in actu sepato. Et cū dī q̄
qd̄libet diē potuit de^o p̄durisse vnu corp^o i actu.
Lōcedo istā ulr̄z. sed h̄ est ipolis. v̄z. q̄libet diē p̄-
duxit de^o vnu corp^o i actu: z istō p̄seruauit i eē. z

Ad primas
argumentū
p̄ 3° via.

Ad aliā for-
mam argu.

ad argumē-
tū per quar-
ta via.

Ad motū
p̄ non fue-
rit ab et̄no
z primo.

Secundo.

Ad primū

Ad secū-

Opio ali
quo. u3.

Ad primus
argumētū
in 3° sum.

Replca
prima.

Responſio.

Ad primus
argumētū
in 3° sum.

Ad primus
argumētū
in 3° sum.

Ad primus
argumētū
in 3° sum.

Ad primus
argumētū
in 3° sum.

Ad primus
argumētū
in 3° sum.

Ad primus
argumētū
in 3° sum.

Ad primus
argumētū
in 3° sum.

Ad primus
argumētū
in 3° sum.

Ad primus
argumētū
in 3° sum.

Ad primus
argumētū
in 3° sum.

Ad primus
argumētū
in 3° sum.

tū ē mai⁹ q̄libet ſua pte finita . C̄ Intelligēdū fm
q̄sdā q̄ iſi^m nō hēt aliq̄ pte finita: imo q̄libet p̄s i-
finitū ē iſi^m . z rō illoz ē iſta: qz iter ptes z totū dz
eē aliq̄ pportio: ſz iter finitū z iſi^m nllā ē pportio.
ſz z c̄. vñ dñt q̄ q̄libet finitū ſe hēt ad iſi^m ſic ſe
hēt p̄ct⁹ ad lineā. z iō ſic p̄ct⁹ nō ē p̄s linee: ita
nullū finitū ē p̄s iſi^m. Adibi tñ videt q̄ loquēdo
de pte q̄titatiua ut ponit arifmetricē . qz nō ponit
aliquā pte: niſi pte aliq̄: q̄ aliq̄tiēs ſūpta reddit
totū cui⁹ ē p̄s: ſic ē p̄cedēdū q̄ nullū finitū ē p̄s iſi^m
niti. qz nullū finitū aliq̄tiēs ſūptū reddit totū iſi^m:
ſed loquēdo de pte cōiter fm q̄ ē cōis ad pte aliq̄
tā: ſic ē p̄cedēdū q̄ finitū ē p̄s iſi^m: ut q̄ iſta dieſ
ē p̄s toti⁹ t̄pis. Tñ ſuſtinēdo fidē catholicā ē dicē-
dū q̄ nec mot⁹ p̄m⁹ ē et̄n⁹: nec et̄ tēp⁹ ē et̄nū: itellē-
gēdo p̄ et̄nū illō q̄ nō p̄t imagiari p̄ri⁹: nec poſteri⁹
us ſz duratiōē. C̄ Ad p̄m⁹ igiſ i 3^oriū dicēdū cum
dī q̄ de⁹ ē p̄or motu ſolū p̄oritate nāe. dico q̄ illo
p̄ceſſo: nō ſegtur q̄ ſi de⁹ ſit et̄n⁹: q̄ et̄ mot⁹ ſit eter-
nus: qz p̄oritas nāe q̄ de⁹ ē p̄or toto tpe z toto mo-
tu ē p̄oritas q̄ de⁹ ſic ē p̄or: q̄ nō p̄t imagiari ali-
q̄ duratio p̄or ip̄o deo: ſed p̄tigit imagiari duratio-
nē p̄orē toto tpe q̄ p̄fuit et̄ totū motū. ſz. C̄ Sed ſ
h̄ dī ſic. P̄oritas nāe ē alia a p̄oritate duratiōis.
ſz q̄d ſolū ē p̄us alio nā nō ē p̄us alio duratiōe. igiſ
de⁹ nō ē p̄or duratiōe toto tpe. ſz ſi de⁹ ſit et̄n⁹ to-
tū tēp⁹ ē et̄nū. C̄ Dicēdū ē q̄ itelligēdo p̄ duratio-
nē illō i q̄ ſūt p̄ri⁹ z poſteri⁹: ita q̄ q̄i p̄ri⁹ ē poſteri⁹
us nō ē: z et̄. ſic dico q̄ duratio nō ē ſine tpe: imo
t̄pis ē ip̄a duratio i q̄ ſūt p̄ri⁹ z poſteri⁹. Dico igiſ
p̄cedēdo q̄ de⁹ nō fuit p̄us duratiōe ip̄o tpe: z tñ
de⁹ fuit ab et̄no: z tēp⁹ nō fuit ab et̄no. qz nō p̄tin-
git imagiari alia duratiōē i q̄ de⁹ nō fuiſſet: ſi il-
la duratio fuiſſet. ſed p̄tigit imagiari duratiōē p̄-
cedētē totū tēp⁹. q̄d i rei v̄itate fuit: z iō de⁹ fuit ab
et̄no: z tēp⁹ nō fuit ab et̄no: qz nō p̄tigit imagiari
duratiōē p̄orē deo: z tñ p̄tigit imagiari duratio-
nē p̄orē toto tpe q̄d fuit. C̄ Et ſi dicat q̄ fm h̄ de⁹
nō ē et̄n⁹ niſi fm imaginatiōē. Dico q̄ illō nō ſe-
gtur: ſed bñ ſegtur q̄ de⁹ nō fuit durās duratiōe
iſi^m: niſi fm imaginatiōē. qz h̄ duratio nō fu-
it niſi fm imaginatiōē. C̄ Et ſi dī q̄ q̄ncūq̄ de⁹ fu-
it tūc tēp⁹ fuit. ſz ſi de⁹ ē et̄n⁹ tēp⁹ ē et̄nū. dī q̄ ſi ly
q̄ncūq̄ diſtribuat p̄ t̄pib⁹ z iſtātib⁹ t̄pis ſic ē h̄ v̄a
vz. Q̄ncūq̄ de⁹ fuit: tūc tēp⁹ fuit ul' iſtās t̄pis fuit.
ſed ex h̄ nō ſegtur q̄ ſi de⁹ ſit et̄n⁹: q̄ t̄pis ſit et̄nū.
qz et̄nū ē illō q̄d ſp̄ fuit ſine acq̄ſitiōe noui eē: ſi tē-
pus ab et̄no fuiſſet. Uñ ſi t̄pis nūq̄ habuiſſet p̄n^m
de⁹ ſine acq̄ſitiōe noui eē fuiſſet i toto tpe carente
p̄n⁹: ſz nō ē ſic de toto tpe q̄d de facto fuit: nō fuiſ-
ſet añ p̄m⁹ iſtās iſt⁹ t̄pis: ſuppoſito q̄ añ iſtō iſtās
fuiſſet t̄pis: ſz de⁹ fuiſſet añ p̄m⁹ iſtās toti⁹ t̄pis p̄teri-
ti ſuppoſito q̄ iſi^m t̄pis p̄ceſſiſſet p̄m⁹ iſtās toti⁹ t̄pis
p̄teriti. Uñ et̄nū ē q̄d coextitit toti t̄pi: z coextitit
ſet t̄pi iſi^m: ſi t̄pis iſi^m fuiſſet abſq̄ aliq̄ nouitate
ex pte ip̄i⁹ dei. C̄ Et ſi dicat q̄ ſz h̄ nō eēt p̄cedē-
dū q̄ de⁹ fuit añ totū t̄pis p̄teriti: nec añ p̄m⁹ iſtās
totius tēporis. Dico q̄ ſi ly ante dicat añrioritatē
t̄pis uel iſtātis t̄pis: ſic eſt p̄cedēdū q̄ de⁹ nō fu-
it añ totū t̄pis z añ p̄m⁹ iſtās. ſz tñ h̄ p̄pōnes admit-
tunt ſb p̄ditiōē. ſ. ſi añ p̄m⁹ iſtās toti⁹ t̄pis q̄d de fa-
cto p̄ceſſit fuiſſet aliq̄ t̄pis dens fuiſſet abſq̄ acce-
ptiōe noui eē añ p̄m⁹ iſtās toti⁹ t̄pis q̄d de facto p̄-
ceſſit. tñ ſic abſolute nō ē p̄cedēdū q̄ de⁹ fuit añ p̄-
mū iſtās toti⁹ t̄pis ul' iſtātis fm q̄ ly añ dicit añ-

Quis q̄libet ſingl'aris hui⁹ ſit polis: tñ oēs ſingu-
lares hui⁹ ſil' ſūpte ſūt icōpōles. Uñ q̄libet iſtarū
ē polis. ſ. illa die p̄duxit de⁹ vnū corp⁹. z iſtō p̄fer-
uauit i eē: z illa die p̄duxit de⁹ aliō corp⁹ z iſtud
p̄ſernauit i eē. z ſic de ſingulis. z tñ oēs ille ſingl'a
res ſil' ſūpte ſūt icōpōles. C̄ Adhuc arguit p̄bā-
do q̄ ipole ē motū ul' t̄ps eē eternū: qz ſi ſic: tūc ſe-
queret q̄ p̄s eēt maior ſuo toto. q̄d ē ipole. igiſ z il-
lud ex q̄ ſegtur. p̄nā p̄bat ſic. Sit. a. totū t̄ps p̄teri-
tū terminatū ad p̄m⁹ iſtās beſterne diei. z .b. totū tē-
pus futurū i choatū a p̄ iſtātī beſterne diei. z .c. ſit
totū t̄ps p̄teritū terminatū ad p̄m⁹ iſtās hui⁹ diei. z
d. totū tēp⁹ futurū i choatū a p̄ iſtātī hui⁹ diei. tūc
arguit ſic. a. z .b. ſūt eqlia: qz uterq̄ ē iſi^m ex vna
pte: z finitū ex alia pte. qz utrūq̄ terminat z finit
ad idē iſtās. z ſil' .c. z .d. ſunt eqlia pp̄ eādē rōnez
ſed. c. ē mai⁹ q̄. a. qz. c. ē totū reſpectu ip̄i⁹. a. qz .c.
p̄tinet. a. z plus. ſ. diē beſternā. z ſi ē. c. mai⁹ q̄. a.
ſegtur q̄. c. ē mai⁹ q̄. b. qz q̄cqd ē mai⁹ vno eqliuz
ē mai⁹ reliq̄. cū igiſ. c. z .d. ſunt equalia ſegtur q̄. d.
ē mai⁹ q̄. b. qz q̄cūq̄ vnū eqliū eſt mai⁹ eodē reli-
quū eqliū ē mai⁹. ſed. d. ē p̄s ip̄i⁹. b. qz. b. ē totū t̄ps
futurū a p̄ iſtātī beſterne diei uſq̄z i eternū. z .d. eſt
ſolū t̄ps futurū i choatū a p̄ iſtātī hui⁹ diei. igiſ .b.
p̄tinet. d. ſicut totū p̄tinet ſuā pte. z .d. ē mai⁹ q̄. b.
ut p̄batū ē: qz ē mai⁹ q̄. a. ſz ſi totū t̄ps ſit eternū:
ſegtur q̄ p̄s nō ē maior ſuo toto. ſz p̄nā ē ipole. ſz.
C̄ Quicrōni dī q̄ ponēdo tēp⁹ eē iſi^m cū iſi^m
nita nō ſit eqlias: ſegtur q̄ ubi tā totū q̄ p̄s ē iſi^m
q̄ totū: nec ē mai⁹: nec min⁹: nec eqli ſua pte. vñ i
iſi^m nec ē mai⁹: nec min⁹: nec eqli. C̄ Lōtra: pro-
pria paſſio q̄titatū ē eē eqli ul' iēqle: ut p̄z ex libro
p̄dicamētoz: ſed pp̄ria paſſio iēſt cuiſlibet p̄teto ſb
ſbo illi⁹ paſſiōis: z t̄ps iſi^m p̄tinet ſb q̄titate. ſz t̄ps
iſi^m ē eqli ul' iēqle. z ſic eqlias ul' iēqleas cōpe-
tūt t̄pi iſi^m. ſz z c̄. C̄ Itē t̄ps iſi^m ē mai⁹ q̄ tēp⁹
finitū. ſz iſi^m cōpetit maioritas: z per p̄nā iēqli-
tas. C̄ Dicēdū q̄ loquēdo de duob⁹ q̄rū utrūq̄ ē
iſi^m ex vna pte: z finitū ex alia pte: ſic ē dicēduz
q̄ neutri eoz ē mai⁹ ul' min⁹ reliq̄: tñ p̄cedēdū eſt
q̄ iſi^m ē mai⁹ q̄libet finito ex utraq̄ pte. C̄ Et ſi q̄
raſ utrū vnū iſi^m ſit eqli alteri iſi^m. dicēdū eſt q̄
eqli accipit dupl'r. ſ. poſitiue z p̄uatiue. eqli poſi-
tiuū eſt q̄dā me^m poſitiuū iter maius z min⁹ illo
cui ē eqli. ſi enī. a. ſit eqli ip̄i. b. accipiēdo eqli po-
ſitiue. tūc .a. ē q̄tū me^m iter maius z min⁹ ip̄o. b.
z ſic loquēdo de eqli nō ē p̄cedēdū q̄ vnū iſi^m ſit
eqli alteri iſi^m: qz iſi^m nihil ē mai⁹ real'r: nec eēt
ſz imaginatiōē. Equale aut̄ p̄uatiue ſūptū ē iſtō
q̄d ſuppoſitū ē alteri: nec excedit iſtō: nec ſuperce-
dit ab illo: z iſtō vnū iſi^m ē eqli alteri iſi^m. qm̄
ſi duo iſi^m quoz utrūq̄ ē iſi^m ex vna pte: z fini-
tū ex alia pte ſupponat ſibi iſi^m: ita q̄ ex ea pte q̄
utrūq̄ ē finitū ſupponat ita q̄ eoz ultima ſint oi-
no ſil' manifeſtū ē q̄ neutz illoz ſic ſuppoſitoz ad
iſi^m excedit reliquū. z ſic p̄cedo q̄ vnū iſi^m eſt
eqli alteri iſi^m loquēdo de eqliate p̄uatiue ſū-
pta. C̄ Uñ accipiēdo eqliatē idifferēter ut ē cōis
ad eqliatē poſitiue z p̄uatiue acceptā. ſic cōcedo
q̄ ois q̄titas alteri q̄titati eiſdē rōnis cōparata
ē ei eqli ul' iēqli. Uñ hec pp̄rietatē ē cōis oi q̄ti-
tati. ſ. eē eqli ul' iēqli: accipiēdo eqli idifferēter p̄
eqli poſitiue ul' p̄uatiue. vñ p̄cedēdū ē q̄ vnū iſi^m
ē eqli alteri iſi^m mō q̄ dcm̄ ē: tñ vnū iſi^m nō eſt
mai⁹ alēo iſi^m: pp̄ ſi illa pp̄o nō ē ul'r v̄a. Dē to-

Qua mot⁹ v̄l
t̄ps non po-
tuit eſſe ab
eterno.

Ad rōnem
p̄dictā.

Pr. areplā

Secūda
repl.
Ad replā.

Eqli acci-
piū dupl'r.

terioritate tpis ul' istatis. **C** Multi tñ pcedūt q' de us fuit añ p^m istas toti^o tpis fm q' ly añ dic ante rioritate nāe ul' istatis et nitat. **U**n pcedūt q' de^o fuit i istati eternitat añ p^m istas toti^o tpis. **C** Attñ vñ mibi q' istas et nitat: si ponat tale istas: est idē qd ipse de^o. id dicit q' de^o fuit añ p^m istas toti^o tpis i istati et nitat: nō ē aliō q' dicere: q' de^o fuit in se ipso sine istati sui ipsi añ p^m istas toti^o tpis. **C** Itē qñ dī de^o fuit añ p^m istas toti^o tpis. h' vñ fuit copulat p'dicatu cū sbo p aliq' mēsurā p'terita: z nec de^o ē p'terit: nec et nitat: nec istas et nitat ē p'teritū: id vñ q' illa nō sit simplr vā. de^o fuit añ p^m istas toti^o tpis. qz de^o nō fuit i eternitate añ p^m istas toti^o tpis: tñ vñ q' sit cōcedēda sub p'ditōe. de^o fuit añ p^m istas toti^o tpis: sic itelligēdo q' de^o fuisset añ p^m istas toti^o tpis absq' acceptōe noui eē: si ante p^m istas toti^o tpis de facto p'teriti fuisset aliq' tēpus. Et silr ē pcedēdū q' de^o fuit in istā añ p^m istas toti^o tpis. qz si añ p^m istas toti^o tpis fuisset tēpus inf^m fuisset p totū istud tps añ p^m istas toti^o tpis. **C** Verūtamē nō det'mino nec volo p deter'minatiōe defendē q' de^o nō fuit añ p^m istas toti^o tpis: sed hoc relinq' iudicio meliori. qm si h' vñ fuit solū significet mēsurā q' ē tps ul' istas tpis sic p'babillr pōt dici q' de^o nō fuit añ p^m istas toti^o tpis de^o tñ ē talis nāe q' absq' acq'sitiōe alicui^o eē fuisset añ p^m istas toti^o tpis si añ istud fuisset temp^o. **C** Ad rōnes vñ p^m dicēdū q' oēs sue rōnes pcedūt ex falsa imaginatiōe. s. q' añ factiōez mūdi fuit tps. qd ē flz. Et ad formā p' rōnis p'celō q' a uolūrate antiq' nō pcedat nou^o effect^o sine motu. dico q' uolūtas a q' pcessit mūdus z mor^o p^m nō ē antiq'. qz nō p'fuit i tpe. id nō ē antiq': nec fuit ab antiquo. sed si p uolūtatē antiquā uelis itelligē uolūtatē et nā: sic ē hec falsa. s. a uolūtatē antiq' z c. a uolūtatē tñ q' p'fuit in tpe nō pcedit nou^o effect^o sine motu: ul' mutatiōe facta i aliq' ut dcm ē sup. **C** Ad p'mā p'batōne p'pōnis acceptē qñ dī q' si agēs nē agit z p'us nō agebat ē aliq' p'portio noua iter agēs z effectū. Dico q' uey ē si istud agēs p'fuit p'ortate tpis. si vñ agēs nō p'fuit i tpe nō opz. **C** Ad 2^{am} p'batōne cū dī q' oē agēs p uolūtatē z itellectū si nūc agit aliqd qd p'us nō agebat opz ipz app'hēdē diuersa tpa. s. tps i q' agit: z tps in q' nō agit. dico q' nō ē uey. qz nō fuit tps i q' nō agebat nisi solum fm imaginationē. **C** Ad oēs p'batōnes sequētes: ut ad 3^{am}: 4as: z 5^{am} p' p'ia dca q' oēs supponunt falsa. vñ. tps pcedē factiōne mūdi z p'mi mor^o. qd nō ē uey. **C** Si iuxta h' q'rit utz aliqs effect^o potuit fuisse ab et'no. z p'bat q' sic. qz posita cā sufficiēte pōit ul' p't poni effect^o. s. p^a cā ab et'no fuit sufficiēs ad p'cedēdū effectū. qz ab et'no fuit oipotēs. q' ab et'no potuit p'duxisse aliq' effectū. z p' p'ns effect^o potuit fuisse ab eterno. **C** Itē cui nō repugnat fuisse ab et'no: illō potuit fuisse ab et'no. h' p'z. qz de^o pōt facē oē illō qd nō icludit aliq' repugnatias: s. alicui effectui nō repugnat ab et'no fuisse. q' aliqs effect^o potuit fuisse ab eterno. maior p'z: z minor p'bat p' mltā exēpla. Quoz vñ ē. Si pes ab eterno fuisset ul' stetit i puluē uestigiū pedis fuisset ab eterno. qñ tñ a calcāte nemo dubitaret fuisse factū: nec tñ altez fuisset p'us altero. Silr si sol luxisset ab eterno: radi^o solis fuisset ab et'no: z tñ radi^o solis fuisset effect^o solis. **C** Itē si s'bm fuisset ab et'no p'pria ei^o passio fuisset ab et'no: z tñ p'pria

passio fuisset effect^o sui. s. bi. **C** Itē p'ductio dina nō det'miat ad aliquā dīā tpis. q' si p aliq' dīā tpis potuit: ab eterno potuit. s. de^o p aliq' dīā tpis potuit p'ducē mūdū. q' ab eterno potuit. **C** Itē: si p^a cā p'duxit mūdū de nouo: aut igit potuit añ p'duxisse aut nō. nō ē dare q' nō. qz ut p'us dcm ē actio p'mi nō limitat ad aliq' certū istas. q' de^o añ potuit. signet igit illō istas i q' añ potuit. z qro aut añ illō potuit p'duxisse mūdū ul' nō. nō ē dare q' nō. qz ut dcm ē actio p'mi motoris nō determinat ad aliq' istas. q' añ potuit. signet itez istas i q' añ potuit. z sic erit dare eadē rōne q' añ qd cūq' istas i istā potuit: z p' p'ns ab eterno potuit p'duxisse mūdū. Itē si p^m nō potuit ab eterno p'duxisse mūdū aut h^o cā ē ex pte p'ncipij ul' ex pte effect^o p'ducti. nō ē dare p^m cū p^m p'ns fuerit ab eterno z sp pōe eqlis: nec ē dare 2^m. qz p' p'bm h' nō repugnat effectui q' sit ab et'no: qz ut dīc. si triāgulus fuisset ab eterno hēre tres ang'los fuisset ab eterno. z si ignis z cōbustibile app'oximatū igni fuisset ab et'no caliditas cāta ab igne z cōbustibili fuisset ab eterno. Ex q' igit p^m p'ns fuit ab eterno: z eqlis pōe sp iū agēdo effectū suū non repugnat fuisse ab eterno. **C** Duic rōni forte dicere q' illa rō pcedit de his q' agūt nāliter sed nō pcedit de his q' agūt uolūtarie. agēs eni nāle p' istati sui eē icipit agē: z h' necitate sue nāe. sed agēs libere ipole ē q' agat i p' istati sui eē. qz libē agēs pōt agē z nō agē. sed qd actū ē i p' istati i q' agēs ē nō pōt p' illo istati nō eē actū. **C** Contra. Illō vñ eē absurdū q' p^m p'ns nō sit ita potēs eternalr i p'ducēdo sicut agēs nāle p' tps sue duratiōis. q' si ignis agēs possit calefacē p' tota sua duratiōe i q' ē ignis i actu absurdū vñ q' p^m p'ns p' tota eternitate nō possit agē z eē actu agēs. **C** Itē ab eterno de^o aliqd libē ordinauit z uoluit. z p' cōsequēs potuit illō nō p'ordinasse. z p' p'ns libertas i p'ductiōe nō ipedit p'ductionē ab eterno. **C** Itē sit ipole mūdū fuisse p'ductū ab eterno cui^o oppositū posset dem'rari: sed mūdū nō fuisse ab eterno nō pōt dem'rari ut p'z p' topicoz. ubi p'bs. d. q' p'roblema q' rēs an mūdus sit et'no ē p'blema neutri: qz nō hēm^o dem'ratiōne ad aliq' ei^o p'tē. Idē p'z p' rōne sic. q' qd abstrahit ab eē fuisse z fore. nō ē me^m i dem'ratiōe s. qd qd ē abstrahit ab eē fuisse z fore. z p' p'ns nō p't eē me^m ad dem'randū mūdū nō fuisse et'nalr. **C** Itē aliqs effect^o pōt p'petuari i rei vitate ex pte post. ut p'z de aia itellectiua. q' eadē rōne p't effect^o p'petuari a pte añ: ut p'z p' celi. ubi p'bs. d. q' nihil ē p'petuū ex pte post qd nō sit p'petuū ex pte añ. z e^o. **C** Itē p't p'bari p' rōnes p'bi z p'ns. que rōnes vident p'cludē: q' aliqs effect^o de scō sit ab et'no. q' z c. **C** In oppo^m vñ arguit z p' sic. si sit pole cātū fuisse ab et'no ponat i eē. s. qd cātū aliqd fuit ab et'no p'ncipalr mūdus: z sequit q' p^m p'ns non potuit nō p'duxisse mūdū: qd ē ipole: qz p^m p'ns ē liberū. p'ns p'bat sic. qz det' oppo^m p'ntis. s. q' potuit nō p'duxisse mūdū. illō repugnat anti. s. q' mūdus fuit ab eterno: qd p'z. qz si potuit nō p'duxisse mūdū: aut igit ante q' fuit mūdus p'duct^o: aut post q' fuit p'duct^o: nō ē dare p^m: qz añ eternū nihil ē: nec ē dare 2^m qz oē qd ē qñ ē necē ē eē. nec ē dare tertiu. qz oē p'teritū cū est p'teritū ipole est q' nō sit factū seu p'teritū: ut dicit p'bs 6° et'bi. auctoritate agatonis. h' solo p'uat de^o facē igenita q' uiq' facta sūt. **C** Itē oē aliō a p' p'ns ē creatū a p'.

Ad ratio nes p'me.

Ad prima3

Ad secūda

Atñ aliqs effect^o potuit fuisse ab et'no. z p'imo.

Secundo.

Tertio.

Quarto.

Quinto.

Sexto.

Responfi

Rep. 1.

Septimo.

Octauo.

Nono.

Decimo.

In oppo tū. z p'm

Secunde

Effectus sumit duobus modis.

Confirmatio

Tertio.

Confirmatio

Circa quod sunt tres opinionis.

Prima opinio.

Secundus Tertium.

Prima ratio opinio.

Secunda ratio

Tertia ratio

Quarta ratio

per pns aliud a p est creatu a p. sed esse creatu in-
cludit nouitate qz nihil accipit qd habet. g oē aliud
a pncipio habet esse de nouo. z per pns necio ice-
pit. C Et pfirmat p h. qz illa non stat sil. f. qz aliqd
annibilet z qz illud sit eternu a parte post. g nō stat
sil qz aliqd sit ex nihilo z tñ qz sit eternu ex pte añ.
sz itelligētie cū nō hēant mām z sint create ex nibi-
lo. g nō fuerūt ab eterno. z p pns nec mūdus nec
mot⁹ corpoz celestiu fuit ab eterno. C Itē aliud est
re i eē pducere z ipam pductā i eē pseruare. nā rez
iā creatā a p de ipa nō pōt vē dici qz p^m nūc efficit
eā. sz solū ē uep dicē qz ipaz re effectā nūc pseruat
sz si creatā ut mot⁹ ul' mūdus fuisset ab eterno qz
qz istāti pterito se habuit p^m ad illa sic nūc se hēt.
cū g p isto nūc nō sit uep dicere p^m efficere mūdū
sz solū ipz pseruare. igit nunqz fuit uerū dicere qz
p^m p^m cāt aut efficit mūdū. g. C Hoc sic pfirmat.
Actio pmi pncipij mēsurat aliq idisibili. igit si mū-
dus fuit creat⁹ a deo i aliq istāti idisibili fuit crea-
tū a deo. sed h ē flz: tū qz si in aliq istāti fuit creat⁹
a deo añ illō istās nō fuit. z p pns nō fuit ab etno
tū qz i quolibet istāti pterito deus sic se habuit ad
mūdū sic nūc se hēt ad ipz: cū igit i h istāti de⁹ non
effic mūdū. segtur qz de⁹ nunqz efficit nec creauit
mūdū. C Circa hāc qōnē sūt tres opiones. pma ē
pbi q ponit. qz nō solū ē pole aliquē effectū fuisse
ab eterno. sz et ponit qz necē ē aliquē effectū fuisse
ab eterno. 2ª opinio est qz nec fuit aliqs effect⁹ ab et-
no nec potuit aliqs effect⁹ fuisse ab etno. 3ª opinio
ponit qz nullus effect⁹ fuit ab etno. tñ pole fuit ali-
quē effectū fuisse ab etno. Pria opinio q ē opinio pbi
fūdat sup tria p^m. qz p^m ē qz oē qd sit: sit ex mā.
Uñ pbs vsus sine pmi hui⁹ pbat illā mām eē ige-
nitā z icorruptibile. 1^m p^m ē qz oē pole qnqz eē z
qnqz nō eē hēt p^m ut p^m p de gñatiōe. 3^m p^m est
qz nulla sba de se polis eē pōt ab alio ppetuari: ut
p^m p celi z mūdi. z et 1° metha^{cc}. Ex his igit pnc-
ipijs pbanf duo quoz p^m ē qz aliqs effect⁹ fuit
ab etno. 1^m ē qz necē ē aliquē effectū fuisse ab eter-
no. C Juxta p^m horū pncipioz arguit p sic. nullū
igenitū icepit eē. mā p^a ē igenita. g mā p^a nunqz in-
cepit eē. z p pns ē eterna. cū igit mā p^a nunqz fuit
sine forma. segtur qz ab etno fuit cōpositū ex mā z
forma. z p pns ab etno fuit aliqs effect⁹. mior hui⁹
rōnis. f. qz mā ē igenita p^m ex p hui⁹. z hoc sic. Si
mā p^a gñaret: segtur qz gñaret ex mā: z tūc eēt q-
redū de illa mā: aut ē genita aut igenita. si igenita
hētur ppositū. si vō genita qredū ē de mā ex q ge-
nerat. z sic pcedit i ist^m. qd ē icōueniēs. C Itē ex
eodē p^m arguit sic. De qd icipit eē anteqz fuit: fu-
it i pō ad eē. sed pō ad eē ē rōne mae: ut p^m 7° me-
tha^{cc}. g si aliqd icepit eē añ ipm fuit mā: z mā nō
potuit p se existere sine forma. g mā sp fuit sba foza
z p pns sp fuit aliq cōpositū ex mā z foza. z per
pns sp fuit aliqs effect⁹. C Ex alio p^m arguit sic.
De pole qnqz eē z qnqz nō eē hēt p^m. igit qd nō
hēt p^m nō ē pole qnqz eē z qnqz nō eē. sed aliqs
ē effect⁹ nō hīs p^m ut celū. g tal' effect⁹ nō pōt qñ
qz eē z qnqz nō eē. g necē ē talē effectū eē. z p pns
nō solū ē pole aliquē effectū fuisse ab etno: sz et est
necessariū. C Ex 3° vō p^m arguit sic. Aliq sba sp
fuit. ut pbatū ē de celo. sed nllā sba de se polis eē
pōt ab alio ppetuari. g aliq sba cāta de se ē ppetua
z p pns necē ē aliquā sbam creatā sp eē. z sic nō so-
lū ē pole cātū fuisse ab etno: imo necē ē aliqō cātū

fuisse ab etno. Sustinēdo igit illā opionē ē distin-
guēdū de effectū. f. qz effect⁹ sumit large z stricte.
Effect⁹ large accept⁹ referf ad cāz i cōi: z ē idē qd
cātū. Uñ oē hīs aliquā cām i quocūqz gñe cāe eē
fuerit dī effect⁹ large accipiēdo effectū. sed effect⁹
stricte sūpt⁹ referf ad cāz efficiētē. Uñ nihil ē effe-
ct⁹ pprie z stricte nisi illō qd hēt cām efficiētē. sic
eni pprie z stricte loquēdo cātū referf ad cām: ita
pprie z stricte loquēdo effect⁹ referf ad cām efficiē-
tē. Uñ sic efficiēs ē iferi⁹ ad cām: ita effect⁹ stricte
sūpt⁹ ē iferi⁹ ad cātū. Et effect⁹ stricte accept⁹ dicit
triplr. vno aliqd dī effect⁹ solū pp h qz de nouo sit
pductū i eē accipiēdo eē ab agēte post nō eē. 2° dī-
cit effect⁹ nō solū illō qd accipit eē de nouo ab agē-
te: sed qz ab agēte pntue pseruat i eē ab aliq pser-
uātē. q amoto cederet talis effect⁹ i nō eē. ut p^m de
lumie cāto ex lumiari z i eē pseruato p pntiā lumi-
naris. ut p^m et de imāgie q appet i speculo q cōti-
nue pseruat p illi⁹ pntiā cui⁹ ē imāgie. terti⁹ ē effe-
ct⁹ q pntue ē i fieri ex h. qz pntue vna ps sit: z alia
corruptif. ut p^m de successiuis: z de motu: z de tem-
pore. qñ qlibet hoz effectū referf ad cām efficiē-
tē. qz hēt eē aliq mō a cā efficiētē totalr de nouo p-
ductū ul' pseruatū ul' pntue i fieri. C His igit sic
p multis phisice loquēdo vī mibi qz loquēdo de ef-
fectū large. f. sz qz effect⁹ ē idē qd cātū. sic nō repu-
gnat effectū fuisse ab eterno. Nāz p^m p^m qd est
cā finalis omniū fuit ab etno: uel saltē h nō repu-
gnat p^m. z p pns nō repugnat cāto fuisse ab et-
no. qz nō repugnat cāe finali fuisse ab eterno. z per
pns etiā nō repugnat effectū cāe final' fuisse ab et-
no. sed stricte loquēdo de effectū sz qz effect⁹ refer-
tur ad cām efficiētē sic dico qz effectū q pp h solū
dī effect⁹: qz ē de nouo pduct⁹. sic dico qz tali effe-
ctū repugnat fuisse ab etno. Illa eni repugnat. f.
qz aliqd sit de nouo pductū i eē: z tñ qz illō fuerit
ab etno. qz oē pductū i eē de nouo necio hēt esse
post nō eē. sed illa repugnat. f. qz aliqd sit eternū:
z tñ illō hēt ul' hūit eē post nō eē. qz oē etnū semp
habuit eē. Uñ si aliqd sit eternū illō sp habuit ad
eē sic nūc hēt. sed illō qd sp fuit nūc nō pducif cū
sp se habuit sic nūc se hēt. segtur qz si sit etnū qz il-
lud nunqz fuit pductū: sic nec nūc pducif. z p pns
nō ē effect⁹ de nouo i eē pduct⁹. Jsta g repugnant
f. qz aliqs effect⁹ sit pduct⁹ pprie loquēdo: z tñ qz
sit etnū. qz pductio rei pmanētis mēsurat istāti. sz
i nullo istāti pducebat mūdus. qz añ qd cūqz istās
fuit mūdus posito qz mūdus sit etnū. z iō nō stat
sil qz mūdus sit pduct⁹: z qz sit etnū. C Si vō effe-
ctus accipiat stricte 2° ul' 3° mō fm qz pp hoc dī ef-
fect⁹ qz pseruat i eē: ul' qz pntue ē i fieri. sic dico qz
nō repugnat effectū fuisse ab etno de p. i. de effe-
ctū q pp h dī effect⁹ qz pntue pseruat i eē. p^m i exē-
plis sūpt⁹ adductis. qz tali effectū nō repugnat fuis-
se ab eterno. nā si pes ab etno fuisset i puluere: ue-
stigiū pedis fuisset ab eterno. z h^o uestigiū fuisset
effect⁹ pedis. qz pntue pseruaret in eē per pedes.
nā amoto pede nō maneret uestigiū: sed nō fuisset
effect⁹ pedis de nouo creat⁹ a pede. z eodē mō de
luce q fuisset ab eterno si lumiare fuisset ab eterno.
qz lumē i dyaphano pseruat i eē p pntiā lumiaris.
Sitr effectū q pntue ē i fieri nō repugnat fuisse ab
eterno. ut p^m de motu. qñ si mouēs z mobile in dis-
positiōe i q vñū natū ē mouere: z aliō moueri fuisset
ab etno mot⁹ fuisset ab eterno. sz ille tot⁹ motus

etern^o nunq̄ fuisse fm se totū pduct^o de nō eē i eē
nec ēt repugnat effectui cāe mālīs fuisse ab eterno
qz illi qd ē hēre tres anglos nō repugnat fuisse ab
etno. qz si triāgulus fuisse ab eterno: hēre tres an
gulos fuisse ab etno ut dic̄ pbs. z tñ hēre tres an
gulos z ē. ē effect^o triāguli tanq̄ cāe mālīs. Un̄ cā
litati q̄ nō ponit nec requit nouitatē i effectū: cuius
modi sūt cālitates alie a cālitate efficiētis nō repu
gnat hēre effectū sibi coeternū z ē. C Sciēdū ē q̄
fm theologos p^m p^m ē cā effectiua oium aliorū
entiū: tā in pducēdo q̄ ē i pseruādo. qdlibet enīz
cātū tñ z plus depēdet a deo: q̄ imago q̄ appet i
speculo depēdet ab eo cui^o ē imago. z iō sicut ima
go q̄ appet i speculo p̄tinuo pseruat in esse a p̄ntia
obiecti cui^o ē imago: ita qdlibet cātū p̄tue pserua
tur i eē a p̄ p^m. C Hoc tñ ē p̄ sniaz p̄bi z p^m q̄ dñt
q̄ aliq̄ sbe cāte sē de se p̄petue. sed illō qd ē de se p̄
petuū nō idiget aliquo pseruāte: qm̄ illō qd idiget
pseruāte ē de se corruptibile: z nllā sba de se corru
ptibilē p̄t ab aliq̄ p̄petuari: ut vult p^m i mltis locis
q̄ fm eos nō qdlibet cātū depēdet i eē a p̄ p^m tan
q̄ a cā pseruāte. C Circa istā qōnē ponēde sūt opī
niones theologoz. Un̄ opīo sci thome doctoris cō
manis ē q̄ mūdus nō fuit ab etno: potuit tñ fuisse
ab etno: q̄ aut mūdus nō fuerit ab etno sola fide
tenem^o: neqz pōt rōne demrari. Et h̄ pbat q̄ mū
dus icēpit mltiplr. Et p̄ sic. De^m ad p̄bādū mū
dū icēpisse: aut accipit ex pte dei creatis: aut ex p
te creature. nō ex pte creature. qz creatura quātuz
ē de se abstrahit a q̄cūqz tpe p̄nti: p̄terito: z futuro
q̄ p̄ ipaz creaturā nō pōt p̄bari aliqd esse de nouo.
Nec pōt accipi ex pte dei: qz de^o nō p̄duxit aliqd
ad eē ex nisi uolūtariē z p̄tigēter. s̄z nullō pōt hēre
rōnē ad inestigādū uolūtate dīnā. Silr̄ articulus
fidei nō demōstrat. s̄z nihil a deo eē ab eterno ē ar
ticulus fidei. q̄. nec expedit adducere rōnes ad h̄
p̄bādū. qz si ad h̄ adducāt rōnes sophisticas q̄s ifi
deles scirēt soluere illi nos irriderēt. existimātes
nos illō tenere firmiter pp̄ h̄ rōnes sophisticas.
Itē ex hoc euacuaret meritū fidei. qz fides nō hēt
meritū ubi hūana rō p̄bat expimētū. h̄ beat^o Bre
gori^o i qdā omelia. C Itē qñ actio agent^{is} ē istāta
nea nō ē nece agēs eē p̄us facto sic p̄z i illumiatiōe
medij. sed creatio q̄ mūdus creat ē istātanea. q̄ nō
pōt demrari q̄ de^o fuit añ mūdū. Silr̄ p̄ topicoz
p̄bs. d. q̄ p̄blema de etnitate mūdi ē p̄blema neu
trū. qz neutra ps p̄dictiōis p̄t demrari. S̄z addit
iste doctor q̄ nō fuit de itētiōe p̄bi p̄bare z affir
mare mūdū eē etvū: ut p̄ topicoz. ubi dī q̄ p̄ble
ma de etnitate mūdi ē p̄blema neutz. z dic̄ q̄ ubi
p̄būs ip̄robat nouitatē mūdi. ip̄robat eā f̄z modū
ponēdi Empe. ul' Enax. aut alicui^o tal'. z sic ip̄ro
bat modū ponēdi z nō pōnē i se: z iō p̄ topicoz dic̄
p̄būs de eo cui^o nō hēm^o rōnē. si igit̄ dixerim^o q̄
igit̄ sic p̄fectū ē sic si dixerim^o q̄ mūdus ē atiqu^o
ul' nō. z h̄ dicit rabi Moyses de itētiōe p̄bi vidēs
p̄bū nō uelle h̄ affirmare s̄z solū ponē rōnes ad p̄
dictoria: ut teneat illa ps q̄ miores z pauciores du
bitatiōes hēt. C^m vō p̄n^o. v. q̄ de^o potuit ab et
no p̄duxisse mūdū p̄bat mltiplr p̄ h̄ qz de^o fuit ab
etno ita potēs sic fuit qñ creauit mūdū: s̄z qñ p̄du
xit mūdū potuit p̄ducē illū. q̄ ab etno potuit p̄du
cere mūdū. Itē aliq̄ effectū fuisse ab etno nō in
cludit aliq̄ repugnātiā ut p̄z de uestigio pedis. z
de lumie solis. z de sbo z de passiōe z de illa passio

ne q̄ ē hīe tres āglos. s̄z de^o pōt facere illō qd nō i
cludit repugnātiā. q̄ de^o pōt facere q̄ aliq̄ effect^o
fuisse ab etno. Un̄ mltē rōnes p̄ pte illa sūt supi^o
posite. q̄re z ē. C Alia fuit opīo solēnis. d. hērici de
gādauo. s̄z q̄ mūdus nō potuit fuisse pduct^o ab et
no. z h̄ oñdit mltiplr. z p̄ sic. si mūdus fuit pduct^o
ab eterno illa pductio aut fuit sbita aut successiua
nō subita qz tñc fuisse i istāti. z p̄ p̄ns mūdus. tñc
icēpit: qz nō fuit añ illō istās. si vō illa pductio fu
it successiua aut p̄cessit mūdū. z sic mūdus nō fuit
ab etno: qz sua pductio p̄cessit ip̄m. aut sua p̄du
ctio p̄tinue manet i mūdo pducto: qd ē flm. qz sic
mūdus eēt qdā successiuū. qz i p̄tinua pductiōe
nunq̄ p̄ducebat alr̄ q̄ nūc p̄ducit: z silr̄ ex h̄ seq
tur q̄ fieri rē idē ē qd re p̄seruari. qd ē flm. qz fieri
ē respectu h̄ndi: sed p̄seruari ē respectu h̄iti p̄seruā
di. 2° p̄z illō eē flm qz cā p̄ticularis p̄ cāt rē z postea
p̄seruat eādē. q̄ p̄ducere z p̄seruare sūt distincta. 2°
āt arguit ad p̄nē p̄ncipalē sic. si mūdus fuisse p̄o
duct^o ab etno de^o nō potuit nō p̄duxisse mūdū. qz
nec ante q̄ p̄duxit mūdū. qz nihil erat añ: nec qñ p̄
duxit mūdū qz qñ p̄duxit nō potuit nō p̄ducere.
qz oē qd ē dū ē nece ē eē. nec post q̄ p̄duxit mūdū
qz post q̄ p̄duxit mūdū mūdus sp̄ fuit. z sic sp̄ fu
it hec vā. de^o p̄duxit mūdū. Et pp̄o affirmatiua
vā de p̄terito ē nece. si igit̄ de^o p̄duxit mūdū non
potuit nō p̄duxisse mūdū. qd ē flz qz de^o ē agēs
libere. C S̄z iste doctor istat p̄ istā rōnē sic. de^o li
bere p̄destinavit aliqd ab etno. z tñ nō potuit non
p̄destinasse. q̄ eodē mō seqtur de^o p̄duxisse mūdū.
Silr̄ qz qd de^o uoluit ab etno uoluit. z tñ mltā s̄z
q̄ libere uoluit qz oia ex se libere uoluit. q̄ nō seq̄
de^o libere uoluit h̄ ab etno q̄ nō potuit h̄ nō uolu
isse z eodē mō ex pte alia. Ad istā istātiā r̄ndet iste
doctor dicēs q̄ nō ē silē de p̄destinatiōe seu de uo
lūtate dei z de pductiōe. qz p̄destinatio respic̄ obie
ctū ut futuz z ponēdū i eē. s̄z pductio respic̄ obie
ctū ut ē p̄ns. nā positiū i eē nece ē eē. Un̄ q̄uis oē
qd ē qñ ē nece ē eē. tñ oē futuz qñ ē futuz nece ē
eē futuz. qz sic nihil foret p̄tigēter futuz. C 3° ar
guit iste doctor ad p̄nē p̄n^o sic. Si de^o p̄duxit mū
dū ab etno eadē rōne potuit p̄duxisse vnū asinūz
ab eterno z eū p̄seruasse q̄ successiue gñasset alios
asinūz i eē a deo p̄seruādos usqz ad asinū nē p̄ntē.
q̄ iter p̄m asinū pductū ab eterno z asinū nūc p̄ntē
fuisse i istāti asini. z sic de istātib^o extremis finitis
media p̄nt eē ifinita. qd est icōueniēs. Un̄ pōt hec
rō p̄firmari p̄ h̄. qz oēs rōnes p̄bātes q̄ de^o potu
it ab eterno p̄duxisse mūdū: eq̄ sufficiēter p̄bat qz
de^o potuit p̄duxisse vnū asinū ab eterno z dereli
q̄sse ip̄z pp̄rie nāe: s̄z h̄ ē ipole. qz asin^o sic pduct^o
ab eterno derelict^o pp̄rie nāe durasset p̄ tps ifim.
qz ifim tps fuit añ istās corruptiōis illi^o asini. qd ē
ipole z claudēs p̄dictionē. s̄z q̄ asin^o ul' aliqd p̄ se
corruptibile durasset p̄ tps ifim. qz oē corruptibile
p̄tinue debilitat. q̄ si aliqd corruptibile p̄tinue du
rasset p̄ tps ifim. seqtur q̄ idē corruptibile eēt ifini
te p̄fectiōis. z p̄ p̄ns nō eēt corruptibile. p̄bo q̄ il
lud corruptibile eēt ifinite p̄fectiōis. qz nihil finite
vtuz qd p̄tinue debilitat pōt durare p̄ tps ifim. qm̄
i tpe finito pōt p̄sumi q̄libet vt^o finita. C Quarto
arguit ille doctor sic. Quētiqz p̄uēit alicui^o ordi
ne nāe z nō p̄nt sil' duratiōe iēe illi opz qz vnū illo
rū p̄cedat aliō duratiōe sic z ordine nāe. s̄z q̄libet
crea^o ordie nāe p̄us h̄z n̄ eē q̄ eē z eē z n̄ eē n̄ p̄nt

Opio sci to
etcis.
Et prima
ratio.
Secūda rō
Tertia rō
Quarta rō
Prima rō
Secūda rō

Op her
re gādā
Primo
Secūda
Inst
Ad inst
Tertia r
Quarta

Ad alio:u.

Ad qone.

Ad primaz replicam.

Ad secunda

2. co. 16.

Prima ro

Formatur a comen. alio modo.

Primum no tandum.

Secundū no tandum.

in esse eidē sil' tpe. igit opz q' vnū pcedat aliō tpe
 z p' pns de necitate ē q' mūdus nō fuerit ab et'no.
C Alij vō dnt q' mūdus nō potuit fuisse ab et'no z
 in itūf' ist' z dnt q' sic ist' dies pcesserit z et' ist' aie
 rōnales eēt i actu i aliq' z qlibet die potuit de' fe
 cisse vnū lapidē z oēs illos pseruare i eē: z sic infi'
 corpa eēt sil. qd ē ipo^{le} z claudēs p'dictionez. g.
 Nec rō nō ualet q' de dieb' nō ē icōueniēs q' ist'
 dies pcesserit. q' b' nō ponit ist' tpa i actu sed i pō
 z i fieri. z cū dicit' ul' q' ist' aie rōnales eēt in
 actu illō nō vī eē icōueniēs. s. ponē infinita nō q' ta
 in actu nec eētialr ordiata. z ad illō qd t'gūt q'
 sic ist' lapides possēt eē i actu. dicēdū q' i h' arg'
 nō ē cā ut cā. qm' posito q' mūdus fuit ab et'no nō
 ples lapides potuit de' pduxisse i toto illo tpe q'
 possēt i vno ist'ati pducē. z iō si neget q' sil' possēt
 pducē infinita eadē rōne negabit q' i infinito tpe p'
 pducē infinita. **C** Ad qōnē igr' vī eē dicēdū q' illa
 ppō ē ipo^{le} z claudēs p'dictionē. de' pduxit mū
 dū ab et'no loq'ndo de pductiōe pprie h'z q' disti
 guit a pseruatiōe. q' pductio dina mēsurat mēsu
 ra idisibili. z iō si de' pduxit mūdū ab et'no de' i
 mēsurā idisibili pduxit mūdū. z sic mūdus nō fu
 it an' mēsurā illā z sic nō fuit ab et'no. **C** Itē p'duc
 tio cuiuslibet cātī ē de nō eē i eē. z sic oē cātū pro
 ductū p'us habuit nō eē q' eē. z sic si mūdus fuit p
 duct' p'us habuit nō eē q' eē. z ita si mūdus fuit p
 duct' aliqū habuit nō eē. z p' pns nō fuit ab et'no.
 Uf' rōnes hui' doctoris supi' posite bñ pcludūt
 q' illa ē ipolis. s. mūdus fuit pduct' ab et'no. qm'
 pductio z et'nitas sūt ipolia respectu eiusdē. tamē
 mūdū fuisse ab et'no nō claudit p'dictionē. sed illa
 claudit p'dictionē q' mūdus sit pduct' pprie lo
 quēdo de pductiōe z tñ q' fuit ab et'no. **C** Pro oi
 b' rōnib' p'rie opionis ē sciēdū q' rō p'cipua cōtra
 hāc opionē ē illa. De' ab et'no fuit oipotēs. g' potu
 it ab et'no pduxisse mūdū. Dicēdū q' illa ē multi
 plex fm cōpōnē z disionē. qm' illa. De' potuit ab
 et'no pduxisse mūdū i fesu cōpōnis denōt q' illa
 ppō de' ab et'no pduxit mūdū fuit polis siue q'
 h' ē polis. de' ab et'no pduxit mūdū. z ille sensus
 ē falsus. In sensu vō distōis denotat q' ab eterno
 de' potuit pduxisse mūdū q' ē ul' distiguēda h'z
 equocationē ex eo q' ly ab et'no siue h' d'ictio et'nū
 pōt teneri cathego^{cc} ul' sin cathego^{cc}. si teneat sin
 cathego^{cc}. sic ē vā. z ē sensus q' an' qd'cūq' istans
 uey siue imagiatū potuit de' pduxisse mūdū. z h'
 ē uey. qm' an' istās pteritū nūc ad mille ānos potu
 it de' pduxisse z c. z an' instās imagiatū pterisse
 seu pcessisse ad cētū milia ānoz potuit de' pduxif
 se mūdū. z sic de oib' alijs istātib' vīs z imaginat'.
 Uf' de' potuit pduxisse mūdū p cētū millia ānoz
 an' h' istās z p mille millia ab et'no pducē. Uf' illa
 ab eterno de' potuit pduxisse mūdū est ul'is sic z
 illa. s. An' qd'cūq' istās uey ul' imagiatū de' potuit
 eē. Uf' ille ul'es sūt vē. z tñ h' ē ipolis de iee. De'
 ab et'no pduxit mūdū. qlitercūq' accipiat' hec di
 ctio et'nū q' ipole ē q' de' pduxit mūdū an' qd'cū
 q' istās uey ul' imagiatū cū pductio dei mēsuref
 aliq' istātī. **C** Si vō dicat q' si hec sit vā. ab eterno
 potuit de' pduxisse mūdū tūc illa ē polis. De' ab
 et'no pduxit mūdū. q' si ppō de poli ē vā sua de i
 eē ē polis. g. **C** Itē qlibet singlaris hui' ē polis.
 v3. an' qd'cūq' istās uey ul' imaginatū de' pduxit
 mūdū. z p' pns h' ul'is ē po^{le} an' qd'cūq' istās uey

ul' imagiatū de' pduxit mūdū z ex h' segtur q' de'
 ab et'no pduxit mūdū. g' illa ē polis. de' ab et'no
 pduxit mūdū. **C** Ad p^m illoz dicēdū q' illa ē vā i
 sensu distōis. ab et'no de' potuit pduxisse mūdū.
 z tñ illa est ipolis. ab et'no de' pduxit mūdū. nec
 ualet. ppō ul'is ē vā de poli i fesu distōis. g' sua de
 iee ē polis. sed bñ segtur. si ppō ul'is sit vā de poli
 q' qlibet ei' singlaris sit polis. z si singlaris sunt
 cōpōles ul'is ē polis. q' singlaris pnt eē poles z
 iter se icōpōles z tūc ul'is ē vā de poli. tñ sua de i
 eē ē ipo^{le} q' sue singlaris sūt icōpōles. Uf' rō q'
 vī eē fortissima ad pbādū q' pole fuit q' de' pdu
 xit mūdū ab et'no ē sophistica. qm' p idē pōt pba
 ri q' pole ē q' de' ab et'no pduxit aliqd i eē qd' pri
 us p durationē habuit nō esse: q' q'cūq' tpe finito
 dato de' pōt pducē aliqd i eē qd' pus fm duratio
 nē habuit nō eē. sed h' ē ipolis. s. de' ab et'no pda
 xit aliqd i eē qd' pri' fm durationē habuit nō eē. qz
 icludit p'dictionē. q' ipole ē q' aliqd sit ab eterno.
 z tñ q' illō pus h'z durationē habuit non eē q' eē.
C Ad aliō cū dī q' qlibet singlaris hui' . ab et'no
 de' pduxit mūdū ē polis pcedo. sed ex h' nō seg
 tur q' hec sit polis. Ab et'no de' pduxit mūdū. qz
 singlaris hui' ul'is sūt icōpōles. z ad h' q' ppositi
 tio ul'is sit polis reguntur duo. s. q' oēs ei' singu
 lares sint poles. 2. q' sint inter se cōpossibiles. z il
 lud 2^m. s. cōpolititas singlarium defit i pposito. qre.
O ntraria aut' his nō difficile ē sol
C nere. Videbit' aut' ex huiusmodi cō
 sideratib' cōtigē maxime motum
 eē aliqū: cū nō pus eēt oino. p'mū qdez.
 q' neq' vna ppetua mutatio ē. Mutatio
 eni ois apta nata est ex quodā in qddaz.
 Quare necesse est ois mutatiōis terminū
 eē p'ria i qb' fit: infinitū aut' moueri nullū.
C Istō ē: 2^m cap^m p'mi t'ctat' octauili. pbicoz. i q' po
 nitur z soluūtur rōnes q' vident' destruē et'nitatez
 mot': z p'inet duas ptes p'n^{le}. qm' i p' q' ē ingfiri
 ua ponūtur rōnes q' vidētur pbare motū nō esse
 eternū. i. 2ª ibi l' h'oz aut' p^m z c. I soluūtur ille rō
 nes. P'ria ps p'inet tres p'ticulas fm nūm triū rō
 nū q's adducit z c. 2ª ibi l' Ampli' vdem'. 3^a at' ibi
 l' Al'to aut' magis. In p' igit p'ticla hui' partis
 ponit' p' rō pbās nullū motū eē sempiternū. P'ri
 mo tñ p'hs ponit' it'ctiōnē suā. v3. Deide ponit' talē
 rōnē ois mot' q' ē ab vno termino i aliū terminū est
 finitus z nō etern'. sed ois mot' ē ab vno termino
 i aliū terminū q' ē a termino a q' ad terminū ad quē
 g' ois mot' ē finit'. z p' pns nullus mot' ē infinitus.
 nec p' pns ē etern'. z p^{or} formā illā rōnē sic. Ois
 mot' ē a p'rio i p'riū. g' ois mot' ē iter p'ria. sed p'ria
 sūt finita z oē qd' ē iter finita ē finitū. g' ois motus
 ē finit'. z p' pns nullus mot' ē etern' qz nō p'ingit
 moueri infinitū. **C** Notāda sūt h' duo h'z p^{em}. p' q'
 si aliqs mot' nō ē a p'rio i p'riū: sed ab eodē i idē il
 le mot' eēt ociosus z supflu'. hec p^{or}. Uf' si aliqd
 moueat ad illud qd' habet videt' q' motus eius sit
 ociosus z superfluus. qz per illū motū mobile qrit
 illud qd' habet. ideo illud est superfluū. **C** Scdo
 est notādū fm p^{em} q' illa rō nō est sufficiēs ad p'
 pbādū nullū motū localē eē infim'. z iō i fine sexti
 hui' ad declandū q' ois mot' rect' ē finit' usus est
 loco a p'rijs p'ter q' in declatiōe mot' localis usus

Prima re
pica.

Secunda.

ē alio mō. s. q. illud qd ipolē ē ut fiat: ipolē ē ut inci-
piat fieri. hec 2^{or}. vñ breuiter illa ppō nō ē utrū va-
Dis motus est a p̄rio in p̄riū. qz motus localis cir-
cularis non est a p̄rio in p̄riū: z sepe p̄tigit qz p̄bs
in parte inquisitiua utitur propositionibus falsis.

2. cō. 17.

Ampli⁹ videm⁹ qm̄ pōte ē moueri: ne-
qz qd mouet: neqz hñs i seipō: neqz vnū
motū ut iaiat: q̄rū neqz ps nulla: neqz to-
tū mouetur: sed quiescēs mouet quādo-
qz. Conuenit autē aut semp moueri: aut
nequaqz: siquidem sit: cū non sit motus.

Secūda rō

Hec ē 2^a p̄ticiā p̄me p̄tis p̄ncipal⁹ hui⁹ ca. i q̄ ponit⁹
tur 2^a rō q̄ talis est. Sic ē de pte vniuersi: ita vñ eē
de toto vniuerso. sed aliqua ps vniuersi fm̄ se totū
z fm̄ oēs suas ptes incipit moueri postq̄z quiescebat.
ut p̄ de inaiat. nā aliq̄d iaiatū postq̄z quiescebat p̄
se z p̄ oēs suas ptes incipit de nouo moueri. q̄ ita
est de toto vniuerso. s. qz totū vniuersū incipit moue-
ri postq̄z quiescebat. q̄ mot⁹ vniuersi nō est p̄petuus
sed nou⁹. Intelligēdū qz hec rō p̄bat p̄m̄ motū ce-
li nō eē eternū. qz dū celū mouet qd est maior ps
z p̄ncipalior ps vniuersi totū vniuersū dī moueri:
z si celū quiescit: totū vniuersū dī quiescere: qz totū de
noiat a dispōne p̄ncipalissime p̄tis ei⁹. z sic p̄ qz
vniuersū quāqz incipit moueri postq̄z quiescebat.

Sōmatur
ab aliquib⁹
alio modo.

Aliq̄ tamē formant illā secūda rōnē sic. si aliq̄s
mot⁹ est etern⁹. q̄ oia mobilia: aut semp mouētur
aut sp̄ quiescūt. p̄ns est falsū. qz aliq̄ mot⁹ sūt q̄ non
semp mouētur: nec sp̄ quiescūt: q̄ aīns flm̄ est. s. qz ali-
qs mot⁹ sit etern⁹. p̄ria p̄na p̄bat p̄ h̄ qz sile est de
pte z de toto. z ēt vñ sile de vno mot⁹ z de quocūqz
alio. Vñ 2^{or}. d. h̄ qz necē ē qz si motor sit etern⁹ z
mot⁹ sit etern⁹. z sic nō eēt nou⁹ mot⁹. qm̄ nou⁹ mo-
tus debet hēre nouū motorē: imo ēt eēt neciuz ut
oē qd sentit quiescē sp̄ quiesceret: z oē qd sentit moue-
ri: sp̄ moueret. hec 2^{or}. S3 qz illō qd est dcm̄ i pte
inquisitiua nō opz qz sit uez. nec ē p̄ auctērico allegā-
dū. Ego tñ illō sic itelligo. s. qz si motor q̄ i mouen-
do mouet sit etern⁹ z mot⁹ cat⁹ a tali motore sit ef-
nus nō ē q̄ h̄ aliq̄s mot⁹ nou⁹. **I**te illa p̄positio.
Aliq̄s mot⁹ nou⁹ dī h̄ie motorē nouū dī intelligi
de motu q̄ nō ē ps alteri⁹ mot⁹ z de motore p̄pin-
quo. qm̄ vna reuolutio celi ē nou⁹ mot⁹: z tamē nō
hēt motorē nouū: nec illō eē opz. qz noua reuolu-
tio ē ps alteri⁹ mot⁹ s3 p̄m̄ motorē ē etern⁹: z mouet oia
ista inferiora q̄ non semp mouentur: que p̄ter moto-
rem p̄m̄ qui est motor remotus hēt aliquos mo-
tores p̄pinquos qui non sunt eterni sed noui.

Adulto autē magis huiusmodi eē iaiatis
manifestū est. Neqz vn⁹ qdē i nobis: cuz
sit motus aliq̄n: s̄ expergiscētes tñ moue-
mur aliq̄n: z si nibilex̄ moueat: s̄ eni i in-
aiat eē nō videm⁹ s̄r: s̄ semp mouet ip̄a
aliq̄d exterior̄ alter̄. Aliq̄n autē aial dici-
mus ip̄m se mouere. q̄re siq̄dē quiescit ali-
q̄n in immobili: mot⁹ utiqz fiet ex ip̄o z non
ab ex̄. Si autē i aiali h̄ pōte fieri: qd̄ probi-
bet idē accidere z fm̄ oē. Si nāqz in par-
no mundo sit: z in magno z si in mundo:
z in infinito: siquidē contingit moueri in

infinitum: z quiescere totum.

Hec ē 2^a p̄ticiā p̄ p̄tis p̄ncipal⁹ hui⁹ ca. i q̄ p̄oif⁹ 2^a rō q̄
tal⁹ ē. Sic ē i mūdo miōri: ita i mūdo maiōri: s3 sic
ē i miōri mūdo. i. i aiali. s. qz mot⁹ i eo incipit post ge-
tē. q̄ sic ē i maiōri mūdo. s. i toto vniuerso: qz totum
vniuersū quiescebat p̄: z postea incipit moueri: z sic
mot⁹ totū vniuersi siue mot⁹ celi nō ē etern⁹. qz inci-
pit de nouo post getē moueri. Vñ p̄bs. d. h̄ qz illa
ē maiōr rō q̄ sit rō p̄cedēs ime^{te} qz i aialib⁹ vñ māi-
festi⁹ qz moueāt de nouo ab itriseco absqz motore
extriseco qz i reb⁹ iaiat. Vñ i aialib⁹ appet manife-
ste qz ea p̄nt mouē ex se: z quiescē ex se. qd̄ tñ nō ap-
pet i reb⁹ iaiat z q̄tū ad h̄ illa rō de aialib⁹ melior
ē qz rō p̄cedēs: q̄ sit de iaiat. **S**3 s̄ duo nōnda
h̄ s3 2^{or}. p̄rio ē nōn^m qz aial p̄cm̄ qd̄ mouet ex se
dī miōr mūdu⁹ pp̄ duo. p̄rio qz ex se mouet loca^l
sic celū. Vñ sic celū ē aiatū z mouet ex se: ita aial p̄-
cm̄ mouet ex se z ē aiatū sic celū. z iō aial tale p̄fe-
ctū dī miōr mūdu⁹. 2° vō aial p̄cm̄ dī miōr mūdu⁹
qz sic i maiōri mūdo ē deuenire ad motorē immobile
ita i aiali siue i motu aial ē deuenire ad motorē i-
mo^l. z quēadmodū i aiali alij mot⁹ reducunt ad
motorē p̄m̄ q̄ nō mouet. ita ē i mūdo mag⁹. **E**t si
q̄rat qz ē p̄m̄ motor imo^l i motu aial. Dñt qdā
qz ē aia q̄ ē p̄ se imo^l: s3 moueāt p̄ accñs. Quidā
āt dñt qz ē appet⁹. qz corp⁹ aial mouet ab aia p̄ ap-
petitū: z appetit⁹ mouet ab appeti⁹ qd̄ cū moueat
mouet. ut amatū z d̄sideratū ē mouēs imo^l. **C**o
ē nōn^m s3 2^{or} qz ille p̄mo q̄ ē de similitudie int̄ celū z
aial ē rhetoric⁹: q̄uis iudiciū i radice nō sit uez. s.
qz mot⁹ nō sit i aiali sine motu p̄cedēti: z iō nō dīc
p̄bs qz mot⁹ nou⁹ ē i aiali sine motu p̄cedēti: s3 dīc qz si
ē p̄o^l motū nouū eē i aiali sine motu p̄cedēti p̄o^l ē qz
ita sit i toto vniuerso: z si p̄oat̄ ist^m. s. qz incipiat ex
se d̄ nouo moueri p̄ getē sine ist̄ati oī motu p̄cedēti.

Tertia rō

2^a p̄ticiā
tandū.

Secūda
tandū.

2. cō. 18.

Hoc autē p̄m̄ qdē qd̄ dcm̄ ē nō eūdē sp̄ z
vnū nūero eē motū q̄ ē i p̄ria recte dicit.
Hoc eni forassis qdem necessarium est.

Hec ē 2^a ps p̄ncipal⁹ hui⁹ ca. i q̄ soluit tres rōnes idu-
cte p̄bates nullū motū eē eternū. z p̄tiet tres p̄ticiās
s3 nūz triū rōnū q̄s adducit. 1^a ibil⁹ Moueri at. 2^a
ibil⁹ Marie at z c. 3^a In p̄ igr̄ p̄ticiā hui⁹ p̄tis p̄bū
rūdet p̄ rōni: z ēt remouet falsā r̄nsionē: z vna cū
h̄ mouet vnū du^m. p̄ria q̄ rō fuit illa. null⁹ mot⁹ q̄
ē int̄ p̄ria ē p̄petu⁹. s3 ois mot⁹ ē int̄ p̄ria. q̄. **H**anc
rōnē soluit p̄bs p̄cedēdo maiōrē dīcēs qz illō recte
dī qz mot⁹ q̄ ē int̄ p̄ria nō p̄t sp̄ durare vn⁹ z idem
nūo. **H**oc eni forte ē neciū ut ifra p̄bat: z nō posu-
it h̄ sine dubitatiōe: qz nōdū ē p̄batū h̄ eē sine du-
bitatiōe. s3 miōr ē flā. qz n̄ oīs mot⁹ ē int̄ p̄ria. ut p̄
de motu circulari q̄ nō ē int̄ p̄ria: ut postea d̄clabit

Solo p̄
merōne

Siquidem non semper vnum z eundem
esse possibile est eiusdem z vnus motū.

Hic p̄bs reuouet vnā flāz r̄nsionē ad rōnē iā dictā
q̄ r̄nsio negat maiōrē cū dī qz nullus mot⁹ q̄ ē int̄ p̄-
ria ē p̄petu⁹ illō neget. qz mot⁹ q̄ ē int̄ p̄ria p̄t eē sp̄
vn⁹ z idē nūo ex it̄atiōe eiusdē mo^l int̄ p̄ria ifini-
ties. Vñ ista ē r̄nsio. qz q̄uis nullus mot⁹ q̄ ē soluz
semel de vno p̄rio i reliquū p̄riū p̄t eē p̄petuus: tñ
mot⁹ ifinities iterat⁹ int̄ p̄ria p̄t eē p̄petu⁹ ut mo-
tus cōposit⁹ ex ifinitis motib⁹ inter eadē p̄ria. ut
motus eiusdē mobilis ab albo in nigrū: z itez a ni-
gro i albū. z iterū ab albo i nigrū. z sic ifinities tal⁹

motus cōposit⁹ ex infinīt motib⁹ p̄rijs pōt esse per
petu⁹. Itā r̄f̄sionē excludit ph̄s. d. q̄ talis mot⁹
qui est ex iteratiōe iter cōtraria. i. mot⁹ cōposit⁹ ex
motib⁹ p̄rijs nō est vn⁹ z cōtinuus ut patebit iferi⁹
ubi declarat q̄ mot⁹ reflex⁹ nō ē vn⁹ z cōtinuus.

Dico at sic. utz vni⁹ chorde vn⁹ z idē so
n⁹: aut sp̄ alter z alter s̄lr se h̄ntē z mouē
te: s̄ tñ q̄liter cūq̄ se h̄z nihil. ph̄ibet z quē
dā eūdē eē: q̄ perpetu⁹ z cōtinu⁹ est. mani
festū utiq̄ erit magis ex h̄is que posteri⁹.

Dubium. **E**x h̄ igit mouet ph̄s talē dubitationē. v. z. utz so
n⁹ eiusdē chorde sup quā iterat man⁹ p̄cutiēs sine
p̄ausatiōe sit vn⁹ sonus ul' p̄les: aut mot⁹ iterat⁹ sit
vn⁹ z cōtinu⁹. aut p̄les. Itāc dubitationes nō soluit
ph̄s hic s̄z iferi⁹ soluet. hic tñ dīc ph̄s q̄ siue tal'
mot⁹ iterat⁹ sit vn⁹ siue p̄les nihil. ph̄ibet q̄ inuēiat
vn⁹ mot⁹ simp⁹ cōtinu⁹ z etn⁹.

Sz s̄c̄ hic tria notā
da. p̄ ē notādū s̄z p̄^{es}. q̄ illa q̄ de vnitāte soni ul'
mot⁹ chorde itellr q̄ p̄cussio ē cōtinua. q̄ nō ē du^m
q̄ si p̄cussio nō sit cōtinua q̄ soni erūt p̄les. z et nō i
telligit h̄ q̄ nisi q̄n chorde fuerit i tpe p̄cussiois i
eadē dispōne fortitudis: z s̄lr p̄cussio. tē enī appet
q̄ chorde cōtinue mouet z gescit. In tali igr dispōne
dubitat an mot⁹ chorde ad p̄tes oppositas sit vn⁹ ul'
p̄les.

C 2° ē nōndū q̄ diuersi mot⁹ q̄z vn⁹ ē ab aliq̄
vno t̄mio: z ali⁹ ad eūdē t̄minū q̄nq̄ p̄nt cōtinuari:
z q̄nq̄ nō. q̄n enī mot⁹ ab vno t̄mio z mot⁹ ad eū
dē t̄minū p̄nt cōtinuari: tē sit vn⁹ mot⁹ cōtinu⁹ ex motu
ab aliq̄ t̄mio z motu i eūdē t̄minū. ut p̄z de motu
circulari. Reiterādo enī i tali motu nō discōtinuat
motū. nā cū cellū ul' aliqua stella cōpleuit suaz re
uolutionē mouēdo ab eodē t̄mio i eūdē t̄minū. z
cū postea fac̄ sc̄daz reuolutionē nō ē ibi discōtinua
tio. q̄ 2^a reuolutio cōtinuat cū p̄^a. iō tal' mot⁹ sp̄ cōti
nuat s̄z sit ab eodē t̄mio ad eūdē t̄minū. s̄z mot⁹ ab
aliq̄ t̄mino q̄ nō cōtinuat motui ad eūdē t̄minū nō
p̄t cōtinuari cū motu p̄rio ad illū t̄minū. ut p̄z de mo
tib⁹ alteratiōis: z de motu locali recto. Ador⁹ enīz
ab albo ad nigrū nō p̄t cōtinuari cū motu a nigro i al
bū. q̄z mot⁹ illi s̄ p̄rij. S̄lr mot⁹ local' rect' ab. a. in
b. nō p̄t cōtinuari cū motu locali recto a. b. i. a. ut de
clarabit iferi⁹ ubi t̄miabit de motu reflexo. **C** 3° ē
notādū q̄ ois mot⁹ ē a t̄mio i t̄minū s̄z se totū: ul'
s̄z suas p̄tes. nā mot⁹ finit⁹ ex utraq̄ p̄te s̄z se totū
ē a t̄mio i t̄minū: sed mot⁹ infinīt⁹ nō est a termino
in terminū nisi s̄m suas p̄tes. Illa vō. p̄positio. ois
mot⁹ est a p̄rio in p̄riuz. est falsa. ut patet de motu
circulari qui nō est a cōtrario in cōtrarium.

C 1° 19. **M**oueri at qd nō mouet p̄s nullū icō
ueniēs est. si aliq̄n qdē sit extrisec⁹ mouēs
aliq̄n aut nō. Nihil enī aliud dubitat hoc
dicēs: quapropter nō semp̄ alia quidē ge
scūt eoz q̄ sunt: alia vō mouent.

Hec ē 2^a p̄t̄ia. 2^a p̄tis p̄n^l hui⁹ ca. i. q̄ soluit 2^a rō q̄ fu
it q̄ qdā mouent de nouo postq̄ gescbant. ut p̄z
de reb⁹ aiaz. iō vī q̄ ita sit de celo z toto vniuerso.
Ad quā qōnē r̄ndet ph̄s dicēs q̄ illō nō ē diffici
le ad soluēdū i reb⁹ q̄ mouent ab extriseco. q̄m illa
q̄ mouent ab extriseco q̄nq̄ nō mouent. z s̄z p̄^{em}
cā hui⁹ p̄t ē triplex. s̄. ab̄ntia motoris: aut distātia
a mo^l: aut p̄ntia ipedimēti. Un̄ breuit ea q̄ mouē
tur ab extriseco: q̄nq̄ mouent z q̄nq̄ gescūt. s̄z ce

Solo sc̄de
ratione.

luz sp̄ mouet qz mouet a motore intriseco z eterno
semp vniformiter se h̄ntē. **C** Un̄ notādū est s̄z p̄^{es}
q̄ illa que semp mouent sine cessatiōe sunt ut cor
pora celestia. qdā vō semp gescūt. ut terra. z que
dā sūt que q̄nq̄ mouent: z q̄nq̄ quiescūt: ut illa q̄
sūt sub corpibus celestibus ut super terram.

C 1° 20. **M**axie at utiqz videbit tertiū h̄ere dubi
tationē: qd sit cū nō isit p̄s mot⁹: q̄ acci
dēs ē in aiaz. Quiescēs enī p̄s post b̄ ua
dit mouēte exteriorz nllō: sic vī. **H**oc autē
s̄z ē. p̄spicim⁹ enī sp̄ aliqd motū i aiali nā
liū. **H**uiusmodi at mot⁹ nō aial cā ē s̄ p̄ti
nēs for̄sitā. **I**p̄z at dicim⁹ ip̄z mouē: nō s̄z
oēm motū: s̄ s̄m locū. Nihil igit ph̄ibet.
Magis at fortassis neciū ē i corpe ml̄tos
fieri mot⁹ a cōtinēte. **H**oz autē qdā itelle
ctū: aut appetitū mouē. **I**llū at totū iam
aial mouē: q̄le p̄tigit circa s̄onos. **S**ēnsibi
lis qdē enī cū neqz vn⁹ insit mot⁹ i existē
te: tñ aliq̄n surgūt aialia itez. **S**z nāqz ma
nifestū erit z de his sequentibus.

Hec ē 3^a p̄t̄ia. 3^a p̄tis p̄n^l hui⁹ ca. i. q̄ soluit 3^a rō p̄
bās nullū motū eē etnū seu p̄^m motū. s̄. motuz celi
nō eē etnū p̄ s̄ qz aial mouet post getē nllō motu
p̄cedēte. z iō dī q̄ sic p̄t eē i toto vniuerso. qz sic ē
i miori mūdo itā vī eē i maiori mūdo. s̄. i toto vni
uerso. Un̄ dīc ph̄s q̄ illa rō vī maxie h̄ere dubi
tationē. z solo illi rōnis ē p̄ iterēptionē hui⁹. s̄. aial
mouet post getē nllō motu p̄cedēte. q̄m oēs motū
localē aialis p̄cedit aliqs mot⁹ i aiali qz sp̄ videm⁹
i aiali aliq̄e motū nālem. Un̄ in aiali ē dup^m mot⁹
p̄cedēs motū localē aialis. s̄. mot⁹ alteratiōis q̄ est
ab aia nutritiua p̄ calorē nālē q̄ ē i eo. z ali⁹ ē mot⁹
alteratiōis q̄ ē a cōtinēte ul' ab aere ul' a celo. qz ml'
ti mot⁹ s̄ i aiali a cōtinēte. **I**stoz vō duoz motuū q̄
rū vn⁹ ē ab aia nutritiua z ali⁹ a cōtinēte ip̄z aial nō
ē cā qz isti mot⁹ s̄ alteratiōes z aial nō mouet seip̄z
s̄m oēs motū. s̄ s̄m motū localē solū. **C** Un̄ dicit
p̄^{or} q̄ nō iuenit aliqd moueri ex se nisi motu loca
li. i ceteris aut motib⁹ motorē ē extrisec⁹. z narrat
quō ex istis duob⁹ motib⁹ q̄ s̄ ab aia nutritiua z a
cōtinēte accidit ut aial moueat motu locali. d. q̄ ex
istis duob⁹ motib⁹ mouet itellec^t aut appetit⁹ ex q̄
b^o ulteri⁹ mouet totū aial. z pōit ex^m de dormiēti
b^o i q̄b^o maxie vī eē ges q̄tū ad sensus aiales. **V**i
det enim q̄ aial post s̄onū moueat post getē nullo
motu p̄cedēte i eo. In s̄ono enī maxie ligant s̄sus:
z nō vī a nobis aliqs eē mot⁹ s̄nsibil'. z iō cū aialia
post s̄onū surgūt ille mot⁹ maxie vī fieri nllō motu
p̄cedēte. s̄z nō ē ita. qz nullū motū p̄cedit ali⁹ mot⁹
ut mot⁹ alt'atiōis facte i cibo a v̄tute nutritiua aut
a cōtinēte. **C** Un̄ s̄c̄ hic qnqz notāda s̄z p̄^{es}. p̄ q̄ cū
ph̄s dīc q̄ cū asp̄icim⁹ sup aliq̄e motū i aiali dīc
p̄^{or} q̄ ph̄s p̄ h̄ itelligit alt'ationē que ē i corpib⁹
aialiū ex aia nutritiua p̄ calorē nālē: qz i eo nunqz
cessat actio illi⁹ calorē nālē. qz cū cessauerit tūc ē
mors. **C** 2° ē notādū s̄z p̄^{es} q̄ nō inuēit aliqd moue
ri ex se nisi i motu locali. qz i ceteris motib⁹ motorē ē
extrisec⁹. **C** 3° ē notādū q̄ p̄^{or} sup illū textū. vide
m⁹ ml̄tos mot⁹ fieri i corpe a cōtinēte q̄ mouet itelle
ctū aut appetitū. alia trāslatio h̄ēt opionē ul' appe
tū

2. cō. 20.

Solo tertie
ratione.

Expō cō,
mētator.

Pr̄mū no
tandum.

Secūdu no
tandum.
z tertuz no
tandum.

titū. dicitur quod quodlibet ex motu a continēte mouet aial lo
 calr. z dicitur quod a continēte fit i aiali motus ex q̄ accidit si
 bi opio uoluntas seu appetit⁹ ad motū ul' ad expel
 ledū nocumētū p̄tigēs ex continēte: aut ad iducēduz
 iuuamētū i aiali. Un̄ dicitur quod p̄hūs hic p̄ opionē
 itelligit aliqd̄ cōe v̄tuti imagiatue z rōnali. z dicitur
 quō aial mouet ex imagiatōe dicēs quod aiali nō ac
 cidit appetit⁹: nisi ex imaginatione. Verbi gratia.
 cū aial patit̄ sitū imagiat aquā z appetit eā: z mo
 uet ad illā. z silr cū patit̄ famē: imaginat cibuz: z
 appetit: z mouet ad illū. z qm̄ timet: fugit: z cū au
 fert appetit⁹ gescit aial. C 4° est notādūz p̄z p̄^m quod
 p̄hūs pōit ex^m de motu post sōnū. s. quod q̄l̄ existiat
 quod aial post sōnū moueat nllō motu p̄cedēte in cor
 pore aial. qz ut dicitur quod aial i sōno ē ges p̄fectif
 sima q̄ sit post motū: z exp̄gēdo ab ea ē p̄fectissim⁹
 mot⁹ post getē p̄fectā. z id existiat cūz aial dormit
 quod nō mouet oino. z cū exp̄gēsit: tē iuenit i eo mo
 t⁹ quē nō p̄cedit ali⁹ mot⁹. sed nō ē ita. nā illū mo^m
 p̄cedit ali⁹ mot⁹ ut mot⁹ alteratiōis v̄tuz nutritiue.
 C 5° est notādū p̄m p̄^m quō actio v̄tuz nutritiue
 cāt sōnū. dicitur quod qm̄ v̄t⁹ nutritia fuerit opata i nutri
 mēto p̄ calorē nālē humefac̄ mēbra aial q̄ s̄ cāsō
 ni. ut ē cor z cerebrū. z tē necio dormit. z cū actio
 v̄tuz nutritiue cōplet i cibo z cessauerint uapores
 q̄ sūt ex digestiōe cibi exp̄gēsit aial. Ex q̄ p̄z quod oēs
 motū locale aialis p̄cedit aliqs mot⁹. z sic d̄z eē in
 vniuerso. s. quod motū nouū p̄cedit ali⁹ mot⁹. z cū p̄^m
 motū nō p̄cedit ali⁹ mot⁹: sequit̄ quod p̄^m mot⁹ nō ē
 nouus. z per p̄ns primus mot⁹ est eternus.

Quarta no
tandum.

Quinta no
tandum.

Ex. cō. 21.

Rincipiū at̄ p̄sideratiōis ē quō qdē
 z dicte dubitatiōis. q̄re qdā eoz q̄
 sūt: aliqñ qdē mouent: aliqñ aut̄ ge
 scūt iterū. Necē aut̄: aut oia gescē sp: aut
 oia sp moueri: aut alia qdez moueri: alia
 aut̄ gescē. Et itez hoz: aut que mouētur
 moueri semp. que v̄o quiescunt gescē sp:
 aut oia apta nata sūt silr moueri z gescē.
 aut reliquū. Ampli⁹ z tertiū ē. p̄tingit enī
 alia qdē sp imobilia eē eoz q̄ sūt: alia v̄o
 sp moueri: alia aut̄ cū utrisq̄ accipe: quō q
 dē nobis dicēdum est. Hoc enī habet so
 lutioēs omniū dubitationū: z finis nobis
 est huius negocij.

Iste ē 2° tractat⁹ hui⁹ li. in q̄ declat̄ imobilitas p̄mi
 motoris per quādas diuisionē entiu: z per hoc quod
 nihil mouet a seipō. z dissoluit quō accūs circa mo
 tū gūiū z leuiū. z declat̄ quod i mouētib⁹ se ē deueni
 re ad mouēs imo^{le} p̄ se. z ex his declat̄ quod p̄^m mo
 tor simp^r ē p̄petu⁹ z et̄n⁹: z quod nō mouet p̄ se: nec p̄
 accūs. Un̄ iste tractat⁹ q̄ ē p̄ncipalr de imobilitate
 p̄mi motoris p̄tiet qnqz caplā. qm̄ i p̄ pōit qdā di
 uisio entiu accepta p̄z p̄sideratiōe mot⁹ z getis: cō
 tinēs qnqz mēbra: s̄ qz aliq opz qdlibet p̄tieri. In
 2° v̄o cap̄ ibil Motuū ḡ. Declat̄ quod oē quō mouet:
 mouet ab alio. ad quō declarādūz dissoluit quōnem
 accūtē circa motū gūiū z leuiū: oñdēdo quod illa mo
 uent̄ ab extrifeco: z quod nō mouent̄ ex se nisi p̄ acci
 dēs. i 3° ibil In h̄ at̄. Declat̄ quod ē deuenire ad p̄^m
 mouēs quō mouet a seipō: z quod nō ē necē oē mouēs
 moueri. i 4° ibil Quare hui⁹ zc̄. Jōndit̄ quod in mo

uētib⁹ p̄ se ē ducēre ad p̄^m imo^{le} p̄ se. s. quod nō mouet
 p̄ se. s̄ tñ p̄ accūs p̄t moueri. ad quō oñdēdū ingrit
 p̄hs de moto ex se. s. quō ē uez quod aliqd̄ mouet se. i
 5° ibil Qm̄ aut̄ opz zc̄. Jōclat̄ quod p̄^m motor ē p̄
 petu⁹: z quod ē vn⁹ z quod p̄^m mouēs simplr ē simplr i
 mo^{le} ita quod nec ē mo^{le} p̄ se nec p̄ accūs. In p̄ igit̄ ca
 plō hui⁹ tractat⁹ i q̄ ad oñdēdū p̄^m motū eē imo^{le}
 p̄hs ponit qdā diuisionē entiu qntimēbrē destruēs
 mēbra falsa ex q̄rū destructiōe p̄cludit mēbra v̄a q̄
 ruz cognitio mltū iuuat ad p̄positū p̄n^{le}. Un̄ h̄ ca
 plm̄ p̄tiet tres ptes p̄n^{le}. qz i p̄^a p̄hs pōit diuisionē
 qntimēbrē. in 2° ibil Oia qdē gescē. Jōstruit mē
 bra flā. i 3° ibil Reliquū v̄o zc̄. Jōdestructis trib⁹
 mēbris falsis diuisiōis mēbroz ingrit quod mēbrū de
 duob⁹ residuis ē uez. In p̄^a igit̄ pte p̄n^{le} hui⁹ caplī
 p̄hs narrādo dicit quod p̄^m p̄sideratiōis quā itēdit in
 grēdo de p̄ motore z et̄ de motu ē ingrē v̄n z q̄re
 ē quod qdā entiu aliqñ mouent̄ z aliqñ gescūt z itez
 mouent̄. Deide pōit s̄b qōne qdā diuisionē qntimē
 brē. p̄^m mēbrū ē an oia sp gescāt. 2^m mēbrū ē an oia
 sp moueant. 3^m ē an de nūo entiu qdā mouent̄ z q̄
 dā gescūt. Et h̄ 3^m mēbrū didit̄ i tria. q̄rū v̄nū est.
 Cur qdā entiu sp mouent̄ z qdā alia sp gescūt ita
 quod oia se sp hēant aliq̄ hoz modoz. v̄z. quod sp mouē
 tur ul' quod sp gescūt. 2^m mēbrū. an oia sint nata qñqz
 gescē z qñqz moueri. 3^m ē an qdā sp mouent̄ z qdā
 alia sp gescūt. z cū h̄ qdā alia sūt i 3° ḡdu. s. q̄ aliqñ
 gescūt z illa eadē aliqñ mouent̄. Diuio igit̄ ē ista.
 aut oia mouent̄ sp: aut oia sp gescūt: aut oia qñqz
 gescūt z qñqz mouent̄: aut qdā sp mouent̄: aut q̄
 dā sp gescūt: aut qdā alia qñqz mouent̄ z illa eadē
 qñqz gescūt. P̄ria z 2ª ponūt oia entia eē eiusdez
 dispōnis. s. ul' oia et̄ia sp moueri ul' oia entia sp ge
 scē: ul' oia entia qñqz gescē z qñqz moueri. sic enīz
 posito oia entia sūt eiusdē dispōnis. s̄ 3ª diuio pōit
 entia eē diuersaz dispōnū. qz pōit qdā et̄ia sp mo
 ueri z qdā alia sp gescē z qdā alia qñqz gescē z qñ
 qz moueri. Un̄ istō vlti^m mēbrū est det̄minādū p̄
 v̄itate p̄ quō patebit solō oiuz falsoz. z qm̄ h̄ oñderi
 m⁹ hēbim⁹ finē quē i h̄ ope itēdim⁹. v̄z. quod ē deueni
 re ad p̄^m motorē imo^{le} sep̄it̄nū. C Et 2° dicit h̄ quod
 p̄hs i 7° hui⁹ declat̄ quod ē deuenire ad p̄^m motū in
 loco ex se: z ad illū reducūt̄ alr̄a mota z alr̄i mot⁹
 s. ad ipm̄ motū. z ille mot⁹ ē eternus. Corpus enī
 celeste semp mouetur hoc motu: z oportet quod sit
 aliqd̄ semp gescens circa quō corp⁹ celeste mouet̄.

Oia igit̄ gescē z huiusmodi rōnē q̄rē di
 mittētes sēsū: ifirmitas qdā est intellectus.
 Nec ē 2^a ps p̄n^{le} hui⁹ caplī. in q̄ destrunt̄ mēbra
 flā diuisionis qntimēbris p̄dicte. z cōtinet 4° pticu
 las. qm̄ i p̄^a destruit opio ponēs oia gescē mēbra. i
 2° ibil Fere aut̄. Jōstruit opio ponēs oia mēbra
 moueri. i 3° ibil Et v̄o illa. destruit opio ponēs oia
 q̄ mouet̄ sp moueri: z oia q̄ gescūt sp gescē. i 4° ibi
 l Primū aut̄ zc̄. J̄resumit dicta in h̄ caplō. In p̄^a
 igit̄ pticula hui⁹ ptis destruit opio ponēs oia sp ge
 scere. q̄ fuit opio genonis. Un̄ p̄bat quod nō oia sp ge
 scūt. z hec est 7^a p̄ de annexis. q̄ p̄bat dupl̄r. p̄ qz
 manifestū ē sēsui. 2° p̄ h̄ qz q̄ destruit motū: destru
 it oēm sciaz. Per h̄ igit̄ p̄ qz manifestū est quod nō oia
 gescūt. qz manifestū ē sēsui quod qdā mouent̄. Un̄ dicit
 p̄hs quod qdā ifirmitas intellect⁹ ē dicē oia sp gescē z
 q̄rē rōnē sophisticā ad destruēdū z dimittēdū il
 lud quō ē manifestū sēsui: z h̄ pp̄ debilē directionē i

Ex. cō. 22.

Opio 3e
nons.
7^a. cōclusi
de annexio.

Idem primo
re. 6. 22. 7. 3
ne ania. com
m. 7.

tells. Et. d. 2^{or} q^o p^ones nō declant nisi p^o p^o n^o z p^o n^o
declant p^o expimēta: z expimēta acgrunt p^o sēsu. z
iō nō d^o aliq^o p^odicē sēsu p^o aliquā rōnē sophisticā.
Unī 2^{or} dīc q^o expimētū p^omonū ueroz nō ē nisi ut
p^oueniat sēsaq^o z nō e^o sic ipi faciūt. hec 2^{or}. Uide g^o
magnū expimētū q^o p^omo aliq^o ē uer^o q^o cōcordat
sensui: z magis q^o sensus ē uer^o z p^ocordat p^omoni.

**Et de toto aliq^o b^o nō de pte ambiguitas
est. Neq^o solum ad p^ohiscuz: sed ad oēs
sciētias: ut est dicere z omnes opiniones
propter id q^o motu utuntur oēs.**

**Secūdo pbat hic q^o p^o b^o. q^o ois scia utit^o motu. s. uero
ul^o imagiato: imo q^o q^o destruit motū destruit oēs
sciaz. s. destrūe oēs sciaz ē icōueniēs. g^o d^ostrūe mo
tū ē icōueniēt^o. nō g^o oia sp^o q^oscūt. Unī dīc p^o b^o q^o
opio ponēs oia sp^o q^oscē: nō solū ē de p^oiculari ente.
ut. v. 3. de ente sensibili: sed ēt de toto ente. q^o po
nit q^o nihil mouet. z sic destruit nō solū sciaz nālē
s. ēt destruit oēm sciam z oēm opinionē. eo q^o ois
opinio z ois scia utit^o aliquo motu: ul^o reali uel p^om
rōnē rōcinādo p^omissis ad p^onem.**

**Ampli^o at de p^oncipijs ip^ortuitates sicut
in rōnib^o circa doctrinas nihil sūt ad ma
thematicū. Similiter aut in alijs: sic neq^o
de eo q^o nūc dicit ad p^ohiscum. Supposi
tio enī est q^o natura p^oncipiuz motus sit.**

**Hic p^o b^o narrat ad quē artificē nō p^oinet ip^orobare
hāc opionē q^o ul^o negat motū eē. z dīc q^o b^o nō p^oti
net ad nālē. q^o motū eē ē p^om ap^o nālē: z nullus ar
tifex sp^oalis hēt arguē p^o negatē sua p^on^o: sic mathe^o
nō habet arguē p^o negatē p^om mathe^o. g^o si ad ali
quē artificē p^otiet arguē p^o hāc opionē ill^o maxie p^o
tinet ad metha^o q^o ē artifex cōisim^o. Et 2^{or} dīc b^o
q^o nullus artifex alicui^o scie f^oz q^o artifex illi^o d^o p^odi
cē ei q^o negat aliq^o p^om illi^o scie. ut dīcāt i postero
rib^o analeticis. Uer. g. Mathe^o nō d^o p^odicē ei q^o
negat aliq^o p^om mathe^o. ut magnitudinē didi in
ist^o: z p^oictū eē: q^o illa sūt p^on^o mathe^o. Manifestū ē
igīf q^o nālīs nō d^o p^odicē ei q^o negat motū eē. q^o mo
tū eē ē p^om i hac arte. z q^o negat motū negat nām.
qm i dīffōne nāe pōit^o mot^o. nā dī q^o nā ē p^om mo
t^o z q^oscē. z q^o negat nāz: negat ēt nālīs. z qui negat
sbm alicui^o arg^o: artifex illi^o arg^o nullū p^omonēz hēt p^o
quē loquat^o cū eo. s. q^o negat p^on^o. q^o nō hēt p^on^o ad p^o
bādū p^on^o. Cōtra. p^o b^o qui est artifex nālīs argu
it hic p^o opionē ponentē oia semp^o q^oscere. g^o dīcēdū
q^o p^ohīs nō arguit hic cōtra opionē ponentē oia
semp^o quiescere in q^ostū est nālīs purus: sed in q^ostū ē
artifex mixtus. s. nālīs z metaphisicus.**

**Fere at adhuc z oia dicē moueri falsuz
qdē. Adin^o aut b^o p^oter artē: positū qdē enī
ē: q^o nā i p^ohiscis p^oncipiū sit mot^o z q^oscis.
Simpliciter aut p^ohisci est motus.**

**Hec ē 2° p^oticula 2° p^ois p^on^o hui^o ca. i q^o destruit opi
nio ponēs oia sp^o moueri. Et p^otiet 4° p^otes. q^o in p^o
pbat p^o b^o g^o nāl^o q^o nō oia sp^o mouent nō descēden
do ad aliquā sp^oz mot^o. i. 2° ibi. Neq^o enī augeri.]
pbat b^o de motu augmētatiōis z dīnutionis. s. q^o
non oia q^o augent^o sp^o augent. nec oia q^o dīnuunt^o: sp^o
dīnuunt. i. 3° ibi. Sīl^o at in alteratiōe.] pbat idē
de motu alteratiōis. s. q^o nō oē q^o alterat^o: sp^o z p^oti**

nue alterat. in 4° ibi. S^o q^o ferf.] destruit dictā
opionē ponētē oia sp^o moueri q^ostū ad localē pban
do q^o nō oia q^o mouent local^o: sp^o mouent. In p^o g^o
pte hui^o p^oticule p^ohīs pōit opionē ponētē oia sp^o mo
ueri. q^o fuit opio eract. z pbat q^o nō oia sp^o mouen
tur. z hec ē 8° p^o de anexis q^o pbat sic. Si oia sp^o mo
uent nulla erit quies. z si nō erit quies: nō erit nā:
nec erūt aliq^o entia nālīs. p^ois ē fl^om. g^o z p^om an^o. v. 3.
oia semp^o moueri. g^o ista p^o ē vā. s. nō oia sp^o mouent.
Cōtra illā rōnē sic p^ocedit p^ohīs. q^o p^o dīcīt q^o oia
moueri sp^o ē fl^om. sic ē fl^oz dīcē q^o oia sp^o q^oscūt. Mi
n^o tū ē p^o nāz z p^o nālē sciaz. s. dīcē oia sp^o moueri: q^o
dīcē oia sp^o q^oscē. qm q^oscē ē p^ouatio mot^o. tū utraq^o
haz opionū d^ostruit nāz. q^o nā ē p^om mot^o z q^oscē. z
p^o b^o tā opio q^o destruit motū: q^o opio destrūēs ge
tē negat nāz. z iō neutri istaz opionū p^ot nālīs p^odi
cē: cū utq^o illaz d^ostruat p^om scie nālīs. q^o nā ē p^om
tā q^oscē q^o mot^o. Nā ista sūt tria fūdamta nālīs. s. nāz
eē: motū eē: z q^oscē eē. ut dīc 2^{or}. Cōtelligēdū ē
q^o opio ponēs oia sp^o q^oscē ē magis erronea: q^o opi
nio ponēs oia sp^o moueri. q^o p^o opio nullā rōnē hēt
p^o se. s. alia opio. s. opio ponēs oia sp^o moueri h^oz ali
quā rōnē p^o se. q^o f^oz vītātē qdā mouent q^o tū appa
rēt q^oscē. sic ē de orbe z alijs reb^o q^o tarde mouent.
cū g^o talia que apparēt sēfui quiescere mouent ali
qual^o videt^o q^o oia mouent: q^ouis qdā appareant
q^oscere. Similiter mot^o apud nos ē manifestior ge
te. q^o quies est p^ouatio: z mot^o est habitus. g^o ma
gis peccat qui destruit motū q^o qui destruit q^oscē.

**Et dīcūt qdā moueri eoz q^o sunt: nō alia
qdē: alia nō: s. oia z sp^o: s. latē b^o n^oz sen
sū: ad q^o sūt qdē nō terminātes q^oscē motū:
dūt at oēs: nō difficile ē p^odicē neq^o enī au
geri: neq^o minui posse ē p^otiue: s. ē z mediū.**

**Hic p^o b^o narrat q^o aliq^o uoluerūt p^obare illā opionē
q^o. v. 3. pōit q^o oia sp^o mouēt: sic eractit^o z sui seq^oces q^o
dixerūt oia sp^o moueri. s. eoz mot^o latet sensū n^om.
Sūt enī due res mo^o q^o nō apparēt moueri nisi in
lōgo tpe z existimant^o q^oscē nec appet mot^o eoz ni
si i t^opib^o i q^o b^o trāseūt mlte vite hūane ut dīc b^o 2^{or}
z si loq^oret de aliq^o motib^o earū dē p^ot sustineri. qm
aliq^o mot^o latēt sēfui n^oz. s. q^o nō loquunt^o de aliq^o de
terminato motu s. de oib^o motib^o: iō nō ē difficile p^o
eos arguē. q^o mlti sūt mot^o de q^o b^o ē manifestū q^o nō
p^ont sp^o eē. Cōtra enī augeri z c.] Cōtra ē 2° p^o p^o
p^oticule 2° p^ois p^on^o hui^o ca. i q^o p^ohīs arguit p^o eractitū
z suos seq^oces dīcētes q^o oia sp^o mouent: Et arguit
p^o eos sic. In motu augmētū ubi maxie hūt euiden
tiā. q^o mot^o augmētū maxime latet nos. vñ eractit^o
credidit q^o si puer i āno augmētēf p^o digitalē q^ostī
tātē q^o i medietate āni augmētēf p^o medietatē dīgi
talē q^ostītatē. z sic i ist^o. p^o quez arguit p^ohīs p^obādō q^o
mot^o ad q^ostītatē nō ē sempit^o n^o z p^otinu^o. z hec ē 9° p^o
de anexis. v. 3. q^o nō oia q^o augent^o nec oia q^o dīminu
unt^o: sp^o augētur ul^o dīminuunt. ista igīf p^o p^o b^o
dupl^o. P^oria rō ē ista. Illa q^o mouent^o ad quātītātē:
qm q^o augent^o: z qm q^o dīminuunt. s. mot^o augmēta
tiōis z mot^o dīminutiōis nō p^ont esse p^otinuū. q^o illi
mot^o sūt p^orij: z mot^o p^orij nō p^ont p^otinuari adīnuicē.
s. iter eos necio cadit q^oscē media. g^o ill^o q^o mouet^o
ad q^ostītatē non sp^o mouet^o ad q^ostītatē: q^o in illo me
dio iter augmētationē z dīminutionē nō mouet^o ad
aliq^o q^ostītatē: q^o nec ad q^ostītatē maiorē: nec ad q^ostī**

magis dicitur
p^o b^o

Tria funda
mēta nālīs.
Que illarū
opionū sit
magis vītā
ti p^o p^o qua z
que magis
erronea.

Optimo
Eractit.

Eractit. z
suos sequat
coo.

Idem primo
pb. cō. 8. 7. 3
re. cō. 4.
Idem h. i.
cō. 25.

L. cō. 23.

Alia expo-
silio.

tate miore. q̄ mot⁹ ad q̄titate nō est sēpitern⁹ z p̄ti-
nu⁹. z s̄z hāc expōnē p̄ h̄ q̄d. d. l. S̄z ē me^m. Jitel-
ligit q̄ iter augmētationē z diminutionē ē mediū.
C Alr tñ pōt exponi q̄ intēdit p̄ mediū: mediū
inter partes augmētationis: seu mediū inter aug-
mētationē vni⁹ ptis: z augmētationē alteri⁹ ptis.
ita q̄ illō q̄d auget nō auget p̄tue p̄ ptē post ptē.
z eodē mō ē de dimiutione. z s̄z expōnem istā p̄
rō ad p̄nē est tal. Dis mot⁹ ad q̄titate ē augmēta-
tio ul' dimiutio. s̄z nec mot⁹ augmētatiōis: nec mo-
t⁹ dimiutiōis ē vn⁹ z p̄tinu⁹ sp. q̄ tā iter ptes dimi-
nutiōis: q̄z ē iter ptes augmētatiōis cadit qes me-
dia. q̄ mot⁹ ad q̄titate nō est semp vn⁹ z p̄tinuus.

C Est at silis rō huic de eo q̄d ē guttā pte-
rere: z nascētia apta nata lapides scidē:
Nō enī si tñ effodit: aut remouit guttā: z
mediū in medio tpe p̄us: sed sic nauis tra-
ct⁹ ē: z gutte tot tātū mouent. Pars aut
illoz i nullo tpe tñ. Diuidit q̄des enī q̄d
remotū ē in plura: s̄z nihil eoz motū ē se-
orsuz s̄z simul. Manifestū igit q̄ nō ē ne-
cessariū semp aliqd abire: q̄ diuidit dimi-
nutio in infinita: sed totū aliqñ abire.

C Secōdo pbat eadē sic. Silē ē de augmētatione z
diminutiōe: z de cauatione lapidis ex guttis suc-
cessiue cadētib⁹ sup lapidē. s̄z cauatio lapidis ex ca-
su guttaz successiue descēdētuz nō ē p̄tinua. q̄ nec
mot⁹ augmētatiōis nec dimiutiōis ē sp vn⁹ z p̄ti-
nu⁹. z p̄ p̄tis mot⁹ ad q̄titate nō ē sēpitern⁹ z p̄ti-
nu⁹. Maior p̄z. q̄z sic i casu guttaz descēdētū sup
lapidē mollificanē ptes lapidis z disponunē ad ca-
uationē: z i sine iducif cauatio i pte disposita ad il-
lā cauationē. ita i augmētatiōe ptes alimēti molli-
ficant z disponunē ad h̄ q̄ eoz mā recipiat formā
aucti: z i sine iducif foia aucti miōz. Etā appet q̄z
i cauatiōe lapidis ex casu guttaz cadētū sup lapi-
dē nō qlibet gutta aufert aliqz pte lapidis. qm̄ nō
opz q̄ si decē gutte cadētes cauet lapidē auferēdo
tātū de lapide q̄ pp h̄ gncz gutte auferāt medieta-
tē tātū: s̄z solū vltia gutta i vtute guttaz p̄cedētū q̄
mollificabāt lapidē cauat auferēdo aliqñ pte lapi-
dis totā sil. Aliō ex^m de plantz nascētib⁹ i lapidib⁹.
Mior vō declaf declatiōe exēplari seu p locū a cō-
sili sic. Silē ē de guttaz cauatiōe lapidē: z de hoib⁹
trahētib⁹ nauē. s̄z nō opz q̄ si decē hoies trahāt na-
uē q̄ pp h̄ qlibet eoz trahat pte nauis: aut ēt ipaz
nauē. q̄ nō opz q̄ si gutte cauat lapidē q̄ qlz gutta
cauet seu auferat pte lapidis. Et sic ē de alteratiōe
q̄ p̄ alteraf alimētū: z i sine alterationis corrupiē
aliq ps alimēti tota isil: z i mā illi⁹ ptis iducif ps
foie isti⁹ tota sil. C Notāda s̄z h̄ tria s̄z p̄^o. P̄rio
q̄ cā pp quā ptes lapidis nec auferūt p̄tibilt vna
ps ante aliā in isil: nec ptes alimēti corrupunē p̄ti-
bilt i isil ē. q̄ ptes lapidis z alimēti z ēt corpis aug-
mētati nō s̄z i toto i actu: s̄z i pō. q̄ aliq̄d totū in eis
sil mouet z mouet: z nō vna ps an aliā in isil.
C^o ē notādū s̄z p̄^o q̄ augmētatio nō ē p̄tina. qm̄
si aliqd auget s̄z q̄titate digiti i vno anno: nō opz
q̄ i qlz pte isti⁹ ptis i actu sit aliq ps augmētatiōis i
actu: nec i qlz pte illi⁹ ptis acgrit aliq ps i actu isti⁹
digital q̄titaq̄. Sic enī eēt tot ptes i actu illi⁹ di-
gital q̄titaq̄: q̄ s̄z ptes i actu vni⁹ ani. q̄d nō ē uez

Prima no-
tandum.

Secūda no-
tandum.

q̄ nō opz q̄ digit⁹ didaf i ptes i actu: q̄z nūs sit eq̄-
lis nūs p̄tū i q̄s ann⁹ didaf. Un̄ credo q̄ p̄ ptes in
actu itelligat mimā pte sēfibile in actu q̄. i. exis in
actu sepato p̄t sēfiri a sēfū optie disposito. q̄z mani-
festū ē q̄ p̄les s̄z tales ptes sēfibles i actu i vno an-
no q̄z i vno digito. C^o ē notādū q̄ p̄hs p̄ augmen-
tationē itelligit motū i maiore q̄titate z iterruptū
z discontinuatū p̄ getē mediā: cuiusmodi est tota
augmētatio hois ad p̄fectissimā q̄titate quā acq-
rit i tota vita sua. Nō enī augmētaf puer p̄tue q̄
usqz deuēiat ad p̄fectā etatē: s̄z qm̄qz augmētaf: z
qm̄qz gescit a motu augmētatiōis ut in tpe estatis.
In his ēt uegetabilib⁹ videm⁹ q̄ nō sp augmētant.
q̄ i estate augmētant: z i hyeme nō nisi raro. Sic
q̄ p̄ augmētationē itelligit motū ad maiore q̄tita-
tē discōtinuatā p̄ getē mediā. uerūtū mlte s̄z p̄es
illi⁹ tot⁹ augmētatiōis discōtinuate. nisi enī aliqua
augmētatio eēt p̄tinua seq̄ret q̄ aliq̄ augmētatio
eēt cōposita ex idiuisibiltb⁹: q̄d vī impossibile.

C Sitr at z i alteratiōe qlibet. Nō enī si
p̄tibile i infinitū ē q̄d alteraf: pp h̄ z altera-
tio: s̄z uelox sit multoniēs sicut z gelatio.

C Nec ēz^o ps p̄^o p̄tis p̄n^o hui⁹ ca. i q̄ pbat q̄ n̄
oē q̄d alteraf: alteraf sp z p̄tue. z hec est 10° de
anneris. Un̄ p̄hs p̄pōit h̄ suā itētionē. d. q̄ nō est
necē q̄ illō q̄d alteraf didaf i isil. z ēt si sic eēt q̄d
nō opz pp h̄ q̄ alteratio didaf in isil ita q̄. s̄z sp ps
alterabil' alteref an pte: z alia ps alteret aliā. z sic
in isil. Cōclusio igit quā p̄hs hic itēdit. pbat q̄
duplr. s̄z exēplariē p̄ tria ex^o: z ēt p̄ rōnē. Un̄ p̄^o
ex^o est de aq̄: que tota sil cōgelaf: z nō ps an pte
in isil. z hoc est uez de aq̄ accepta in magna q̄-
titate. q̄d forte est uerū de aq̄ recepta in pua q̄tita-
te tñ: z nō de aq̄ recepta in magna q̄titate.

C Ampli⁹ cū infirmē aliqz: necē ē tps fieri
i q̄ sanabit: z nō i termino tps mutari. Ne-
cessē aut i sanitatē mutari: z i aliud nullū.

C^o pbat eadē q̄ exēplr de egrotāte. qm̄ cū egrotās
acgrat sanitatē nō i qlibet pte tps acgrit pte sani-
tatē. s̄z i toto termino sanitatē disponit egrotās ad sa-
nitatē: z nō i termino tps. s̄z tē ē sanitas p̄ducta: z
īpa sanatio tēdit ad defmiatū t̄minuz. s̄z i sanitatē:
z in nihil aliō. z sic illō q̄d trāsmutat ad sanitatē:
nō trāsmutat sp z cōtinue ad sanitatē. cū trāsmuta-
tio ad sanitatē habeat determinatū terminum.

C Quare dicē cōtinua alterari: z mlri i māi-
festis ē ambigē: In p̄riū enī alteratio est.

C Nūc vō q̄ pbat p̄ rōnē sic. ois alteratio ē a p̄rio in
p̄riū z i termino altatiōe nō alteraf altabile altatio-
nis ad illū terminū nec ēt altatiōe p̄ria. q̄z altatio
nec hēt eē i suo t̄mio ad quē nec i sui initio. Un̄ in
istāti in quo terminaf vna alteratio z icipit aliā nec
alteratio p̄cedēs hēt eē nec alteratio sequens.

C Lapisqz neqz durior sit neqz mollior.

C Quarto pbat eadē q̄ p̄ rōnē ex^o de lapide z est q̄
cōtigit iuenire aliqz lapides q̄ p̄ lōgū tps nō fiunt
duriores nec molliores. z tñ illi lapides s̄z nati al-
terari z idurari z molliari. z sic ps q̄ nō opz q̄ illō
q̄d alteraf sp z cōtinue alteref. C Notāda s̄z hic
tria s̄z p̄^o. p̄ q̄z aliq̄ passio siue aliq̄ qlitas sit dis-
bilis nō tñ opz q̄ fiat disibiltiter sic q̄ i medietate
tps sit medietas passiois: z sic i isil. z h̄ pbat p̄^o

Tertius n-
tandum.

10. cōclusio
de annexis.

Prima p-
batio eiusde
p̄clusionis.

Secūda p-
batio.

Tertia p̄o-
batio.

Quarta p-
batio.

Prima n-
tandum.

Secundū no
induz,
Terius no
landum,
Dubium,
Solutio cō.

fic. qz si ita eēt z tē nō inueniret aliq̄ passio nisi post
desinētiā infinitaz passionū. s; h̄ ē ipole. qz si sic. se-
quif ut factio mot⁹ se q̄ref aliū motū eēntialē. iō ne
cesse ē ut ps q̄ fuit in actu ut oēs ptes ei⁹ fiāt sil' ut
postea dicet. h̄ ḡ ē p̄m nōbile. v; qz trāsmutatio nō
se ḡf eēntial' z aliā trāsmutationē. s; ē dare p̄m pte
trāsmutatiois i actu z ē. C; ē notādū h̄z p̄m qz p̄m
ps i actu motū q̄ fiūt siue fuerit trāsmutatio i lo-
co aut in q̄titate ul' i q̄litate sit subito. i. i istāti. nō
i tpe. qz sic nō eēt tē an' oēs trāsmutationē eēt trāsmu-
tatio. z sic nō inueniret trāsmutatio noua oino.
C; ē notādū qz p̄m mouet z soluit vnā dubitatio
nē hic p̄ illō qd̄ dī. s. qz aliq̄ ps mot⁹ fit subito i istā-
ti. z nō i tpe. h̄ eni v; p̄dicē ei qd̄ dictū ē in 6° hui⁹.
ubi dicebat qz trāsmutatio nō hēt p̄m pte sed oēm
trāsmutationē p̄cedit trāsmutatio. C; Ad illō du-
biū r̄ndit p̄m. d. dicam⁹ nos qz p̄m q̄ fit a motu qd̄ā
mō ē i actu. z qd̄ā mō i pō. qm̄ h̄z qz erit i actu est
t̄miatū. z h̄z h̄c modū ē idisibile z h̄z h̄ ē p̄m mo-
t⁹ i actu. z h̄z qz mot⁹ ē p̄tinu⁹ ē disibile z nō ē i eo p̄m
i actu nisi q̄scēt motū. In 6° hui⁹ p̄siderauit de mo-
tu h̄z qz ē p̄tinu⁹. z nō h̄z qz erit i actu. z iō dixit qz
nō ē accipe p̄m pte mot⁹. z hic p̄siderat de motu h̄z
qz ē ḡnat⁹ postq̄ nō fuit z ḡnat⁹ det̄miate q̄titaq̄.
iō dixit h̄ qz mot⁹ hēt p̄m. illa fere s; vba p̄m q̄ sūt
ualde obscura. z q̄ aliq̄l'r declaui sup 6° h̄. C; Et
iō breuif dico qz mot⁹ p̄siderat dupl'r. vno h̄z qz ē
p̄tinu⁹ z sic det̄miat de motu in 6° hui⁹. z illo mō
nō ē accipe p̄m pte mot⁹. s; oēm motū p̄cedit mot⁹.
Nā p̄tinuū ē disibile i istāti z nō ē accipe p̄m pte cō-
tinui h̄z qz ē p̄tinuū. alio p̄siderat mot⁹ h̄z qz est de-
termiat⁹ ad getē. z illo p̄tigat accipe p̄m ptes mot⁹
s; t̄minatā ad getē ut si i p̄m aliq̄d mo' moueat p̄ti-
nue p sex miliaria. z tē q̄scat ille mot⁹ p̄tinu⁹ fact⁹
per sex miliaria ē p̄m ps mot⁹ t̄miata ad getē si post
modū moueat p̄tinue p alia sex miliaria ille mot⁹ ē
2° ps mot⁹ q̄ t̄miat ad getē. s; neū istoz motū ha-
bet p̄m pte i actu. qz neū istoz motū hēt pte p̄ore
det̄miatā ad getē. Un' p motū i actu ul' p pte mo-
t⁹ i actu itelligit motū t̄miatū ad getē z talē pte est
dare in q̄libet ḡne mot⁹. qz ē dare vnū magnū mo-
tū discōtinuū q̄ hēt p̄m pte t̄miatā ad getē ut mot⁹
alicui⁹ hois de paris⁹ romā ē mot⁹ discōtinu⁹. qz i-
ter mltas ptes cadit ges media. z ille mot⁹ hēt p̄m
pte t̄miatā ad getē. sil'r mot⁹ augmētatiōis aialis
q̄ aial acgrit pfectā q̄titate hēt p̄m pte t̄miatā ad
getē. qm̄ p̄ auget aial: deide stat s; eadē q̄titate p
aliq̄d tps: z postea itez auget z sic ē dare p̄m pte
augmētatiōis t̄minatā ad getē. z eodē mō ē i alte-
ratioe. q̄z t̄n ps t̄miata ad getē ē disibile in istāti. z
nō hēt p̄m pte. Sic ḡ ē itelligēdus p̄m. s. qz motus
p̄m qz erit i actu. s. p̄ getē ē idisibile q̄tū ad suū ter-
minū. qm̄ t̄min⁹ mot⁹ est idisibile p̄m succēssionē: qz
acgrit tot⁹ sil' z nō acgrit p̄tibil'r. qz illo mot⁹ i actu
h̄z qz ē t̄miat⁹ fit subito. i. i istāti q̄tū ad t̄minū mo-
t⁹. qm̄ t̄min⁹ mot⁹ iducit i istāti. z sic hēt itelligi il-
lud qd̄ dī q̄tū ad t̄minū mot⁹. qm̄ t̄min⁹ mot⁹ idu-
cit i istāti. z sic hēt itelligi ēt illō qd̄ dī de motu lo-
cali. s. qz nō se ḡf motū eēntial'r. h̄ ē mot⁹ t̄miat⁹ ad
getē nō se ḡf eēntial'r ad motū t̄miatū ad getē. Un'
nō ē nece qz an' oēs trāsmutatioez sit trāsmutatio i
actu. s. t̄miata ad getē. sic ḡ p̄z q̄l'r est dare p̄m ptes
trāsmutatiois. z q̄l'r ē dare p̄m pte mot⁹ discōtinui
t̄minatā ad getē. s; nō est dare p̄m pte mot⁹ p̄tinui.
C; Pōt ēt illō dcm̄ p̄m. s. nece ē: ut ps q̄ fit ex mo-

tu i actu ut oēs ptes ei⁹ sil' fiāt itelligi de p̄tib⁹ mot⁹
h̄z qz mot⁹ didit ad d̄sionē mo' h̄. qm̄ cū aliq̄d mo-
bile icipit moueri oēs ei⁹ ptes sil' icipiūt moueri. z
sic oēs ptes mot⁹ q̄ s; i p̄tib⁹ mo' h̄ s; sil' i eodē tpe.
t̄n ptes mot⁹ accepte h̄z d̄sionē t̄pis nūq̄ s; sil'. qz
sp̄ ē vna illa p̄tū p̄terita z alia futura z nō t̄minat
sil'. s; ptes accepte h̄z d̄sionē mo' h̄ sil' icipiūt z sil'
t̄minat. Un' cōgelatio quā p̄hs dicit eē uelocē. z
p̄m dīc illā eē subitā hēt pte an' pte in istāti q̄uis sit
tota sil' q̄tū ad pte illi⁹ qd̄ p̄ cōgelat. sic ē de p̄ mo-
to local'r qd̄. s. mouet h̄z quālibet ei⁹ pte q̄uis totū
sil' sit q̄tū ad ptes mo' h̄. qz nō p̄us vna ps q̄ alia
z sic tot⁹ ille mot⁹ extēsus i mo' h̄ hēt pte an' pte i istāti
ut diffus⁹ ē declatū i 6° hui⁹. C; S; h̄ occurrit grā-
dis dubitatio. qz nō v; qz cōgelatio ul' aliq̄ alia al-
teratio fiat tota sil' q̄tū ad ptes acceptas h̄z d̄sio-
nē mo' h̄. qz accipiat alterabile qd̄ totū alterat sil'
māifestū est qz illō ē disibile. z sit. a. b. c. z sit. a. ps
ei⁹ p̄pingoz alterati. z. b. sit ps remotior. z. c. remo-
tissima. tūc v; qz. a. cū sit p̄pingoz alterati q̄. b. qz
a. p̄us alterat q̄. b. z. b. q̄. c. z p̄ p̄ns. a. b. c. nō sil'
alterant h̄z ps an' pte in istāti. C; Si vō dicat qz nō
opz qz ps p̄pingoz alterati p̄us alteret q̄ ps re-
motior qz ē dare mimū alterabile. Cōtra. illud nō
soluit sufficiēter qz q̄uis aliq̄d alterabile alteret to-
tū sil': t̄n ps alterabil' p̄pingoz alterati alterat itē-
sius q̄ ps remotior: aliogn se q̄ref qz oē alteras q̄
tūcūqz puū z debile p̄t alterare oē alterabile q̄tū
cūqz magnū. qz si. a. b. c. totū sil' alteret z. c. alteret
ita itēse sic. b. alterat tūc sic. b. alterat. c. ita z eq̄ itē-
se possit. c. alterare alterabile sibi apporiatū t̄ate
q̄titaq̄ q̄tē. c. z sit illō. d. z p̄uatiōe. d. possit alte-
rare alterabile sibi apporiatū. z sit illō. e. z sic i
istāti. z sic alterabile q̄tūcūqz debile possit alterare
ad q̄libet d̄stātiā q̄tūcūqz magnā. qd̄ ē icōueni-
ens. ḡ nece ē qz ps p̄pingoz alterati uehemēt⁹ z i
tēsi⁹ alteret q̄ ps remotior. s; i illō qz magis altera-
tur z itēsi⁹ cū iducit foza sbalis ad quā dispōit al-
teratio. ḡ foza sbalis iducit p̄tibil'r vna ps an' alias
i istāti cū vna ps māe sit p̄pingoz alterati q̄ alia. z
h̄ i istāti. v. g. Si ignis alteret aerē z iducat formaz
suā i māz aeris pus iducit formā ignis i pte p̄pin-
gorē igni q̄ i pte remotiorē. z h̄ i istāti. qd̄ v; eē icō-
ueniēs. qz nō eēt mimū alterabile. Dicedū qz q̄uis
ps p̄pingoz alterati itēsi⁹ alteret nō t̄n opz qz foza
ad quā dispōit alteratio citi⁹ iducat i māz ptis p̄pin-
goris alterati. qz nō ois mā s; q̄cūqz q̄titate ē na-
ta recipe formaz sbalē. s; s; q̄titate det̄minatā.

C Et p̄m qz fert mirabile ē: si latuit lapis de
orsū lat⁹. aut manens in terra.

C; Nec ē 4° ps p̄ticle 2° ptis p̄m hui⁹ ca. i q̄ d̄struif
opio ponēs oia sp̄ moueri q̄tū ad motū localē ostē
dēdo qz nō oē qd̄ mouet local'r sp̄ mouet local'r. z
hec ē 11° de annexis q̄ p̄bat dupl'r. p̄ qz māifestū ē
sēsui qz qd̄ā q̄nqz mouent local'r z q̄nqz q̄scūt ge-
te opposita motui locali. z ita qz nō oē qd̄ mouet
local'r sp̄ mouet local'r. qz ad sēsū p̄z qz aliq̄d q̄nqz
mouet local'r z q̄nqz q̄scit a motu locali. Un' dīc
p̄hs qz aliq̄ mot⁹ locales z geti sūt māifesti qz latē
nō p̄nt. Mirabile eni v; si lateat q̄n lapis fert sur-
sū aut q̄n q̄scit i t̄ra z ita nō pōt poni qz oia q̄ mo-
uent local'r sp̄ mouent local'r. z h̄ nō lateat sēsū. z
p̄m dīc qz sic nullā habem⁹ certitudinē in motu ei⁹
qd̄ mouet aut in ei⁹ gete qd̄ q̄scit. s; oē qd̄ sentim⁹

Dubium

Responsio

Replica

Ad cub.

L. cō. 244

moueri potest esse eorum quod gescunt. et oem quod scimus gescere potest esse eorum quod mouentur. ita quoniam videmus lapidem moueri de superiori ad inferi non habemus certitudinem in hoc quod mouetur. quoniam quicquid quiescit.

Amplius autem terra et aliorum vniuersorum ex necessitate permanet quodammodo propriis locis: mouetur autem violenter ex his. Si quidem igitur quodammodo ipsorum sunt in propriis locis: necesse neque secundum locum omnia moueri. quod quidem igitur impossibile est. aut secundum omnia moueri: aut semper omnia gescere: ex his et alijs huiusmodi sciet utique aliquis.

Secunda probatio.

Secundo probatur eadem sic. Terra et vniuersorum aliorum corpus naturale necesse gescunt quoniam sunt in suis locis propriis: et non mouentur a locis suis propriis nisi per violentiam. sed manifestum est quod quodammodo corpora naturalia quicquid sunt in locis suis propriis. sed quodammodo corpora naturalia quicquid gescunt. et sic non oem quod mouetur localiter secundum se mouetur localiter. **E**x predictis ergo et similibus potest esse manifestum quod non omnia semper mouentur. ut dixit erastus: nec est omnia semper quiescunt ut dixit Zeno Parmenides et Melissus et eorum sequaces.

At non neque alia quodammodo secundum contiguitatem gescere alia non secundum se moueri: aliquando autem gescere. et aliquando moueri nullum. Dicendum autem quod impossibile sit: sic est in dictis prius et in his. Videmus enim in eisdem fieri dictas mutationes.

Destructio tertij membri.

Hec est prima pars. **P**rima pars huiusmodi causa. in qua destruitur tertium membrum ponens entia didi in duas dispositiones terminales. scilicet quod quodammodo mouentur et quodammodo gescunt et quod non est tertium generum entium. in qua si est dare generum entium quod quicquid mouentur et quicquid gescunt. **U**n ita dicitur probare quod quodammodo quicquid mouentur et quod eadem quicquid gescunt. et hoc est de annexis quod probatur dupliciter. **P**rimo spalius de omni motu. **S**ecundo generaliter. in ratione generalis motus. et secundum hoc hec particula habet tres partes. quod probatur per hoc quod videtur esse manifesta sensui. in primo ibi. **E**t adhuc quod. **J** probatur spalius in seipso de terminatis motus. in secundo ibi. **F**ere autem. **J** probatur per iterum per rationem motus. **I**n primo igitur parte huiusmodi particule probatur per hoc quod manifestum est sensui. nam sic manifestum est sensui quod non omnia secundum se mouentur nec omnia secundum se gescunt: ita manifestum est sensui quod quodammodo quicquid mouentur et eadem quicquid gescunt et eadem. ita quod predicta mutationes de motu in gete et de gete in motu manifeste appetunt in eisdem rebus. et sic manifestum est sensui quod quodammodo quicquid mouentur et quicquid gescunt.

21. conclusio de annexis. quod probatur dupliciter.

Et adhuc quod oppugnat manifestum dubitans neque enim augmentum neque violentum erit motus: nisi mouebit etiam naturam gescens prius: generationem igitur remouet et corruptionem hec ratio.

Secunda probatio.

Hec est secunda pars. **P**rima pars huiusmodi causa. in qua probatur eadem spalius in de terminatis motus. quod ratio potest fortari sic. Si non essent aliquid quod quicquid mouerentur et quicquid gescerent non esset augmentatio nec motus violentus nec generationem nec corruptio. **P**rimo est falsum. **S**ed et ante. **S**ed suum predictorium est uey. scilicet quod quodammodo quicquid mouentur et eadem quicquid gescunt et eadem. **P**rimo predictum probatur. quod quicquid per predictum sequitur ex antecedente. probatur. quoniam si non essent aliquid quod quicquid mouerentur et quicquid gescerent non esset motus augmentatiouis: sed non est ponendum quodammodo moueri secundum motum augmentatiouis. quod tunc non esset deuenire ad determinatam quantitatem. quod si aliquid secundum augeret secundum aceret maiorem et maiorem quantitatem. sed hoc non est ponendum quod nam non patitur aliquid istum. sequitur igitur quod si non sunt aliquid quod quicquid mouentur et quicquid gescunt non erit motus augmentatiouis. **S**icut ad illud idem ante sequitur quod

non est aliquid motus violentus. quod est impossibile. scilicet quod aliquid secundum se moueat motu violento. quod omnis motus violentus est a gete naturali. et per predictum illud quod mouetur violenter per se gescerat ante quod moueretur. et ita sequitur quod si non sunt aliquid quod quicquid mouentur et quicquid gescunt non erit motus violentus. quod ex opposito predictum sequitur oppositum antecedentis. scilicet si est motus violentus id quod mouetur illo motu quicquid mouetur et quicquid gescunt. **S**icut sequitur si non sunt aliquid quod quicquid mouentur et quicquid gescunt non erit generationem nec corruptio. quod generationem est mutatio a non esse in esse. et per hoc quod illud quod generatur aliquid per se non fuit. **S**ed totum non mouebatur. si ergo est generationem sequitur quod aliquid quicquid mouetur et quicquid gescunt. quod aliquid quicquid generatur et quicquid non generatur. **S**ed ex opposito sequitur oppositum. **S**i non sunt aliquid quod quicquid mouentur et quicquid gescunt non erit generationem. **E**t eodem modo sequitur de corruptione. quod si non sunt aliquid quod quicquid mouentur et quicquid gescunt non erit corruptio. quod ex opposito sequitur oppositum si est corruptio cum corruptio sit mutatio ab esse in non esse sequitur quod si aliquid corruptum quod illud erit sub non esse. et per predictum tunc non mouebit et per se mouebatur quod quicquid corrumpebatur. **S**ed si corruptio est sequitur quod aliquid quicquid mouentur et quicquid gescunt. et sic per predictum scilicet quod si non erunt aliquid quod quicquid mouentur et quicquid gescunt non erit motus augmentatiouis nec motus localis nec generatio nec corruptio. quod ad predictum sequitur quodlibet pars antecedentis ut patet ex precedentibus.

Ferre autem et moueri fieri quoddammodo corruptum videtur omnibus. **I**n quod quodammodo enim mutat fit hoc aut in hoc **E**x quo autem mutat corruptum hoc ab hoc. **Q**uare manifestum est quod alia quodammodo mouentur: alia non quiescunt aliquando.

Eccl. 25.

Hec est tertia pars. **P**rima pars huiusmodi causa. in qua probatur iterum probatur hanc suam rationem generale motus et hoc sic. si non sit hic aliquid quod quicquid mouentur et quicquid gescunt nullus erit motus omnino. **P**rimo est falsum. **S**ed et ante. **S**ed suum predictorium est uey. quod est per se ita. probatur igitur sic. **S**i non sunt aliquid quod quicquid mouentur et quicquid gescunt non erit generationem nec corruptio. ut probatur per se. et si generationem et corruptio non est: nullus erit motus omnino. **S**ed a per ad ultimum. **S**i non sunt aliquid quod quicquid gescunt non est generationem nec corruptio. et sic non erit motus omnino. **U**ltra predictum. scilicet si generationem et corruptio non sunt non erit motus probatur. et hoc quod in omni motu aliquo salua generationem et corruptio simpliciter vel per se quod. quod in omni motu est generationem et tunc ad quem et corruptio terminatur a quo ut per se in omni spe motus. et id si sit motus operis quod generationem et corruptio sunt. **S**ed ex opposito sequitur oppositum. scilicet si generationem et corruptio non sunt non erit motus omnino. **U**n primo dicitur hoc quod destruit generationem fere destruit omnes motus. quoniam cum generationem fuerit erunt alij motus. quod motus est quasi finis eorum. sed si quis destruxerit finem fere destruit omnia que sunt ad finem. **S**ed et hoc.

Iterum alia probatio conclusio.

Omnia autem uelle aliquid gescere: aliquid autem moueri: hoc iam copulandum ad antiquas rationes.

Istis membrum. scilicet quod omnia quicquid mouentur et quicquid gescunt quod proprie posuit Empedocles. scilicet quod omnia quicquid mouentur sub diuino amicitie et liti. et quicquid gescunt intermedijs temporibus non improbat per se hoc. sed dicitur hoc esse copulandum ad aliquid rationes que tetigimus disputantes de eternitate motus. **U**n probatur quod aliquid secundum se mouetur scilicet probatur quod non omnia quicquid mouentur et quandoque quiescunt.

Incipiunt autem iterum faciendum a ne determinat idem est quod quodammodo incipimus per se. **A**ut enim omnia gescunt aut omnia mouentur: aut hec quod

Eccl. 26.

gescūt. Nec aut mouent eoz q̄ sunt. Et si alia qdē gescūt: alia nō mouent: eoz que sūt necē est: aut oia aliqñ qdē gescē aliqñ nō moueri: aut qdam sp̄ quiescē: alia nō semp moueri ipoz alia aut aliqñ quiesce re aliquando moueri.

Chec ē 4^a p^{ri}ca. 2^a p^{ri}ca p^{ri}ca hui⁹ ca. in q̄ p^{ri}ca resumit ea q̄ dicta sūt i b^o cap^o. 2^a p^{ri}ca resumit dictionē sup^{ri} p^{ri}ca. 2° v^o resumit reprobationē illi⁹ mēbrū qd̄ pōit oia gescē. 3° aut resumit reprobationē illoz duoz mēbroz. P^{ri}ca g^o dicit p^{ri}ca q̄ ad magis māifestā intētionē sequētū debem⁹ icipe ab his q̄ p^{ri}ca deter minauim⁹ sumētes idē p^{ri}ca. s. q̄ oia gescūt uel oia mouent u^l q̄ qdā mouent z qdā gescūt. Istō 3^m mēbrū didit i tria mēbra. qz si eoz q̄ sūt qdā mouēt z qdā gescūt u^l opz q̄ oia q̄ gescūt semp gescunt: z oia que mouent semp mouent. Alio mō ut aliqñ oia moueant z aliqñ quiescūt. Tertio mō ut qdā semp quiescāt z quedā sp̄ mouent. z qdā alia sūt que qñqz mouent z illa eadē qñqz quiescūt.

Cad qdē igit nō pole sit oia gescē: dcm̄ ē p^{ri}ca. Dicem⁹ at z nē. Si enī s^z v^o itatē sic se hēt: sic qdā dicūt eē: eē infinitū z imobi le: s^z nō qd̄ v^o s^z sēsu. s^z mouent mltā eoz q̄ sūt: sigdē igit opio est flā: aut oino opio z mor⁹ est: z utiqz si fātafia. z si aliqñ qdē sic videant: aliqñ aut alr. Fātafia qdez z opinio mor⁹ quidā esse videntur.

Chic p^{ri}ca destruit p^{ri}ca mēbrū. s. mēbrū qd̄ pōit oia sp̄ gescē z qzuis illō p^{ri}ca iprobauit nē iprobat idē alio⁹ dicēs q̄ certū ē q̄ aliqñ qñqz appet moueri z ēt apparēt qñqz gescē. opio g^o est de talib⁹ q̄ qñqz mouent z qñqz gescūt. nē at si sit illa opio nē vā z iā falsa u^l e⁹ u^l oino simp^l opio seq^l q̄ sit mor⁹: z si sit fātafia nūc vno⁹ z iā alio sequit^l q̄ sit mor⁹. s^z certū ē q̄ opio uariat z ēt fātafia qz eadē res vno tpe appet moueri z alio tpe nō moueri. Un⁹ b^o v^o aliq opinant de nouo q̄ p^{ri}ca nō opinabant z aliq bus qñqz appet q̄ p^{ri}ca nō appuit z hnt fātafia no uā z noua opio seu fātafia noua nō ē sine motu. se quif q̄ mor⁹ est z sic nō oia sp̄ gescūt. Un⁹ dicētes motū vniuersi eē inf^l z imo^l hnt opionē de nouo q̄ ita ē. z si ē opio noua vā u^l flā u^l ēt fātafia seq^l q̄ ē mor⁹: tū qz nihil sit noui sine motu: tū qz opio z ēt fātafia vñr eē mor⁹ u^l seq^l motū. qm̄ fātafia est mor⁹ fact⁹ a sēsu. s^z opio ē mor⁹ rōnis pcedēs a p^{ri}ca missis. z dicit⁹ hic q̄ oēs ille rōnes sūt p^{ri}ca biles nulla fides ē i eis nisi fm̄ q̄ p^{ri}ca sūt magis p^{ri}ca biles qz s^z. nō q̄ sint manifestiores q̄ne apud in tellectū. nō est ulter⁹ p^{ri}ca sūt de illa q̄ne qz eius scientia est manifesta per se.

Cs^z de b^o qdē itēdere z q̄rere rōnē qz di gni⁹ habem⁹ q̄ rōne idigere male iudica re est meli⁹ z peius. z credibile z nō credi bile z p^{ri}ca p^{ri}ca z nō p^{ri}ca p^{ri}ca.

Cs^z circa distinctionē hāz opionū ponētū oia sp̄ ge scē u^l oia sp̄ moueri nō o^z isistē. nō enī obem⁹ q̄rē rōnē ad p^{ri}ca aliq̄ q̄ sūt certiora z digniora qz illa q̄ idigēt rōne ad māifestādū ea. Fatuū est enī q̄rē rōnē eoz q̄ sūt p^{ri}ca māifesta ut sūt p^{ri}ca p^{ri}ca se nota qz il-

la sūt digniora z certiora qz ad p^{ri}ca dū. qm̄ ingre rō nē taliū ē signū nescient⁹ iudicare iter meli⁹ z pei⁹ i morib⁹. z iter p^{ri}ca z nō p^{ri}ca i dem⁹ ratis. z iter cre dibile z nō credibile i locis. qm̄ ad p^{ri}ca p^{ri}ca opz uti nō p^{ri}ca ut p^{ri}ca z credibili ut nō credibili. motū aut eē ē p^{ri}ca se notū tāqz p^{ri}ca u^l suppositū i scia nālī. **C**Intelligēdū q̄ cū p^{ri}ca. d. q̄ q̄rē rōnē eoz qz rō nē digni⁹ habem⁹ qz rōne idigē ē nescire iudicare qd meli⁹ z qd pei⁹. Aliq vō p^{ri}ca digni⁹ rōne itelligūt cognitionē sēsitiuā q̄ dignior est rōne ut dicūt. z si sic itelligat tūc p^{ri}ca rōnē o^z itelligi rō sophistica. qm̄ cognitio sēsitiua ē dignior rōne sophistica. vñ p^{ri}ca sup^{ri} i b^o c^o. ubi dicit q̄rē rōnē z dimittē sensū ē isir mitas p^{ri}ca rōnē itelligit rōnē sophistica. uerūtū susti nēdo q̄ p^{ri}ca p^{ri}ca digni⁹ rōne itelligat cognitionē sē sitiuā p^{ri}ca alr dicit. s. q̄ p^{ri}ca rōnē sēsitiuā quā dicit eē digniorē rōne itelligit q̄gregationē cognitionū qz sensuū i testimonio p^{ri}ca ei qd̄ appet rōne vni sē suū z v^o p^{ri}ca hic inuē. v. g. Quinqz sensus ut visus audit⁹ z c. p^{ri}ca eodē iudicio. s. iudicādo ibi nō accidit deceptio. qzuis enī i iudicio vni⁹ sensus pos sit accidē peccatū aut error tū i iudicio qñqz sēsitiū i iudicātū nō accidit error aut deceptio. nē at oēs sensus iudicāt motū eē. s. v^o mibi tū q̄ p^{ri}ca p^{ri}ca di gni⁹ rōne nō itelligat cognitionē sēsitiuā s^z cogni tionē p^{ri}ca q̄ ē certior z dignior rōne h^o ē cogitiōe p^{ri}ca q̄ cognitio acgrit p^{ri}ca discursū z p^{ri}ca rōnē. **C**Ad rādū ē s^z p^{ri}ca q̄ opinādū ē q̄ qdā sensibilia sūt q̄ p^{ri}ca iudicant eē vā z qdā p^{ri}ca iudicant esse falsa s^z sentiant ut appet in decipiētib⁹ visū. z quedā sūt ignota donec surgat demōstratio sicut apparet de puitate corpis solis. qm̄ qui nescit demōstrationē de eius magnitudine dubitabit z dicet q̄ hoc for te est pp^{ri}ca remotionem z forte ita est in rei vitate.

Expō alr quozum.

no limitat

CSitr at z ipole ē z oia moueri aut alia q dē sp̄ moueri: alia nō sp̄ gescere. Ad oia enī hec sufficiēs est vna fides. Vidim⁹ enī qdā aliqñ qdez gescē: aliqñ qdē moueri. q̄rē māifestū est q̄ ipole sit sitr oia gescē: z oia moueri p^{ri}ca ex eo q̄ alia qdez sp̄ mouent alia nō quiescunt semper.

Chic p^{ri}ca excludit alia duo mēbra. d. q̄ ēt ē ipole q̄ oia sp̄ moueant sic ipole ē q̄ oia sp̄ gescāt z ēt est ipole q̄ oia sp̄ moueant q̄ mouent. z q̄ q̄ gescūt sp̄ gescāt ita q̄ nihil sit q̄ hēat se ad utrūqz z ad oia il la p^{ri}ca sufficit vni⁹ mediū. s. qz ad sensū videm⁹ aliq moueri z eadē postea quiescere.

Ex info duoz mē broz.

CReliquū g^o p^{ri}ca rādū est: utrū oia hmōi possibilia moueri z gescē. Aut qdā qdez sic: aliq nō semp quiescūt: aliq nō sp̄ mo uent. Hoc enī demonstrādū est a nobis.

Chec ē 3^a p^{ri}ca p^{ri}ca hui⁹ ca. in q̄ cū tria mēbra dicte di uisōis sint falsa p^{ri}ca p^{ri}ca inquirēdū eē qd̄ mē brū alioz duoz sit ueri⁹ utrū. s. q̄ oia qñqz mouen tur z qñqz quiescūt: aut sūt qdā que qñqz mouent z qñqz quiescūt. ita tū q̄ aliqua sint q̄ semp quie scūt z aliqua que semp mouent. illud enim quere re est necessariū ad illō qd̄ itēdim⁹ demōstrare. qz per hoc p^{ri}ca ostendit p^{ri}ca motorem esse imobilē z etiā ostendit per illud mēbrū motum esse sempiternū. quare z c.

L. c. 27

Quæſitū igit̄ z eoꝝ q̄ mouent̄: alia
m qdē mouet̄ z mouent̄ ſm accidēs
alia aut̄ p ſeip̄a ſz accidēs qdē: ut q̄
cūq̄ i eo q̄ ſūt i mouētib⁹: aut i hiſ q̄ mo
uent̄ z q̄ ſūt ſz ptē: alia aut̄ p ſeip̄a q̄cūq̄
nō i eo q̄ ſint i mouēte. aut i hiſ q̄ mouen
tur i eo q̄ pſ aliq̄ ip̄oꝝ mouet̄ aut mouet̄.

C 3° d^o eſt 2^m cap^lz hui⁹ tractat⁹ in q̄ declat⁹ q̄ oē qd̄
mouet̄ mouet̄ ab alio. z continet tres ptes p̄n^{le}.
qm̄ in p^a p̄b̄s ponit quādā diuifionē mouentiu z
mobiliū cū manifefatōe p̄pofiti in ſingulis. in 2^a
ibili. Maxime dubitat. Imouet dubitationem de
grauib⁹ z leuib⁹. i. a q̄ ḡuia z leuia mouent̄ qm̄ mo
uent̄ ad ſua p̄p̄ia loca. i. 3^a vō ibil. Accidit ſz ab ali
quo. Iſoluit dubitationē. ſ. a q̄ graua z leuia mo
uent̄ ad ſua loca nālia. p̄p̄ia p̄s cōtinet duas pti
culas. qz i p^a p̄b̄s ponit diſionē mouētū z mobiliū
z māiſtat mēbra diſiōis. in 2ª ibil. Et maxie mo
ueri. Joñdit p̄b̄s in qb⁹ q̄ quā itēdit p̄bare ē mani
feſta. In p^a igit̄ p̄t̄cula hui⁹ p̄tis ſupponēdo q̄ ad
motū p̄inet mouēs z mobile. ponit qnqz diſiōes.
p^a eſt diſiō tā mouent̄ q̄ ē mobil. z ē talis. qz eoꝝ
q̄ mouet̄ aut mouent̄ qdā mouēt̄ p ſe. z qdā per
accidēs. z qdā mouet̄ p ſe z quedā p accidēs. z ſic tā
mouēs q̄ ē mobile didit̄ in p ſe z in p accidēs. z il
la ē p^a diſiō. Illa ḡ mouet̄ p accidēs z mouent̄: qz ſūt
in mouentib⁹ z motis p ſe. z illa mouet̄ z mouent̄
p ſe q̄ nō mouet̄ aut mouent̄ ex hoc. qz ſūt i mouē
tib⁹ z motis p ſe: nec ex hoc q̄ aliq̄ p̄s eoꝝ mouet̄
aut mouet̄. vñ 2° d^o. hic qz p̄b̄s p̄ describit illō
qd̄ eſt p accidēs. qz in q̄buſdā illō qd̄ ē p accidēs ē no
ti⁹ eo qd̄ ē p ſe. z iō accidit i q̄buſdā locis deſcribē
bitū p negationē p̄natiōis. **C** Notādū ſz 2° qz il
lud qd̄ ē p accidēs ē dupl^r. ſ. id qd̄ ē p accidēs p̄ncipa
liter. z illō qd̄ ē p accidēs ſcōario. mouēs aut motū
p̄ncipalr p accidēs ē accidēs exiſ i motore aut i mo
to. ſz mouēs aut motū ſcōario p accidēs ē illō qd̄ ē
p̄s mouētis aut moti. vñ illō qd̄ mouet̄ aut mouet̄
rōne accidēs exiſ i eo dī mouē uel moueri p̄nci
palr p accidēs. z illō qd̄ mouet̄ aut mouet̄ p ſuam
ptē dī mouē uel moueri p̄ncipalr p accidēs ſcōario.
Cū motū p accidēs eſt dupl^r. ſ. p̄s mouētis aut mo
ti. z accidēs ieris mouētū aut moto. vñ d^o 2° qz ge
neralr dī oē illō mouēs aut motū p accidēs qd̄ ē in
mouēte aut i moto. z ſz dupl^r. qz aut eſt tale qd̄
pōt p ſe mouē aut moueri. aut nō ē tale qz pōt p ſe
mouē aut moueri. p̄ mō dī hō uel clau⁹ mouē aut
moueri i nauī p accidēs. nā hō uel clau⁹ pōt p ſe mo
uere uel moueri. 2° accidēs mouet̄ uel mouet̄ p accidēs:
qz ſuū ſubz mouet̄ uel mouet̄. nā accidēs nunq̄ pōt
p ſe mouē uel moueri. qz nō pōt p ſe exiſtē. Cū. d.
2° d^o hic qz mouētia z mota p ſe ſc̄ illa q̄ mouet̄ aut
mouent̄ neqz p accidēs neqz per ptē. z accipit in de
ſcriptione ei⁹ qd̄ eſt per ſe negationē duoz modo
rum. quod eſt accidēs generalr.

Prima d^o
uſio.

C Eoꝝ aut̄ q̄ mouent̄ p ſe: alia qdēz ſeip̄o:
alia vō ab alio: z alla qdē nā. alia vō vio
lentia: z ex nām. Qd̄ enī ip̄m a ſeip̄o nā
mouet̄. ut qd̄libet aialiu. mouet̄ enī aial
ip̄z a ſeip̄o. Quorūcūq̄ aut̄ p̄ncipiū mo
tus i ſeip̄is ē. Hoc nā dicim⁹ moueri. Cū

aial qdē totū nā: ip̄m ſeip̄z mouet. Corp⁹
aut̄ ſm q̄ ē corp⁹ cōtingit̄ z nā z ex nām
moueri. Differt enī ſz q̄lē motū qd̄ mo
uetur eueniat: z ex quali elemēto conſtet.
C Hec igit̄ eſt 3ª diſiō. ſ. qz eoꝝ que mouent̄ p ſe qdā
mouent̄ a ſeip̄is. ut illa q̄ mouent̄ ab iſriſeco z q̄
dā mouent̄ ab alijs ut mota. Cū 2° d^o. hic qz oia
que mouent̄ a p̄n^o iſriſeco mouent̄ a ſe z ecōuer
ſo. vñ illa cōuertunt̄. ſ. moueri a ſe z moueri a p̄n^o
iſriſeco ut. d. 2° d^o. **C** Et illa quidē. **C** Hec ē 4ª diſi
ſiō qz de nūo eoꝝ que mouent̄ qdā mouent̄ a nā z
quedā mouent̄ p violentiā: z oñdit que mouent̄ p
nām z q̄ p violentiā. d. qz illa que mouent̄ a p̄n^o iſ
riſeco i eis mouent̄ nāliter. ut aial qm̄ mouet̄ ab
aia tūc mouet̄ nāliter. z hoc p̄bat p̄b̄s z hec eſt
13^a d^o de annexis. ſ. qz qm̄ aial mouet̄ ab aia tūc mo
uet̄ nāliter. hec igit̄ 3^a p̄bat. Omne qd̄ mouet̄ a p̄n^o
iſriſeco ſiue a ſeip̄o mouet̄ nāliter. ſed qm̄ aial mo
uet̄ ab aia: mouet̄ a p̄n^o iſriſeco ſiue a ſeip̄o. ḡ aial
qm̄cūqz mouet̄ tūc mouet̄ nāliter: z hoc loquēdo
de toto aiali. qz totū aial motū ab aia mouet̄ nāl
iter. **C** Sed dubiū ē de corpe qd̄ ē altera p̄s aialis
ſ. utū qm̄ mouet̄ mouet̄ nāliter. Ad illō r̄ndet p̄b̄s
d. qz p̄tingit̄ corp⁹ qd̄ ē altera p̄s aialis moueri nā
liter z ēt ex nāz. Differt enī multū ſm q̄lē motū cor
pus mouet̄ z quale el̄m ſit in eo per p̄dominiū. ſi
enī corp⁹ aialis mouet̄ ab aia ad locū nālē corp̄is
ſ. ad locū inferi⁹ ſeu ad locū dominanti⁹ elemēti in
corpe tūc motus corp̄is ab aia eſt nālīs corp̄is. ſi vō
corp⁹ mouet̄ ab aia motū ſriō ſuo motui nālī tūc
mot⁹ corp̄is ab aia eſt ex nām. z ſi mouet̄ ab aia
ad locū ſuū nālē tūc ille mot⁹ eſt nālīs toti aiali. qz
aia aialis eſt ſua forma ſubalis. iō neceſſe ē ut mo
tus ei⁹ a ſua aia ſit nālīs. **C** Notādū ſz 2° qz ſi
fuerit inuētum aliq̄d motū per p̄n^m in eo. ita qz in
ſuo corpore nō ſit p̄n^m mot⁹ ſriō motui aie tūc illō
motū eſt motū nāliter z ſimpl^r. ſ. per aiam z per
corp⁹ ut declatū ē de corpe celeſti. hec 2° d^o. **C** No
tādū itez ſz 2° qz cā in hoc qz corp⁹ aialis qm̄qz
mouet̄ ab aia ip̄ſi⁹ nāliter. z qm̄qz ex nāz eſt diuer
ſitas partiū localiū ad q̄s mouet̄ aia. ſi enī p̄tingat
qz aia moueat corp⁹ ad partē ad quā mouet̄ corp⁹
ſm totū elemēti dominantis in ip̄ſo tūc mot⁹ corp̄is
ab aia ē nālīs: z tūc p̄iungit̄ in eo nālitas ex moto
re z moto. v. gra. Qm̄ aial mouet̄ ex ſe deſcēdēdo
tūc ei⁹ mot⁹ eſt nālīs tā ex parte aie q̄ ēt corp̄is. ſi
vō mot⁹ fuerit ecōuerſo motui elemēti diſiantis in
eo tūc mot⁹ corp̄is ab aia nō erit nālīs. Verbi gra.
qm̄ homo ſaltat ſurſū. hec 2° d^o. Sic ḡ patet qz mo
tus toti⁹ aialis ab aia ad quācūqz partē fuerit eſt
nālīs toti aiali. qz eſt a p̄n^o iſriſeco. ſed motus cor
poris qui eſt altera pars aialis ab aia quādoqz eſt
nālīs z quādoqz nō. qz mot⁹ corp̄is ab aia deſcē
dēdo eſt nālīs. aſcēdēdo vō eſt violēt⁹. **C** S3 du
bitat. qz aial z corp⁹ aialis mouent̄ eodē motu. qz
aliter eēt iſiniti uel multi mot⁹ cōtrarij in corpore
aialis. ḡ qm̄ aial mouet̄ ab anima aſcēdēdo cū ille
mot⁹ ſit naturalis aiali ſequit̄ qz mot⁹ aialis moti
ab anima aſcēdēdo ſit mot⁹ nālīs. Itē nō videt̄ qz
mot⁹ aialis ab anima aſcēdēdo ſit mot⁹ naturalis
aialis. qz eſt ſrius motui naturalis aialis quoniā
aial derelictū p̄p̄ie nāe nō p̄hibitu deſcēdit natu
raliter deoꝝ ſi. cūz igit̄ idē mobile nō hēat nāliter
mot⁹ ſrius. ſequit̄ qz mot⁹ aialis ab aia ſurſū aſcē

23. cōcluf
de annex

Dubium
Reſponſi

Primiū
tandum.

Secūdu
tandum.

Primiū
dubium.

Secūdu
dubium.

Ad primus dēdo nō sit nālis. **C** Ad p^m ē dicēduz pcedēdo q^d aial z corp^o aialis mouent eodē motu. qm̄ aial mouet ab aia ascēdēdo q^d ille idē mot^o ē nālis aiali z violēt^o corpi. nec ē incōueniēs q^d vn^o mot^o idē nūo sit nālis vni z violēt^o alteri nec mouet aial s^z q^d ē aial deorsū qm̄ derelinquit pprie nāe: s^z mouet deorsū inq^z tū est graue. **C** Ad aliō dico q^d qz aial hēt i se pⁿ cōtraria motuū. s. aiam z elemētū qd̄ est in eo per p̄dominiū. id nō est incōueniēs q^d animal habeat cōtrarios mot^o nāles a p̄ncipijs in eo existiētibus cōtrarioz motuū. **C** Notādū est s^z p^m in de substantia orbis q^d mot^o nālis corpis est rect^o. s. motus deorsū z mot^o naturalis aie est circularis. **U**ñ si aia separet a corpe z moueret se motu circulari. id mot^o nālis tot^o cōpositi ex aia z corpe. s. motus aialis est mot^o cōposit^o ex motu recto z motu circulari cuiusmodi est mot^o p̄gressiu^o aialis qm̄ motus maxime nālis aiali s^m qd̄ est aial p̄fectū est mot^o p̄gressiu^o aialis. vñ pōt poni distinctio de motu nāli. qm̄ mot^o dī nālis dupl^r. s. large z stricte. large loquēdo oīs mot^o qui est a pⁿ intrinseco mobilis dicit^r mot^o naturalis. z sic mot^o aialis ab aia ad quācūq^z dīaz positionis dicit^r mot^o nālis. qz. s. ē a pⁿ intrinseco. sed mot^o nālis stricte loquēdo soluz est ille qui est ppinquissim^o ei qd̄ mouet illo motu. z sic solus mot^o p̄gressiu^o est nālis aiali s^z q^d aial. **C** Intelligēdo p̄ motū p̄gressiuū idifferēter motū ambulatiōis z uolatiōis z natatiōis. z sic de alijs motib^o pprijs diuersis spēb^o aialiū. **C** Notādū q^d pōt distingui de motu nāli aialis. qm̄ mot^o nālis aialis est triplex. qm̄ quidā est mot^o nālis aialis rōne aie tm̄. z qdam est motus nālis animalis ratione corpis tm̄. z quidā est mot^o nālis rōne anime z corpis siue rōne elemēti p̄dominātis sicut est in p̄posito. **E**xēplū p̄mi ut si aliqs saltet sursū ascēdēdo ille mot^o est nālis aiali rōne aie tm̄. **E**xēplū secūdi. ut si aliqs descēdat deorsū ille mot^o est nālis aiali rōne corpis tm̄. **E**xēplū tertij ut qm̄ aial mouetur ad locū elemēti p̄dominātis in eo ille mot^o est nālis aiali rōne aie z etiam rōne corporis.

C Et eorū que mouent ab alio. alia qdem mouent nā: alia vō extra nāz. **E**xtra nāz qdē ut terra sursū: z ignis deorsū: ampli^o aut ptes aialiū multotiēs mouent e^x nāz iuxta positionem z modos motus.

C Dic ponit 5^a distio q̄ ē illa. v3. q^d de nūo eoz q̄ mouent ab alio qdā mouent nālit^r z qdā e^x nāz. v. g. e^la mouent ab alijs. z eoz mot^o qdā est nālis: ut mot^o ignis sursū z mot^o terre deorsū. z qdā mot^o ē violēt^o ut mot^o ignis deorsū z mot^o terre sursū. z dicit hīc p^r q^d phīs dixit illa e^la moueri ex alijs. qz illa nō mouent a se donec mouent ab alijs ut post declarabit. z sic p3 q^d e^la qm̄z mouent nālit^r z qm̄z violenter. z idē patet de p̄tib^o aialiū que qdē quādoqz mouentur nālit^r: z quādoqz violēter. iuxta positiones z modos motuū p̄tiū aialiū. **C** In telligēdū ē q^d aliq^z ptes aialis nālit^r mouent ad p̄tē aūriore ut brachia. z aliq^z ad posteriorē p̄tē ut crura. qm̄ igr ptes aialis mouent ut sē apte nate moueri tūc ē mot^o nālis. qm̄ vō e^z tūc est mot^o p̄ naturā.

C Et maxie moueria qdā qd̄ mouet i his q̄ e^x nāz mouēt: ē māifestū pp̄ id qd̄ māifestū ē. ab alio moueri. **P**ostea at̄ q̄ sūt

e^x nāz eoz q̄ sūt s^z nāz ip̄a a seip̄is: ut aialia: s^z eni nō imāifestū ē: si ab aliq^z mouēt. s^z quō opz accipe ip̄z mouēs z qd̄ mouet videt enim quod ibi sit accipiēdū sicut in naibus: z nō natura subsistētib^o: sic z in animalib^o esse ditūsiū mouēs: z quod mouet sic omne ipsum seip̄m mouet.

C Nec est 2^a p̄ticula p̄ p̄tis p̄n^o huius capli in qua phīs ostēdit in quib^o q̄ quā itēdit est manifesta dices q^d de his que mouent motu violēto est māifestū q^d mouent ab alio. qz mouent ab extrinseco. violētū eni est cui^o p̄n^o est e^x: nō cōferēte. v3. passo ut p3 3° ethi^r. **S**ilr de aialib^o ē māifestū q^d mouent ab alijs. vñ oē aial motuz motu p̄gressiuo mouet ab alio. qz ē i aiali accipe p se mouēs z p se motū q̄ abiuicē distinguunt. **U**ñ sic in motu nauis a nauta motū distiguit a motore: ita i motu p̄gressiuo aialis motū distiguit a motore. vñ sile ē de nauta mouēte nauē z de aiali mouēte se. z silitudo ē i duob^o p̄m ē qm̄ utroqz motu motū distiguit a motore. 2^m ē qz sic nauta i mouēdo nauēz mouet se p̄ accūs. ita aia mouēdo corp^o mouet se p̄ accūs. **D**ifficile ē tm̄ in h^o qz ex aia z corpe sit p se vnū s^z ex nauta z nauē nō sit p se vnū. **M**āifestū ē igr ex his q̄ mouent ab extrinseco z ē i aialib^o q^d oē tale motū mouet ab alio. **E**t si dicat q^d oīsū ē sufficiēter i 7° hui^o q^d oē qd̄ mouet ab alio mouet. s^z oīsū idē h^o est supflūū. **D**icēdū q^d nō ē supflūū. qz i 7° illō ē oīsū loquēdo de motu i cōi. s^z h^o oīsū idē descēdēdo ad spāles modos mot^o. **U**ñ cū dup^r sit mot^o. s. nālis z violēt^o: z nālis itez dupl^r ut aiatoz z iaiatoz. ut mot^o gūitū z leuiū p̄hs oīsū h^o q^d i oib^o istis motib^o ē h^o uez q^d oē qd̄ mouet mouet ab alio. **C** Et p^r o^r. d. q^d phīs vult hīc oīsū q^d oē qd̄ mouet: mouet ab alio. vult eni declarare dispōnē i h^o de corpib^o simplicib^o p̄mōe pp̄rio seu p̄mo. **C**orpa eniz simplicia maxime faciunt dubitationē i h^o q^d oē motū hēat motorē aliū a se. qz i eis nō appet aietas motoris a moto sic apparet in habentib^o aias. **U**ñ p^r o^r dicit q^d nō est aietas oino z est sicut graue z leue. **I**sta eniz inueniūtur moueri ex se in sua loca nālia z ad loca opposita suis locis naturalibus.

C Maxie at̄ dubitat̄ reliquū dicte ultie diuisiōis. **E**oz eni q̄ ab alio mouent: hec qdē e^x nāz posuim^o moueri. **A**lia at̄ reliquū tur p̄ p̄oi: qz nā. **H**ec at̄ sūt q̄ dubitationez afferūt. a quo mouent ut leuia z grauia. **H**ec eni i oppositos locos violētia mouent. **I**n pp̄rios aut̄ leue qdē sursū. **G**raue aut̄ deorsū nā: a quo aut̄ nō adhuc māifestū: sicut cū moueant̄ extra naturam.

C **I**sta ē 2^a ps p̄n^o hui^o ca. q̄ oino ē inq̄situa i q̄ p̄hs mouet dubitationē q̄. s. h^o illa a qb^o gūia z leuia mouent qm̄ mouent nālit^r ad sua loca p̄pa. z p̄tiet duas p̄ticulas. qz in p̄ p̄hs pp̄oit dubitationē quā h^o facē itēdit. i 2^a ibil. **E**t nāqz ip̄a z c. **J**arguit ad vnā p̄tē dubitatiōis. **I**n p̄ igr p̄n^o hui^o p̄tis p̄hs pp̄oit dubitationez circa illā p̄nē. **D**e qd̄ mouet mouet ab alio. d. q^d maxie dubitat̄ de reliq^z mēbro ultime diuisiōis q̄ erat. **D**e eoz q̄ mouent qdā mouētur

T. cō. 29.

Dubium.

Quinta v. uiso.

L. cō. 28.

naturaliter et quodam ex natura. Unum maxime est dubitatio de inaiatis ut de gravibus et levis a quo. scilicet moventur quoniam moventur violenter: quoniam quoniam moventur manifestum est quod ab alio moventur et est manifestum a quo moventur.

Et namque ipsa a seipsis dicere impossibile est. Vitale enim hoc et aiatoy est proprius.

Hec est prima particula et prima pars huiusmodi. in qua probatur arguit ad unam partem quod non. scilicet a quodam quod gravia et levia moventur. quoniam moventur naturaliter. scilicet utrum moventur a seipsis vel ab alijs. et arguit probando quod quoniam gravia et levia moventur naturaliter ad sua loca non moventur a seipsis. et hoc probatur per quatuor rationes. et hoc in ista particula continetur quatuor partes que patebunt in formando rationes. per tamen dicitur probatur quod gravia et levia non moventur a seipsis quod hoc est vitale. hoc est proprium huiusmodi vitalem. scilicet aiatoy quod moventur a seipsis et hic potest poni prima ratio que potest formari sic. De illis quod moventur a seipsis necesse est ut sit vitale. hoc est ut habeat vitam. hoc est gravia et levia non habent vitam. ergo non moventur a seipsis.

Prima ratio

Et facere stare posse ipsa secundum seipsa dico aut velut si ambulandi causa est ipsi et non ambulandi.

Hec est secunda pars et particula et prima pars huiusmodi. in qua ponitur prima ratio que talis est. de quod potest movere se potest et quiescere ex se. ergo illud quod non potest quiescere ex se non potest moveri ex se. Unum primum format illam rationem sic. Si gravia et levia haberent in se primum per quod possent movere se sine indigentia causa ex extrinseco: tunc per illud primum possent quiescere sine indigentia causa extrinsece. sic patet de animalibus. scilicet quia possunt movere se possunt et quiescere ex se. sed gravia et levia non possunt quiescere ex se. ideo non possunt movere se.

Secunda ratio

Quare si in ipso est sursum ferri. igitur manifestum est quod in ipso et deorsum. Irrationabile autem est secundum unum motum moveri solum hec a se ipsis: siquidem seipsa movent ipsa.

Hec est tertia pars et particula et prima pars huiusmodi. in qua ponitur tertia ratio que talis est. omne illud quod potest movere se potest movere se ad diversas directions positionis siue ad diversa loca propria. mirabile enim videtur aliquid moveri ex se et solum moveri ad unam directionem positionis. sed gravia et levia non possunt movere se ad diversas directions positionis. ergo gravia et levia non moventur ex se naturaliter.

Tertia ratio

Amplius quod contingit continuum aliquid et ipsum se ipsum movere: hoc enim quod unum et continuum non tactu hoc ipse est. Sed hoc quod didicitur quod de apertum naturam facere: illud non parum. Neque ergo nullum horum ipsum seipsum movet. Constat enim sunt. Neque aliud continuum nullum: hoc necesse est didi movere in uno quod ad id quod movetur: sic in inaiatis videmus: cum moveatur aliquid aiatoy ipsa.

Ex. 30.

Hec est quarta pars et particula et prima pars huiusmodi. in qua ponitur quarta ratio probatur quod gravia et levia non moventur ex se ad sua loca. et ratio est illa. Nullum continuum movet se. quod quod se movet est divisible in duas partes non continuas: quoniam una est per se movere: et alia per se mota. sed quod est continuum est simile et uniforme in omnibus suis partibus. ergo per hoc non didicitur in duas partes quoniam una est movere alia mota. quod non est maior ratio quod una pars sit movere et alia mota quod est. sed gravia et levia sunt continua et similia in omnibus partibus. ergo non moventur se. Ex his ergo concluditur probatur quod nullum horum. scilicet gravium et levis movetur se cum sint continua. et movere debet dividitur in motore in actu et motu in actu. quod sic intelligitur. quod nullum continuum secundum formam movet se. quod continuum hoc

Quarta ratio

formam est uniforme in omnibus suis partibus. et ideo tale continuum non dividitur in motore in actu et in motu in actu. sed bene continuum secundum quantitatem et non secundum formam potest se movere sic quod una pars potest movere aliam. ut si aliquid aliquid sit continua secundum quantitatem. et una pars sit calida et alia frigida una pars illi aliquid potest agere in aliam. quod ibi est discontinuatio secundum qualitatem. Contingit intelligi quod quodvis probatur probatur hic quod gravia et levia non moventur se. tamen non ponitur quod sit una discontinuata hic quod probatur hoc procedit solum inquisitive. Contingit nota sunt hic quatuor secundum primum. per quod ipse format illam rationem ultimam sic. Corpora naturalia sunt simpliciter partium simplicium sed est impossibile quod illa moveantur ex se. ergo corpora naturalia non moventur ex se. Contingit est notandum quod primum dicitur hic quod omne quod movetur ex se aut est divisible hoc diffinitione sic quod alia est diffinitio motoris et moti in eo. aut est divisible in partes contiguas ad invicem. et tale totum quod habet partes contiguas ad invicem primum vocatur continuum hoc contiguitatem dicens quod omne quod movetur ex se est divisible aut secundum diffinitionem aut secundum quantitatem. sed corpora simplicia non dividuntur altero horum modorum. Contingit est notandum hoc primum hic quod in omni motu motoris debet esse distinctus a moto aut secundum diffinitionem ut esse sit sic accidit in his que moventur ab extrinseco: aut hoc diffinitionem tamen sic est diffinitio in habitibus aias. Alia enim est motor in eis et distinguitur a corpore et est motus hoc diffinitio nec et non secundum esse. quod ipse est esse aiam sine corpore nisi equivoce et quod corpora simplicia sunt unum hoc diffinitionem. et nullum eorum potest didi in motore et motum necesse est ut sit mota ex se nisi esse potest ut motor esse ipsum motum. Contingit est notandum quod primum movetur et soluitur hic unam dubitationem que talis est. Aliqua potest dicitur quod corpora simplicia sunt composita ex materia et forma quoniam utriusque est distinctum per diffinitionem a reliquo. et per se possunt se movere. Contingit notatur soluit illud dubium dicens quod materia per se non est ens in actu et illud quod movetur ex se debet dividitur in motore in actu et in motu in actu. quod quod est in potest nec movetur nec movetur. si ergo corpora simplicia moverentur ex se sequeretur quod illud esset movere et motum eodem modo. scilicet secundum formam. quod non est ens in actu nisi secundum formam. sed impossibile est idem esse movere et motum eodem modo.

Prima notandum.

Secunda notandum.

Tertius notandum.

Quartus notandum.

Dubium.

Solutio.

Ex. 31.

Sed si accidit et hec ab alio sp. moveri. si autem utique manifestum dividitur casus. Est autem et in movetur accipere que dicta sunt. Alia quod de enim est natura ipsorum motiva sunt: ut necesse natura gravis motiva est. Alia vero natura. ut actu calidum motiva est potentia calidi: sicut autem et in alijs huiusmodi est.

Hec est quinta pars et prima pars huiusmodi capli in qua probatur soluit dubitationem de gravibus et levis ostendendo a quod gravia et levia moventur naturaliter ad sua loca propria. et continet duas particulas. quod in prima probatur quod necesse ad suum propositum. in secunda. Sicut autem se habet. Soluit predictam dubitationem de gravibus et levis. In prima igitur particula huiusmodi probatur probatur tres divisiones. dicitur quod hoc fiet manifestum a quod gravia et levia moventur didicitur nobis casus hoc est ex diffinitione carum per quod dicitur mobilia moveri. ponitur ergo probatur tres divisiones. quoniam prima est de movere. de mobili. de potest. Divisio igitur de movere est talis. scilicet quod quodam est movere violentum. et quodam est movere per naturam. et exemplificat diffinitionem dicens. quod movere violentum est sic baculus. et est causa motus quod ut lapidis non naturalis. sed per violentiam. unum motus violentus est ut baculus quoniam movetur lapide. movere autem hoc natura est cum calidum in actu hoc natura movetur illud quod est calidum in potest donec fiat calidum in actu. unum

Prima divisio.

illd qd mouet naliť e illd in q est na ad mouendu aliquid ad aliquod donec facit illud in actu.

C Et mobile at silr na q po qle: aut qtu: aut ubi e: no heat pncipiũ hmõĩ i seipo: z no hz accñs. Erit eni idẽ z qtu z qle: s al teri altez accidit: z no fm se existit. Ignis itaqz z terra mouet ab alio violẽtia qdẽ: cũ eĩ nam. Na at cũ i ipoz actº po entia.

C 3º disio e de moº seu de moto z e q motor qdã e motũ naliť. z qdã e motũ p violẽtia. motũ naliť e illd qd e i po ad foiaz alicuiº pdictoz. ut illd qd e i po qle aut qtu aut ubi. z h cũ pnº ad talẽ foiaz fit iesse eẽntialr z no accñtalr. Un breuit illd mouet eẽntialr ad aliqz formã qd e eẽntialr i po ad illã foiaz. ut e illd qd hz h e i po ad illã foiaz. z illd mouet ad illã foiaz accñtalr qd no fm qz hº e i po ad illã foiaz. v. g. Illd qd e eẽntialr ad qlitatẽ mouet p se ad qlitatẽ. z per accñs ad qtitatẽ. v. g. cũ eni aq mouet aliqd ad frigiditatẽ. seqt minor qti tas qz pus. z illd sic motũ p se ad frigiditatẽ z mouet ad aliqz qlitatẽ z p accñs mouet ad qtitatẽ z eº. Illd eni qd p se mouet ul mouet ad qtitatẽ p accñs mouet ad qlitatẽ p accñs. qz utruqz illoz accidit reliqz ut qtitas qlitati z eº. **C** Et dicit 3º vnũ agẽs nõ hẽt naz largiendi nisi vnũ tm. vn e la pnit moueri naliť z et motu violẽto mouent violẽ ter qñ mouent p vtutẽ violẽtã q eĩ eis. z mouent naliť qñ mouent ab eo qd gñat ipa. z dic 3º h qz pbs ex isto fmõẽ itẽdit declare qz motº corpoz nã liũ i loco e i rei vtate ab eo qd gñat ipa sic alia ac cidẽtia q inuẽnt gñari in re p gñationẽ ipsiº z qz illa hnt digniora eẽ de nũo eoz q mouent ab extri seco qdã de nũo eoz q mouent p pnº i eis. **C** Itẽz dic 3º q nulla e pdictio i eis i ponẽdo illa moueri nãliter z ab extrifeco cũ multa alia gñabilia nat uraliũ generent nãliter ab extrifeco.

C Qm at q po mltr d: hec cã e nõ esse maifestũ a q hmõĩ mouent ut ignis sursũ terra no deorsũ. Est aut po alr addiscẽs scies z hñs iã sciaz: z nõ psiderãs. Semp at cũ sit actiuũ z passiuũ sũt: fit aliqn actu: qd i po: ut addiscẽs ex po eẽ altez fit po. hñs eni sciam nõ psiderãs aut po e scies qdãmõ. s nõ sic z añ addiscẽ. Cũ aut sic heat. si aliqd nõ phibeat opaf z psiderat: aut erit i pdictioe igratia. Silr aut hec se hnt z i phificis. Frigidũ eni po e calidũ: cũ aut fuerit mutatu: iã ignis e. Ardet aut nisi aliqd prohibeat z impediãt.

C 3º disio e disio pde. vn pbs dic qz po di mltr. g ignorãtibº mlitudinẽ pde e imãifestũ a q hº g uia z leuia moueant ad sua loca. disio igr iteta quã pbs h itẽdit e qz dupº e po ad motũ. s po eẽntial. z po accñtal. po eẽntial e po ad formã q est pnº opatiõis. po accñtal e po hñtis formã ad opatio nẽ hz illã formã. po eẽntial e po remota. s po accñ talis e po ppinq. v. g. addiscẽs nõ hñs sciaz e i po ad actũ psiderãdi hz sciam. z et hñs actu sciam nõ psiderãs e i po ad actũ psiderãdi fm sciaz: s alr z alr. qm addiscẽs nõ hñs sciaz e i po eẽntiali ad ps

derãdũ: s hñs sciaz nõ psiderãs e i po accñtali ad psiderãdũ. Illd qd existit i po eẽntiali nõ pt ex se exire i actũ. s qd e i po accñtali tm pt ex se exire in actũ. Illd eni e maifestũ iã i motu spũali qz i motu corpalĩ. qm addiscẽs nõ hñs sciaz e i po ad sciaz z reducĩt in actũ p aliõ agẽs ut p doctorẽ. sed hñs sciaz nõ psiderãs pt reducẽ seipz i actũ psiderãdi nisi sit aliqd phibẽs ut occupatio aut infirmitas si ue aliqd hº. z si nõ sit ipeditº z nõ posset psiderare tẽ nõ eẽt i bitu scie s i eiº pdictorio. s igratia nega tiõis. qre zc. **C** Idẽ maifestat ex motu corpalĩ. Na actu frigidũ est in po calidũ s nõ sit actu cali dũ nisi p calefaciẽs extrifeciũ. s cũ sit factu calidũ in actu. ut cũ est factº ignis in actu: tũc nõ põt ex se calefacere z cõburere nisi aliqd phibeat aut agen do in triũ: aut qlitercũqz ipediãt agẽdo in triũ ul sbrabẽdo cõbustibile: uel qlitercũqz alr ipediãt.

C Silr autẽ se hẽt z circa gũe z leue. Leue eni fit ex graui: ut ex aq aer: hic eni po pri mũ z iam leue: z opabit mox: nisi aliquid phibeat. Actº aut leuis est alicubi eẽ sur sũ. phibet aut cũ in cõtrario loco sit: silr z hoc se habet in quanto z quali.

C Hec e 2º priº 3º ptis pnº huiº ca. i q soluit dubita tio gũũ z leuiũ. z ptiet tres ptes. qm i pº soluit du bitationẽ onẽdẽdo a q gũia z leuia mouent ad sua loca. i 2º aut ibi. Et cũ qrit. Isoluit qdã qonẽ quã aliq qrebãt. i 3º ibi. Po aut leue. Isac rememora tionẽ de pdict. In pº igĩt pte huiº pticule soluẽdo dubitationẽ de gũibº z leuibº. dic pbs qz gũia z le uia mouent p se a gñante: z p accñs mouent a seip sis a remouẽte phibẽs. Na q aliqd nõ agat actio nẽ aut nõ moueat hz aliqd motũ dupº e cã. pº si de ficit ei foia ul mã que e pnº tal motº ut po gũe nõ mouet deorsũ. qz nõ hẽt foiaz gũis q e pnº tal mo tº. 2º ptigit moº nõ moueri pp phibẽs. ut actu gũe hñs i se foiaz gũis exñs sursũ nõ mouet deorsũ pp aliqd ipediẽs. e g aliqd i po ad motũ dupº. s. ul qz nõ hẽt foiaz q e pnº motº. ul qz hẽt formã q e pnº motº. s nõ mouet pp ipediẽs qd p mõ e i po eẽn tiali. qz deficit ei eẽntia siue foia q e pnº talis mo tº. z illd qd dẽ eẽ in po idiget motore p se ad h ut exeat i actũ. z illd qd e in po 2º dẽ in po accñtali. qz ei nõ deficit eẽntia seu foia q est pnº tal motº. z qd sic e in po idiget solũ motore p accñs z remo uẽte phibẽs ad h ut moueat. cũ g gñans det for mã gũibº z leuibº qua mediãte mouent sic ul sic: z ipa hñtia formã q e pnº motº exerceãt talẽ mo tũ didẽdo mediũ ipa mouent a gñante eẽntialr z p se: z mouent a seipsis a remouẽte phibẽs p acci dẽs. remouẽs eni ipedimẽtũ e cã p accñs. Hec g e rñsio pbi. s qz grauia z leuia mouent a gñante de po essentiali ad actũ a seipsis z a remouẽte phibẽs mouent de po accñtali ad actũ. qm gũe hñs actu formã grauis e solũ i po accñtali ad locũ deorsũ. z iõ põt se mouẽ deorsũ. sicut hñs sciam sillogiã di põt ex se sillogiãre amoto ipedimẽto. z sic est de qli z qto. qz qñ hñt qlitatẽ ul qtitatẽ in actu pnit ex se exire i ppriã opationẽ. nisi aliqd ipediãt. **C** Nõnda s h triã hz 3º. p q po ad motũ dẽ duo bº modis qz vnº e de po eẽntiali: z e in mã ex qua sũt gñata z est naturalis. Alius modus est de po violẽta q e accñtalis. hec 3º. **C** Ex q pt notari q

3de primo
de gno. i. co.
de. 7. primo
de. 3. 3. 3.
de. 3. 3. 3.

2. 3. 3.

3. 3. 3. 3.

Solo qõnto

Primum no
tandum.

pō eēntial' est p se mā p^a ex q^a gñat corp^o simp^x. qm̄ mā p^a q̄ ē s̄b foza māe ē i pō eēntiali ad fozas ignis. z tra nō ē i pō ad formā ignis nisi rōne sue māe. ul' p māz p^a ex q^a gñat corp^o simp^x itelligit māz alteratiōis. s. corp^o i actu ex q^a gñat corp^o simp^x. vbi grā. Aer ex q^a gñat ignis est in pō eēntiali ad locū ignis. z ita vī q^a itelligat p^o. d. q^a ignis hēt duas pōs. s. pōz eēntialē. ut ē pō q̄ ē i corpe ex q^a gñat. z hēt pōz accñtalē ut ē pō q̄ est i gñatiōe qñ ipedit. hec p^o. C S3 p. s3 h vī q^a idē nō ē i pō eēntiali z accñtali. s3 pō eēntial' ē i vno z pō accñtal' ē i alio. z sic ignis nō hēt illas duas pōs. Dī q^a p^o p corpus ex quo gñat ignis itelligit māz p^a ex q^a gñat ignis. z s3 h ignis hēt illas duas pōs. s3 nō p. sed mā p^a p hēt pōz eēntialē z formā ad corp^o cui^o illa mā ē ps hēt pōz accñtalē z rōne māe sue hēt pōm accñtalē. C Notā^m 2° s3 p^o sic dup^x ē pō. s. eēntial' z accñtal': ita ē ēt dup^x motor. s. eēntial' z accñtal'is. vñ illō qd̄ mouet aliqd̄ de pō eēntiali ē motor eēntial'. z sic ē motor extrinsec^o. s. gñans. s3 illud qd̄ mouet de pō accñtali ē motor accñtal'is. s. illō corp^o motū ul' remouēs ipedimētū. C Notādū 3° fm̄ p^o h q^a gñans est illō qd̄ corpi simplici gñato dat formā suā z oia accñtia pñtia formā qz vñū ē motū i loco. iō cū fuerit foza cōpleta i eo cōplebit necio suū debittū. z alia accñtia. nisi aliqd̄ impedit at. Pō vō ad motū q̄ ē i corpe simplici. qñ ipedit a motu. z qñ gñat i loco exneo h ē i loco nō nali aut qñ exit a suo loco nali ab aliq̄ abstrahēte nō indiget ad h ut recipiat i actu motore extrinsecō eēntial' cū sit i pō accñtali. z. d. q^a illō qd̄ mouet i rei vitate z eēntial' h. motu ē mā ex q^a gñat corp^o simplex. v. g. aer q̄ ē i pō ignis ē illō qd̄ mouet i vitate z eēntial' ad sup^o qñ sit ignis. C Ex his dictis apparet qlit' gñans dat formā z oia accñtia pñtia formā cuiusmodi est mor^o. qd̄ est itelligēdū qñ aliqd̄ trāsmutat' motu gñatiōis z trāsmutatiōe successiua. qz tē gñans dat motū z oia accñtia q̄ isūt ei ex q̄ illō gñat tpe gñatiōis : ut qñ trāsmutat' aer ab igne ul' a corpe celesti z mouet sursuz ita q^a ab eo d3 fieri ignis. tē gñans ignē ex aere. s. ignis ul' corpus celeste gñans dat aeri sic moto ad sup^o motū z alia accñtia q̄ acgrunt aeri i tpe gñatiōis: tñ mot^o z alia accñtia q̄ isūt rei post cōpletā ei^o gñatiōne nō danē nec acgrunt a gñante illā rē: ut p3 de accñtib^o q̄ isūt mibi tē de nouo. nō eni mibi danē ab eo q^a gñauit me. qz ipe mortu^o ē: s3 isūt mibi ab eo qui gñat illa de nouo i me. z ita mor^o ad sup^o ignis iā gñati ex locū suū nō est a gñante ignez nec hēt ille mor^o motorē eēntialē. s3 tñ accñtalē. z iste est ipsemet ignis ul' remouēs phibēs. Cñ breuē qñ corp^o simp^x mouet de pō eēntiali ad actū tūc gñans dat motū z oia accñtia q̄ acgrunt ei qd̄ trāsmutat' tpe trāsmutatiōis. s3 qñ corp^o simp^x mouet de pō accñtali tūc gñans illō corp^o simp^x nō dat illi corpi motū. qz pole ē q^a gñans sit corruptū. z illō qd̄ nō est nō dat motū. qz de rōne mouentē est q^a sit in actu. C Notā^m est at q^a p^o. d. h. q^a illō qd̄ mouet eēntial' sursū nō ē ignis. s3 aer ex q^a gñat ignis. z ignis mouet sursū accñtal' z p violētiā. circa qd̄ pt dubitari qz pbs. d. expisse q^a ignis mouet naliē sursū z violēter deorsū. z tra mouet naliē deorsū z violēter sursū. S3 qd̄ mouet naliē mouet eēntial'. z qd̄ mouet violēter mouet accñtal'. s. ignis mouetur eēntial' sursū z nō violēter. cui^o opp^m. d. p^o.

Dubium,

Solutio,

Secūdu no tandum,

Tertiu no tandum Idem s. cō. 31. z p h. vi de. 3. celi cō. 20.

Dubium,

Dicēdū ē q^a aliqd̄ moueri eēntial': pt itelligi du p^o. v3. ul' qz ex pncipijs intrinsecis. z s3 q^a h^o hēt icli nationē ad tales motū. z sic mouet ignis eēntial' sursū z tra deorsuz. Alio^o dī aliqd̄ moueri eēntial' qz mouet de pō eēntiali ad actū. z ad formā q̄ est pñ^m opatiōis. z illo^o mouet tra ul' aer eēntial' sursū qñ trāsmutat' ad formā ignis. Et eodē mō aliqd̄ moueri violēter ptingit dupl^r. v3. aut qz mouet p pñā icli nationē. z sic terra mouet violēter sursū. Alio^o dī aliqd̄ violēter moueri. qz impedit p aliqb̄ extrinsecū a termino mot^o. z sic terra existēs sursū dī moueri violenter deorsū. qz impedit a loco deorsum per mediū sibi resistens.

C Et tū qñ h: qre i ipoz locū mouent graua z leuia. Cā aut ē: qz apta nata sūt ubi eē: z h ex graui z leui eē h qd̄ eo q^a sursū. illud aut eo q^a deorsum determinatuz.

C Hec ē 2^a ps 2ª pti^o 3ª pti^o pñ^o hui^o ca. i q^a pbs soluit illaz qd̄nē. s. qre gñia z leuia mouent naliē ad sua loca. hec qd̄ soluit p h: qz ista ē cā. s. qz sē nata naliē eē i locis suis. h eni ē eē gñis z leuis. s. eē i locis p pñijs h ē hēre aptitudinē z icliationē ad loca ppa. z iō hec qd̄ nō ē rōnalis. qz qre qre gñia z leuia mouent ad sua loca nalia nō ē aliō qz qre qre gñe ē gñe. aut qre leue ē leue. qd̄ nihil ē qre. qz hoz nō ē altera cā. z p^o. d. h q^a gñia z leuia nata sē ut sint i pñijs locis. s. qz eē eoz nō cōplet nō eēndo i alijs locis sic cōplet p alia accñtia ppa pñtia sbaz vniū cuiusqz eoz. C Itē. d. p^o q^a eēntia gñis z leuis facit ut gñe subicēt i feri^o: z leue sup^o. z hec dubitatio collocat i diffōne gñis z leuis. aut ē actio intētiōis q̄ collocat i diffōnib^o eoz. Leue eni z gñe dif finiant p hāc actionē. z h dcl'abit i li. de celo z mūdo. h p^o. C Notādū q^a eē accñtale gñis z leuis cōplet p eē sup^o z infer^o. s3 nō eē eēntiale: qz gñe z leue diffiniunt p eē sursū z eē deorsū h ē p aptitudinē ad eē sursū ul' deorsū ul' actionē eoz q̄ ē moueri ut naliē sē nata moueri sursū ul' deorsū. s3 hec dif finitio nō ē nisi q̄ ad nos qz dat per posteriora.

C Pō aut ē leue z gñe mltipl^r sic dictū ē. Cū eni sit aer ē pō qd̄amō est leue. z cuz aer adhuc ē i pō. Cōtingit eni ipedimētuz nō sursū eē. s3 si auferat ipedimētū agit: z sp sursū sit. silt^r aut z qle ad actū esse immutat. Adox eni pñiderat sciēs: nisi aliqd̄ pbi beat: sustinēs at z phibēs z mouēs ē: sic mouer: ē at sic nō: ut est colūnas diuellēs aut lapidē remouēs: aut a uase aquā. s3 accidēs eni mouet. sic repcussa spera nō a pariete mota est: sed a proijciente.

C Hec ē 3^a ps 2ª pti^o 3ª pti^o pñ^o hui^o ca. i q^a pbs fac rememorationē de pñicij. d. q^a pō dī mltipl^r sic pñs dcm̄ est. z illō qd̄ mouet gñe aut leue ad locū suū qñ mouet de pō eēntiali ē ipz gñans gñe aut leue. z illud qd̄ mouet illa ad loca sua qñ mouet de pō accñtali ad actū ē remouēs phibēs qd̄ est mouēs p accñs z nō ē mouēs eēntial'. z dat ex^m. ut si aliqs auferat colūnā sustētātē pontē z pōs moueat deorsū. diuellens colūnā est mouēs p accñs. silt^r g aufert lapidē sup utrē iflatū dicitē mouē utrez per accñs. z q pñcit pilaz ad parietē z pila reflectatur

Solutio,

Solo que monis,

Lo. 16. 4. celi,

a pariete nō dī q̄ pies mouet per se illaz p se mo-
tu reflexo. sed per accūs z manus mouet per se.

Quidē igit̄ nihil hoz mouet seipsum
manifestū est: sed motus habet principiū
nō mouendi neqz faciendi sed patiēdi.

Hic p̄bs epilogat. d. q̄ māifestū ē ex p̄dictis q̄ nul-
lū corp̄ simp̄ mouet se. s; corpa simplicia qm̄ mo-
uent ad loca pp̄ria hnt̄ in seip̄s p̄n̄m̄ patiēdi hoc ē
p̄n̄m̄ passiū seu recipiēdi ab alijs motū s; nō hnt̄ i
seip̄s p̄n̄m̄ mouēdi neqz faciēdi hoc est nō hnt̄ i se
p̄n̄m̄ actiū per se suoz motū. qd̄ itelligo qm̄ mo-
uet p̄ncipaliter: de potētia essentiali ad actum.

Si igit̄ oia q̄ mouēt a nā mouent̄ aut eē
nāz z violētia z q̄ vi. z eē nāz oia a qdā
z ab alio. Eoz aut̄ q̄ nā. itez q̄cūqz a seip̄
sis mouēt ab aliq̄ mouēt̄ z q̄ nō a seip̄sis
ut leuia z graua. aut enī a gñante z faciē
te leue z gñe: aut ab ipediētia z phibētia
soluēte. oia ḡ q̄ mouēt̄ ab aliq̄ mouebūt̄.

Hec ē 4^{ps} 2^{pt}icule 3^e ptis p̄n̄m̄ hui^{ca}. i q̄ p̄b̄s
cludit̄ p̄ncipalr̄ intētā i hoc cap̄lo q̄ ē illa. q̄
oē qd̄ mouēt̄: mouēt̄ ab alio. z hec ē 14^{ps} de anne
ris: q̄ p̄bat̄ ex p̄cedētib⁹ sic. Qd̄ qd̄ mouēt̄ aut nā
liter aut eē nām z p̄ violentiā mouēt̄ ab alio. s; oē
qd̄ mouēt̄: aut mouēt̄ nālīr̄ aut violēter z eē nām
z p̄ violētia. ḡ oē qd̄ mouēt̄: mouēt̄ ab alio. mior
p̄z de se z maior declat̄. nā de his q̄ mouēt̄ eē nāz
z p̄ violētia māifestū ē q̄ mouent̄ ab alio: qz māi-
festū ē q̄ mouent̄ a motore extrinseco. z p̄ p̄ns mo-
uent̄ ab alio. Silt̄ oē qd̄ mouēt̄ nālīr̄ aut ē aiatus
aut inaiatū cuiusmodi s̄t̄ graua z leuia. z de aiat̄
q̄ mouent̄ nālīr̄ ut s̄t̄ aialia. māifestū ē q̄ mouent̄
ab alio. z nō a p̄n̄m̄ extrinseco: s; intrinseco. Silt̄ de in-
aiatis ut de gñib⁹ z leuib⁹ ē nūc declatū q̄ mouē-
tur ab alio. qz aut mouent̄ a gñante aut a remouē-
te phibēs. ḡ oē qd̄ mouetur ab alio mouēt̄. qm̄ oē
qd̄ mouēt̄ ul' mouēt̄ a p̄n̄m̄ intrinseco ul' extrinseco. z
oē qd̄ mouēt̄ a p̄n̄m̄ extrinseco ul' intrinseco mouēt̄ ab
alio. ḡ. vñ 2^{or} format̄ illā rōnez sic. Qd̄ qd̄ mouēt̄
aut mouēt̄ nālīr̄ aut violēter. z illa q̄ mouent̄ nālī-
ter: aut mouent̄ a p̄n̄m̄ intrinseco ut hnt̄tia aias ut aia-
lia: aut mouent̄ a p̄n̄m̄ extrinseco ut gñia z leuia. z
de his ē declatū q̄ mouent̄ ab alio. ḡ oē qd̄ mouēt̄
mouēt̄ ab alio: z 2^{or}. d. h. q̄ corpora simplicia nō
mouent̄ ex se nisi p̄ accūs. qd̄ itelligo sic. q̄ corpa
simplicia non mouent̄ ex se nisi de pō accūtali ad
actū. z itez dic̄ 2^{or} h. q̄ themisti⁹ dimisit̄ h̄ decla-
tionē p̄ quā declatuit̄ i 7° hui⁹ q̄ oē qd̄ mouēt̄: mo-
uet̄ ab alio. z p̄tēr ē declatiōe posita h̄. z opinat̄
ē illā declationē eē magis certā q̄ p̄³ q̄. s. posita ē
i 7°. qz illa declatio existiat̄ eē iductio. S; 2^{or} dic̄
p̄ themistiū: q̄ iductio nō suffic̄ i h̄ maxie ap̄d po-
nētes q̄ aliqs mouet̄ se sic plato posuit. z. d. 2^{or}
q̄ p̄ hāc declationē vult̄ p̄bs dissoluē qd̄nē de sim-
plicib⁹. nā illa appent moueri ex se cū fuerit eē lo-
ca sua nālīa. z ipē h̄ declat̄ q̄ mouent̄ ab extrinseco
z q̄ nō mouent̄ ex se nisi p̄ accūs. Un̄ p̄bs hic dis-
soluit̄ qd̄nē inducētē de corpb⁹ simplicib⁹ quā nō
dissoluit̄ i 7° hui⁹. z sic ista pp̄o. s. oē qd̄ mouetur:
mouēt̄ ab alio. ē declata h̄ p̄fecte: cū qd̄ accidit̄ i
ea ex corpb⁹ gñib⁹ z leuib⁹ sit dissoluta: z dem̄ra-
tio scā sit de ipā i p̄n̄m̄ septimi. hec 2^{or}. Cū nec

dem̄ratio scā ibi fuit sufficiēs. cū ibi nō sit decla-
tū a q̄ gñia z leuia moueāt̄ nālīr̄. nec qd̄ de gñib⁹
z leuib⁹ erat dissoluta. s; ei⁹ declatio cū dissolone
qd̄nē de gñib⁹ z leuib⁹ i hoc 8°. s. i toto isto cap̄lo
sufficit ad declarandū q̄ oē qd̄ mouēt̄: mouēt̄ ab
alio. C; S; circa hoc cap̄līm dubitat̄. Utrū gñia z
leuia moueāt̄ se ad sua loca z p̄bat̄ q̄ nō p̄ auētez
p̄bi in toto isto cap̄lo dicent̄ q̄ gñe z leue nō ha-
bēt̄ in se p̄n̄m̄ sui mot⁹ faciēdi s; patiēdi: gñe ḡ z le-
ue solū hnt̄ p̄n̄m̄ passiū suoz motū. ḡ nō mouēt̄
se ad sua loca. C; Itēz pōt argui per rationes p̄bi
supius positas q̄ s̄t̄ 4^{or}. p̄ q̄ h̄ ē pp̄riū aialīū. s. mo-
nere se. ḡ nihil mouet̄ se nisi aial. C; Scda rō est.
Illō qd̄ nō pōt gescē ex se: ḡ nō mouet̄ se. C; Ter-
tia rō ē. illō qd̄ mouet̄ se pōt mouē se s; oēz dīas
pōnis. s; gñia z leuia nō pōt mouē se ad oēs dīas
pōnis. ḡ. nō mouent̄ se. C; 4^{or} rō. nullū p̄tinuū h̄ est
nullū vniforme i oib⁹ suis p̄tib⁹ mouet̄ se: s; gñia z
leuia s̄t̄ p̄tia z vniformia i oib⁹ suis p̄tib⁹. ḡ. C; Lō
firmat̄ p̄ hoc. qz oē qd̄ mouet̄ se didit̄ i duas p̄tes.
q̄rū vna ē mouēs z alia mota: s; gñe z leue nō sic
didant̄ nisi i māz z formā q̄z vna nō mouet̄ aliā:
mā enī nec mouēt̄ nec mouet̄ cū sit ens i pō. s; tam
mouēs q̄z motū d; eē i actu. ḡ. C; Itē oē qd̄ moue-
tur: mouēt̄ ab aliq̄: ita q̄ motū distiguit̄ a mouen-
te: s; nec gñe nec leue distiguit̄ a se. ḡ. C; Itē si mo-
uerēt̄ se: semp mouerēt̄ se. p̄ns est flz. igit̄ z aīis: z
cōsequētia p̄z: qz posita cā sufficiēti motus necesse
ē poni motū. C; Itē in oī motu mo^{le} resistit motōri
ut uoluit̄ p̄bs z 2^{or} 4° hui⁹ cap̄lo de uacuo. s; nec
graue nec leue resistit sibiipsi. ḡ. C; Itē mouēs ē in
actu z motū i pō. s; idē respctū eiusdē nō est sil' in
actu z in pō. ḡ. C; Ad opp^m arguit̄. gñe z leue qm̄
mouent̄ ad sua loca aut mouent̄ a gñante. aut a re-
mouēte. phibēs. aut a seip̄s. nō a gñante nec a re-
mouēte. phibēs. ḡ mouent̄ a seip̄s. maior p̄z p̄ suf-
ficiētē distionē: mior aut̄ declat̄ q̄tū ad utrāqz. nō
enī mouent̄ a gñante. qz mouēs z motū s̄t̄ sil'. sed
gñans nō ē sil' cū gñi qm̄ gñe d̄scēdit. nā corrupto
gñante adhuc gñe d̄scēdit. si igit̄ gñe moueret̄ a
gñante sequit̄ q̄ illō qd̄ nō ē moueret̄. qd̄ ē fl'm.
qm̄ oē mouēs ē i actu. C; Itē posito q̄ gñe fuisset
ab eterno nec hūisset gñans adhuc d̄scēdēt̄ nālīr̄:
z certū ē q̄ nūc nō moueret̄ a gñante cū nūqz ha-
buerit̄ gñans nec moueret̄ a remouēte. phibēs pp̄
eādē rōnē. qz gescēte ul' corrupto eo qd̄ mouebat̄.
phibēs adhuc d̄scēdēt̄ nālīr̄. ḡ opz dare aliū mo-
torē q̄z remouēs phibēs z illō erit̄ graue z leue.
C; Itē si gñe z leue nō moueant̄ a seip̄s tūc p̄n̄m̄
mot⁹ eoz eēt̄ eē: z p̄ p̄ns mot⁹ eoz nō eēt̄ nālīr̄ cū
nā sit p̄n̄m̄ mot⁹ ei⁹ i q̄ ē. C; Ad qd̄nē igit̄ est dicēdū
q̄ qz mot⁹ ē erit⁹ de pō ad actū iō opz distigūē de
pō ut videat̄ de q̄ pō aliqd̄ possēt̄ educē se z de q̄
nō s; q̄ distiguit̄ hic p̄bs. Distinctio ḡ potētie tal'
ē. q̄ qdā ē pō eēntial' z qdā ē pō accūtal'. v. g. pu-
er aīqz hēat̄ hitū scie ē i pō ad p̄siderādū s; sciaz.
z hnt̄ hitū scie nō p̄siderās ē i pō ad cōsiderādū.
s; diuersimode. qz puer aī hitū scie acq̄sitū ē i pō
eēntialī ad cōsiderādū. z hnt̄ hitū scie nō cōsi-
derās est in pō accūtali ad p̄siderādū: potētia aut̄
essentialis est potētia ad formā que est p̄n̄m̄ opera-
tōis. sed potētia accūtalis est potētia hnt̄is formā
ad opationē fm̄ formā. z fm̄ intētione p̄bi hic. alē
qd̄ pōt̄ educē seip̄m de pō accūtali ad actū. sed ni-
hil pōt̄ educere seip̄m de pō eēntialī ad actū. puer

Quo vtruz
grauit̄ z le-
uia moueāt̄
se zc.

Prima rō

Secūda rō

Teria rō

Quarta rō

Cōfirmatio

Quinta rō

Sexta rō

Septia rō

Octaua rō

In opp^m

Secundo.

Terito.

Ad qd̄nē.

233

14. edictio
in annexio.

Quo forme
tur a. o. illa
tuo.

Expositio
Ep̄. mit.

Contra
Ep̄. mit.

eni nō hñs hitū scie ad hoc q̄ acgrat hitū scie idi
 get doctore extrifeco. s̄ hñs hitū scie nō p̄siderās
 poterit cōsiderare cū uoluerit remoto prohibēte.
 C̄ Scōz ḡ istō dicēdū ē ad qōnē q̄ graua z leuia
 qñ mouent de pō eēntiali ad actū mouēt a gñante
 qz dū res ē i gñari gñans dat rei q̄ ē i gñari dū ē i
 gñari oia accñtia q̄ isūt ei dū ē in gñari. v. g. cū tra
 elenat̄ sursū ut ex ea gñet̄ ignis gñans ignē ex tra
 dat̄ t̄re leuitatez z motū localē sursū. z sic de alijs
 accñtib⁹ q̄ acgrunt̄ t̄re dū tra trāsmutat̄ i ignē. Ue
 rūtū de h⁹ motu gñiū z leuiū qñ trāsmutant̄ de pō
 eēntiali ad actū nō vī eē difficultas. s̄ tota difficul
 tas de motu gñiū z leuiū vī eē de motore gñiū z
 leuiū qñ s̄ ex loca sua nālia. ut qñ gñant̄ i locis ex
 neis aut ex hñf a locis. pp̄ijs. tē enī ē dubiuz a q̄
 mouent̄: z ēt si iueniant̄ ab aliq̄ auctore q̄ tūc mo
 uent̄ a gñante. opz q̄ sic itelligat̄ q̄ qz ex se nō hñt
 foias suas p̄ q̄s mouēt. s̄ hñt illas a gñante iō dñr
 moueri a gñante z ei⁹ itellec⁹ est q̄ mouent̄ a suis
 fois q̄s hñerūt a gñante z ita tē mouent̄ a gñante
 tāq̄ a motore remoto. De vtute tñ f̄mōis nō ē p̄ce
 dēdū q̄ tē mouent̄ a gñante: itellec⁹ tñ auctoris s̄
 dicēns ē uer⁹. C̄ Ad illō ḡ dubiū. s̄ a q̄ mouent̄ ḡ
 nua z leuia qñ gñant̄ i locis ex neis aut qñ abstra
 hñt a locis. pp̄ijs cū s̄ v̄itatē nō moueāt a gñan
 te: cū pole sit q̄ tūc gñans sit corruptū. Dicēdū ut
 mihi vī q̄ mouent̄ a suis gñitatib⁹ z leuitatib⁹ ita
 q̄ gñe nūc ex n̄s sursū si nō ipediāt̄ mouebit̄ p̄ se a
 sua gñitate deorsū z leue a sua leuitate sursū. Nec
 d̄z illō eē dubiū alicui. qd̄ p̄bo p̄ rōnes z auctes. p̄
 p̄ rōnes. P̄ria rō ē tal̄. Illō ē ca p̄ se alicui⁹ mot⁹ q̄
 posito q̄cūq̄ alio circūscripto i rōne mouent̄ pōit
 mot⁹: z q̄ amoto remouet̄ mot⁹ ut p̄z ex p̄ postero
 rū. z ex libris p̄di⁹. vñ p̄bs i p̄di⁹ i cap̄lo de re
 latiōe. dic̄ q̄ illō ē p̄ se p̄m̄ relatiū alicui⁹ qñ referē
 ad ip̄z ip̄o solo posito: s̄ ql̄ibet alio circūscripto. z
 4⁹ p̄bi⁹ dic̄ p̄bs q̄ corp⁹ de gñe q̄stitat̄ p̄ se fac̄ di
 stare: qz circūscripto a corpe cubo q̄cūq̄ alio. s̄ ca
 lido frigido hūido sicco. z sic de alijs s̄ solo rema
 nēte q̄ sit corp⁹ cubū adhuc fac̄ distare. iō corp⁹ de
 gñe q̄stitat̄ p̄ se fac̄ distare: s̄ posita gñitate i cōpe
 q̄cūq̄ alio circūscripto i rōne mouent̄ amōij ipedi
 ment̄ pōit̄ mot⁹ deorsū. z illa amota amouet̄ mot⁹
 deorsū. ḡ gñitas ē p̄ se cā mot⁹ deorsū. maior p̄z z
 minor p̄bat̄ qñ amota q̄cūq̄ foia s̄balis posita sola
 gñitate hñs gñitatē mouet̄ deorsū si nō adsit ipedi
 mētū ut p̄z de se. z h̄ tenet̄ fides n̄ra q̄ pōit̄ q̄ i ho
 stia p̄secrata nō māet̄ foia s̄balis panis q̄ ē p̄m̄ mo
 t⁹. z tñ māifestū ē q̄ hostia p̄secrata ex n̄s sursū de
 relicta pp̄rie nāe descēdet. qd̄ nō ē nisi pp̄ gñitatē.
 C̄ Et si dicat̄ q̄ gñitas ē foia s̄balis t̄re sic p̄or vī
 dicē 2⁹ de aia. ḡ. C̄ Dicat̄ q̄ si gñitas dicat̄ foia s̄ba
 lis h̄ ē equoce. qz māifestū ē q̄ aliq̄ gñitas est foia
 accñtal̄. z de gñitate q̄ ē foia accñtalis loquor: po
 nēdo q̄ gñitas q̄ ē p̄ se foia accñtal̄ ē p̄ se p̄m̄ mo
 t⁹ deorsū. si vō gñitas sit equoce ad formā s̄balez z
 ad formā accñtalē nō curo. q̄ at̄ sit aliq̄ foia accñ
 talis q̄ ē gñitas p̄bat̄. qz māifestū ē q̄ i mixtis gñi
 tas ē foia accñtal̄. s̄ ipole ē q̄ illō qd̄ est accñs in
 vno sit s̄ba i alio: qz qd̄ v̄ ē nulli accidit. ḡ in corpe
 simplici ut i t̄ra nō ē aliq̄ gñitas nisi foia accñtal̄.
 C̄ Itē nulla foia s̄balis ē p̄ se s̄sibil̄. s̄ gñitas est p̄
 se s̄sibil̄ a sensu tact⁹ cū sit p̄ se tāgibile: ut p̄z 2⁹ de
 aia. z ex isto 8⁹. C̄ 2⁹ p̄bat̄ q̄ p̄m̄. s̄ q̄ gñitas ē p̄ se
 mouēs i motu gñis deorsū. z h̄ sic. Illō idē qd̄ ē p̄

se p̄m̄ qescēdi nālit̄ i aliq̄ loco ē p̄m̄ p̄ se mouendi
 nālit̄ ad eūdē locū. qm̄ eadē nā ē p̄m̄ mouēdi z qe
 scēdi ut p̄z ex diffōne nāe. Nā enī ē p̄m̄ mot⁹ z qe
 tis z ē. s̄ gñe p̄ gñitatē suā p̄ se qescit̄ i loco suo nā
 li. ḡ. p̄bat̄ mio: sic. p̄ illō gñe qescit̄ i loco suo nāli
 p̄ qd̄ resistit̄ nitēti amouē ip̄z a loco suo nāli z ē. qd̄
 p̄z. qz augmētata gñitate augmētāt̄ resistentia. qd̄
 enī ē magis gñe magis resistit̄. s̄ ēt p̄z. qz si q̄rat̄ ab
 aliq̄ q̄nit̄ leuare aliq̄ pōdus. z nō pōt̄ illō leua
 re. qre nō p̄t̄ leuare illō pōdus. r̄sider. qz ē mliū ḡ
 ue. C̄ 3⁹ p̄bat̄ q̄ sic. Ab eodē ē mot⁹ effectiue a q̄ est
 uelocitas mot⁹. s̄ uelocitas mot⁹ nālis gñiū z le
 uū ē a gñitate z leuitate. ḡ. mio: p̄bat̄ p̄ h̄. qz aug
 mētata gñitate ul' leuitate augmētāt̄ uelocitas ul'
 grauitas mot⁹: ceteris p̄ib⁹. qd̄ enī ē magis graue
 ueloci⁹ mouet̄ deorsū. z qd̄ ē magis leue ueloci⁹ mo
 uet̄ sursū ceteris p̄ib⁹. C̄ Itē p̄t̄ p̄bari p̄ auctes. p̄
 p̄ p̄bz p̄ hui⁹ q. d. q̄ ex raro z deo oriunt̄ due p̄rie
 tates q̄ sūt. graue z leue. dux z molle. q̄rū ql̄itatu
 due sūt p̄m̄ patiēdi. ut dux z molle. z due alie sūt
 p̄m̄ mouēdi. s̄. graue z leue. Itē i h̄ 8⁹. d. p̄bs q̄ ex
 gñi sit leue z qd̄ ē iā leue opabit̄ mor nisi aliqd̄ p̄
 bibeat. z ex h̄ p̄z q̄ leue s̄z q̄ leue: s̄ ē p̄ leuitatē su
 am opat̄ z efficit̄ motuz sursū. Itē p̄bs 2⁹ de celo.
 ubi p̄bat̄ q̄ t̄ra est sp̄ice figure. d. q̄ grauitas ma
 ior pp̄ellit̄ grauitatē miore. s̄ illō qd̄ pp̄ellit̄ aliqd̄
 deorsū mouet̄ deorsū. z p̄ p̄ns grauitas ē p̄m̄ mo
 uēdi deorsū. z p̄ p̄ns grauitas ē p̄m̄ seu ql̄itas acti
 ua motiua f̄m̄ locū. vñ si modicū leue eēt alligatū
 corpi ualde gñi māifestū ē q̄ illō corp⁹ graue p̄ su
 am grauitatē mouet̄ leue deorsū. z p̄ illō p̄ qd̄ le
 ue moueret̄ deorsū p̄ illud idē moueret̄ graue de
 orsū. Et si. d. q̄ p̄bs. d. q̄ graue z leue nō hēt̄ p̄m̄
 mouēdi neqz faciēdi. s̄ patiēdi. z p̄or vult̄ q̄ nulla
 ql̄itas ē p̄m̄ mouēdi corp⁹ simp̄ sursū ul' deorsū.
 Dicēdū q̄ graua z leuia nō habent̄ p̄m̄ mouēdi
 aut faciēdi aliqd̄ de pō eēntiali ad actū. z h̄ itelli
 git̄ p̄bs. p̄t̄ tñ aliqd̄ moueri de pō accñtali ad actū.
 z ad illō qd̄. d. p̄or q̄ nll'a ql̄itas mouet̄ graue nel
 leue z ē. Dicēdū q̄ itelligit̄ q̄ nulla ql̄itas alt̄atiua
 mouet̄ graue ul' leue localr̄. z h̄ ē uep̄. vñ grauitas
 z leuitas nō sūt ql̄itates alteratiue: s̄ tñ ql̄itates
 motie s̄z locū sic caliditas z frigiditas s̄ ql̄itates
 alteratiue. vñ tñ q̄busdā q̄ grauitas z leuitas nō s̄
 ql̄itates s̄sibiles. qz si eēt̄ s̄sibiles h̄ nō possēt̄ eē
 nisi a s̄su tact⁹. s̄ nō s̄ s̄sibiles a tactu. qd̄ p̄bat̄ p̄
 hoc: qz tact⁹ hñ disposit⁹ p̄t̄ p̄cipe oēs ql̄itatē tāgibi
 lē sibi sufficiēter app̄oxiatā. sed tact⁹ nō pōt̄ p̄cipe
 grauitatē sibi app̄oximataz. qd̄ p̄z. qz si aliqs ha
 bēs tactū optie dispositū pōat̄ manū suā sup̄ aliq̄
 corp⁹ graue: nō p̄t̄ p̄cipe ei⁹ grauitatē. ut si aliqs po
 nat̄ manū suā sup̄ plūbū. z nō nitat̄ ad leuādū plū
 bū nō p̄cipiet̄ q̄z graue est illō plūbū. z per p̄ns nō
 p̄cipiet̄ grauitatē plūbi. z tñ plūbū seu grauitas
 plūbi est sufficiēter app̄oximata sensui tact⁹. Ad
 istō. d. q̄ grauitas z leuitas nō imutāt̄ sensū tact⁹
 nisi p̄ motū localē. s̄. dep̄mēdo carnē q̄ ē mediū in
 tāgēdo. Et qescēte gñe uel leue tact⁹ nō p̄cipit̄ gñi
 tatē ul' leuitatē. Per h̄ igit̄ ad formā ē. d. q̄ si gñe
 qescat̄ i t̄ra z aliqs app̄oat̄ manū sup̄ gñe sic qescēs
 nō p̄cipiet̄ gñitatē ei⁹. qz q̄uis sensus tact⁹ z gñe
 sint app̄oxiata adiuicē. tñ nō s̄ app̄oxiata in illa
 dispōne i q̄ vñ ē natū moueri ab alio: qz nō s̄ ap
 p̄oxiata i tali dispōne i q̄ gñe ē natū dep̄mē carnē
 q̄ ē mediū i tāgēdo. Et si dicat̄ q̄ aliqs p̄t̄ dep̄mē

In q̄ p̄sistat
diffinitas q̄
notione.

Ad id in q̄
co. s̄sistit̄ dif
ficultas.

Prima rō

In caplo de
rel. ne.

Obiectio
Responsio.

Secūda rō

Tertia

Prima
p̄bi.

Secūda
p̄bi.

Tertia
p̄bi.

vsus dicitur leue positum sup carne. z p pns appebit tactui q illd sit depmes leue ul gve. z p pns no p cipient p se guitate z leuitate. Dicendum q hec ro bn pcludit q tacto pt drcipi circa guitate z leuitate. sz h e i miore pte. sz ex h no seqt q guitas z leuitas no sint p se sensibilia a sefu tacto. qz sefus pt drcipi cir ca ppriu obz i miore pte. sz no in maiori: ut dic 2° r^o 2° de aia. vñ vñ mibi q guitas z leuitas sint qlitates. z si dicat foie sbales. h e equoce. q at guitas z leuitas sint qlitates p p phtz 2° de aia. q poit q st qlitates p se tangibiles. id e et p 7° hui. ubi pht enuat qlitates p se sensibiles. s. qlitates de 3ª spe qlit atq. d. sic q sensibilia qb^o dnt corpa abiucic. s. q ad nos z accntalr se ut guitas z leuitas. durities z mollities. son^o no son^o. i. son^o obil. albedo z nigredo. dulcedo z amaritudo z c. z ita p p phtz q guitas z leuitas sut p se sensibilia. sic albedo z nigredo. dulcedo z amaritudo. sic igr dcm e q gve z le ue qm mouent de po eentiali ad actu q t moueretur a gñante ul corripete ea. sz qm mouent de po accntali ad actu: ut qm sut ex loca sua nalia z no re manet aliqd phibes: t mouent a suis fois accnta lib^o q se guitas z leuitas. Et si qrat utru moueant a seipis ul ab alijs. dicendum q mouent a seipis sic q mouent a pn^o itriseco. mouent tñ ab alijs. s. a suis qlitatis. qz o e qd mouet: mouet ab alio. Per ia dca pt patē rñsio ad oes rones i pñu. z p ad p^o cu di q gve z leue no hnt i se pn^o faciēdi. dicendum q no hnt pn^o faciēdi seu mouēdi aliqd de po eentia li ad actu: qz po eential no reducit i actu nisi p al terationē. z guitas z leuitas no sut pn^o actiua alte ratiōis. sut tñ pn^o motia actia mot^o local. Un gve z leue respcū mot^o. Ul dicat q gñia z leuia no mo uēt se motu vniuoco qz pn^o actiuū mot^o no est eius dē spēi cū t mīo mot^o. qm gñitas z leuitas sut pn^o actia mot^o z t mīo mot^o e ubi. nē at gñitas z leui tas no sut eiusdē spēi cū ubi nec etiaz eiusdē gñis. Ad rones at pñi. d. q bn pbat q gve z leue no mouēt se sursū z dō: sū sic aial mouet se motu pro gressiuo ita q vna ps no mouet aliam. sz mouēt se ita q totū mouet totū. Ad aliō cū di q mouēs ē i actu z c. d. q mouēs ē i actu p formā suā. sz est i po añ actu ad t mīnū mot^o z illa no repugnt. Ad aliō cū di q o e qd mouet: mouet ab alio. dicendum q mouet p pmitate totalitatis qd mouet ab alio. qz a sua pte. vñ cōcedo q gñia z leuia mouent ab alio tanqz a motore ptiali. qz mouent ptialr a suis ptib^o. Ad aliō cū di q si mouerent se sp mouerēt se. qz posita cā sufficiēti z c. dicendum q posita cā sufficiēti i vno gñe cāe tñ no pp h opz effectū po ni. nē dō gñia z leuia sunt cāe sufficiētes suoz mo tuū i vno gñe cāe: ut i gñe cāe efficiēti. sz no se cāe sufficiētes i oi gñe cāe. qz ad h ut moueāt se regrif q sint ex locū suū z i me^o pueniēti z disposito ad h q pnt se mouē. Ad aliō qm di q i oi motu mo^o resistit motori. dicendum q no e uey qm successio no est solū ex resistētia mo^o ad motorē. sz et aliqn re sistētia medij ut i motu gñiū z leuiū ut p 3° i isto 8°. Opiones at diuerse st circa cāz effectiuā mot^o elo rū. dicunt eni qdā q elā nūqz mouent ex se. sz sp ab extriseco. s. a gñante ul a remouēte phibēs. z hec vi snia Ari. i 8° hui^o i textu 2°. 13. usqz ad textū 2° 33. z ifra. z 4° de celo i textu 2°. 25. z ibi appōit 3° mēbrū. d. mouet at q a pn^o fec z impedimētū remo uēs: aut vñ resiliuit quēadmodū dcm ē i p mis ser

mōib^o i qb^o dtermianim^o q nihil hoz seipz mouet z idē sni. aut p oia 2° r^o. C S3 3. Si elā sp mouent ab extriseco cū qdls extrisecū hēat min^o dñiuz sup maiore pte elī qz sup miore seqt q maior ps elī sp tardi^o moueret. C Itē i oi motu mouēs z motū lē sil^o ut p 3° i 7° hui^o z et 8° i mltis locis. z 2° de aia in textu 2°. 74. 3° Democritū ponētē formicā posse vī deri i celo si totū me^o eēt uacūū. sz elā mouēt post sepationē gñang z remouent phibēs. C Itē tē for me nales no hērent pñas opatiōes nec tra magis descēdēt qz ascēdēt nisi foia sua sic appeteret z mo ueret. nā remouēs phibēs ē idrns ad faciēdū i elō mot^o sursū ul deorsū. qm p remotionē eiusdē obsta culi phibētis sil^o ignē z terrā z ignis ascēdit z tra descēdit z alr no posset. pbari p de celo q nūs mo tuū simpliciū eēt hz nūz foiaz seu corpoz simplici um. nec q oē mixtū mouēt ad motuz elī dñang in eo. nec nā eēt pn^o mot^o z gēz z c. C Itē p de celo i textu 2°. 54. s. ubi pbat ism^o no eē finitū suppoit cor pora gñia z leuia moueri a suis gñitatib^o z leuita tib^o. z 3° de celo z 4° z mltis locis sag idē suppoit i textu. z 2°. Et 2° r^o 3° de celo 2°. 28° expsse poit. z ex itētiōe pñi q elā mouent a sua foia. z 4° de ce lo 2°. 22° z 35°. z sag sepe hētur expsse q elā mouē tur a se z a pn^o itriseco. sut igr pter h tot rones z tot auctes ad idē q copia ipa nocet. C Alia ē opio q elā mouēt se p. z h eodē mō. z hec ē opio plato nis ut p 3° p auer. sup 3° de celo. 2°. 22°. ubi ipōit istā opionē platōi. sz hec opio p pn^o hui^o septimi dstrui tur euidēter. C Adhuc ē 3^a opio. q. s. elā mouēt se z q i eis ē idē mouēs z motū. sz no eodē mō. z hec ē opio Auer. ut p 3° sup 3° de celo 2°. 28°. z sup 4° de celo 2°. 22°. dic q motor z motū in simplicib^o sut idē sbo z dnt hz modū. z silr i aialib^o iuenit q cōponunt ex corpe z aia. qz motor z motū sut eēn tialr relatiā nece ē ut sint duo hz pōm. qz motor z motū i lapide sut idē hz pōz. z duo hz modū nece ē ut no sint relatiā nisi accntalr. z utroqz loco iā al legato dic q demr atio Ari. 7° pñi^o qz oē motū ha bet motorē itelligit q motor z motū no sut idē eo dē mō ut plato dic. sz diuersimode. z sup 4° de ce lo 2°. 22° p dco. d. h expsse. z sbdit. z id posuit q qe qd gescit p getē alteri^o nece est ut mot^o ei^o no sit nisi ab altero. z nece ē ut motor i eo dīat eentialr z dif finitiue z motor hz no dīat i sbo. z pñter sup eodez 4° 2°. 25. sic dic. Graue at z leue totū trāsmutat a toto. sz hz modū q dicit^o ē i 8° z q dīcedus ē h. C S3 hz pōnez Ari. no pbat q oē qd mouet: mouet ab alio realr distincto a moto: qd tñ nitit ibi pbarē. p bat eni q oē motuz gescit ad getē sue ptis. z ex h silr pbat q oē qd mouet: mouet ab alio distincto realr ut vñ. C Itē tē nihil ualēt pcessus octauū ad p bādū aliqd eē p^o mouēs imo^o. C Itē no est vñsile platonē pñz posuisse idē z eodē mō mouē se sz di uersimode eē motorē z motū. g auerrois p cordat cū eo in errore. C Itē totū gve z leue no p mouet qm ois actio attribuit p forme. z qz p aliqd sui. s. p māz cū sit tñ i pō no mouet. g totū no p mouet se. qz si p mouet se p appetit locū nālē. z si p mouet p resistit sibi ipsi. ois talis mot^o est rōne resistētie. er go eadē forma nūo z irrōnalis simplex hēret p se z p cōtrarios appetit. C Quarta opio vñ eē opio auerrois sup 3° de celo 2°. 28°. z 4° de celo 2°. 22° ubi ponit q elemēta eentialr mouēt medij z mo uēt se. qz mouere se sequit ad molū medij. z ponit

Prima rō in pñtum.

Secūda rō 2. cō. 34.

Tertia rō

Quarta rō

2. cō. 54. 2. 28. 2. 22. 35.

2. opio.

Com. 22.

3. opio.

pñ. 28.

pñ. 22.

pñ. 22.

pñ. 25.

4. opio. 3. ce. 2. 28. 2. 4. ce. pñ. 22.

Ad primas rationem in pñtum.
Ad secūdam.
Ad tertiam.
Ad quartam.
Ad primam rationem.
Ad secundam.
Ad tertiam.
Ad quartam.
Ad primam rationem.
Ad secundam.
Ad tertiam.
Ad quartam.

ex^m de hoie in nauig eēntialr mouet nauē z mo-
 uet ad motū nauis. Lōtrariū hui⁹ vī. si eni elz mo-
 uet tm̄ a medio elī mor⁹ uel maior ps elī tardius
 moueret ut supi⁹ est argutū. Ad idē mediū nō mo-
 uet lapidē descēdētē motu pulsus uectidōis nec vti-
 gis. ḡ nullo mō mouet cū sit motor extrisec⁹. p̄ntia
 p̄z ex 7° hui⁹ i textu 2° decimi. Forte dī q̄ mediū
 supi⁹ z circūstās pellit lapidē deorsū. Lōtra. pona-
 tur lapis i medio magis leui q̄ graui adhuc descē-
 dēt z tm̄ nō vī q̄ mediū pellat ad deorsū. Ad idē
 pōat s̄z imaginationē q̄ tra magna i uacuo habe-
 ret i medio sic ignē puū tūc descēdēt z nō pelleref
 ab alio igne nec aliq̄ mō moueret ab illo. Itē nā ē
 p̄n^m mouēdi ei⁹ i q̄ ē p̄^m z c. ut p̄z 2° hui⁹ i textu 2°
 t̄tij. ḡ foīa grauis z leuis p̄ mouet suū totū ul' suā
 mā: nō me^m. C⁵ ē opio ponēs q̄ foīa elī p̄ mo-
 uet suū s̄z. s. māz p̄³ z iō dnt̄ p̄nt̄ q̄ elā possēt ex
 se moueri i uacuo. z hec vī opio auēpace ut recitat
 auerrois sup 4° p̄bi⁹ 2° 71. z idē opinant̄ aliq̄ mo-
 dernoz. hec opio ē maxie māifeste p̄ p̄cessū p̄bi 4°
 p̄bi⁹ ca. de uacuo z 3° z 4° de celo. Itē mā p̄³ ē in
 pō tm̄. ḡ nō resistit. ḡ mor⁹ ille est uelocitatis ifini-
 te. Itē si mā p̄³ resistēt s̄ eēt q̄ iclinaret ad locū p̄-
 riū ul' ad getē in illo loco a q̄ recedit. qd̄ ē falsū. qz
 ipa de se ē idifferēs ad oēs locū. z qz oīs appetit⁹ ē
 a foīa. ipa vō nō hēt foīaz. R̄ndet̄ a q̄busdā q̄ mā
 p̄³ resistit z neutro mō p̄dcō. s̄z 3°. s. q̄ nō appetit
 se mouē seu moueri cū foīa. uel adhuc 4° qz lz ap-
 peteret moueri cū foīa elī possēt eē. qz nō appetēt
 moueri ita uelocit⁹. s̄z tardit⁹. Lōtra. tē p̄ict⁹ z sup-
 ficies resisterēt z s̄ arguit resistētia finita. ḡ inf⁹
 p̄icta z supficies inf⁹ resisterēt inf⁹. z p̄ p̄ns plus
 q̄ maior vī⁹ motiua finita possēt mouē z celuz silr
 resistēt suo motori. qd̄ ē 2° 7° h⁹ i fine 2° tricesi-
 miguti. Itē si mā p̄³ nō resistēt ex appetitu p̄rio. s̄z
 tm̄ ex carētia silis appetit⁹ nō resisteret aliq̄ certa
 resistētia i vigore. Nō eni tātū resistēt q̄tū forma
 q̄tūctūqz foīa debil' siue pua h̄ns p̄riū appetitū. ḡ
 foīa motiua elī ifinite resistētia suā excedēt z mo-
 ueret uelocitate silr ifinita. Ab alijs adhuc alr r̄n-
 det̄. dicūt eni q̄ el̄m mouet in uacuo successiue ex
 appetitu foīe motiue. cū eniz ipa sit v̄tūz finite tm̄
 appetit finite mouē z hēt v̄nū certū ḡdū uelocitaz
 sibi nālī limitatū quē trāsgredi nō affectat. z s̄ vī
 fuisse opio auēpace ut supi⁹ ē allegatū q̄ ē tenet so-
 lenit̄ a pl̄ib⁹ modernoz. hāc aut̄ opionē laborauit
 2° destrūē p̄ aliq̄s rōnes z ē exp̄sse p̄ p̄cessū p̄bi i
 ml̄tis locis ut supi⁹ ē allegatū. hec eni opio d̄strue-
 ret oēs p̄portione iter motum motorē z mota. Itē
 si rō p̄onis p̄cludit p̄positū eadez rōne p̄cluderet
 de oi foīa finita q̄ i q̄cūqz actiōe hēt aliq̄ mō maxi-
 mū t̄minū uelocitaz sibi nālī adaptatū. ḡ uec lux.
 nec uolūtas. aut intellect⁹ ageret subito. nec aliqua
 ḡnatio eēt s̄bita. z calefaciēs aliq̄d passū maxie ue-
 locitate sibi polī nō possēt uelocit⁹ calefacē aliq̄d lz
 sibi min⁹ resistēt q̄tūctūqz. C³ Itē el̄m ex locū suuz
 nālē appetit statiz eē ibi. z s̄ p̄ formā suā. ḡ nisi ipe-
 diaf si moueat imediate erit ibi. s̄z i uacuo a nullo
 ipedit qm̄ nō a uacuo nec a mā p̄³ ut supi⁹ ē oñsuz.
 z ut ponit̄ a ptāte nec a seipsa qm̄ eadē foīa simp⁹
 nō hēt p̄rios appetit⁹ nec ē in aliq̄ mō p̄ria sibiip̄si.
 C⁴ Nec rō p̄firmat̄ s̄ mō. Si el̄m in uacuo iuuaret̄
 a motore extriseco q̄tūctūqz uelocitate polī illud
 el̄m sp̄ nālī moueret z appeteret tāta uelocitate
 moueri. alr eni resistēt sic mouēti. ḡ ul' appetēt lo-

Ex. 3.
 5. opio.
 Com. 21.
 Ex. 22.
 Com. 35.

cū p̄riū ul' getē seu manēt ex locū p̄riū nālē. p̄. ē
 p se pole ponē talē formā motiua finite v̄tūz q ap-
 peteret locū: q̄ q̄cūqz uelocitate cū resistētia p̄grua
 moueret ad illū. z tal' foīa si poneret in eē eēt foīa
 simp⁹: cuiusmodi s̄t foīe elares talr s̄t motie. Pre-
 ter has qnqz opiones p̄dcās possēt p̄oi 6° q̄ q̄si erra-
 re putat̄. s. q̄ foīa elī mouet p̄ mā nō tm̄ p se s̄z p
 acciēs. s. in q̄tū ē q̄sta z i medio nālī. nā ut sic. z nō
 alr resistit mouēti. ul' forte s̄ v̄bis alijs idē dici. s.
 q̄ foīa eēntial' elī mouet p se cōpo^m seu aggrega-
 tū ex sua mā p̄³ z medio extriseco. in q̄ mouet hec
 pō de se vī intellect⁹ p̄babilis. p̄t ēt p̄firmari s̄ mō.
 El̄m mouet nālī a sua foīa ut p̄z ex p̄scrip̄t. z for-
 ma nō p̄ mouet se nec totū qm̄ totū nō p̄ resistit. nō
 eni resistit rōne foīe ut p̄us ē oñsū: nec p̄ mouet me-
 diū ut p̄batū ē 2° 4° opionē p̄dictā. ḡ p̄ mouet māz
 suā z nō p se ut oñsū ē 2° 5° opionē p̄dcās. ḡ p̄ acciēs
 in q̄tū obuiat medio nālī actualr resistētī. hec eniz
 ut vī p̄tēdūt it̄ata v̄ba 2° sup 4° hui⁹ 2° 71. z sup
 de celo. 3° z 4° 2° 22° z 28° sepi⁹ allegatū. ubi aliq̄
 d. q̄ i corpib⁹ simplicib⁹ motorē ē i actu z motū i pō.
 z aliq̄. d. q̄ corpa simplicia eēntialr mouēt me^m.
 C⁵ Ex q̄b⁹ dicit̄ 2° p̄t ista positio colligi saḡ plāe:
 ex hac pōne p̄z d̄ia iter corpa simplicia z mixta q̄
 s̄ nō mouent̄ ex se nisi accūtalr. nō eni h̄nt it̄isecā
 resistētia actualē. illa at̄ mouent̄ ex se eēntialr p̄
 resistētia intrinsecā quā h̄nt in actu. z p̄ s̄ oēs au-
 ctoritates adducte ad aliā opionē p̄ore q̄ huic po-
 sitioni repugnat̄ facilt̄ p̄nt̄ solui. P̄t tm̄ alr obijci
 p̄ ista. Nā ē p̄n^m mor⁹ z getē ei⁹ q̄ ē p̄ p se z nō s̄m
 acciēs ut p̄z 2° hui⁹ in textu 2° tercij. cū iḡr foīa elī
 sit nā elī seq̄ q̄ moueat ip̄z p se z p̄ z nō s̄z acciēs
 cui⁹ oppo^m ponit̄ positio ista. P̄t dici q̄ illa nō est
 diffō nāe nec sic. d. p̄hs ubi p̄us s̄z sic. Nā ē p̄n^m z
 cā mouēdi z gescēdi cui⁹ q̄ ē p̄^m p se z nō s̄z acciēs
 ita q̄ ille det̄ miatiōes det̄ mināt̄ s̄ v̄bū ē. nō at̄ s̄
 v̄bū mouēdi z gescēdi z foīa q̄ ē nā elī ē p̄ z p se z
 nō s̄z acciēs i mā p̄³. z iō ē p̄n^m z cā mouēdi illā z
 silr gescēdi. z intellect⁹ saḡ p̄z p̄ v̄ba q̄ sequunt̄ in tex-
 tu cū dic̄. Dico at̄ nō s̄z acciēs cū fiat utiqz sibiip̄si
 aliqz cā sanitat̄ cū sit medic⁹ sed tm̄ nō s̄m q̄ sanaf
 medicinā hēt: s̄z accidit̄ eūdez medicū eē z sanari.
 Uel alr p̄t dici itelligēdo istā diffōnē nāe ita q̄ il-
 le det̄ miatiōes det̄ minēt̄ hec v̄ba mouēdi gescēdi
 s. q̄ nā q̄ ē foīa ē p̄n^m z cā efficiēs mouēdi actiue z
 gescēdi p se. z ēt excludit̄ qd̄libet req̄sitū i ḡne cāe
 agētis s̄z nō patiēti. z q̄ p̄hs sic loquat̄ appet in
 textu 2° sc̄di ubi. d. q̄ lectulus z indumētū z talia
 artificialia in q̄tū s̄t ab arte neqz nulluz h̄nt ipedi-
 mētū mutatiōis i actu h̄nt tm̄ s̄z q̄ s̄t lapidea ul' ter-
 rea tanqz nā sit tale p̄n^m. z ex s̄ stati p̄cludit̄ diffō-
 nē nāe. h̄ere at̄ ipetū mutatiōis ē actiū. z i textu
 2° 3° sic scribit̄. Silr at̄ alioz v̄nūq̄d q̄ ab arte fi-
 unt. nullū eni ipoz hēt i seipo factiōis p̄n^m. q̄ aut̄
 p̄hs uocet foīaz tm̄ nāz p̄z exp̄sse saḡ i textu 2° q̄rti.
 ubi dic̄. Nāz at̄ h̄nt q̄cūqz h⁹ h̄nt p̄n^m z s̄t oīa ista
 s̄ba. s̄bm eni qd̄ z i s̄bo est nā sp̄. C⁵ 3° illō ē 2°
 exp̄sse. ubi vī q̄ didat̄ nām z māz z foīaz z dic̄ q̄
 p̄n^m accipit̄ ibi dupl̄. s. p̄ p̄n^m actiūo z passiuo. di-
 co q̄ sic p̄t dici z uere. sed hoc nō est de intellectu
 Aristotelis ut patet ex processu.

h De at̄ dupl̄: aut eni nō pp seip̄z ē
 mouēs: s̄ pp altez qd̄ mouēs: aut
 pp ip̄m. Et s̄ aut̄ mouēs ex se p̄i

6. opio.
 Com. 21.
 Ex. 22.
 Com. 35.

mū post ultimū: aut per plara media. ut baculus mouet lapidē: z mouet ab hoie. Sic at nō ampli⁹ eo q̄ ab alio moueat.

Cstud ē 3^m capl'm hui⁹ tractat⁹ i quo phūs ponit q̄sda dīsiōes mouētū. z oñdit q̄ ē deuenire ad p̄mū mouēs qd̄ mouet a seip̄o. z sic nō est nece oē mouēs moueri. Un̄ h̄ capl'z cōtinet 4^{or} ptes p̄ncipales. qz i p̄^a ponūtur dīsiōes entiū z cōparat ad inicē mēbra dīsiōnū. In 2ª ibi **L** Si igit̄ nece. Jarguit q̄ ē deuenire ad p̄mū motū p se qd̄ ē p̄mū mouētū q̄ mouētur. In 3ª aut̄ ibi **J**uxta hec. **D**ñdit p̄bs q̄ nō ē nece oē mouens moueri. In 4ª ibi **L** Nō ḡ nece. **L** cōcludit q̄nē phūs p̄ncipalr̄ in h̄ capl'o. Prima ps p̄tinet duas particulas. qz in p̄ma p̄bs ponit duas dīsiōes mouētū. In 2ª ibi **L** Utrūq̄ ḡ. **L** cōparat mouētū adiuicē. In p̄^a ḡ p̄ncipā hui⁹ p̄tis. p̄bs ponit duas dīsiōes mouētū. qz qd̄a mouet pp̄ semetip̄a. qd̄a vō pp̄ alterū. illō qd̄ mouet pp̄ seip̄m mouet qz nō aliqd̄ extrisecū mouet ip̄m. sed mouet excludēdo qd̄libet aliud mouētū ip̄m. Mouēs aut̄ pp̄ alterū ē illud qd̄ mouet pp̄ h̄. qz ip̄z mouet ab alio: ut baculus mouet lapidē. qz baculus mouet a manu. z si manus nō moueat ab alio tūc man⁹ ē mouēs p se z baculus ē mouēs pp̄ aliō. Scōda dīsiō ē q̄ mouētū ppter se nō pp̄ alterū qd̄a mouet pp̄ vnū z qd̄dam mouet pp̄ plā. h̄ ē qd̄a mouet p vnū z qd̄a per plā. v. g. si hō moueat manū z man⁹ baculū z baculus lapidē man⁹ mouet pp̄ vnū: qz mouet p h̄ qd̄ mouet ab hoie. sed baculus mouet pp̄ plā: qz baculus mouet lapidē: qz mouetur a manu z manus ab homine.

CUtraq̄ igit̄ mouere dicim⁹: z p̄mū z ultimū mouētū: h̄ magis p̄mū: illō enī mouet ultimū: h̄ nō hoc p̄mū. Et sine qd̄ē p̄ ultimū nō mouebit illud at̄ si nō h̄: ut baculus nō mouebit: nisi moueat ab hoie.

Chec ē 2^a p̄ncipal' p̄tis p̄ncipal' hui⁹ capl'i in qua p̄bs cōparat illos motores adiuicē. d. q̄ mouens pp̄ seip̄m magis mouet q̄ mouēs pp̄ alterū: hoc ē p̄mū mouēs magis mouet q̄ mouēs me^m. s. iter p̄mū motore z ultimū motū. z h̄ ē 15^a q̄ de annexis: q̄ p̄bat dupl'r. p̄ sic. Primū mouēs mouet 2^m z non e^z: qz hō mouet baculū z nō e^z. sed illō qd̄ mouet aliō mouēs z nō e^z ē magis mouēs. ḡ. Scōdo p̄bat sic. Primū mouēs pōt mouē sine motore medio. qz hō pōt mouē sine baculo. sed me^m mouēs nō mouet sine p̄ motore. qz baculus nō mouet sine hoie. ḡ p̄mū mouēs magis mouet q̄ me^m mouēs qz illō qd̄ pōt eē sine alio z nō e^z ē p̄us z digni⁹. z tñ utriq̄z ē mouēs. sed p̄mū ē magis mouēs. Un̄ 2^{or}. d. h̄ q̄ p̄mū mouēs ē p̄us medio mouēte f̄z natura z f̄m cām. f̄m nām: qz si auferat̄ p̄mū mouens auferit me^m z cū fuerit p̄mū nō segtur ut sit me^m. z cū fuerit me^m segtur qz fuerit p̄mū ne^o. h̄ 2^{or}. Un̄ illō qd̄ pōt eē sine alio z nō e^z ē p̄us f̄m nāz. sed p̄mū mouēs pōt eē sine medio. z nō e^z. ḡ. simil'r p̄mū mouēs ē p̄us f̄m cālitate q̄ sit mouēs mediū. qz mouēs me^m nō mouet nisi i v̄tute p̄mi mouēs.

CSi ḡ nece ē oē qd̄ mouet ab aliq̄ moueri: z aut ab eo qd̄ mouetur: aut ab alio: aut nō. Et si qd̄ ab alio qd̄ mouet: nece

se aliqd̄ eē mouēs qd̄ non ab alio p̄mū. Si aut̄ huiusmodi p̄mū: nō nece est eē alterū. Imposse enī est infinitū abire mouēs z qd̄ mouet ab alio ip̄m. Infinitoz enim nō ē aliqd̄ p̄mū. Si ḡ oē qd̄ mouet: ab aliquo mouet: p̄mū aut̄ mouēs mouet qd̄ nō ab alio aut̄: nece ē ip̄z a seip̄o moueri.

Chec ē 2^a ps p̄ncipal' hui⁹ capl'i i q̄ p̄bs oñdit q̄ ē deuenire ad aliqd̄ p̄mū motū ex se qd̄ ē p̄mū mouētū q̄ mouētur. vñ p̄bs itēdit h̄ p̄bare q̄ i mouētib⁹ z mo^z ē deuenire ad p̄mū mouēs qd̄ mouet a seip̄o. z hec ē 16^a q̄ de annexis q̄ sic itelligit̄ q̄ inter mouētū q̄ mouent̄ ē deuenire ad p̄mū mouens qd̄ nō mouet ab alio: sed a seip̄o. z illō dī p̄mū mouēs i ḡie. s. nō ē p̄mū mouēs simpl'r. hec 2^a p̄bat dupl'r. z p̄ sic. Dis motor q̄ mouet aut mouet a motore extriseco aut a seip̄o. si 2° mō hētur p̄positū. s. q̄ talis motor ē p̄mū mouēs de nūo motor q̄ mouētur. si vō mouet ab extriseco. z cū illō mouēs extrisecū moueat opz q̄ aut moueat a se uel ab alio. si a se hētur p̄positū. si ab alio opz q̄ illō aliō moueat. z q̄rēdū ē de illo sic p̄us: z cū nō sit p̄cedē i inf^m opz tandē deuenire ad aliquē motore q̄ mouet ex se. z ille ē p̄mū motor. s. de nūo eoz q̄ mouent̄ ex se. vñ 2^{or} format illā rōnē p̄gregādo p̄ponēs ex qb⁹ h̄ arguit i duob⁹ sill'is hypotheticis q̄rū vn⁹ ē dīsiū z ali⁹ p̄stitutū z cōcludit ex h̄ illō qd̄ itēdit cōcludē. Et ē q̄ oia q̄ mouētur i loco reducunt̄ nece^sario ad motū ex se. z ē p̄mū mouētū q̄ mouent̄. Prim⁹ igit̄ sill'is ē tal'. Dis motor q̄ mouet aut mouet a se. aut a motore extriseco. si a motore extriseco. z ille motor extrisec⁹ aut mouet ita qd̄ nō mouet. aut mouet z mouet. sed ip̄ole est ut moueat a motore extriseco q̄ nō mouet. ḡ ē nece ut moueat a motore moto. z d. 2^{or} q̄ illō qd̄ mouet ab extriseco ē ip̄ole ut moueat a motore q̄ nō mouet nisi p̄ accūs. ḡ nece ē ut moueat a motore moto. z ille ē p̄mū sill'is. Ex q̄ sill'is hēm⁹ q̄ oē qd̄ mouet: mouet ab alio. i. ab extriseco. z sic nece ē ut moueat a motore moto. 2° vō sill'is p̄stitutū ē tal'. Qē qd̄ mouet a motore extriseco mouet a motore moto z cū p̄mū sit segt q̄ postremū sit. z cū p̄mū nō sit segt q̄ nullū postremū sit nec me^m. z sic segt q̄ ip̄ole ē q̄ media sint infinita. s. q̄ motū sp̄ moueat ab alio extriseco. z illō mouēs ēt moueat ab alio extriseco: z sic in inf^m. ḡ cū oē mouēs extrisecū moueat: z nō ē p̄cedē i inf^m i mouētib⁹ z mo^z ab extriseco. ḡ i mouētib⁹ z mo^z nece ē dūēire ad mouēs qd̄ mouet ex se Un̄ ille ē sill'is quē 2^{or} uocat p̄stitutū. s. q̄ nō oē mouēs motū mouet a motore extriseco. qz sic p̄cederet i inf^m i mouētib⁹ z mo^z. z i talib⁹ nō ē p̄cessus i inf^m. ḡ opz tandē deuenire ad motore motū ex se. z ille motor ē p̄mū motor i illo ordie. maior huius rōnis p̄z p̄ h̄. qz mouēs extrisecū nō mouet nisi moueat. qz mouēs extrisecū ne^o ē corp⁹. s. n̄lū corp⁹ mouet f̄z locū nisi moueat. ḡ z c. mio: at̄ d̄clat̄ p̄ h̄. qz si i mouētib⁹ z mo^z eēt p̄cessus i inf^m nō eēt p̄mū mouēs. z si nō eēt p̄mū mouēs nō eēt postremū mouēs. nec ēt me^m mouēs. z sic nullū eēt mouēs: qd̄ ē ip̄ole. ḡ i mouētib⁹ z mo^z nō eēt p̄cedē i inf^m. Notādū ē q̄ 2^{or} h̄ sill'm hypotheticū dīuisū uocat arg^m fūdatū sup̄ locū a dīsiōe ut cū arguit a dīsiōctiua h̄ntē duas ptes tñ cū negatione

Prima vtilio.

Secunda vtilio.

15. conclusio de annexis. Primo p̄batur. Secundo.

Eccl. 34.

16. conclusio de annexis.

Prima p̄batio.

p̄ syll'o.

2ª syll'o.

Notandus.

Notabile

Eccl. 38.

vni⁹ ptis ad alia ptē. aut a distinctiua hūte plures ptes cū negatiōe oīuz ptū pter vnā ad illā ptē seu ad pōnē illi⁹ ptis. z p fill³ pstitutū itelligit arg^m i q̄ nō sit reductio ad destruēdā aliquā ptē pri⁹ acceptā i argumēto. **C** Intelligēdū q̄ pbs b̄ oñdit q̄ ē deuenire ad p^m mouēs i gñe. i. q̄ i mouētib⁹ z mo⁹ ē deuenire ad p^m mouēs motū. z illō ē motū ex se mouēs z ppō sup quā fūdaf ē vā. s. q̄ oē qd̄ mouet i loco a motore extrinsecō mouet a motore moto: qm̄ oīs moto: extrinsec⁹ ē moto: corpore⁹ sed moto: corpore⁹ nō mouet in loco nisi moueat. **C** Intelligēdū ē q̄ moto: icorpe⁹ ē moto: intrinsec⁹ oē enī q̄ mouet a motore qz nō didit ab eo fm̄ locū ul' sitū mouet ab intrinsecō z dicitur moueri a se ut qz aia aialis nō hēt sitū distinctū ab ipō aiali. iō aial motū a sua aia dī moueri a se z ab intrinsecō.

C Ampli⁹ at̄ z sic ipaz hāc eādē rōnē ē agredi. oē enī mouēs aliqd̄ qd̄ mouet z aliq̄. Aut enī seipō mouēs mouet: aut ab alio: ut hō ipē: aut baculo. aut tūc⁹ picit aut ipē: aut lapis quē mouit. **I**mpole at̄ ē mouē sine ipō mouēte z agēte id q̄ mouet. S³ z si qd̄ ipz seipō mouet: nō necē ē aliō eē q̄ mouet. Si hō sit aliter id quo mouet: ē aliqd̄ qd̄ fz seipm̄ mouebit: nō qd̄ alio: s̄ seipō: aut i infinitū abibit. Si ḡ qd̄ mouet aliqd̄ mouet: necē ē stare z nō i infinitū ire. Si enī baculus mouet: eo q̄ mouet a manu z man⁹ mouet baculuz. Si aut̄ z hāc aliō mouet. z hāc aliter ali qd̄ mouēs: Cū itaqz aliq̄ moueat sp̄ aliter nō necē ē pri⁹ ipz seipz mouēs. Si ḡ mouet quidē b̄: nō aliō at̄ mouens ipm̄ necē ipm̄ seipm̄ mouere. Quare z fm̄ hāc rōnem quod mouetur: aut mox ab ipō mouente mouebit: aut uenit aliq̄ in h̄mōi.

C Scōo pbat eadē p̄ rōnē hūte q̄st eādē vi cū rōne pcedēti. p̄ tñ pbs p̄mittit ea i qb⁹ stat vis rōnis q̄ sūt duo. p^m est q̄ oē qd̄ mouet aliqd̄ aut mouet ipm̄ p se sine z i strō. aut cū i strō. z qd̄ pbs p̄mittit ē q̄ i strō nō mouet sine illo qd̄ mouet i strō. Ex h̄ ḡ cludif q̄ i mouētib⁹ z mo⁹ est deuenire ad p^m mouēs qd̄ mouet a seipō. rō ḡ foiat sic. Si nullū mouēs mouet ex se. s̄ qd̄libet mouet ut i strō nō eēt dare i strō ab aliq̄ mouēte seipz. s̄ qd̄libet i strō moueret ab alio i strō. z sic i mouētib⁹ i strō eēt p̄cessus i inf^m. qd̄ ē ipole: qz sic nō eēt mouēs p̄mū nec p̄ p̄ns extremū nec me^m. qd̄ ē ipole. ḡ z illud ex q̄ seqtur. s. q̄ nullū mouēs mouet ex se: p̄na pbat p̄batiōe exēplari. qz si lapis mouet a baculo: z bacul⁹ a manu z man⁹ ab hoīe z hō ab alio i strō z illō ab alio. z nō p̄t dūēiri ad aliqd̄ p^m p se mouēs: tē pcedēt i inf^m. z sic p̄z qz si nullū eēt mouēs ex se s̄ qd̄libet mouēs moueret: ut i strō qz i mouētib⁹ z mo⁹ eēt p̄cessus i inf^m. Cū p̄^{or}. d. h. qz si oē mouēs moueat ut i strō tūc eēt infinita i strō. z cū fuerit infinita i strō nō erit moto: qz eis utat. qd̄ ē p̄positū. h̄^{or}. **C** Nōndū est h̄ q̄ illa rō⁹ nō differt a p̄ nisi i mō utēdi ppōnib⁹. z ē dup^x dīa inter hāc rōnē z p̄³. P̄na dīa fz p̄³ ē qz i p̄³ rōne

Secūda p̄batio,

Prīma p̄batio. In q̄ differat a secūda

pōif qz moto: sit i duob⁹ modis. s. p̄^m z medi⁹. in z³ vō dclatiōe pōit qz oē qd̄ mouet aliqd̄ aut mouet cū i strō aut mouet sine i strō. i p̄³ dclatiōe pōit qz moto: medi⁹ nō mouet sine mouēte p̄. i z³ vō dclatiōe loco hui⁹ pōnis pōit qz i strō nō mouet sine mouēte i strō. z at̄ dīa iter istā z rōnē z p̄³ ē. qz i p̄³ rōne pcedif ascēdēdo a motu ad motorē. p̄mittit enī i p̄³ rōne qz oē qd̄ mouet: mouet ab alio. z illud a q̄ mouet: mouet pp se ul' pp aliō p̄^m mouēs qd̄ ē pcedē ascēdēdo. s̄ i hac z³ rōne pcedit dclēdēdo. p̄mittit enī qz oē mouēs mouet aliō z h̄ a se ipō ul' ab alio inferiori mouēte: ut cū hō mouet lapidē p seipz ul' p baculū: z nēt⁹ picit aliqd̄ ad trā aut suo ipulsu aut pp lapidē quē mouet. z sic pcedif descēdēdo. ut dnt̄ moderni expositores qz pbs pōit ex^m de uēto. Et p̄^{or} qrit h̄ de uēto utz sit de nūo eoz q̄ mouet ex alio aut de nūo eoz q̄ mouet nālif: z silr de motu ferri ad magnetē. s. utz ferrū moueat ex se h̄ motu ul' ex alio. z soluit dices qz māifestū ē qz uēt⁹ ē de nūo eoz q̄ mouet nālif. qz nō mouet nisi a gñante ipz. Et silr ferrū ē de nūo eoz q̄ mouet nālif. qz nō mouet a magnete nisi p̄ altationē quā acqrit a magnete. aut a remouēte phibēs. z iō qm̄ cōplexio magnetē trāsmutat non attrahit h̄ sic accidit qm̄ p̄fricat cū aleis ut dī. z h̄ māifestū est in lapide. qz non attrahit paleas ante qz hoc fiat. hec p̄^{or}.

C Ad dca at̄ z sic itēdētib⁹ p̄tigēt eadem h̄. Si enī ab eo qd̄ mouet: mouet oē qd̄ mouet aut h̄ reb⁹ existit fz accūs: ut moueat qd̄ qd̄ mouet. nō tñ pp id qd̄ mouet ipz aut nō: s̄ p se. **I**du^m qd̄ igif si fm̄ accūs: nō necē ē moueri qd̄ mouet. Si at̄ h̄ ē: māifestū qz p̄tigit aliq̄ moueri nihil eoz q̄ sūt. Nō enī necē ē accūs: s̄ p̄tigit nō eē. Si ḡ p̄dam⁹ pole eē nullū ipole accidit: flz at̄ fortassis. **A**notū at̄ ipole ē n̄ eē. **O**ñs enī pri⁹ ē h̄ qm̄ necē ē motū sp̄ eē.

C Nec ē z³ p̄ p̄^m hui⁹ capli. i q̄ pbs oñdit qz nō ē necē oē mouēs moueri z p̄tiet duas p̄ti⁹ qz i p̄³ pōit qd̄ dīstionē z d̄struit aliter mēbrū dīstionis. i z³ at̄ ibil. **A**t dō si nō fz accūs. **I**probat aliō mēbrū. In p̄³ igif p̄ti⁹ hui⁹ ptis pbs pōit talē dīstionē. s. si eēt necē qz oē mouēs moueret. aut ḡ h̄ eēt i reb⁹ p accūs. s. qz mouēs iquātū mouēs moueat. fz qz h̄ accidit sibi. aut h̄ ē i reb⁹ p se ita qz mouēs iquātū ē mouēs moueat. deide pbs d̄struit p̄mū mēbrū p tres rōnes p̄bādo qz nō ē necē qz oē mouēs moueat p accūs: z h̄ ē 17³ qz de annexis qz pbat tripl̄. z fz h̄ h̄ p̄ti⁹ hēt tres ptes q̄ i suis locis patebunt. **P**ria igif qz pbat sic. si eēt necē qz oē mouēs moueat p accūs. z qd̄ ē p accūs p̄t nō eē. ḡ pole ē qz nullū mouēs moueat. si ḡ sit necē oē mouēs moueri p accūs: seqt qd̄ pole est qz nullū mouēs moueat. z si nullū mouēs mouet: nulluz mouēs mouet. z tūc seqt. nullū mouēs mouet. ḡ nullus mot⁹ ē. ḡ si necē ē qz oē mouēs moueat p accūs seqt qz pole sit aliq̄ qz nullus mot⁹ sit. p̄ns ē i pole. qz pbatū ē i p̄^m hui⁹ octauū qz necē ē sp̄ motū eē. ḡ añs ē ipole. s. necē ē oē mouēs moueri p accūs. Cū illa rō p̄t fieri de p̄ motore p̄bādo qz nō ē necē p̄^m motorē moueri p accūs ad h̄ qz mo-

Eccl. 36.

17. cōclusio de annexis. Prīma rō

ueat. qz qd e p accns pot no esse. si igr pm motor moueat p accns seqt qz pt no moueri. z si no moueat no mouet p positu. qz nece e qzuis p accns p mu motore moueri. g e pole qz pm motor no moueat: qz si no mouet no mouet p positu. cuz g ois mot sit a motore seqt qz pole e i aliq hora nihil moueri: sz e ipole: g z illd ex q seqtur. f. qz nece e pm motore moueri p accns. Et itellige qz h p acci des accipit fm qz distiguit qz neciu. z no accipit p ut distiguit qz p se. z qz p. z qz mlta sut p accns di stiguendo p accns qz p se z qz p q sunt necia. h. eni p positio. aial est ho. est p accns distiguendo p acci dens contra per se. tamen est necessaria.

Et ronabilr accidit. Tria eni nece e ee qd mouet: z moues: z q mouet. Qd qde igr mouet: nece qde moueri. Adoue at no nece e: sz q mouet: z moue: z moueri. Loicat eni sil B z sz idē exns ei qd mouetur. Manifestu at e i mouerib sz locu. Ta ge eni nece adiuicem: sic usq ad aliqd. Adoues at sic ut sit. no q mouet immobile.

Hec e 2 ps p pte 3e pns pn hui ca. i q pofit 2 ro pbas qz no e nece oē moues moueri p acci des. p tū pbs p mittit qd dā neciu. d. qz tria attri buunt motui. z narrat qd e ppriu vnicuiqz illoz. z dic qz illa tria attribuuntur motui. f. moues z mo tu z illd p qd moues mouet. v. g. In aiali motor e aia. illd p qd motor mouet e musculus siue calor nalis. motu eni e corp aial. z narrat pbs q sut p pria vnicuiqz illoz. d. qz ppriu e moto ut moueat sz no e nece qz moueat. e eni duenire ad aliqd mo tu qd no mouet. alr eet pcessus i ism. Illi vo qd p se mouet e ppriu qz moueat z moueat. qm illud p qd pm motor mouet. mouet postremu motu. z et mouet: qz tagit postremu motu z no pt tagē ipz nisi moueat i seqndo ipm. Un illd per qd moues mouet mouet a p mouete z mouet postremu mo tu. Ex his igr appet qz ppriu e moueri qz moue at sic e ppriu moto qz moueat. z. d. pbs qz illd e manifestu i motib sz locu. f. qz illd p qd motor mo uet mouet. z. d. B 2or qz pbs dic h. na illd p qd alrat pm alteras existimat i plib no altari. sic sol calefac aerē mediātib corpib celestib z no cale fac ista. B 2or. Scire tū debes qz alteras aliquod distas per medium alterat illud mediū no tū sem per fm eandem alterationem in specie.

Qm at videm vltm qd moueri qde pr: mot at pn no her: z qd mouet qde ab alio z no a seipo: ronabile e. ut no neciu dicam. z tertium ee quod mouet qdem cum sit immobile.

Istis suppositis. v. qz no e nece oē moues moueri z qz illd p qd motor mouet: z mouet: pbs fac ro ne h mo. Qncūqz aliq accntalr piugut si vnu illo ru pt iuēiri p se: et reliquū pt repiri p se sine alro. sz moues z motu accntalr piugut. z vnu eoz. f. mo tu pt repiri p se. e eni aliqd motu no moues. g re liquū. f. moues pt repiri p se. g e repire aliqd mo ues no motu. z p pns no est nece qz omne moues moueatur per accidens.

An Anax. dic recte intellectū ipassibile: i

quies z imixtu ee. qm qde mot pncipiū facit esse. sic eni utiqz solū mouebit: cum sit immobilis z imperabit: cū sit imixtus.

Hec e 3 ps p pte 3e pns pn hui ca. i qz 3e pbat eadē p p testimoniū Anax. qz posuit intellectū ee ipas sibile imo 1m z imixtu. Ana. eni posuit intellectū ee pm moues. z id posuit intellectū ee imo 1m. qz pm moues dz ee imo 1e. z posuit intellectū qz e pm moues imixtu ee. qz sic solū potit mouē z ipare absqz sz qz moueat. Si eni eet mixt oportet qz moueret ad motū illi cui cōmisceret. sic igr p3 p testimoniū Ana. qz no e nece oē moues moueri. qz intellect 3e eū qz e pm moues no mouet cū sit ipassibil' z imixt'

Intelligēdū e qz 2or circa 2as rōne qz e illa qz cō tigit iuēire moues z motū sil' z c. dic sic. qm cū ali qd fuerit cōpo ex duob' opposit' qz utruqz exi stit p se. z alterz istoz fuerit sepatū a reliq' nece est ut reliquū sit sepatū. v. g. tra z aq se sil' i mixto: tū utruqz eoz existit p se: sz qz neutz sit neciu i ee al' 1e p3. qz si aq fuerit abstracta a tra qd libet eozuz existet p se. h. 2or. Un vī qz 2or itelligat qz si aliq sbe p se exntes pnt iuēiri sil'. z vna pt iuēiri p se se pata ab alia. reliq' pt p se existē no iuncta cū alia. ita e de p motore z vltio mote. qm utruqz e sba p se exns. z p h soluit due istātie qz vidēt qz illū mo dū arguēdi. p e qz sba z accns sil' iuēiunt: z sba i uenit sine accnte. igr accns pt iuēiri sine sba. 2 istā tia e. mā p' z foza sba iuēiunt sil'. sz foza pt ee sine mā. igr mā pt ee sine foza. Solo igr p3 p h. qz pbs arguit de sbijs i actu. z p istātia e de sba z accnte z id no tenet. 2 istātia soluit p h. qz arguit de sbijs qz vna e i actu z reliq' i pō. z de talib' no tenet ar gu' pbi sz de sbijs qz utraqz e i actu. Alr pt et di ci. f. qz pbs sic itelligit. v. qz si aliq iueniant sil' qz neutz opēdet ab alio. aut qz vni plus depēdet a reliq' qz e. si illd qd magis depēdet possit ee si ne reliq'. seqt qz illd qd min' opēdet a reliq' pot ee sine reliq': sz no opz qz si illd qd min' depēdet pos sit ee p se: qz illd qd magis opēdet possit ee sine re liq': z qz motū magis depēdet a motore qz moues a moto: id ad h qz motū possit iueniri siue mouen te: ita qz aliqd sit motū z no moues zcludit pbs qz e iuenire moues no motū. Et p h p3 solo ad istāti as iductas qz modū arguēdi. qm accns magis de pēdet a sba qz sba ab accnte. z ideo si accns possit ee p se: seqt qz sba possit ee p se z no e. z et qz mā p' magis depēdet a foza qz e. id si mā p' possit p se existē. seqtur qz foza possit p se existē. sz no seqt e. p3 et ad rōne qz aliq pbat qz p' cā no pt itelli gi siue qz i entib' e aliqd itelligēs qd no pot itelli gi. qz ptigit iuenire aliqd qd e sil' itelligēs z itelle ctū cuiusmodi e hō ul' āgelus. z aliqd qd est ita i telligēs qz nll'o e intellectū. g e iuenire aliqd qd e intellectū: z nll'o itelligēs. pna p3. qz sic arguit pbs Dicēdū qz no seqtur: nec sic arguit pbs. qz itelli gere magis dependet ab itellecto qz intellectū ab i telligente. qz intellectū e mēsurā itellect': sicut scibi le est mensura scientie. ut patet 5o metha^{ce}.

At vo si no fm accns: sz ex neitate mo uet mones: nisi at moueat no utiqz mo uet: nece e mones si mouet: aut moueri sic: ut fm eadē spēs mot': aut sz alteraz. Dico at qz aut calefaciēs z ipz calefieri: z

Tertia ro

Prima in
stantia.

Secda solo.

Ec. 38.

sanās sanari: et ferēs ferri: aut sanās ferri. ferēs aut augeri. s̄ manifestū: quā ipole. opz eni usqz ad ididua didētē dicē: ut si aliquis docet geometrizare hoc doceri geometrizare idem: aut si projiciat projici s̄m eūdem modum. p̄iectōis: aut sic qdē nō. s̄ aliū ex alio ḡne: ut qd fert augeri. Hoc aut augēs alterari ab alio. s̄ aut alterās s̄m quēdā moveri motū. s̄z necesse est stare. Finiti eni sūt mot⁹. Iteruz at reflectē et alterās dicē ferri: idē facē ē. et si mor dicat ferēs ferri: et docēs doceri.

18. cōclusio de annexis.

Hec ē 2^a p̄ticia 3^a p̄tis p̄n^{ta} hui⁹ capli i q̄ p̄bs destruit aliū mēbruz distōis. vñ cū p̄buis p̄bauit q̄ nō oē mouēs mouet p̄ acc̄tis p̄bat q̄ nō oē mouēs mouet p̄ se. et hec ē 18^a de anexis q̄ sic itelligitur. Q̄ nō oē mouēs mouet p̄ se. i. q̄ nō oē mouēs in quātū ē mouēs mouet p̄ se. sic q̄ nō ē necē q̄ si ali qd moueat q̄ p̄p̄ h̄ moueat. hec 18^a p̄bat sic. Si oē mouēs mouet p̄ se. aut ḡ mouet s̄m eādē spēm mot⁹ s̄z quā mouet. aut mouet s̄m aliā spēm mot⁹ q̄ s̄m illā s̄m quā mouet. v. g. aut mouet s̄m eādē spēm mot⁹ s̄m quā mouet. sic q̄ calefaciēs calefiat: et sanās sanet et c. aut mouet s̄m aliā spēm q̄ ē illa s̄m quā mouet. ut cū mouēs localr moueatur motu altatiōis: et mouēs s̄m motū altatiōis moueat s̄m motū augmētatiōis: et sic deiceps. Nec ē ergo rō. si omne mouēs mouet p̄ se. aut igitur omne mouens mouetur per se s̄m eādē spēm mot⁹ s̄z quā mouet. ul' s̄z aliā spēm mot⁹. sed nec sic nec sic. ḡ p̄tis ē fl̄m p̄ utraqz p̄te. ḡ an̄s ē fl̄z. et p̄ p̄tis suū p̄dictoriū ē uey. v. g. q̄ nō oē qd mouet: mouetur p̄ se. sed q̄ utraqz p̄s p̄tis sit fl̄a. p̄bat. et p̄ q̄ illa sit fl̄a. oē mouēs mouet p̄ se s̄z eādē spēm mot⁹ q̄ si ita eēt oē calefaciēs calefiēt: et oē sanās sanaret: et ferēs ferret. et descēdēdo ad ididua. s̄ est ad spēs mot⁹ opz q̄ ducēs duceret. et edificās edificaret. s̄ p̄tis ē ipole. et sic p̄z q̄ p̄s p̄tis ē fl̄a. s. q̄ oē mouēs mouet p̄ se s̄m eādē spēm mot⁹ s̄z quā mouet. Et q̄ 2^a p̄s p̄tis sit fl̄a. v. g. q̄ oē mouēs mouet s̄z aliā spēm mot⁹ q̄ ē illa s̄m quā mouet. p̄bat p̄buis p̄ h̄. q̄ cū spēs mot⁹ sint finite. tādē eēt reflexio ad p̄mā spēm. ita q̄ segtur q̄ oē mouēs quod mouet s̄m aliā spēm ab illa s̄m quā mouet: mouebit s̄m eādē spēm mot⁹ s̄m quā mouet. qd ē fl̄z. et iā reprobatū. ḡ nō ē necē oē mouēs moueri p̄ se s̄z aliā et aliā spēm mot⁹ ab illa spē s̄z quā mouet. Un̄ dicē q̄ oē mouēs mouet p̄ se s̄z eādē spēm mot⁹ ē dicē ipole. et dicē q̄ oē mouēs mouet s̄z aliā spēm mot⁹ ab illa s̄m quā mouet est dicere ficticiū.

Manifestū eni qd mouet et a supi⁹ mouēte qd mouet oē. et magis a p̄ori mouētū. At h̄o s̄ ipole est. Docēs eni accidit addiscē: q̄z h̄ qdē h̄ie: illō at nō h̄ie sciaz neciū ē. Ampli⁹ at his magis irrōnabile quā accidit eē oē motiū mobile: si qdē ab eo qd mouet: mouet oē qd mouetur. Erit eni mobile sic aliqz dicat: quā sanatiūz et sanās sanabile erit: et edificatiūm

edificabile: aut mor: aut p̄ pl̄a. Dico autē sic: si mobile qdē ab alio est oē motiū: s̄ nō s̄z eūdez motū mobile q̄ mouet p̄ximū: s̄ s̄z altez ut sanatiūm et disciplina- tiūm: s̄ h̄ ascendens pueniet aliqñ ad eandē species sic dixim⁹ p̄us. Hoc qdē igitur hornz impossibile. aliud aut figmentum est. Inconueniens enim est. alteratiūm ex necessitate esse augmentabile.

Illā p̄ntiā. s. mouēs mouet p̄ se s̄m aliā spēm mot⁹ ab illa s̄m quā mouet. ḡ mouet s̄m eādē spēm motus s̄z quā mouet. p̄bat p̄bs sic. Dia mouētia mota reductūtur ad p̄m mouēs qd ē cā oīuz motuum mouētū posterioz. Un̄ oē mouēs motū mouet a mouēte qd ē an̄ ipz. cū ḡ p̄m mouēs magis moueat q̄ 2^m opz q̄ p̄m mouēs causet oē motū motuz posterioz. ḡ si p̄m mouēs mouet aliq̄ motu posterioz mouētis opz q̄ ille mot⁹ sit a p̄ mouēte. et sic p̄m mouēs mouet illo motu et mouet illo eodez motu. et ita segtur q̄ idē mouēs s̄m eādē spēm motus mouet et mouet: et nō solū segtur s̄z q̄ idē s̄z eūdez motū nūo mouet et mouet. vñ sint. a. b. c. mouētia sic ordiata. et a. sit p̄m illoz mouētū et moueat motu locali. et b. moueat motu augmētatiōis. et c. moueat. a. motu altatiōis: cū. a. qd ē p̄m mouēs moueat illo motu q̄. c. mouet qd ē posteri⁹ mouēs. segtur q̄. a. mouet illo motu q̄. c. et c. a. mouetur i illo eodē motu. vñ si fiat tal' reciprocatio. segtur q̄ oē mouēs mouet eodē motu q̄ mouet. qd ē ipole. p̄tia p̄z. q̄ q̄cūqz motu mouet posteri⁹ mouēs eodē motu mouet p̄m mouēs. et ita si oē mouēs mouet p̄ se: segtur q̄ oē mouēs mouet eodez motu q̄ mouet. siue def 2^a p̄s p̄tis siue p̄. si eniz def p̄ p̄s: tūc segtur sine medio q̄ alterans altat qñ altat. et si def 2ª segtur idē ipole cū medio. vñ si def q̄ oē mouēs mouet s̄z eādē spēm mot⁹ s̄z quā mouet. segtur statim sine oī alio medio q̄ oē calefaciēs calefiēt: et oē docēs doceret: et q̄ sanās sanaret: et edificās edificaret. si def q̄ oē mouēs mouet s̄m aliā spēm mot⁹ a spē s̄z quā mouet. segtur idē ipole cū medio. s. q̄ calefaciēs calefiēt: et sanās sanaret: et edificās edificaret. Ex h̄ segtur q̄ cum motu quo mouens posterius mouet cū eodem motu mouet mouens p̄mum.

Nō ḡ necesse est sp̄ moueri qd mouetur ab alio: et ab h̄ qd mouet: stabit ḡ. Quare aut a qescēte mouebit qd mouet p̄mū aut ipz seipz mouebit. At h̄o si opz p̄side rare: utrū cā mot⁹ sit et p̄ncipiū ipz seipm mouēs: aut qd ab alio: illud oīs utiqz ponet. Ipz eni qdē qd p̄ se est cā: sp̄ p̄ est eo qd s̄m alterum: et cum ipsum sit.

Hec ē 4^a p̄s p̄ncipal' hui⁹ ca. i q̄ p̄bs p̄cludit h̄ez p̄ncipalr itētā i h̄ caplo. q̄ ē. q̄ nō ē necē q̄ oē mouēs moueat. et hec ē 19^a de anexis. h̄ p̄bat sic. Cū i mouētūz et mot⁹ nō sit p̄cedē i istū: ut p̄batū ē 7° hui⁹. et ē opz tādē deuenire ad p̄m motū. tūc q̄rif de p̄ moto. aut mouetur a motore moto. aut a motore q̄ nō mouet. si mouet a motore moto aut mouet a se seu ab itriseco. ul' ab alio. s. a motore iutriseco. s̄ digni⁹ ē ut oēs p̄cedūt q̄ illō qd mouet

18. cō. 39.

19. p̄clusio de annexis.

18. cō. 3. et 8. 18. cō. 35.

a se sit p^m p^m. p^m g^m motū si mouet a motore mo-
to opz q^m moueat a se siue ab itriseco pⁿo. s^z siue p^m
mū motū moueat a motore nō moto siue moueat
a se sp^m segtur q^m mouet a motore nō moto. z p^m p^m
nō ē nece q^m oē mouēs moueat oino a motore nō
moto. si enim mouetur a motore non moto omni-
no manifestū est q^m nō est necesse oē mouens mo-
ueri: z si moueat a se adhuc segtur idē. q^m si moue-
tur a se didit i duas ptes q^m vna ē mouēs z alia
mota. Et tūc ē q^m rēdū de pte mouēte aut mouet ul'
nō. si nō: hētur ppositū. s^z q^m ē deuenire ad mouēs
nō motū. z p^m p^m nō ē nece oē mouēs moueri: si
vō ps mouētis moueat aut mouet a se ul' ab alio:
si nō ab alio: tūc certū ē q^m mouet a se. g^m tūc didit
i duas ptes: q^m vna ē mouēs z alia mota. z argu-
endū ē ut p^m: z sic ul' ē pcedē i i^m i mouētib⁹ z
mo⁹ ex se ut pbatū ē. z h^z ē ipol^e: ul' ē deuenire ad
aliq^d mouēs nō motū. s^z nō ē pcedē i i^m i mouē-
tib⁹ z mo⁹ ut p^m. g^m ē deuenire ad aliq^d mouēs nō
motū. z p^m p^m nō ē nece q^m oē mouēs moueat. Un'
ista rō solū pcludit q^m nō ē nece q^m oē mouēs mo-
ueat p se. Nec pl⁹ pcludit ipsa rō ut p^m. q^m rē q^m z c.

¶ Are hoc cōsiderādū ē accipienti
q^m bus aliō pncipiū si aliq^d mouet ipz
seipm quō mouet: z h^z quē motū.

¶ Necesse igitur oē q^d mouet eē diuisibile in
semp diuisibilia. Hoc enī oīsū ē pus in uti-
bus de nā q^m oē q^d p se mouet: p^mtinuū ē.

¶ Istō ē 4^m cap^lz hui⁹ tctat⁹ i q^m oñdit q^m i mouēti-
bus se ē deuenire ad p^m mouēs imo^l p se. s^z q^d nō
mouet p se. ad q^d oñdēdū iquirit pbs de moto ex
se fm q^m ē motū ex se quō z a q^m mouet. q^m ex hac
pscrutatiōe deuenit ad motore imobilē. Un' h^z ca-
p^lm p^mtinēt duas ptes pⁿo. q^m i p⁹ destruunt fal-
si modi q^d pōit aliq^d mouē se. i 2ª ibi. Qm' aut
mouet. Exequit de mēbro ul' mō vō q^m aliq^d mo-
uet se. P^m ps p^mtinēt tres pⁿctas. q^m i p⁹ oñdit
q^m nihil mouet se pp^h q^m totū mouet totū. in 2ª ibi
[Qm' at nō p^mtinēt.] pbat q^m nihil mouet se pp^h
q^m utraq^z ps mouētis se reciproce mouet reliquā
ptē. i 3ª ibi. Et vō neq^z ipz.] pbat q^m nihil mouet
seipz. p^m p^h q^m vna ps mouet seipam. aut ex hoc q^m
p^hes ptes mouēt seipas. In p⁹ igr⁹ pⁿo hui⁹ par⁹
p^hs p^m pōit p itētiōe suā. deide ponit q^d dā ne^mtiū
ad ppositū. Deide p^m pōit q^m nihil mouet se p^h q^m
totū mouet totū. P^mo igr⁹ p^hs p^m pōit itētiōe su-
am. d. q^m rē ad p^m rē adū si aliq^d mouet seipm quō
mouet seipz. Istō enī ē aliō pⁿo ad imobilitatē in-
uestigādā p^m motoris. Cognito enī quō aliquid
mouet se manifestū ē q^m p^m mouēs ē imo^l. **¶** Intel-
ligēdū ē q^m p^hs p^m aliō pⁿo itelligit aliā viā deue-
niēdi ad cognitionē ist⁹ cui⁹ notitia iquiritur. vna
enīz viā deueniēdi i cognitionē hui⁹. s^z p^m mouēs
ē imobile ē scire q^m oē q^d mouet: mouet ab alio. z
q^m i mouētib⁹ z mo⁹ nō ē pcedē i i^m. Alia vō viā
deueniēdi i cognitionē eiusdē ē scire quō aliq^d mo-
uet se. Deide p^hs p^m pōit q^d dā ne^mtiū ad ei⁹ ppo-
sitū. d. q^m nece ē q^m oē q^d mouet sit diuisibile i sp^m di-
uisibilia. nā oīsū ē p^m q^m oē q^d p se mouet ē cōti-
nuū. z itelligit q^m p^mtinuū est ill⁹ q^d est diuisibile
in semp diuisibilia siue uere sit p^mtinuū siue p^mtinuūz.

¶ Impole est igitur ipm mouēs seipm peni-
tus mouē ipm seipm. Totū enī fert utiqz

z feret fm eādē loci mutationē vnū cū sit
z idiuiduū spē z alterabitur z alterabit. q^m
re docebit utiqz z docebit sil': z sanabit z
sanabit fm eandem sanitatem.

¶ Tertio p^hs pbat q^m nihil mouet se p^h q^m totū mo-
uet totū. p cui⁹ itellectiōe ē sciēdū q^m aliq^d mouē
se itelligit q^m dupl^r. s^z ul' rōne ipi⁹ totū. ut. s^z q^m to-
tū mouet totū. ul' rōne pⁿis. s^z q^m vna ps mouet se.
3° p^m dicit aliq^d mouē se. q^m vna ps mouet aliā. z h^z
pōi dupl^r itelligi. vno^o. q^m vna ps reciproce mo-
ueat ab alia. z e⁹. ita q^m utraq^z ps moueat a reliq^z
alio^o sic. s^z q^m vna ps moueat aliā. sic q^m vna ps sit
tm mouēs z alia tm mota. Tria p⁹ mēbra motorū
sūt falsa z solū ul^m ē ue^z. P^mo g^m p^hs destruit p^m
mū mēbrū oñdēdo q^m nihil mouet se p^h q^m totūz
mouet totū. z h^z ē 2° q^m de anexis q^m pbat dupl^r.
z p^m sic. Si aliq^d mouēt se p^h q^m totū mouet totū.
segtur q^m totū mouēt z moueret fm eādē spēz mo-
t⁹. q^m eodē motu totū mouēt z moueret. sed h^z ē icō-
ueniēs. q^m sic trāsferēs trāsferet z alterās alt^r aret
z c. q^d ē s^m. ut p^m ex pcedētib⁹. g^m nō ē ue^z q^m ali-
q^d mouet se p^h q^m totū mouet totū. **¶** Intelligen-
dū q^m ipole ē aliq^d mouē se. ita q^m totū sit mouēs
z totū sit motū: loquēdo de motu vniuoco ubi. s^z
pⁿo effectiuū mot⁹ ē eiusdē spēi cū tmio motus.
possibile tamē est q^m totū moueat totū motu equo-
co. q^m. s^z pⁿo effectiuū motus differt specificē a ter-
mino motus ut patet in motu grauium z leuium.

¶ Ampli⁹ determinatū ē: q^m mouet mobi-
le. hoc autē est q^d pō mouet non actu.
Quod autē est pō: uadit in actū. Est autēz
mot⁹ act⁹ mobilis iperfect⁹: mouēs autē
iā actu est: ut calefacit calidū z oino gene-
rat h^zs spēm. Quare sil' idē: z fm idē ca-
lidū erit z non calidū. Silr autē z aliorū
vnūquodq^z quorūcūq^z mouēs necesse
est habere vniuocū. Hoc quidē igr⁹ mo-
uet. illud autē mouet ipm seipm mouens.

¶ Secūdo pbat eadē q^m sic. Mobile ē tale i pō an' actū
q^mle ē mouēs i actu. mo^l enī ē i pō. ut p^m p^m diffōnē
mot⁹ q^m ē q^m mot⁹ ē act⁹ enī i pō iquātū i pō. si igr⁹
aliq^d mouet se ex h^z q^m totū mouet totū. segtur q^m
aliq^d ē tale i pō an' actū q^mle ē ipz i actu. nā ex eo q^m
ē motū i pō an' actū z ex eo q^m ē mouēs i actu. g^m idē
ēct i actu calidū z i pō calidū an' actū. s^z q^d ē i pō
an' actū calidū nō ē calidū. g^m idē ē calidū z nō cali-
dū. q^d ē ipole. g^m ē ipole q^m aliq^d mouet se pp^h q^m
totū mouet totū. Et addit p^hs q^m sic segtur. si cali-
dū mouēt se ad calorē: q^m idē ēct calidum z nō cali-
dū ita q^m de vnoq^z alioz q^m rucūq^z nece ē hēre mo-
uēs vniuocū. Si enī aliq^d moueat se ita q^m totum
moueat totū motu vniuoco: nō segtur q^m idē sit i ac-
ctu z i pō an' actū respectu eiusdē. Et ex h^z pcludit
q^m mouētis seipz nece ē q^m vna ps sit mouēs z alia
mota. z h^z p^m ex dicit p^hi z p^m. Sed appet q^m p^hs
p^m hāc rōne solū itelligit p^m bare q^m totū moueat to-
tū motu vniuoco. Mot⁹ autē vniuoc⁹ ē ubi foia q^m
ē pⁿo actiuū mot⁹ ē eiusdē spēi cū forma ad quā ē
mot⁹. z illo^o calefactio cāta a calido ē mot⁹ vniuo-
cus. q^m tal' caliditas ē a calore z ad calorē. z sic il-
lud dem nō ē p^m opionē q^m ponit q^m gūia z leuia mo-

20. esclusio
de annexis.
P^mima p^m
batio.

Secūda p^m
batio.

uel sursum z deorsum a seipis. qz motus gūiū z leuius ad sua loca nō ē motus vniuocus. qz talis motus ē a gūitate z ē ad ubi. s; ubi z gūitas nō sūt eiusdē spēi. Unū cū dicto p̄hi bñ stat qz gūia z leuia moueant se ad sua loca. z ex h̄ qz mouēt se motu locali tm̄: nō sequitur qz agāt i se pprie loquēdo de actiōe. In actiōe vō vniuoca z pprie dicta passū ē tale i pō qle ē agēs i actu. C Ad argm̄ vō qñ dī qz mouēs ē i actu z motus in pō an̄ actū. Dicēdū qz mouēs ē i actu p sua foiaz p quā mouet: z motū ē i pō ad terminū motus. nec ē icōuētiēs qz aliqd sit i actu p vnā formā z i pō an̄ actū p aliā formā. C Notādū s; p̄ hic qz māifestū ē qz motor a q mouet motū p se nō ē corp⁹. qñ si eēt corp⁹ nō mouēt nisi moueret. C Itē p̄ dīc qz plato opiat⁹ ē qz ois motor si fuerit corp⁹ siue nō. nō mouet nisi moueatur.

l. cō. 41.

C Ad aut nō p̄tigat ip̄z seip̄z mouē sic: ut utrūqz ab utroqz moueat: ex his māifestū ē: Neqz erit p̄ mouēs nullū si utrūqz mouebit. Qd̄ enī p̄us magis est mouēdi qz p̄ns: z mouebit magis: Dupl̄r enī mouere erat aliqd̄ qd̄ ab alio mouet ip̄z: aliud at̄ ex seip̄o. p̄xim⁹ at̄ est qd̄ lōgius est ab eo qd̄ mouet p̄ncipio qz medium.

C Nec ē 2^a p̄ticula p̄ p̄tis p̄n^l hui⁹ capli i q̄ p̄b̄s oñ dīc qz nō ē pole mouēs mouē se p̄ p̄ qz utraqz p̄s mouētis se reciproce mouet reliquā p̄tē. z hec est 21^a q̄ de annexis q̄ p̄bat q̄dupl̄r sic. Si utraqz p̄s reciproce mouet reliquā nō magis est vna p̄s mouēs qz reliq̄. z p̄ p̄ns nō ē ibi p̄ mouēs. cū de rōe p̄mi mouētis ē qz plus moueat z nllā p̄s plus mouet qz reliq̄. s; neutra p̄s ē p̄ mouēs: z si nō sit p̄ mouēs nō ē motus. qd̄ s; ē. p̄ntia p̄s p̄ s; qz i oī motu regrit aliqd̄ p̄ mouēs. Hoc igr̄ ē sic arguē. In oī motu regrit p̄ mouēs. qñ si nō sit p̄ mouēs nō ē aliqd̄ mouēs posteri⁹. z p̄ p̄ns nullū erit mouēs. s; si utraqz p̄s mouet reliquā nō ē ibi p̄ mouēs. qz neutra p̄s plus mouet qz reliq̄: z si nō ē p̄ mouēs: nō ē motus. s; si neutra p̄s moueat reliquāz p̄tē d̄strueret motus mouētis seip̄z z p̄ p̄ns nihil mouet seip̄z. z p̄ h̄ qz utraqz p̄s mouētis mouet aliā reciproce. Nā dcm̄ ē sup̄ qz duplex ē motus. s; motus mouētis seip̄m. z motus ab alio. p̄ mouēs ē mouēs seip̄z. z mouēs p̄xim⁹ p̄ mouēti magis mouet. z mouens remotius minus mouet. z si nō est p̄mū mouēs non est aliquod posteri⁹ mouens ut vīdū est supra. z per cōsequens non est motus.

21. cōclusio de annexis.

C Ampli⁹ nō necesse ē mouēs moueri: nisi a seip̄o s̄m accūs. s; q̄ mouet alterz. accipie bā igr̄ p̄tigē nō mouē. s; erit aliud qdem qd̄ mouet: aliud aut̄ mouēs immobile.

Secūda p̄ batio.

C Hic 2° p̄bat eadē q̄ sic. In mouēte seip̄z p̄s mouēs nō mouet nisi a seip̄a. qz n̄ mouet nisi a se. z p̄ p̄ns nō mouet nisi p̄ accūs. s; qd̄ ē p̄ accūs pōt nō eē. s; pole ē qz p̄s mouēs nō moueat. s; nō ē necesse i mouēte seip̄z qz utraqz p̄s moueat reliquā p̄tē reciproce. vñ ista rō solū p̄bat qz nō ē necesse i mouēte se qz utraqz p̄s moueat a reliq̄. C Intelligēdū qz nō oī in oī motu mouēte seip̄m qz p̄s mouēs moueat a seip̄a p̄ accūs. qz celū mouet seip̄z z motor celi nō mouet p̄ se nec p̄ accūs. tm̄ in oī mouēte se ubi p̄s mouēs mouet opz qz p̄s mouēs moueatur a seip̄-

sa. z ita mouetur per accidens.

C Ampli⁹ nō necesse est mouēs cū mouet q̄ moueri: s; aut imo^l mouē necesse aut ip̄z a seip̄o moueri siqdē necesse est sp̄ motū esse:

Tertia p̄ batio.

C Hic 3° p̄bat eadē q̄ sic. Si necesse ē motū sp̄ eē tunc nō ē necesse p̄tē mouētē eē moueri p̄ accūs ab alio. s; necesse ē ul^l qz mouēs ē mo^l ul^l qz nō mouet ab alio s; a seip̄o. z añs ē uez ut p̄batū ē p̄xi^o i p̄ capitulo hui⁹ octauū. qm̄ p̄batū ē ibi qz necesse ē motū eē eternū. s; z p̄ns ē uerū. s; qz ē necesse p̄tē mouētē ab alio moueri. p̄ p̄ntia p̄bat p̄ hoc. qz ex opposito p̄ntis sequit oppo^m añcedētis. nā si p̄s mouēs nō mouet nisi moueat. qz ei nō uest moueri nisi p̄ accūs. z qd̄ ē p̄ accūs pōt nō eē seq̄ qz pole ē p̄tē mouētē non moueri: z si nō mouet nō mouet p̄ rōnē illā: z si p̄mū mouēs nō mouetur sequitur qz nullus motus est. z per cōsequens non est necesse motū semper esse. quod est oppositū antecedētis.

C Amplius quod mouet motū: z mouebitur utiqz. quare calefaciens calefit.

Quarta p̄ batio.

C Quarto eadē q̄ p̄bat sic. Si utraqz p̄s mouēt se ip̄m moueat a reliq̄: tē utraqz p̄s mouet z mouet. cū igr̄ mouētis seip̄z sit vn⁹ motus tm̄. seq̄ qz utraqz p̄s mouet z mouet eodē motu. z sic idē mouet z mouet s; eūdē motū: z sic calefaciens calefit: z docēs doceret: z sic de alijs. qd̄ ē ipole. s; nō ē uerū qz mouētis seip̄z utraqz p̄s moueat a reliqua.

C At vō neqz p̄mū ip̄z seip̄z mouēs neqz vna p̄s neqz p̄tes mouebūt ip̄z seip̄z vnū qd̄qz. Totū enī si mouet ip̄z a seip̄o aut ab aliq̄ q̄ sūt ip̄si^o mouebit: aut totū a toto. Siqdē igr̄ i mouēdo aliquā p̄tē ip̄z a seip̄o: s; utiqz erit p̄mū ip̄z seip̄m mouēs. sepatū qdē enī s; qdē mouebit ip̄z seip̄m. totū aut̄ nō iaz: si aut̄ totū a toto mouet: s; m̄ accūs utiqz mouebūt hec ip̄a seip̄sa. Quare si nō sūt necia: accipiant nō mota seip̄is. Totū igr̄ aliqd̄ mouebit cū imobile sit: aliud aut̄ mouebit. solū enī sic possibile est adhuc ip̄m mobile esse.

l. cō. 41.

C Hec ē 3^a p̄ticula p̄ p̄tis p̄n^l hui⁹ capli i q̄ oñ dīc qz nihil mouet seip̄z ex h̄ qz vna p̄s mouet seip̄am aut ex h̄ qz p̄tes p̄tes mouent seip̄as. z hec ē 22^a q̄ de annexis q̄ p̄bat sic. Si aliqd̄ mouet seip̄z p̄ ex h̄ qz vna p̄s mouet seip̄as. q̄ro de illa p̄tē mouēte seip̄as q̄ cū sit disibilis aut mouet seip̄as sic qz illa tota mouet seip̄am. aut qz vna ei⁹ p̄s mouet aliā. si deī qz vna p̄s mouēs dicat mouē seip̄as. qz vna p̄s mouet aliā p̄tē. tē illō cui⁹ ē illa p̄s nō mouet se ip̄z p̄. qz nō mouet seip̄z nisi ex h̄ qz p̄s ei⁹ q̄ didit i p̄tē mouētē z i p̄tē motā mouet seip̄as. z illa p̄s ē p̄ mouēs seip̄as. qz si illa p̄s sepatet a toto adhuc moueret seip̄as. qz vna p̄s ei⁹ moueret aliā. z sic illa p̄s p̄ moueret seip̄as z nō illō totū cui⁹ ē pars. nec ē dare qz illa p̄s mouēs seip̄as mouet seip̄am. qz tota p̄s illa mouet se totā. z s; dupl̄r p̄bat. z p̄ sic. Si tota illa p̄s mouēs mouet seip̄as illō est p̄ accūs. s; qd̄ ē p̄ accūs pōt nō eē. igr̄ pole ē qz p̄s mouēs nō mouet seip̄am. vñ cū p̄s mouēs nō pōt mouē seip̄as totā nisi p̄ accūs. z qd̄ est p̄ accūs nō

22 cōclusio de annexis.

reperit in oib⁹ ul⁹. sequit^r q^d est deuenire ad aliq^d mouēs seipsum cuius pars mouens erit immobilis q^d non mouebitur a seipsa nec ab aliquo alio. sicut enim solū est pole q^d aliquid moueat seipm p^omo.

C Amplius siquidē tota ipsa seipsam mouet hoc quidem mouebit ipsius. illud autem mouebitur. ergo. a. b. a seipsa quidē mouebitur et ab. a.

C Scdo pbatur idē. s. q^d pars mouēs nō mouet se ipsam totā. ita q^d illa pars p^o se totā sit mouēs et mota. q^d illa pars que mouet se opz q^d sit diuisibilis: et q^d vna pars ei⁹ sit mouens et alia mota. et sic illa pars simul mouebit a duob⁹ mouētib⁹ et eque imediate. vñ breuif^r illa est ratio si aliq^d totū mobile dicat mouere seipm. q^d aliq^d pars ei⁹ mouet se ipaz totā. uocet illa ps. a. b. tūc sic. si. a. b. moueat se: ita q^d tota moueat totā. ul⁹ hoc erit per accidēs ul⁹ per se. si per accidēs. sed q^d est per accidēs contingit nō eē. erit deuenire ad aliq^d mouēs seipz cui⁹ vna pars mouēs erit immobilis. si vō def^r q^d illa ps a. b. mouet se per se. cū oē mouēs se per seipz diuidat in duo: quoz vnū est per se mouēs: et aliū per se motū. a. b. q^d mouet per se totū erit diuisibile i a. q^d est per se mouēs: et in. b. q^d est per se mota. igit. a. b. per se mouebit a duob⁹ mouētib⁹ et eūde motū et eque imediatū. s. a seipso toto et pte ipi us. s. a. b. que dicat pars mouens: et. b. que dī ps mota.

C Et intelligo q^d incōueniēs est idē moueri p^o eūde motū et eque imediate a duob⁹ mouētibus totalib⁹. Et ad illō icōueniēs deducit illa rō q^d a. b. mouebit a seipso p^o tanq^d a motore totali. **C** Notandū fm p^o h^o q^d pbūs hēt pbare hoc icōueniēs. s. q^d motū ex se cōponit ex motore qui nō mouet et ex moto et nō ex moto et motore. et motore qui inatus est mouē se ut Plato dicebat sicut dicit p^o et alij expositores ut Alexander et Themisti⁹ qui iducūt demōstrationē super h. alio mō existimādo ipsā eē breuiore et certiore demōstrationē Aristo. dicūt enī q^d motū ex se nō pōt euadi a. s. cōtradictib⁹. s. q^d diuidat in duas partes. s. in motore non motū et in rē motā aut ut totū moueat totū. aut ut utraq⁹ ps moueat utraq⁹ partē. siue ut pars moueat totū. aut ut totū moueat partē et ducūt icōueniēs in q^duo: mēbris eadē via: et est q^d motor est ipm motū. Dicūt enī si totū mouet totū erit mouēs idē cū moto q^d est impo^o. et si pars moueat totū tūc eadē pars erit in ea motor et motū. similr si utraq⁹ pars moueat utraq⁹ partē. tūc utraq⁹ pars mouebit se non erit differētia in hoc q^d aliquid moueat se cū medio ul⁹ sine medio. Similr dicūt q^d si totū moueret partē. sequeret q^d totū moueret se. Vñ p^o dicit q^d hoc totū est error et deceptio. Et dicit q^d Aristo. intēdit destruere illa mēbra ad p^ofirmandū suā declationē: q^d aliq^s pōt existimare q^d motū ex se mouet aliquo duoz modoz. et nō arguit per locū a diuisione destruēdo illa q^duo: et ponēdo q^dntū. et id iduxit in vnoquoq⁹ illoz cōclusionē quā iduxit in p^oma demōstrationē. et si demōstratio eēt fundata super modū p^odictio nis nō induceret cōclusionē nisi semel. **C** Intelligēdū est etiā fm p^o h^o hic q^d Aristo. nō destruit alia duo mēbra. s. q^d in p^omo mouēte se pars mouet totū uel totū mouet pte. q^d nullus existimat in p^omo moto ex se q^d pars illi⁹ moti moueat totū aut q^d to

tū moueat pte. Et postea dicit q^d non imaginabit^r q^d pars moueat totū: aut q^d totū moueat partē nisi per accidēs: et illi duo modi qui sunt per accidēs sunt manifesti. ideo de eis non habuit curam p^obs sed curauit destruere illos in quibus non apparet eos esse per accidēs.

C Quoniā autē mouet aliud q^dē q^d mouetur ab alio: aliud autēz cū sit immobile et mouetur: aliud q^dē mouens: aliud autē nihil mouens ipsū seipm mouens neces se est ex immobili esse. moueri autē et ad huc ex eo q^d mouet nō mouente autem ex necessitate: sed qualiter euenit.

C Destructis mēbris falsis p^obs que aliquid existimatur mouē se: in hac pte que est 2^a ps p^o h^o hui⁹ cap^oli exequit^r Ari. de mēbro 5° q^d est q^d aliq^d mouet se ex h. q^d didit in duas ptes q^dru vna mouet aliā oī dēdo q^d ptes hūt p^o motū ex se. et qliter ille ptes se hēant adiucē. Vñ ps ista p^oinet q^dtuor p^oticulas q^d in p^o p^obs p^oponit itētionē suā et oīdit q^d p^omi mouētis se se due ptes tm: quarū vna ē mouēs et alia mota. In 2ª ibi **C** Contacta aut utraq⁹. **C** Jōndit quō ille due ptes p^omi mouētis se hūt adiucē. In 3ª ibi **C** Dubitationē at hēt **C** mouet et soluit quādā dīstionē. In 4^a ibi **C** Manifestū igit ex his. **C** p^ocludit ex p^o dictis q^dne p^oncipalr itētā in h cap^olo. In p^o p^o p^oticula hui⁹ p^obs p^oponit itētionē suā dicēs. q^d mouēs se didit in duo quoz vnū mouet ab alio. et illō est mouēs immobile. et itez mo^o didit in duo. q^d q^d dā est mobile q^d ēt mouet. et q^d dā ē mobile q^d nihil mouet. opz dicē q^d mouēs seipz cōpōit ex duab⁹ p^otib⁹ q^dru vna sit mouēs immobilis. et alia mouetur sic q^d nō ē nece ipaz mouē aliā pte. **C** Intelligēdū h^o p^o h^o hic q^d in moto p^o ex se ps mota nō mouet aliā pte. tū in motis ex se que nō sunt p^o mota per se bñ cōtigit q^d ps mota mouet aliam ptem.

C Sit enī. a. mouēs q^dē. immobile at. b. q^d mouet ab. a. et mouēs q^d est in quo. c.

C Posita itētionē declat q^d sūt ptes p^omi moti ex se. et itēdit declare q^d p^o motū ex se cōponit ex duabus p^otib⁹ tm. quaz vna est mouēs tm et alia mota tm sic q^d nō mouet aliquā aliā partē. Et hec est 2^a p^o de annexis q^d pbat sic. Si aliq^d motū cōpōit ex plib⁹ p^otib⁹ q^d ex duab⁹ q^dru vna ē mouēs et alia mota et illō motū nō ē p^o motū ex se. q^d ex opposito sequit^r oppo^o. s. si aliq^d sit p^o motū ex se. illō motū nō cōponit ex plib⁹ p^otib⁹ q^d ex duab⁹ q^dru vna ē mouēs et alia mota et nō mouēs aliquā aliā pte illius p^omi moti. pbatio a^oncedētis. s. hui⁹ cōditionalis. si aliq^d cōpōit et ē. si def^r aliq^d motū cōpositū ex plurib⁹ p^otib⁹ q^d ex duab⁹ sit illō motū. a. b. c. ita q^d a. moueat. b. et. b. c. tūc ex quo. a. mouet. b. ablato. c. adhuc. a. mouet. b. q^d totū cōpositū ex. a. b. c. nō fuit p^o motū ex se ex quo aliq^d ei⁹ pte ablata residuū mouet. Et sic p^otingit arguē de quocūq⁹ alio moto cōposito ex plib⁹ p^otib⁹ q^d ex duabus ut trib⁹ q^dtuor uel quinq⁹ pbādo q^d illud motū nō est p^omi motū ex se. Nā uel toti cōposito ex plurib⁹ partibus cōpeteret p^omo moueri a se mota 2^a parte. uel amoz alijs p^otib⁹ residuū nō moueret se. q^d si aliq^d remouet ab eo cui p^o cōpetit remouet a qlibet alio si q^d moueri a se p^o cōpeteret. a. b. c. si. c. remoueat

R. cō. 43.

Quinti mē
brum.23. cōclusio
de annexis.23. cōclusio
de annexis.

poreum mouendo z non econuerso.

Siquidē igitur p̄tinuū est mouēs. Quod enī mouet p̄tinuū necessariū est eē: mani festū est q̄ totū ipsum seip̄m mouet: nō eo q̄ ipsius aliqd̄ huiusmodi sit: ut ip̄s se ipsum moueat: sed totū mouet ip̄s seip̄s. motū autē z mouēs eo q̄ ipsius aliquid est mouens: z aliqd̄ motum. non enī totū mouet neq̄ totum mouetur: s̄ mouet quidem. a. b. aut mouet tantū. s̄. c. ab ipso. b. non iam impossibile.

Quare autē totū cui⁹ vna ps mouet aliā dicit mouere seip̄s. Ostēdit p̄hs supposito ad p̄ns q̄ utra q̄ ps hēat magnitudinē. qz nondū est oīsū q̄ ali quis motor nō hēat magnitudinē. dicit p̄hs q̄ ipsi toti cōposita tria attribuūtur. s̄. mouē: moueri mouē seip̄m. sed hoc qd̄ est mouē seip̄m nō attribuūt ei p̄p̄ h̄ q̄ aliqua pars mouet seip̄am. sed ga ipsū totū mouet seip̄m totū. z hoc est ideo qz mouere ul' moueri attribuūt ei rōne ptis. non enī fm se totū mouet neq̄ s̄ se totū mouetur: sed vna ei⁹ ps mouet ut. a. z alia pars mouet ut. b. z nō ē dare tertiā partē ipsi⁹ p̄mi mouentis se motam. a. b. ut declaratum est.

Dubitationē autē hēt si auferat aliqd̄ q̄s ab ipso. a. si cōtinuū mouēs qd̄: immobile autē: aut ab ipso. b. qd̄ mouet. Reliqua ergo ipsius. a. mouebit. reliqua autē ip̄i. b. mouebit. Si enī hoc: nō utiq̄ erit que p̄ mouetur a seipsa q̄ est. a. b. Remota enī ab. a. b. adhuc mouebit seip̄as reliq̄. a. b.

Hec est tertia pticula 2^e ptis p̄ncipalis hui⁹ cap̄li in qua mouet z soluit vna dubitatio q̄ talis est. nā dcm̄ est nūc imediate q̄ illud qd̄ mouet a se p̄mo cōponit ex duab⁹ ptib⁹ tm̄: z sic remota alia pte ab aliq̄ toto p̄ moto ex se: residuū nō pōt mouē se Illō nō videt uez. qz ille due pres. a. b. sūt continue z disibiles. uel saltē vna ps que est mota. s̄. b. ē disibilis: qz oē mobile ē disibile in inf̄m̄. si q̄ auferatur aliq̄ ps ab ipso. b. dubitat an residua pars moueat ex se uel nō. z videt q̄ sic. qz oīs motor potēs mouere totū pōt mouē ptē. s̄. a. pōt mouere b. pōt etiā mouere ptē ipsius. b. q̄ remanet ablata vna pte ab ipso. b. Et si def̄ q̄ remota parte ab ipso. b. residuū pōt mouere se. s̄ illud residuū qd̄ remanet ablata pte ab ipso. b. mouebit seip̄m p̄. z per p̄ns. a. b. non mouet seip̄m p̄. z per eādē rōnem non erit aliquid mouens seip̄m primo.

Aut potētia qd̄ nihil p̄hibet utrunq̄. Aut aliter qd̄ mouet disibile eē actu aut idisibile. Si autē didat nō adhuc erit hūis eādē potētia. Quare nihil p̄hibet z in diuisibilibus potētiā p̄mum esse vnuz.

Hic p̄hs soluit illā dubitationē dicēs q̄ q̄ utruq̄ est p̄tinuū. s̄. mouēs z motū ul' p̄hibet utrunq̄ eē disibile in infinitū in pō z nō in actu: qz nō pōt actu didi z si diuidat nō retinebit eādē potētiā ad mouē uel moueri quā p̄ns hēbat. qz huiusmodi potētie p̄sequūtur formā. z forma nālis ad ac-

tionē suā requirit determinatā quātitatē. Un̄ p̄mi mouētis se aut mouēs aut motū aut est corruptibile uel incorruptibile. si incorruptibile non pōt diuidi. si vō sit corruptibile z diuidat in actu nō retinebit eādē potētiā ad mouere z moueri quā p̄ius habebat ut p̄s de corde a quo si auferat aliqua pars: residuū non habebit potētiā quā p̄ns habuit ad mouere z ad moueri. Un̄ nihil prohibet i his que sunt diuisibilia in pō eē p̄mū mouēs aut p̄m̄ motū. Et p̄ h̄ ad formā dubitationis est dicēdum q̄ si. a. b. sit p̄mū mouēs ex se z auferat aliq̄ pars ab ipso. a. uel ab ipso. b. residuū nō manebit in illa dispōne. sed corrupet. uel si manebit: nō manebit in tali dispositiōe uel pō q̄ possit se mouē. C̄ hic sūt tria notāda. p̄ est notādū fm̄ 2° q̄ impossibile est ut diuidat motū in actu in infinitū. z s̄li motor qm̄ diuisio perueniret tūc ad hoc q̄ eoz nā corru peret. vbi gra. si primū motū ex se fuerit iste ignis demonstratus a quo si auferam⁹ vna ptē. z postea aliā. z sic deiceps pueniem⁹ ad talē quātitatē q̄ si didat: corrupet ignis: cū mima q̄titas ignis sit determinata. Et s̄li de aiali annuloso ex q̄ si diuisa fuerit aliq̄ ps nō remanebit residuū motū ex se: z cū ibi disio nō p̄cedat in infinitū. manifestū ē hoc eē motū ex se p̄m̄ z motorē p̄m̄. z tale motū eē in p̄n^o septimi posuit p̄hs ad declarādū oēm motū habere motorē. hec 2°. C̄ Un̄ p̄hs qm̄ dicit p̄mūz motū diuidi in duas ptes tm̄. per p̄mū motū itelligit minimū motū in quo pōt saluari actio debita sp̄ci. z huic p̄sonat expō 2°. Nā 2° sup 7° hui⁹ 2° 2° dicit q̄ p̄m̄ motū in igne est mima ps ignis q̄ pt eē ignis in actu. z dicit h̄ q̄ si auferam⁹ vna ptē ab igne. z postea aliā: pueniem⁹ ad talē quātitatē q̄ si didat corruperet foia ignis: cū mima ps ignis sit determinata. Et ex h̄ pt patē q̄ si remoueat aliqd̄ a p̄ moto ex se nō remanebit residuū in actu in eādē dispōne i q̄ p̄i⁹ fuit. nec ē iuenire in residuo ptē q̄ pt mouē z moueri. z huic cōsonat id qd̄ dicit p̄hs. s̄. q̄ mobile est diuisibile in infinitū in pō z nō in actu. Nā quātū est ex pte mae z quātitatis mo^l est diuisibile in infinitū. id est mobile est disibile in infinitū in pō. sed nō est disibile in infinitū ex pte foie. qz rōne foie est dare minimū in quo saluat nā sp̄ci. z qz foia z act⁹ sūt idē. id̄ dicit q̄ mobile nō est disibile in infinitū in actu. C̄ Un̄ breuiter h̄ ex pte mae z ex pte p̄ncipij potētiālis mobile sit disibile in infinitū. tm̄ ex pte act⁹ z foie nō est disibile in infinitū s̄ est deuenire ad minimū. z sic patet qliter debet itelligi q̄ cōtinuū est disibile in infinitū. qz in pō z nō in actu ul' pōt itelligi per minimū in actu minimū qd̄ pōt p̄ se existē actu sepato. z p̄ minimū in pō minimūz qd̄ pōt existē toti. z h̄ minimū in pō nō est dare in aliquo cōtinuo. qz oē cōtinuū est disibile in infinitū in ptes inexistentes toti. C̄ Sc̄do est notādūz q̄ Arist^o. 7° hui⁹ p̄bat q̄ nō est aliqd̄ p̄m̄ neq̄ ex pte mobilis neq̄ ex pte mouētis neq̄ ex pte tpis neq̄ ex pte rei in qua est mot⁹ p̄cipue in augmēto z i motu locali. z hoc id̄ est. qz tūc cōsiderat de motu mobili z mouēte in cōi nō applicādo ad nās determinatas. z ideo s̄z q̄ tūc loquebat nō est p̄m̄ mobile nec p̄m̄ mouēs corporeū nec aliqd̄ p̄ mouēs seip̄s. sed quia hic philosophus loquitur de mobili mouente z moto applicādo ad determinatas nās. id̄ aliqd̄ ponit mouēs seip̄s p̄. C̄ Et si dicat q̄ mouens potens mouere totū pōt etiā mouere partes

Primū no
tandum.

Ides. j. 62.
ides. 6. phy.
31. 49. 56.
91. idē p̄mo
ph. 36. 37.
38. idē. 2. de
aia. 41. 97.
z primo de
11. 116.

Comē. 2.

Secūdu no
tandum.

diuisiua a toto. ut patet p regulas datas in 7° hu-
ius. q. si. a. pot mouē. b. ablata aliq pte a. b. a. pot
mouere residuū. ¶ Dicēdū q rōnes pbi in septi-
mo hui⁹ itelligūtur quādo per diuisionē ptis a to-
to nō corrūpit pars remanēs sed manet mobile si
cut pūs. nunc aut si aliqua pars auferat ab ipō. b.
residuū uel corrūpitur uel remanet immobile. ¶ 3°
est notandū fm 2° q in aliqb⁹ nō est diuisibilis nec
cēntialiter nec accidentaliter quoniā motores sūt
duobus modis: qz quidā est motor mālis z consti-
tuitur in esse per rē motā ab eo. cuiusmodi est mo-
tor: in rebus generabilibus z corrūptibilibus. z ta-
lis motor est diuisibilis per accidēs. Alius vō est
motor imālis qui non pstituit per rē motā ab eo.
z huiusmodi motor non est diuisibilis neqz essen-
tialiter neqz accidentaliter.

¶ Manifestū igitur ex his est quoniā est p-
mū mouens immobile. Siue enī mox stet
quod mouetur ab aliquo: aut motus ad
immobile p mū siue in quod mouet qdez:
ipsum autem seipm mouens z stās utro-
biqz accidit primum mouens in omnib⁹
esse motis immobile.

¶ Nec est qrtā particula secūde partē pncipalis hu-
ius capituli in qua philosoph⁹ cōcludit conclusio-
nē secūdā pncipalē hui⁹ libri que est q p mū mo-
uens est immobile. que cōclusio pbat⁹ hic: z etiā
in sequētib⁹. pbat⁹ qua pbat⁹ cōclusio est q cō-
tingit deuenire ad aliqō motū ex se: ut pbatū ē su-
perius. quoniā aliter pcederet in infinitū in mouē-
tibus z motis. z sic nō eēt p mū mouens. z per p se
quēs nec aliqō mouens posteri⁹. z per pns null⁹
erit mot⁹ oino nisi deueniat ad p mū motum ex se.

¶ Quero ergo de motore mouēte p mū motus ex
se aut mouet aut nō mouet. si nō mouet: habet p-
positū. qz mouēs p mū motū ex se est p mū mouēs
z ideo si illud mouēs sit immobile: sequitur q p mū
mouens est immobile. si vō def q mouēs p mū mo-
tū ex se sit mobile siue q moueat: aut igit mouet
ab extriseo. aut ab intriseo. nō est dare q mouea-
tur ab extriseo. qz ex q totū p mū motū ex se mo-
uet ab intriseo nō est dare q pars que est mouens
moueat ab extriseo: nec est dare q moueat ab in-
triseo. qz sic aut moueret a se aut ab alia pte: nō
ab alia pte. qz sic utraqz pars primi moti ex se mo-
ueret reliquā partē reciproce: qd est iprobatū pri-
us. Nec est dare q mouēs p mū motū ex se mo-
ueatur a se: qz sic diuideret in duas partes quarū
vna eēt mouēs z alia mota. Et querēdū est de pte
mouēte sicut pri⁹ aut mouet aut nō. si nō: habet p-
positū. s. q p m⁹ motor est immobilis. Si vō def q
mouet. aut ergo ab extriseo aut ab intriseo. Et q-
rēdū est sicut pri⁹. z sic erit pcessus in infinitū qd ē
incōueniēs. ergo est necesse q primū mouēs sit i-
mobile. Un⁹ 2° format rōnē illā sic. De motum
aut ē motū ex se aut est motū ex alio. z motus ex
alio peruenit ad motū ex se. z motū ex se hēt mo-
torē qui nō mouet. ergo oē motū hēt motorē qui
nō mouet. Et addit 2° dicēs q oēs motus redu-
citur ad tale mouēs qd nō mouet aut ad vnū ta-
le aut ad plura vno. ¶ Intelligēdū q illa rō nō p-
bat q p m⁹ motor oino est simplr immobilis: sed so-

lū pbat q in vnoquoqz ordine mouētū z motorū
p m⁹ mouēs in illo ordine est immobile ex se: hoc ē q
nō est per se mobile. qz solū pbat q in quolibet or-
dine mouētū z mobiliū est deuenire ad p m⁹ mo-
uens in illo ordine qd nō mouet p se. cū hoc tamē
bene stat q mouet per accēs a seipso: sed superi⁹
posuit z inferius ponet rōnes pbantes p nē b po-
sitā. s. q p mū mouens in toto vniuerso est simplr
immobile: ita q nec est mobile per se nec p accēs.

¶ Quoniā autē oportet semp mo-
tū eē z non deficere: necessarius
est aliqd esse qd p mū mouet. Si

ue ergo vnū sit siue plura. z primus mo-
uens immobile est. Unūqz qdē igit ppe-
tuū eē immobiliū: mouētū qdem nihil p-
tinet ad eā que nūc rōnē. Quoniā autē
necessariū est esse aliqd immobile qdez ipz
ab oī iterius mutatiōe z simplr z fm ac-
cidens: motū aut alteri⁹: manifestū est
cōsiderātibus sic. Sic autē si aliqs uelit
in qbāsdā ptingens esse: ut z sit aliqū z nō
sit sine generatione z corrūptione. For-
tassis enī necessariū est: si aliqd ipartibile
aliquādo qdem est aliquādo autem nō
sine mutatiōe: aliquādo qdem esse: aliqū
quidez non esse omne tale. Et pncipioz
immobiliū qdē. motuoꝝ at quedā aliquā-
do quidem esse: aliqū aut nō esse cōtingat
z hoc. Sz nequaqz omnia possibile est.

¶ Istud est qntū caplm huius tractatus in quo pbs
intendit declarare q primū mouens est simplicit⁹
immobile. ita q nec est mobile per se nec per accēs.
z p tinet duas partes pncipales. qz in pma p hūs
ondit p mū motorē oino esse immobile per eternita-
tē p m⁹ mot⁹. In secūda ibi [Et iterū cōsiderās.]
Ostendit idē per p sderationē eoz que mouētur
ex se. Prima ps p tinet quatuor particulas. qz in
pma Aristo. pponit quatuor necessaria ad suū p-
positū. In secūda ibi [Manifestū enī est.] Oste-
dit q p mū mouēs est immobile z perpetuus. In
tertia ibi [Manifestū ergo est qzuis z c.] Decla-
tur q oportet ponere aliqō motū per se perpetu-
um. In quarta ibi [Unū aut z c.] Declaratur q
est tm vn⁹ p m⁹ motor. In prima ergo particula
huius partis pbs proponit quatuor necessaria ad
ppositū suū. quoz primū est vnū qd est etiā pūs
ostēsum. s. q mot⁹ est semper z q nunqz deficiet.
z etiā q in mouentibus z motis nō est pcedere
in infinitū. ideo necesse est stare ul ad p mū mouēs
mobile uel ad primū mouens seipm. z tūc altera
eius pars est immobilis. ¶ Secūdū q p hūs pmit-
tit q siue ponat q oia pncipia mouentia in his q
mouent seipsa sint incorruptibilia ut quidā posue-
rūt. s. q oēs anime mouentes sint incorruptibiles.
siue aliqō p mū mouens in mouentibus seipsa sit
incorruptibile: ut anima intellectiua: sic ipse ponit
uel refert ad ppositum. qz siue ponatur vno mō.
siue alio semper habet ppositū. s. q p mū mo-
uens est incorruptibile z immobile. ¶ Qm autē ne-
cessarium. ¶ Tertū vō qd pbs pponit est expō

Tertius no-
tandum.

2°. cōclusio
de annexo.

Ex. cō. 45

Ex. cō. 46

Primum
necū.

Secundu

Tertium

intentionis qua intendit pbare: z est qd aliqd mo- ues mobile est ppetuu. Unde dicit qd ex sequenti- bus patebit. qd lz no oe mouens imo^{le} sit ppetuu. tñ aliqd mouens immobile est ppetuu. s. moues qd no mouet ab aliq exteriori nec p se nec p accis. qd tamē mouens sit alteri^o motus. Et hoc intēdit phūs pbare dicēs. Ab omni exteriori mutatione. qz motus interiores ut itelligere z appetere z h^o no intēdit excludere a p mouēte de quo h itendit.

Quartum

C Si aut si. **Q**uartū vō qd phūs intēdit hic est exclusio cuiusdā rōnis per quā aliqs pōt initi ad probandū propositū. s. qd aliquod mouēs siue p^mū mouēs est perpetuu. z ratio est talis. Omne qd no pōt quādoqz esse z quādoqz no esse est per- petuum. sed p^mū mouēs no pōt quandoqz esse z qñqz no eē. g. minor pbaf p h. qz p^mū mouēs no pōt qñqz eē z qñqz no eē. z sic p^mū mouēs ē immobile. z p pñs no pōt qñqz eē z qñqz no eē. qz qd qñqz est z qñqz no ē gñat z corrupit. z p pñs mouet. qd no cōpetit motori immobili. g. p^mū mouēs ē ppetuu cū sit icorruptibile. Nāc rōnē excludit pbs no cu- rās de ea dicēs qd si aliqs uellet dicē qd no opz oē qd qñqz ē z qñqz no ē. qd qñqz gñat z qñqz cor- rumpit p se loquēdo. nec ēt qd p se moueat ut pz de ipartibilib^o ut de lineis supficiēb^o z pūct^o q qñqz sūt z qñqz no sūt sine p se gñatiōe z corruptione eoz q sūt. s. p se gñatiōe z corruptionē aliquoz corpōz. s. eoz qru sūt termini. z sic pōt dici qd pñ- cipioz immobiliū qdā qñqz sūt sine gñatiōe z cor- ruptiōe iporū. s. no pōt dici de oib^o pncipijs imo- bilib^o. sed tādē est deuenire ad aliqd p^mū immobile ppetuum ingenerabile z incorruptibile.

C Manifestū aut ē qd cā qdā ipa seipa mo- uētib^o iest: ipst^o qd ē aliqñ qdē eē: aliqñ at no eē. Ipst^o qdē enī seipz mouēs necē est oēs magnitudinē hēre: si nihil mouet im- partibile. Mouēs aut neqz vna necitas ē ex dict^o. Ipst^o igit qd est alia qdē fieri: alia vō corrupti: z h p^mue nulla cā ē immobiliū qdē: no sp aut entiu: neqz ipoz qdē semp h mouētiū. Noz at altera. Ipst^o enī sp z p^mui: neqz vnū qd qz ipoz cā: neqz oia. Hoc enī qdē sic se hēre sp z ex necitate ē. Oia aut ifinita z no sūt simul omnia entia.

24. conclusio de annexo

C Nec ē^o p^micula p^m p^mis p^m hui^o ca. in q pbs oñ dit qd p^mū mouēs ē ppetuu. Et hec ē 24^a p de anne- ris: q pbaf duplr. z p sic. Effect^o ppetu^o no pōt eē sine cā ppetua. s. cōtinuatio siue successio gñatio- nis z corruptiōis mouētiū se gñabiliū z corrupti- biliū ē qdā effect^o ppetu^o. g. hēt cām ppetuā. s. cā ppetuitat^o gñatiōis z corruptiōis corruptibiliūz aut ē qdā mouētiū se cōruptibiliū. ul^o oia illa. ul^o aliqd mouēs se icorruptibile. ul^o p^mū mouēs. ul^o ali- qd mouēs oino imo^{le}. Nō ē dare p^m. s. qd sit aliqd mouētiū se cōruptibiliū: nec ēt qd aliqd corrupti- bile sit cā ppetuitat^o gñatiōis. qz qd qñqz ē z qñ- qz no ē: no pōt eē cā ppetuitatis alicui^o. nec est da- re qd oia talia sint sil^o cā ppetuitat^o gñatiōis z cor- ruptiōis. Tū qz oia illa sūt ifinita. Tū qz oia illa no sūt sil^o. cāe aut q sūt cāe eēntialr necio sūt sil^o z fini- te. nec p^mū mouēs oino immobile pōt eē cā imediata ppetuitatis gñatiōis z corruptiōis. qz p^mū mouēs

oino imo^{le} sp se hēt vniformiter. z sic no pōt eē ime- diata cā gñatiōis alicui^o qñqz z corruptiōis eius- dē qñqz. qz sic se no hēret vniformit^o. g. relinqt qd p- petuitas gñatiōis sit ab aliq mouēte se icorrupti- bili qd alr z alr se hēt respectu gñabiliū z corru- ptibiliū p cui^o motū ppetuu causat ppetuitas gñatiōis z corruptiōis. Et sic appet qd est dare aliqd mouēs se ppetuu. nūc aut si aliqd mouēs sefit p- ppetuu opz qd ei^o motor sit ppetu^o: z si aligomotor sit ppetu^o oportet qd maxime p^mū mouēs sit ppetu- um. sic g. p^mū qd p^mū motū ex se. s. celū ē cā ppetuita- tis gñatiōis z corruptiōis. z ea rōne q mouet dif- cōformiter ē cā gñatiōis z corruptiōis. z ea rōne q ē ppetuu ē cā ppetuitat^o i his iferiorib^o. **C** Nota da sūt hic tria s. p^mū ē declaratio qd p^mū declarat qd res gñabiles z corruptibiles sūt ppetue cāe gñatiōis z corruptiōis. Istō enī declarat duplr. p p h qd p^mū mot^o q p^mū tinet totū ē etern^o. z p^mū mot^o ē cā gñatiōis z corruptiōis i istis iferiorib^o. iō res ife- riores sūt ppetue cāe gñatiōis z corruptiōis. Se- cūda declaratio ē talis. hō no gñat nisi ab hoie. z sic hō gñans fuit gñat^o ab alio hoie. z sic sp. g. gñatio hois ē ppetua. Et eadē rō vī de alijs gñabilib^o z corruptibilib^o. Qz at hō no possit gñari nisi ab ho- mine siue a semine hois pbaf p p^mū duplr. z p sic. Si eēt pole qd hō gñaret a no hoie siue a no semine hois tūc de necessitate hō ille diceret hō equo- ce cū illo hoie qd ē gñat^o ex semine hois. qd pbaf p h. qz hō gñat^o ex semine hois z hō gñat^o ex alio qz ex semine hois haberent diuersas mās p m spe- ciem. z per pñs hēret formas diuersas s. spēm. Un^o p^mū dic^o qd qñ mā fuerit diuersa diuersificabit^o foia. z si no: tūc no eēt hic māe pprie neqz foie ppe. z tē qdlibet gñaret ex qdlibet. z sic eēt māe p^o ociose z supflue. **C** Scdo pbaf idē sic. Si eēt pole qd hō gñaret ex alio qz ex semine hois. tē aut h eēt neciū. aut i maiori pte. aut i miiori. si eēt neci- um tūc hō no gñaret ab hoie. z si eēt in miiori pte tūc hō no gñaret ab hoie nisi i miiori pte. z sic hō gñaret ab hoie a casu. qd iprobat qñqz modis. p p h. qz hō gñat^o ab hoie nāliter. si g. hō gñaret ab ho- mine a casu. tūc eadē spēs iueniret a nā z a casu. qd ē falsū. qz qd sit a casu sp est oppo^m ei^o qd sit a nā. **C** Scdo iprobat hominē gñari a casu. qz sic cōpa- ratio z respect^o cārū ad cāta no eēt nālis: s. a casu z accñtalis. z cū talis possit no eē tūc auferret nā qz nā ē determinat^o ordo z determinata cōparatio cārū ad causata ut vult pbs 2° metha^o. z ēt 2° hu- ius. **C** Tertio pbaf qd hō no gñat^o ab hoie a casu sic. Illō qd sit a casu sit a causis iuētis pp aliquaz spēs i maiori pte qñ ipedit ab iuēiēdo illō qd ē nā- liter inatū iueniri ab eis. si g. hō gñaret a casu necē eēt ut gñaret a causis q fuerūt pp aliquā spēm z i- pediebant a gñatiōe illi^o spēs. z iō cāe ei^o qd sit a casu no sūt determinate. **C** Quarto pbaf qd hō no gñat^o ab hoie a casu. qz si sic tūc eēt pole qd hō gñaret ex semine asini ul^o ex semine eq aut gñaliter ex seminib^o ifinitis. qd est falsum. z ideo nulla spēs iuenit a casu: sed illa que iueniunt a casu sunt mō- struosa z no nālia. Et hec pōt esse quinta ratio pro- pbans qd hō no gñat^o a casu. qz nulla spēs gñat^o a casu. z illa q gñant^o a casu sūt mōstruosa. z hō ē i- determinata spēs z no est mōstrum. ideo no sit a ca- su. Et itellige p monstrū aggregatū p accis ex di- uersis que no sūt nata adiuicē cōgregari natura-

Th 2m no laudum,

2. cō. 15.

liter. Un̄ dicitur 2° q̄ illud totū q̄ d̄dictū est ma-
 nifestū est per se. sicut dicim⁹ q̄ p̄tra negantes p̄n-
 cipia nō est disputādū: hoc est manifestū p̄ se: sicut
 Auicē. qui in 2° canonis dixit q̄ pole est homines
 generari a terra. sed conueniēt⁹ a matrice. ille ser-
 mo ab hoie qui dicit se scire ē ualde fatu⁹. h^c 2°.
 C Notādū 2° q̄ 2° mouet z soluit hic vnā dubi-
 tationē talē. Illa rō p̄bas ḡnationē eē p̄petuā p̄ h̄
 q̄ hō nō ḡnat nisi ab hoie: solū p̄bat q̄ ḡnatio est
 p̄petua i p̄terito. sed nō p̄bat q̄ ḡnatio ē p̄petua i
 futuro. q̄ q̄uis hō nō ḡnet nisi ab hoie. tñ p̄t cor-
 rūpi i diuersa ut i ignē z i terrā. z sic de mltis alijs
 z dem̄ratio p̄hi nō cōplebit nisi ponat q̄ ḡnatio
 hois ē p̄petua i p̄terito z i futuro. C Ad illō r̄ndet
 2° dices q̄ cū declatū sit q̄ ipole ē ut deficiat in
 p̄terito infinito declabit q̄ ipole ē: ut deficiat i futu-
 ro. qm̄ si deficiēt i futuro deficeret z i p̄terito infinito
 q̄ p̄bat dices. q̄ illō i q̄ ep̄o infinita nō ē def̄mia-
 tū magis ad vnū tēp⁹ q̄ ad aliō. z si deficiēt nō eēt
 nūc. q̄ ipole ē ut deficiat oino. Un̄ si ē p̄o infinita ad
 ḡnationē z ad corruptionē nō magis def̄minabit
 ad tēp⁹ p̄teritū q̄ ad futurū. z si p̄o ē infinita ad infi-
 nitas ḡnatiōes z corruptiōes q̄ rōne ē h⁹ p̄o ad i-
 finitas ḡnatiōes i tpe p̄terito eadē rōne erit h⁹ p̄o
 i tpe futuro. C Notādū 3° q̄ 2° mouet z soluit h̄
 duas dubitatiōes. p̄^a ē cū solū def̄miatū sit q̄ illa
 ḡnabilia z corruptibilia nunq̄ deficerēt fm̄ gen⁹
 q̄lit̄ idigēt motore z moto q̄ nō deficiūt p̄z ididū
 C Sc̄da dubitatio ē. Si illa ḡnabilia z corrupti-
 bilia necio idigēt motore z moto extriseco quō idi-
 gēt eis. i. qd̄ recipiūt ab eis. sine qb⁹ nō p̄t eē aut
 ḡnari. C Ad p̄mā q̄onē r̄ndet 2° sic. q̄ istoz ḡna-
 toz duplices sūt cāe. s. qd̄a p̄ se. z qd̄a solū p̄ acc̄s
 sed qd̄ p̄ acc̄s ē p̄t nō eē: z sic cū vnū ididū sit
 cā alit̄ i mediata z deducēs eē i actū sic idigēt eis.
 z si illa ḡnabilia z corruptibilia p̄petuant fm̄ gen⁹
 opz q̄ hēant cām p̄ se z p̄petuā q̄ p̄petuet illa fm̄
 gen⁹. C Ad sc̄daz q̄onē r̄ndet 2° distiguēs de ge-
 neratib⁹. qm̄ qd̄a nō ḡnant ex se h̄ ē silī i spē siue i
 semie ḡnant eiisdē spēi. z talia necio idigēt moto
 ex se ap̄d ḡnationē ipoz. q̄ ḡnatio i ipis nō ē ex se
 ipis. s. q̄ qd̄a nō ḡnant qd̄a: z iō eē illoz nō fu-
 it p̄petuū. Un̄ nō q̄libet ḡnabilia sunt p̄petua fm̄
 spēz. s. ḡnabilia ex se h̄ ē ex ḡnante eiisdē spēi in
 ḡnantib⁹ ex seipis opz q̄ sit ḡnans p̄p̄quū eiisdē
 spēi qd̄ nō dat nisi p̄n^m ḡnatiōis. Deinde dimittit
 ḡnabile donec p̄ficiat sua ḡnatio nece ē ut sit h̄ cō-
 plēs illō ḡnatū ex se. q̄ quēadmodū motū i loco
 h̄ ex se idiget motore extriseco. ita ē i ḡnantib⁹ ex
 se. z cū ita sit nece ē ut cōpleat ḡnatio alicui⁹ eorū
 q̄ ḡnant se nisi sit illic ḡnans extrisecū p̄ter ḡnans
 p̄p̄quū qd̄ ē i isto ḡnato p̄ qd̄ ḡnatū fuit ex se ge-
 neratū. C Itē dic̄ 2° q̄ q̄ ḡnans extrisecū ē alte-
 rās necio ē ut altatio ei⁹ sit altatio tempata. s. silī
 caliditati nāli p̄ quā cōpleat illō ens. Et nece est ut
 alterās aliq̄n̄ approximet altato: z q̄nq̄ remouea-
 tur ab illo ita q̄ altatū acgrat ex h̄ vnū calorē in
 forma ēt toto tpe sui cremēti. Et cū alterans q̄nq̄
 approximet altato z q̄nq̄ remoueat ab alterato:
 opz q̄ sit motū i loco. z q̄ oē motū i loco ul̄ mouet
 p̄ se ul̄ reducit necio ad motū ex se nece ē ut ex il-
 la ḡnabilia sit aliqd̄ motū ex se aut vnū aut plura
 vno qd̄ sp̄ mouet. C Sed h̄ occurrūt dubia. p̄ enī
 dubitat̄ circa h̄. q̄ d̄ q̄ qm̄ mā fuerit diuersa di-
 uersificabit z foza: ita q̄ forme diuersē p̄z spēz h̄nt

mās diuersas p̄z spēz. illō nō v̄ uez. q̄ eades mā
 oiuz ḡnabiliū z corruptibiliū. oēs enī forme sba-
 les imēdiate recipiūt i mā p̄^a q̄ ē vnū fm̄ spēm.
 qm̄ ois forma sba^l recipit imēdiate i sbo ente i p̄o
 q̄ p̄ h̄ distiguit a forma acc̄ntali q̄ recipit in subo
 ente i actu. C Sc̄do dubitat̄. q̄ v̄ q̄ modus ar-
 guēdi 2° nō ualeat. arguit enī sic. Si hō ḡnaret
 ex tra. tūc illō eēt neciū: aut i maiori pte: ul̄ in mi-
 nori. si eēt neciū i maiori pte. tūc nō ḡnaret ab ho-
 mine nisi i miōri pte. z p̄ h̄ hō ḡnaret ab hoie a
 casu. z illo⁹ arguit 2°. sed ille modus arguēdi nō
 v̄ ualē. q̄ p̄ illū eūdē modū arguēdi p̄t p̄bari q̄
 ignis nō ḡnat nāliter ex tra. arguendo sic. si ignis
 nālit̄ ḡnaret ex tra. aut ḡ eēt neciū ignē ḡnari ex
 tra i maiori pte aut i miōri. si eēt neciū ignē ḡnari
 ex tra. tūc ignis nō ḡnaret ex aere oino qd̄ flm̄ ē.
 si v̄o ignis ḡnaret ex tra i maiori pte. tūc nō ḡna-
 ret ex aere nisi a casu qd̄ flm̄ ē. Un̄ iste modus ar-
 guēdi 2° nō v̄ ualē. ḡ z c. C Pro h̄⁹ ḡ dubijs di-
 stiguēdū ē de mā z ēt de foza seu de ipis ḡnat̄. de
 mā igit̄ distiguo sic distiguit 2° sup̄ 2^m hui⁹. qm̄
 qd̄a ē mā altatiōis: z qd̄a est mā cōpōnis tñ. v̄.
 g. mā alteratiōis ē mā trāsītēs q̄ nō manet i re ḡna-
 ta: sicut semē hois ē mā altatiōis. z i p̄uersiōe ho-
 minis panis ē mā sanguis. z sanguis ē mā semis.
 mā cōpōnis tñ ē ut caro z os sūt mā hois ul̄ aliq̄
 alia mā q̄ manet i hoie ḡnatō z nō p̄cedit hoiez ge-
 neratū. Sed mā altatiōis z mā cōpōnis ē q̄ p̄ce-
 dit ḡnatū z ēt manet i ipo ḡnato. z h̄ mō acetuz z
 mel sūt mā oximellis. C Sc̄do distiguo de ipis ge-
 nerat̄. qm̄ qd̄a ḡnata ḡnant ex semie ut p̄z de aiali-
 bus z plant̄ q̄ nō ḡnant nisi a def̄miato semine. z
 qd̄a nō ḡnant ex semie ut p̄z de element̄ z de alijs
 iaiat̄. C His v̄is dico q̄ i illis q̄ ḡnant ex semie
 diuersē forme p̄z spēz diuersas regrūt mās siue s̄b-
 stātiās p̄z spēz q̄ sūt mās ex qb⁹ ḡnant tanq̄ ex mā
 alteratiōis. q̄ aialia diuersa p̄z spēm regrūt semia
 diuersa p̄z spēz ex qb⁹ ḡnant. s. i ḡnat̄ sine semine
 ad diuersitatē formaz p̄z spēz regrūtur diuersē s̄b-
 stātie p̄z spēz ex qb⁹ ḡnant idifferēter tanq̄ ex mā
 altatiōis. nā ignis ḡnat idifferēter ex tra aq̄ z ae-
 re q̄ differtit spē tanq̄ ex mā altatiōis. Si v̄o loq̄-
 mur de mā cōpōnis sic dico q̄ mā cōpōnis ē du-
 plex: q̄ qd̄a ē mā q̄ imēdiate recipit formā cuius-
 modi ē mā p̄^a. z hec mā d̄i remota. z qd̄a ē mā p̄-
 pinq̄. z hec itez ē duplex. q̄ qd̄a ē p̄ se qd̄a p̄ acci-
 dēs. mā p̄pinq̄ p̄ se ē sba cōposita ex mā p̄^a z aliq̄
 forma sba^l q̄ nō ē forma ultia. ut p̄z i causatis p̄fe-
 ctis. ut i hoie. qm̄ i hoie p̄ter mām p̄mā ē mā copo-
 sita ut caro z os siue cōpositū ex carne z ossibus.
 Sed mā p̄pinq̄ per accidēs est aggregatū ex mā
 p̄ma z alijs omnib⁹ q̄ sūt in cōposito p̄ter formaz
 s̄bstantialē ultimā ut aggregatū ex mā p̄ma z alijs
 formis que sūt accidētia per se siue per accidēs.
 ita q̄ totū qd̄ est in cōposito p̄ter formā sba^l ul̄ti-
 mā dicit̄ mā cōpositionis per accidēs. Si v̄o loq̄-
 mur de mā cōpositionis remota sic dico q̄ oium
 formaz s̄bstantialiū diuersarū fm̄ spēm est eadem
 mā fm̄ spēm: ut patet manifeste. mā enī p̄ma non
 est diuersificata fm̄ spēm in oib⁹ ḡnabilib⁹ z cor-
 ruptibilib⁹. tamē mā cōpositionis p̄pinqua diuer-
 sarū formarū fm̄ spēm est alia z alia fm̄ spēz ut pa-
 tet manifeste. Dico igit̄ q̄ dicta 2°. s. forme di-
 uersē fm̄ speciem habent materias diuersas fm̄
 spēm. habent intelligi de mā propinq̄ altatiōis.

Aut. i. secūdo canonis.

Secundū notandum.

Tertius notandum.

Ad secūda quoniam.

Primum dubium.

Secundū dubium.

p̄ forme dubiōis.

Et intelligo p mam ppiqua alteratiōis māz dispo
sitā p accūtia pprāa pueniētia foze inducēde : siue
aggregatū ex sba z accūtib⁹ pprāis pueniētibus
foze iducēde. z sic loqndo qm ignis gñaf ex terra
mā ppiqū alteratiōis nō est solū tra: sed aggregatū
ex terra z accūtib⁹ pueniētib⁹ foze ignis: z sic di
uersaz foiaz fm spēs ē tal mā alteratiōis ppiqū di
uersa fm spēm. C Per h g ad p^m dubiū ē dicēdū
q qm mā alteratiōis ppiqū fuerit diuersa hz spēs
tūc diuersificabit foza hz spēm. foze tñ diuersa fm
spēm habent materiam remotam que est mā com
positionis eadem fm spēm. ergo zc.

47. C Manifestū igit ē q quāuis millies pⁿ
qdā imobilū qdē. mouētū at z mlra ipa
seipa mouentiū corrupātur: alia nō fiāt:
z hoc qdē imobile fit. aliū nō mouet: al
terz aut h: h nihilomin⁹ est aliqd qd cōri
net: z h extra vnūqdqz qd est cā eius qd
ē alia eē: alia nō eē: z ptiue mutatiōis
z h qdē his. Nec aut alijs cā mot⁹ sunt.

Hec ēz^a ptiela p^c ptis pⁿ hui⁹ capli i q onso q
cāe ppetue gñatiōis nō pnt eē aliqd gñabile z cor
ruptibile. pcludit pbs ex pdict⁹ pñē quā i hac pti^a
itēdebat. s. q opz ponē aliqd motū ex se ppetuum
cōprebēdēs z ptinēs oia alia ab itriseco qd ē cā p
petuitaz gñatiōis. z per pñis motor istū pmi motū
ex se ē ppetu⁹. Dic g Arist. q qūis fuerit infinita
pⁿ mouētū se q nō mouētur ab alijs z infinita cō
posita ex h⁹ pncipijs q nō sūt corpa z ex pms cor
porib⁹ moq ab eis qru qdlibet corrupit z deinde
reuertitur z mouēt se adiuicē: ita ut qdā generēt
qdā nō. qz motor i eis nō mouēt ab alio a se. ita q
illō moueat aliō z illō mouēt ab alio: z sic i inf^m.
ut sortes gñet Platonē ex se. z Plato gñet Licer
onē. z vnūqdqz i h motu moueat a se manifestū
ē q motor et n⁹ ē cā mot⁹ istoz q mouētur ex se ge
nerabiliū z corruptibiliū fm ppetuitatē. Illa enī
gñabilia z corruptibilia a corpib⁹ celestib⁹ nō so
lū accipiūt ppetuitatē i fieri: sed et i eē. Un itēdit
dicē q si sūt millies aut infinites infinita pⁿ mouē
tia gñabiliū z corruptibiliū nihil min⁹ opz ponere
aliqd ex vnūqdqz illoz ptinēs illa: qd erit cā non
solū ppetue mutatiōis istoz: sed et erit cā eē aliq
bus istoz z alijs ē cā nō eē. C Notāda sūt hic tria
fm p^m. p q corpa celestia ptinēt ista gñabilia z
corruptibilia. qz nisi eēt ptinuata z det^minata a
motib⁹ corpoz celestiu nec eēt nec ptinuerē eē i
eis. C Scdo ē notādū q mot⁹ gñatiōis istorū q
mouēt se adiuicē ē p accūs. i. q illa gñabilia z cor
ruptibilia sūt sibi iuicē cāe p accūs. z hui⁹ assignat
p⁹ duplicē cām. p^a qz illa gñabilia z corruptibi
lia sūt qsi istra p q corpa celestia mouēt. fm q hō
i gñatiōe hoīs nō dat nisi illō qd ē istm: z corpa
celestia sūt qsi sicut artifices z vtutes iformatiue:
qz pbs uocat vtutes aie i libro de aialib⁹. q sūt a
corpib⁹ celestib⁹. z tñ bñ scis q nō ē de necitate
q dicat istm: sed necē ē q si fuerit artifex q opaf
istra gñabilia z corruptibilia z sy oparef ut sint in
strumēta infinita. h^c igit ē p^a rō qre illa gñabilia z
corruptibilia mouētia se sūt iuicē cāe p accūs i ge
neratiōe eoz: qz sūt qsi istrz. Scda cā qre vnū isto
rū nō gñat aliō ē pp ei⁹ gñationē ab alio. ut qm sor
tes gñat Liceronē. z Licerō Platonē. tūc Licerō

nō gñat Platonē pp gñationē ei^a a sor. s. pp uolū
tatē ei⁹. s. qz uoluit pbe semē i illā feminā: z tūc sor
tē gñare platonē ē p accūs. C Notādū 3° fm p⁹
q infinite sūt cāe p accūs dic eni sic. cās infinitas eē
ē ipole eēntialr. est tñ pole accidētaliter. hec p⁹.
C Hic vō notāda sūt aliq q mibi vident nōbilia.
p q ubicūqz ē mlitudo infinita mouētū ibi nullūz
illoz mouētū ē cā toti⁹ mlitudis. s. opz ponē ali
quā cām mouētē ex mlitudinē q sit cā toti⁹ ml
itudis. cui⁹ rō ē. ubi ē infinita mlitudo mouētū ibi
qdlibet mouēs ē me^m ul postremū. s. mouēs me
diū nō ē cā nisi eoz q sūt post ipm. iō nullū mouēs
me^m ē cā oīuz mouētū ifinitoz. nec et mouēs ul
mū pōt eē cā toti⁹ mlitudis mouētū: qz nō est cā
eoz q sūt an ipz. iō ubi ē infinita mlitudo mouētū
opz ibi ponē cām mouētē pⁿ ex illā mlitudinē
q ē cā toti⁹ mlitudis: z iō si sint ifinita se mouen
tia qru vnū mouēt ab alio z illō ab alio: z sic i inf^m
sic ē de eis q gñant adiuicē: ut sor. gñaf a platone
z Plato a Licerone: z sic i inf^m. isti⁹ toti⁹ mlitu
dinis mouētū se ē aliq cā ex ipaz mlitudinē q ē
cā toti⁹ mlitudis. z h ē qd Arist. dicit h in textu.
C Scdo ē notādū fm p⁹ q mouēs qd ē ex oēs
mlitudinē ifinitā ē p^m mouēs z cā pncipalissima
toti⁹ mlitudis z cuiuslibet ptis ei⁹ z nullū mouēs
if^m fm mlitudinē ē cā pⁿ motū ab eo. qm cessā
te qcuqz mouēte ifinitā mlitudinē a mouē adhuc
motū mouēt a celo. nā i gñatiōe Platonis a sorte
cessāte sorte a mouē ul etiā corrupto sorte adhuc
mouēt semē decisū a sorte a celo qusqz iducat for
ma sba⁹ platonis. Un sortes solū largit semē ex q
pducit plato. qd qdē semē ē uelut istrz z celū trā f
mutat illō semē iducēdo qlitates ifozatiuas mem
broz donec iducat aia. z sic sor. ē uelut istrz i gñā
tiōe platonis. C Sz dubitat utrū sortes sic cā eēn
tial platonis ul accūtal tñ. z dico q put cā acci
dētal distiguit h cās pⁿ. sic sortes ē cā accūtal
platonis. tñ si plato nō possit gñari nisi a sorte. tūc
sor. ē cā p se z eēntial platonis: itelligēdo p cām p
se z eēntialē cās det^miatā. z sic accipiēdo p se p
cā det^miatā. sic sor. ē cā p se platonis: sed accipiē
do p se p pⁿ. sic sor. nō ē p se cā platonis: s. ē ei⁹ cā
accūtal distigūdo accūtale h pⁿ. C Et si dī q si
sor. ē p se cā platonis z Licerō p se cā sor. tē opz di
cē q sūt infinite cāe p se. qz qdlibet gñans ē p se cā
illū qd ime⁹ gñaf ab ipō. z ita i cās eēntialib⁹ z
p se eēt pcessus i inf^m. C Dicēdū q nō ē icōuēiēs
q sit pcessus i inf^m i cās p se solū. s. i cās p se or
diatū nō ē pcessus i inf^m. C Vñdū 3° q aliō ē di
cē cās p se z cās p se ordiatas. qz cū dī cāe p se ex
pmit cōpatio vnū ad vnū ut cāe ad effectū. s. cūz
dī p se eēntialr ordiate expmit cōpatio duaz cā
rū ul plū ad vnū effectū. vñ ille cāe dñr eēntialr
ordiate qru vna ordiat ad aliā: ut cā ad effectū ita
q vna ps ē p se cā alt⁹ z cālitaz ei⁹ ita q p^m sit cā
scdi iquātū: s. cā. s. ille cāe dñr accūtalr ordiate
qru vna nō ordiat ad aliā respectu act⁹ cāndi. v. g.
sor. z plato dñr eē cāe accūtalr ordinate respectu
Liceronis. vñ pcedo q i cās p se ē pcessus i inf^m:
s. i cās p se eēntialr ordiatū nō ē pcessus in inf^m.
C 4° pt nōri q triplex pōt pōi dñia inter cās p se
ordinatas z causas accūtaliter ordinateas. p^a est
q in causis p se ordinatis vnacā depēdet ab alia
f. quātū cāt effectū. s. nō ē sic i cās accūtalr ordi
nat: qz in talib⁹ vna cā sufficit ad pducēdū effectū

Tertius no.
p^men.

Primum
notandum
hui⁹ aut.

Secūdu no
tanduz.

Dubium.

Responso.

Horabile.

Prāia dñia

Primum
no. p^men.

Secūdu
no. p^men.

Secunda dicitur.

z i pducendo effectū nō depēdet ab alia cā accūta liter ordinata. Secūda dicitur q i causis eēntialit ordinat nō ē cālitās eiusdē rōnis ut sub eadē rōne respicit effectū. s; vna ē cā pmaria z p n^o. alia vō ē ut cā scōdaria. s; cālitās i accūtalr ordinat est vni^o rōnis. qz pnt ime^o recipe eūdē siue p silēz effectū.

Tertia dicitur.

C³ dicitur q oēs cāe eēntialr ordinate s; cāe necie respectu effect^o. sed nō ē sic i causis accūtalr ordinate. qz qdlibet hēt suā pfectā cālitatē sine alio respectu sui effect^o z sūt eiusdē rōnis. Sic g p^o q nō est icōueniēs pcedē in infi^m i causis p se. s; nō est pcedere in infinitū in cāis eēntialr ordinate. Cause eni p se eēntiales pnt eē accūtalr ordinate.

Secunda dicitur.

C Si qdē igit ppetu^o mot^o est: perpetuum erit z mouens primuz: si vnum: si vō plura: plura z perpetua.

Secunda dicitur.

C Dic pōit 2^a rō p bās p^m motorē eē ppetuū: z rō ē illa. p^m mot^o ē ppetu^o. g p^m motorē ē ppetu^o. p^m p^o. qz ois mot^o regrit motorē. a^m s at p^o ex pcedētī b^o. i. ex pⁿ hui^o octauī. z ēt ex b caplo. qm i b caplo ē pbatū p^m motū eē eēnū: qd qdē motū ē cā p petue gñatiōis z corruptiōis istoz iferioz. z si p^m motū sit eternū opz q p^m motor sit etern^o siue ponat vñū p^m motū siue ponatur vnum p^m mouens: siue ponantur plura prima mouentia.

C Anū aut magis q mltā: z finita q ifinita opz existimare. Eisdē at accūtib^o sp finita magis accipiēdū. In his enī q sūt nā opz finitū z meli^o: si p^o gāt eē magis. Sufficiēs at si vñū: qd p^m imobiliū ppetuū cū sit: erit principium alius motus.

25. conclusio de annexis. Prima pbat. o.

C Nec ē 4^a p^o p^o p^o p^o hui^o ca. i q p^o dclat q est tm vñū p^m motor. z h^o ē 2^a de āneris q pbat dup^o. z p sic. Illō qd ē meli^o ē ponēdū. sed meli^o ē ponē pⁿ finita q ifinita: z vñū qz p^o a: si eē bñ p^o saluari cālitās rez z ppetuitas gñationis z corruptiōis sic si eēnt plura alia. talia igit eē vñū mouēs z nō p^o a. s; tm nō p^o tinet ad p^o b^o s; ad methaphisicum. s. determinare de vnitātē p^m motoris ut dicit 2° hic.

Secunda dicitur.

C Manifestū igit ex his ē q necē ē eē aliqd vñū z ppetuū p^m mouēs. Dñsū ē enī q nā necē ē sp motū eē: z p^o tnuū eē. Et nā q qd sp p^o tnuū. qd aut p^o tner nō ē p^o tnuum. At vō si p^o tnu^o: vñū ē. An^o at si ab vno mouēte: z vni^o qd mouēt. Si enim qdā aliud z aliud mouebit: nō p^o tntus tot^o mot^o: s; p^o tner. Igitur ex his sciet uti q aliqs esse aliqd p^m mouens mobile.

Secunda pbat. o.

C Dic 2° pbat eadē p sic. Prim^o mot^o ē vñū z p^o tnuū g p^m motor ē vñū. a^m s p^o. p^o s vō pbat p b. qz cōtinuitas mot^o dependet ab vnitātē motoris. si enī sūt plures motores. s. successiue mouētes illō mobile motus illius mobilis nō erit vñū z p^o tnuus.

Secunda dicitur.

C Et itez p^o siderās pncipia mouētū. Esse qdē igit qdā eoz q sūt: q aliqd qdē mouētur: aliqd aut qescūt: māifestū est. Et pp b māifestū scm est: qm necq oia mouentur necq oia qescūt. necq alia sp mouēt: alia

sp qescūt. Que nāq sūt utrobiq z pōm sūt hūtia huiusmodi qd ē aliqd qdē moueri: aliqd vō qescere: dem^o at de his.

C Nec ē 2^a ps pⁿ hui^o ca. i q oñso. q p^m motor ē ppetu^o z vñū: h oñdit qlit p^m motor oino ē imobil^o sic q nec ē mobil^o p se: nec p accūf. z illō oñdif p b q mot^o ē eēn^o. z h oñdit ex eoz p^o sideratiōe q mouētur ex se q sūt hic z de illa via fac rememorationē hic. Un h^o ps p^o tnet 4° p^o tclās. qz i p^o facit rememorationē de qbusdā sup^o det^o mias. i 2ª ibi l^o Necē ē q z c. Imouet z soluit qdā dubitationē i 3ª ibi l^o Et vō si aliqd ē. Jdclat q p^m motū. s. celū ē ppetuū. i 4^a ibi l^o Manifestū igit. Jrecaplat ponēdo solonē dubitatiōis mote i pⁿ hui^o tctat^o. In p^o g p^o tclā hui^o p^o tīs p^o hūs fac rememorationē de trib^o. Primū qd resumit ē d^o structio q^o rūdā opionū iprobabiliū. 2° resumit rōnē sup^o positā ponētē p^m motorē eē mobilē. Tertio at resumit quādā obiectiōnē sup^o positā z solutā q erat p eēnitatem mot^o. P^o io igit dic Arist. q istoz p^o sideratio i pⁿ mouētū se. s. ē p p^o sideratiōnē eoz q mouent ex se sciri pōt q aliqd ē p^m mouēs imobile. qm manifestū ē ad sēsū i reb^o nālib^o q iueniūtur qdā q qnqz mouent z qnqz qescūt. z ex b ē māifestū q nulla triū opionū ē vā. s. neqz illa q dic q oia mouentur semper: neqz illa que dicit q oia que mouent semper mouent. z omnia que quiescūt semper qescūt. neqz illa que dicit q omnia quiescunt semper.

C Qm at huiusmodi māifesta sunt: nolumus aut dem^o are z duoz utraqz nāz: q nā sūt alia qdem sp imobilia alia at q sp mouent. pcedētes at i b z pponētes oē qd mouēt ab aliq moueri: z b esse aut imobile: aut qd mouēt: z qd mouēt: aut a seipo: aut ab alio: sp deueniem^o i b accipe: qm eoz q mouent est pncipiū qd mouēt qdem: qd ipm seipm mouet: omniuz autem imobile. Videmus enim z manifeste esse huiusmodi que mouent ipsa se ipsa: ut animatorum z animalū genus.

C Dic 2° p^o hūs reassumit rōnē sup^o positā pbatē p^m motorē eē imobilē dicēs. qz illa q qnqz mouent z qnqz qescūt sūt oib^o māifesta ne itez aliqs seqtur qrtā opionē ponētē q entia sūt h^o. s. qz qnqz mouent z qnqz qescūt. vñ oñdē sp duoz nām. s. q qdā sūt q sūt sp imobilia. z qdā q sp mouent. Circa qz p^o tates pponim^o p qz oē qd mouēt: mouēt ab alio. z qd necē ē b a q qdā mouent aut eē imobile: aut moueri. z si mouēt aut mouēt a seipo aut ab alio. z cū nō sit pcedē i infi^m opz tādē deuenire ad aliqd p^m p^m qd ul ē simplr imobile ul si mouēt seipm mouebit. nec debet reputari icōueniēs q aliqd moueat seipm. qz maxime videm^o esse multa talia in gñe alatoz z animalium.

C Hoc aut z opinionem obtulerūt: ne forte contingat motum fieri: cū non sit omnino: propter id q in his videmus b cōtingere. Imobilia enim cum sint aliqd mouentur iterum sicut videtur.

Chic pbs 3° reasumit quādā obiectiōē supi^o posi-
tā z solutā p̄ et nitatē mot^o z eā soluit. nā dcm est
nūc ime^o q̄ aialia z aiala mouēt seip̄a. Lū enī aia
lia postq̄ gescūt icipiāt moueri q̄nq̄z possēt alicui
videri q̄ ita ē de oib^o. ita q̄ totū vniuersū z et ce-
lū icēpit de nouo moueri postq̄ geuit: q̄ sic ē i mi-
nori mūdo. ita ē i maiori. z sic mot^o celi nō ē etn^o.

Choc aut opz accipe: qm̄ fm̄ vnū motū
ip̄a mouent: z fz̄ hūc nō pp̄ie. Hoc enī
ex seip̄o ē cā: s̄ isūt alij mot^o nā z aialib^o:
fz̄ q̄s nō mouent p̄ seip̄a: ut augmētuz z
decremētū z respiratio: q̄b^o mouet aiali
uz vnū q̄d q̄z gescēs. Lū nō mouet a se-
ip̄o motū. Moz̄ at cā p̄tinēs z mlt̄a coz̄
q̄ isūt ut q̄rūdā alimētū. Dū cogitur qdē
enī dormiūt. Disgregato at surgūt z mo-
uēt seip̄os: cū p̄m̄ p̄n^o eē sit. An̄ nō sp̄ mo-
uēt p̄tue a seip̄is. Aliud enī ē mouēs ip̄z
qd̄ mouet z mutās ad vnū quodq̄z mo-
uentū seip̄z. In oib^o aut̄ his mouet p̄mū
mouēs: z cā ip̄z seip̄z mouēdi a seip̄o fz̄
accūs tm̄. mutat enī locū coz̄p^o. Quare
z qd̄ in coz̄pe ext̄is z necio mouens seip̄z.

Chic pbs soluit illam dubōnē dup^o. p̄ q̄ aial q̄nq̄z
mouet z q̄nq̄z gescit. qz̄ mouet ab extrifeco. s̄z celū
nō mouet ab extrifeco. id̄ celū gescit q̄nq̄z z q̄nq̄z
mouet. Un̄ nō ē s̄ile de celo z de aiali. qz̄ i motu lo-
cali aial aial idiget aliq̄ motore extrifeco. ut. s̄. q̄
aia moueat ab appetibili eē qd̄ dirigit ei^o motū i
b̄ tpe z i b̄ loco. s̄z i motu augmētatiōis aial idiget
alimēto ueniēte ab extrifeco: s̄z i motu alfectionis
ut i motu ispiratiōis z expiratiōis idiget aial ex-
trifeco ut aere. q̄nq̄z tm̄ icipit aial moueri post getē
absq̄z motu p̄cedēte q̄ ē ab extrifeco. **N**otanda
sūt b̄ duo fm̄ p̄m̄. p̄ q̄ cōplementū dem̄rationis
quā pbs itēdit b̄: ē q̄ oē motū ex se gescit aliq̄n̄ z
aliq̄n̄ mouet si mouet ab extrifeco. s̄z celū qd̄ ē p̄-
mū motū ex se ex q̄ nō hēt aliqd̄ ex ip̄z nō mouet
ab extrifeco. s̄z celū nō gescit q̄nq̄z z q̄nq̄z mouet.
imo nō gescit oino sed sp̄ mouet. **S**cdō ē notā-
dū fz̄ p̄m̄ q̄ vn^o motor nō mouet essentialr̄ nisi
vno motu. z illō qd̄ iuenit i h̄ntib^o aias q̄ vn^o mo-
tor i istis mouet pl̄ib^o motib^o ē p̄ accūs nec motor
i aialib^o ē p̄ cā illoz̄ motuū. qz̄ tūc nō mouēt nisi
duob^o motib^o. ab vno enī nō puenit eēntialr̄ nisi
vn^o mot^o. sed mlt̄a itr̄ at ip̄m p̄ accūs q̄ scidūt mo-
tū ei^o: z alia q̄ sūt cā i b̄ q̄ faciūt motū z getē. Un̄
p̄ cā i b̄ q̄ h̄ntia aias q̄ sūt b̄ q̄nq̄z gescūt z q̄nq̄z
mouent. nō vī cā p̄ quā mouent ex se. sed alia cā
ex reb^o p̄tigētib^o ab extrifeco faci i aialib^o mot^o nā-
les: z illi mot^o sūt cāe ut motor p̄ quē mouēt ex se
q̄nq̄z moueat z q̄nq̄z nō. In oib^o at̄ his. i. i oib^o q̄
sūt b̄ motor intrifec^o mouet p̄ accūs z mouet motu
locali pp̄ motū sui s̄bi. z mouet a cāis extrifecis
pp̄ motū sui s̄bi moti ab eis. s̄. motu augmētatiōis
z alfectionis sicut mot^o ei^o i loco ē a motu sui s̄bi. vi-
dent enī ut māifestū ē q̄ ois motor i s̄bo p̄ accūs
mouet p̄ motū sui s̄bi deferētis eū i loco. Uerūtū
ut̄z oē qd̄ mouet in loco transmūtē p̄pter trans-
mutatiōē sui subiecti transmūtatiōē alteratiua
nondum est determinatum. hec p̄^o.

Ex q̄b^o ē scire: qz̄ si aliqd̄ ē imobilū qdē
mouentiū aut̄ z ip̄oz̄ q̄ fz̄ accūs mouen-
tur. ip̄ose est cōtinuum motum mouere.

Chic pbs 2° soluit obiectiōē illā de aiali dicens q̄
nō ē s̄ile de celo z aiali: qz̄ p̄m̄ mouēs p̄ qd̄ aial mo-
uet a seip̄o: mouet p̄ accūs: sic aia mouēdo coz̄p^o
p̄ se mouet seip̄am p̄ accūs. z ois motor q̄ i mouē-
do mouet se p̄ accūs q̄nq̄z mouet z q̄nq̄z nō mouet
sed p̄m̄ mouet mouēdo celū nō mouet se p̄ accūs
z id̄ sp̄ mouet. Un̄ qz̄ necē ē aliq̄e motū eē p̄tinu-
uz z p̄petuū opz̄ q̄ sit aliqd̄ p̄m̄ mouēs imo^o ma-
nēs sp̄ i eodē statu: necē ē q̄ motū ime^o ab eo sem-
p̄ moueat i eodē statu. sic q̄ mot^o sp̄ z vniformit̄
p̄tinet. Un̄ pbs̄ vī b̄ icludē illā p̄nē p̄n^o. s̄. q̄ p̄m̄
motor ē oino imo^o p̄ se z p̄ accūs. D̄z at̄ p̄m̄ mo-
tor sit imobil^o p̄ se p̄batū ē p̄us mlt̄is modis: tuz
qz̄ p̄m̄ motor i mouēdo quōcūq̄z ē imobil^o p̄ se: tū
qz̄ si moueret p̄ se: hēret motorē p̄ore eo. qz̄ nihil
mouet p̄ se a seip̄o: qz̄ sic fm̄ eūdē motū mouet z
moueret. qd̄ ē icōueniēs. nō ḡ mouet p̄ se nec per
accūs. qz̄ si mouet p̄ accūs: a seip̄o: ul̄ ab alio. Si
a seip̄o seq̄ nō p̄t p̄petuo mouē. z sic mot^o p̄m̄ nō
erit p̄petu^o. vñ qz̄ aia aial a seip̄a mouet p̄ accūs:
id̄ nō sp̄ mouet se s̄ aliq̄n̄ mouet z aliq̄n̄ nō mouet
z sic p̄z q̄ p̄m̄ motor nō mouet a seip̄o p̄ accūs:
nec mouet ab alio p̄ accūs. qz̄ b̄ eēt a motore p̄o-
ri. qd̄ est impole. qz̄ non est motor p̄oz̄ motore p̄.

Quare si necē est qdēz p̄tinuū eē motū
opz̄ aliqd̄ p̄mū mouēs eē imobile z nō
fm̄ accūs: si d̄z sic dixim^o i his q̄ sūt esse i
cessabil^o qdēz z imortal^o mot^o: z manere
ens i seip̄o ip̄m: z i eodez p̄n^o enī manēte
necē z oē manē qd̄ p̄tinuū ē ad p̄n^o. Nō
ē at̄ idē moueri fm̄ accūs a seip̄o z ab al-
tero. Ab altero qdēz enī iest z coz̄ q̄ sūt i
celo q̄busdā p̄ncipijs q̄cūq̄z fm̄ p̄les se-
rūtur mot^o. alterz̄ at̄ corruptilib^o solū.

Nec ē 2^a p̄t^o 2^e p̄tis p̄n^o hui^o capli i q̄ pbs mo-
uet z soluit quādā dubitatiōē q̄ tal̄ ē. Nā dictū
ē q̄ nullus mot^o ē p̄petu^o cui^o motor p̄ accūs mo-
uet. id̄ tūc circa b̄ p̄t dubitari. z rō dubōnis p̄t eē
illa. vī enī q̄ a motore moto p̄ accūs possit esse mo-
t^o p̄petu^o. qm̄ orb̄es inferiores mouētur a p̄p̄ijs
motorib^o ab occidēte i oriēs. z ille ē p̄petu^o mot^o
orbū planetaz̄: z ē mot^o z mouet a motore maxi-
mi orb̄is ab oriēte i occidēs diurno motu. ḡ vī q̄
motores orbū planetaz̄ sint p̄petui. z sic vī q̄ a
motore moto p̄ accidens possit eē mot^o p̄petuus.
Hoc dubiū soluit Ari. d. q̄ nō ē idē motor fm̄
accūs a seip̄o z ab alio motor q̄ mouet p̄ accūs a
seip̄o nō p̄t eē cā mot^o p̄petui. s̄z motor q̄ mouet p̄
accūs ab alio p̄t p̄petuo mouē. z sic mouēt mo-
tores orbū inferiorz̄ p̄ accūs a motore sup̄mi orb̄is
z adhuc moueri ab aliq̄ p̄ accūs p̄tingit dupl̄r. s̄.
fz̄ se p̄ accūs z fz̄ aliō p̄ accūs. aia aial q̄n̄ mouet
aial: mouet fm̄ se p̄ accūs. qz̄ ip̄a fm̄ se transferē
de situ in situ. ita q̄ aliq̄n̄ est in vno situ z aliq̄n̄
do est in alio situ: sed motores orbū inferiorum
mouentur fm̄ alterum per accidens. quia solum
mouentur per accidens a motore p̄mi orb̄is rōne
p̄p̄ioz̄ orbū q̄rū sūt motores. nō enī motor orb̄is

Lab. 51.

Primū no
indam.

Secūda no
indam.

L. cō. 42.

Dubium.

Solutio.

inferioris dicitur moveri per accensum: quia ipsemet transferretur de situ in situ. quia orbis quem movet transferretur per accensum de situ in situ per superiorem motorem. Et ratio habet diversitatem scilicet quare anima anima movet se per accensum ad motum corporis moti ab ipsa est: quia constituit in esse per corpus motum ab ea. sed motor orbis inferioris non constituit in esse per orbem motum ab eo. et ideo non movet se per accensum ad motum sui orbis. **C** Intellige quod iste non est proprius modus loquendi dicere aliquid moveri per accensum sed aliter. Si enim aliquid movet per accensum localiter oportet quod transferretur se per locum per accensum. ideo illud quod nullo modo transferretur sed locum non videtur aliquid modo moveri localiter per accensum. et ideo ille motor est quod est moveri per accensum sed aliter est improprius et transumptivus.

2. co. 53.

C At vero si aliquid spiritus est huiusmodi movens quod est immobile autem ipsum et perpetuum necesse est: et primum quod movet ab hoc perpetuum esse.

36. conclusio de amplexu. Prima per batio.

C Nec est 3^a particula 2^a partis per huiusmodi capitulum in quo Aristoteles dicitur quod primum motum scilicet celum est perpetuum. et hoc est 3^a de annexis quod probatur dupliciter. primum sic. primum movens est immobile et perpetuum. quia primum movens nec est mobile per se nec per accensum. sed primum mobile quod movet a se movente spiritus movet: et per spiritus spiritus est primum. sed motum est perpetuum. unde aut sequitur primum motor est immobile per se et per accensum. sed primum motum ab eo spiritus movet per se per orbem motum quod non est spiritus invenit esse in motore qui movet per se vel per accensum. vel posset hic poni una 2^a scilicet quod primum motum semper movet. que probatur per hoc. quia motus eius est a motore immobili et c.

C Hoc autem est manifestum quod est: et ex eo quod non est posse aliter generationem et corruptionem: et mutationem aliter: nisi aliquid moveatur quod moveatur. Immobile quod est enim eundem spiritus movebit eodem modo et unum motum: velut nihil ipsum mutans ad id quod movet. Quod autem movet ab eo quod movet quod est. moto autem ab immobiliam per id quod aliter et aliter se habet ad res: non eiusdem motoris erit causa: sed per id quod in diversis locis aut spiritibus sunt diversimode exhibebit motum unum quod est aliter: aliquando quidem quiescens. aliquando autem motum.

Secunda per batio.

C Deinde cum dicitur. probatur 2° eadem sic. generatio et corruptio sunt perpetue: sed effectus perpetuus est a causa perpetua. et perpetuitas generationis et corruptionis non potest esse immete a motore immo oino. quia motor oino immobilis per se habet in eadem dispositione. ideo si esset immete causa generationis spiritus esset causa generationis et nunquam esset causa corruptionis. oportet igitur quod causa immete perpetuitatis generationis et corruptionis sit aliquid motum eternum quod aliter et aliter se habet respectu generabilium et corruptibilium in temporibus diversis. et si aliquid motum est perpetuum maxime est ponendum quod primum motum quod movet a motore per perpetuum. et sic perpetuitas generationis est ex parte primi moti vel primi motoris: et diversitas motoris respectu generabilium et corruptibilium est causa diversitatis generationis et corruptionis in temporibus diversis. Motum enim eternum per approximationem est causa motoris et per elongationem erit causa quiescens. et sic erunt aliter quod quiescens movens: et quod quiescens. et est quod quiescens generans et quod quiescens corrumpuntur. Unde 2° dicitur. quod quod sol fuerit in tropico hiemali habebit respectum ad ea quod sunt in tropico estivali in dispositione diversimode ei secundum quam erit in tropico estivali. quoniam quod sol fuerit in tropico estivali largitur cuilibet entium transmutationem diversimode quam largitur ei cum fuerit in tropico hiemali

nam per eum approximationem est causa motoris. et per eum elongationem est causa quiescens. Sed 2° potest aliter rationem per quam probatur quod aliquid est motum eternum quod ratio est illa. aliquid est motor non motor et aliter sunt generabilia et corruptibilia. ex quibus sequitur quod est aliquid motum eternum et nunquam iter motorem qui non movet: et iter mota generabilia et corruptibilia quod moveatur ab alio motore ut per se quod illud quod est eternum conveniat cum motore non moto. et per se quod illud quod moveatur aliter et aliter se habet conveniat cum istis generabilibus et corruptibilibus. et illa eadem rationem facit 2° super per de celo. **C** Unde bene notandum secundum 2° huiusmodi quod Aristoteles probat hic quod motor est eternus per se: quia est aliquid motor oino immobilis et per se probavit quod aliquid motor est immobilis per se quod aliquid motor est eternus. sed per se probatio fuit ab effectu ad causam. 2^a vero fuit a causa ad effectum. Unde autem quare primum motor est eternus quia motor est intransmutabilis. Et dicitur 2° quod talis consuetudo est in hac scientia. scilicet procedere de posterioribus ad priora in principio. et postea dare de prioribus causas posteriorum. quare et c.

Ro. co.

Notabil

Ide. a. So. 2. q. 11

C Manifestum igitur scilicet est ex dictis: et quod per principia dubitavimus. Quoniam igitur non omnia: aut quiescunt aut moveantur: aut alia spiritus quod est moveantur: alia vero spiritus quiescunt. Sed quod est aliquid quod est: aliquid non. Huiusmodi enim causa manifesta nunc est quoniam alia quod est ab immobili moveantur perpetuo: unum spiritus mutant. Alia vero ab eo quod est moveantur et mutato. Quare et hoc necessarium est mutari. Immobile autem sicut dictum est simpliciter: et similiter et in eodem permanens secundum unum et simplicem movebit motum.

C Nec est 4^a particula 2^a partis per huiusmodi capitulum in quo probatur re caplat ponendo solones quoniam super motore in per huiusmodi tractat quod erat utrum omnia spiritus moveantur. aut omnia semper quiescant. aut quod est moveantur et quod est quiescant. et hoc potest utrum omnia quod moveantur spiritus moveantur. et omnia quod quiescant spiritus quiescant: aut sunt quod est quod spiritus moveantur et quod est quod spiritus quiescant. et quod est alia quod aliter moveantur et aliter quiescant. et quod quod est eorum quod moveantur spiritus moveantur. et quod est non spiritus moveantur sed quiescant et non spiritus moveantur. Manifestum enim est quod quod est spiritus moveantur et quod est spiritus quiescant et quod est aliter moveantur et quod est aliter quiescant. Que enim moveantur a motore perpetuo et oino immo spiritus moveantur. quia motor immobilis per se habet in eadem dispositione et quod moveantur a motore moto non spiritus moveantur. **C** Ad idem secundum 2° huiusmodi quod causa quare aliquid non movet est quod est simplex non compositum. et causa quare quod est spiritus moveantur est quod moveantur ab illo moveante simplici. et causa quare quod est spiritus moveantur quod est quod quod quiescant est quod motor eorum movet. **C** Item dicitur. 2° hic quod per motum et quod est debes intelligere omnem transmutationem compositam de motu eterno ad motum localem terminum. **C** Item dicitur. 2° sic. Et debes scire quod secundum hunc modum potest esse ut motoris novi fiat a motore non moto. scilicet a moveante motu eterno vel mediante moto eterno. ideo quod ponit primum motum eternum et primum motum esse novum non potest dissolvere quoniam accendit in se: sic enim accidit loquentibus nostre legis. hec 2°. **C** Circa quod quod duo. primum est utrum celum moveatur ex se. 2° est utrum primum motor sit oino immobilis. **C** Ad primum arguitur probando quod celum non moveatur ex se: quia omne motum ex se habet materiam et formam: quoniam omne motum ex se didit in duas partes: quoniam una est moveans et alia mota ut patet ex isto 8°. per se moveans est forma. et per se mota est materia: sed celum non habet materiam ut patet 8° methaphisicorum.

2. co. 1. moueat ex se. Prima

lud sit p^m mouēs. iō nō mouet oīno. z alia ps mouet. Igit̄ est deuenire ad motorē imobilē. Et illa rō solū pbat q̄ p^m mouēs mouēt seip̄z nō mouet p se s̄ cū b̄ stat q̄ moueat a seip̄o p accūs z pp̄ b̄ pbat p̄ rō p^m motorē eē imobilē p se nō p accūs. z p b̄ pbat q̄ p^m mot^o est ppetu^o. iō requit motorē ppetuū. s̄ oīs motor mo^o ē corruptibil̄. s̄ p^m motor nullo ē mo^o. Idez ēt pbat p eternitatē ḡnatio nis z corruptiōis. Cū rōnes p̄hi patēt in expōne text^o. Cū s̄ vitates p^m motor ē imo^o simplr̄ cuius rō pōt poni. qz oē mo^o est in pō ad recipiendū motū z pfectionē ad quā rēdit mot^o. s̄ p^m motor nō est in pō ad recipiendū aliquā pfectionē. qz p^m motor ut supponit̄ ad p̄ns est act^o pur^o nō in pō ad recipiendū aliquēz aliū actū aut aliquā aliā pfectionē. Prima enī cā q̄ ponit̄ p̄mus motor: cū sit sūme pfect^o nō hēt aliquā pfectionēz recipe. Dico igit̄ q̄ p^m motor q̄ est de^o est oīno imo^o qz nullā pfectionē pōt i se recipe. Ad p^m arg^m in p̄riū dicēdū q̄ p^m motor est i pō ad eādez nouā resolutionē s̄ nō est i pō passiuā ad recipiendū aliqd. Cū absq̄ noua resolutionē z absq̄ oī nouitate ex pte sui pdu xit aliqd nouū. z est i pō actiua an̄ actū b̄ est an̄ effectū z oēm actū exītes i effectū. s̄ nō est in pō an̄ actū exītes ul̄ polēz existē i ip̄o. Exēplū hui^o. Si sol q̄scēt z auferant̄ successiue diuersa dyaphana i p̄ntia solis certū ē q̄ sol illūinaret illa dyaphana nūc vnū z iā aliō absq̄ aliq̄ mutatiōe scā i sole. z sol denoiaret illūinās illō dyaphanū z postea nō illūinās illō absq̄ oī mutatiōe scā i sole. qz p̄ solā mutatiōe factā in dyaphano. Et eodez mō de^o erat nec aliqd q̄ p̄us nō creauit absq̄ oī mutatiōe facta i deo. Et si q̄rat̄ cū de^o causet̄ nē vnā reuolūtiōe z postea aliā q̄re est q̄ de^o postpōit vnā reuolūtiōe z p̄ponit̄ alterā cū corp^o celeste sit eēntiāl^r idifferēs ad oēm reuolūtiōe z de^o pōt quācunqz reuolūtiōe uoluerit postponē. Pōt dici q̄ qz ille reuolūtiōes s̄ accūtāl^r ordiate nō ē assignare aliqz rōne q̄re vna postponit̄ z alia p̄ponit̄. Cū dī q̄ vna p̄ponit̄ alteri. qz ip̄e vult p̄ponē vnā z alia postponē. Et cū dī q̄ mot^o ē act^o entis z ē. dico q̄ mot^o est act^o entis i pō passiuā. s̄ de^o nō est ens i pō passiuā s̄ i pō actiua tm̄. Ad aliō cum dī q̄ de^o est flexibilis alr̄ frustra porrigerent̄ sibi p̄ces. Dicēdū q̄ de^o in se est inflexibilis. tm̄ respectu creaturaz alr̄ se hēt q̄ p̄us z ad b̄ iuuat̄ p̄ces: tm̄ oēs p̄ces mūdi nō causerēt aliqd nouū in creatore. z tm̄ pp̄ p̄ces fit aliqd nouū in creatura a deo. s̄ hoc nō per mutatiōe dei sed p mutatiōe creature.

¶ No alia faciētib^o p̄ncipiū magis erit de his māifestū. Cōsiderādūz enī ē utrū aliquē motū cōtigit esse cōtinuū: aut nō: z si cōtigit qz hic: z qz p^m ē motuū. Māifestū aut̄ q̄ si qdē neciū ē semp motū eē. P̄m^o aut̄ hic z cōtinu^o: qz p̄mū mouēs mouet ip̄z motū necessariū ē vnū z eūdē eē z cōtinuū z p̄mū

¶ Iste est tertī tractat^o huius libri p̄tines tria cap^la. qz in p̄ declar̄ q̄ mot^o localis est p̄m^o motuū. in 2° ibil̄ Que aut̄ mutatio. Declarat̄ qz mot^o non est p̄mus motuū ostēdēdo q̄ nullus ali^o mot^o a motu locali circulari pōt eē semp cōtinu^o z etern^o. z p̄nter nullus ali^o mot^o a motu circulari ē p̄m^o motuū. i 3°

ibil̄ Qm̄ aut̄ in circulari. Declarat̄ qz mot^o localis est p̄m^o motuū. qz solus mot^o localis circularis pōt eē sp̄ z cōtinu^o. Cap^l3 p̄m^o p̄tinet duas ptes p̄ncipales: qz i p̄m^o Aristo. p̄ponit̄ itētiōe suā z ostēdit q̄ mot^o localis est p̄m^o motuū. in 2° ibil̄ Ampli^o z huic. Distiguit modos p̄oris z ostēdit q̄ mot^o localis est p̄o: alijs motib^o oib^o modis p̄oritāt. Prima ps p̄tinet duas p̄ticularas: qz in p̄m^o Aristo. p̄ponit̄ itētiōe suā. In 2° ibil̄ Trib^o aut̄ exītib^o. Iōndit̄ p̄positū suū. In p̄m^o igit̄ p̄ticulara hui^o p̄tis dīc̄ p̄hūs q̄ magis ē māifestū illō cui^o cognitionē ingrim^o nobis incipientib^o ab alio p̄n^o ut p̄siderem^o utrū sit aliqz mot^o quē p̄tingit sp̄ eē cōtinuū: z si sit aliqz talis qz est ille mot^o: z qz est p̄m^o mot^o. z ne credat̄ q̄ mot^o quē p̄tingit sp̄ esse cōtinuū sit ali^o a p̄ motu ad excludēdū hoc s̄biūgit p̄hs. d. q̄ māifestuz ē sp̄ eē motū: z q̄ p̄m^o mot^o est cōtinu^o semp ita q̄ idē ē motus semp cōtinuus: z motus p̄mus. z mot^o causatus a p̄ motore est semp cōtinuus: z sic idē est motus p̄mus z motus semp cōtinuus.

¶ Trib^o aut̄ exītib^o motib^o: alio qdēz s̄m magnitudinē: z alio s̄z passiōez z qdēz s̄z locū quez uocam^o loci mutatiōe: hūc neciū est p̄mū esse: ip̄ole enī est augmētū esse alteratiōe nō exīte. Ad enī augmētāt: est qdēz tanq̄z s̄m augmētāt: est aut̄ tā q̄z distil^o. Cōtrariū enīz alimentū dī p̄rio. Addicit̄ aut̄ de s̄cū s̄ite s̄iti. Necē est igit̄ alteratiōez p̄ria esse mutatiōez. At nō si alterabit̄ idigebit esse alterās: z agens ex pō calido actu calidū. Māifestū igit̄ q̄ mouens nō s̄it̄ se hēt. S̄z aliqz qdēz p̄p̄i us: aliqz aut̄ longi^o ei qd̄ alterat̄. Hoc aut̄ sine loci mutatiōe nō p̄tingit esse: si q̄ necē est sp̄ motū esse: necē est z loci mutatiōez sp̄ esse p̄mā motuū. Et i loci mutatiōe sic alia qdēz p̄mā: alia nō posterior p̄mā.

¶ Necē ē p̄ticulara p̄ p̄tis p̄n^o hui^o cap^li i q̄ Aristo. declarat̄ p̄nē quā p̄ncipāl^r hic itēdit que ē. q̄ oīuz motuū loci mutatiō ē p̄m^o. z hec s̄z Lynco. ē in s̄ 8° declarata: hec igit̄ p̄ p̄bat̄ dupl^r. 2° rō ponit̄ ibil̄ At vō. p̄p̄mo igit̄ p̄ p̄bat̄ sic. Tres sūt sp̄es mot^o ut p̄z in 5° huius. Unus enī ē mot^o s̄z q̄titatē ut augmētatiō z diminutiō. Ali^o est mot^o s̄m passibilē q̄litate q̄ dī alteratiō. Tertī est mot^o s̄m locū q̄ dī loci mutatiō. z istoz triū motuū loci mutatiō ē p̄m^o. s̄ oīuz loci mutatiō ē p̄m^o. Et q̄ loci mutatiō sit p̄m^o horū triū p̄bat̄ sic. Oēm alteratiōe p̄cedit loci mutatiō: z oēm motū s̄z q̄titatē p̄cedit alteratiō: s̄ oēs alteratiōez z oēs motū s̄z q̄titatē p̄cedit loci mutatiō. p̄ntia p̄z. qz qdē est p̄us p̄ori est p̄us posteriori. z q̄ an̄ oēm motū s̄m q̄titatē p̄cedat alteratiō declar̄ sic. Illud quo aliqd auget̄. s̄. alimentū ē i p̄n^o distil^o z p̄riū ei qd̄ auget̄: s̄ in fine q̄t̄ p̄uertit̄ in nām aliti ē s̄ile. z eō ē in diminutiōe illō qd̄ auferit̄ in p̄n^o ab alito ē s̄ile z i fine ē distil^o: s̄z nec a s̄militudinē ad distil^oitudinē: nec a distil^oitudinē ad s̄militudinē fit trāsmutatiō nisi p̄ alteratiōe p̄cedētē. s̄ oēm motū ad q̄titates p̄cedit alteratiō. Dī ē oēs alteratiōe p̄cedit loci mutatiō p̄bat̄ sic. Si aliqd

Ad primus

Obfectio factia.

Responsio.

Ad secūda

Ex. 54.

Ex. 55.

Lynco.

Prima rō

alterat opz qz ibi sit alterat qd ex po tale faciat actu tale: ut. s. ex eo qd e i po calidu faciat actu calidu: s3 certu e qz alteras no sp alterat. s3 qnqz alterat: z qnqz no alterat. opz igit qz alteras sit qnqz appropxiatuu alterabili: z qnqz no: s3 no pt ee appropxiatuu alterabili sine loci mutatiode. g oem alteratione pcedit appropxiatio alteratis ad alterabile q appropxiatio no fit sine motu locali: z p b motu local pcedit alteratione: z sic pot patet q pcedit gnatio ne z corruptione. qz gnatio z corruptio ul se alteratiodes ul sequunt alteratione. Et si forte dicat qz alterz istoz. s. alteras ul alteratu e de nouo gnatio: z hec e ca qre mo alterat z pus no. Hoc no obstat. qz ad hoc ut aliqd gnet de nouo: opz qz gnans de nouo appropxiat maie ex q d3 res gnari: z talis appropxiatio ul est motu localis uel no est sine motu locali. z sic motu localis est por gnatiode: alteratione: augmetatiode: z diminutiode. z p pns e pm mo tuu. z si aliqs motu est sempitern z cotinuu opz qz motu localis sit eternus z cotinu: qz si aliqs motus sit perpetuus opz qz motus pmus sit ppetu.

Obiectio.
Responsio.

C Ampli at oiu3 passionu pncipiū desitas z raritas. Et que nāqz z leue: z molle z durz: z calidū z frigidū densitates vident esse z raritates qdez. Desitasqz z raritas pgregatio z disgregatio sūt s3 qz gnatio z corruptio dī substātiay. Que aut pgregant z disgregant: nece e s3 locū mutari.

C S3 qz aliqs pot dice qz trāsmutatio in suba e por alijs motib. qz pdicamentū sube est pus alijs pdicamentū. id hic phūs ondit qz motu localis pcedit trāsmutatione in suba que est gnatio z corruptio. z hoc ondit fm opionez antiquoz q ponebat qz raritas z densitas sūt pn oiu3 aliaz qlitatu: z qz oēs qlitates reducunt ad illas duas. z direrūt qz rāz z desum sūt graue z leue. qz rarū qd amō est leue z densū quodamō gūe. mō si ita sit sic ipsi dicunt cū fm eos cōgregatio partiū idiuuidi sit gnatio: z cōgregatio illaz partiū adiuices sit corruptio: z cōgregatio z segregatio sint motu locales uel presupponūt motū locale sequit qz gnatione z corruptione pcedat motu localis. s3 s3 eos gnatio z corruptio uel sunt motus locales uel presupponunt motum localem. ergo.

C At hō s3 ei qd augmentū z decremen tū patientis mutat fm locū magnitudo.

Secunda rō
Secunda.
Tertia.
Que pro
bat duplr.

C hic ponit alia rō ad pbādū qz motu localis est por augmetatiode z diminutiode q rō est illa. De qd auget mouet localr: z qd diminuit mouet localr. s3 no opz illd qd mouet localr auget: ul diminui. g motu localis est por augmetatiode diminutiode. Ex his igit pz qz in hac pte ponunt qtuoz pnes. vna pn¹ q est qz oiu3 motuū motu localis e por. z alie tres anere: qru p¹ e qz oēs augmetatione pcedit alteratione. z pbaf ex hoc qz alimētū i pn¹ est dissile ei qd auget: z i sine est ei sile. Secūda est qz oem alteratione pcedit loci mutatio: q pbaf p hoc qz alteratio psuppoit appropxiatione alteratione ad alterabile: q appropxiatio e loci mutatio. Tertia e qz oem augmetatione z diminutione pcedit motu local. q pbaf duplr. p sic. Alteratio pcedit augmetatione z diminutione z motu localis pcedit oem alte-

ratione. g pcedit augmetatione z diminutionem. Secūdo pbaf p hoc qz oē qd auget ul diminuit mouet localr: s3 no oē qd mouet localr augetur ul diminuit: z sic probantur hic tres pnes.

2. cō. 56.

C Ampli z hinc p consideratib erit manifestuz qz loci mutatio pma. Pmū eni e sic z i alijs: sic z in motu dicet utiqz pmū multipharie. Dicit aut pus quo no existe no erūt alia: illud hō sine reliqs. Et quod s3 substātiay: z quod tempore.

C Nec est 2^a ps pn¹ hui capli in qz pbs ondit qbus modis motu localis est por ceteris motib. Et p di stinguit pus z posteri in suos modos. s. qd aliqd dī pus alio. Secūdo pbatur qz motu localis e por alijs motib oib modis poritay. Nec igit ps cotinet qtuoz pticulas. qz i p¹ Aristō. ponit distictiōes poris z posterioris. In 2^a ibil. Quare qm motu. ondit motū locale ee porē fm nāz ceteris paribus alijs motib. In 3^a ibil. Adhuc tps. ondit motū locale ee porē s3 tps ceteris motib. in 4^a ibil. Qm aut vī. ondit motū locale ee porē ceteris motib s3 pfectione. In p¹ igit pticla hui ptis pbs dic qz distinguēdi se medi poris. qz ex hac p consideratione modoz poris e manifestū qz motu local est pm mo tuū. Deinde pot pbs modos poris. d. qz sic i alijs reb aliqd dī esse pus altero mltiplr. ita z i motu. z sūt tres modi poris quos distiguit. Un dic pbs qz vno illd dī pus alijs quo no existe no erūt alia: tū illd pot ee sine alijs. Un aliqd dī esse pus alio. qz pot ee sine alio: s3 illd aliō no pot ee sine illo: z sic vnu est pus duob: qz vnu pot ee sine duob: s3 duo no pnt ee sine vno: z s3 2^m illd qd est pus il lo mō est pus fm nāz: vñ dic qz pus s3 nām est qd cum fuerit: no erit 2^m. z si fuerit no pp hoc erit 2^m: z sic vnu est pus s3 nāz qz duo: qz cū no fuerit vnu no erūt duo: z si vnu fuerit no sequit ppter hoc qz erunt duo. Alio dī pus fm subam z pfectione: z isto mō qd e pfecti alio est pus illo. S3 3° illd dī pus alio qd est pus tpe: z sic patet qz pus dī tripli ceter: ut pus fm nāz. fm pfectione. z fm tempus.

Tres sunt
modi p. ale.

C Quare qm motū qdez necesse est ee cotinue: erit utiqz cotinue: aut q cotinu: aut q pnter. Adagis aut q cotinu: z digni est cotinuū qz pnter esse. Digni aut sp accipi m¹ in nā esse: si pole est. pole aut est cotinuum esse: mōstrabit aut posteri. Nūc aut h supponat: z hūc neqz vnu aliō pole ee: s3 aut loci mutatiodez. Nece igit loci mutatiodez esse pmā. Neqz vna eni necitas est: neqz augmentari: neqz alterari qd fert: nam neqz fieri: aut corūpi. Hozuz autez neutru cotingit nisi cotinu sit quez mouet pmū mouens.

C Nec est 2^a pticula hui ptis in qua pbaf qz motu localis est por fm nāz alijs motib: z est vna d de annexis q pbaf sic. motu localis pt ee sine alijs motib. z alij motu no pnt ee sine motu locali: g motu localis e por fm nām alijs motib. pntia patet p descriptione poris fm nāz. asis aut qstū ad pmā ptē pbaf duplr. p p hoc: qz motu localis est ppetu: z

alij motus non sunt perpetui: sed manifestum est quod perpetuus potest esse sine non perpetuo: et quod motus localis sit perpetuus probatur posteriori: quod quis est aliquid modo ostendat hic. Nam prius probatum est quod motus est eternus: aut igitur motus est eternus: quod semper est continuus: aut quod componitur ex motibus sibi invicem succedentibus: quorum unus est ante alium: et unus post alium: sed dignus est ut motus sit eternus: quod est continuus. Unde dicitur hic 2° quod eternitas est in continuo essentialiter et in successivo accidentaliter. hec 2°. Magis ergo salvatur eternitas motus si unus sit continuus: et est dignus est continuus quod ante ens: quod plus habet de ratione unitatis: et semper in natura debemus accipere quod dignus est si sit possibile. sed possibile est aliquem motum esse continuum in infinitum et non alium quod loci mutationem. et illud nunc supponitur. sed tamen posteriori probabitur. et sic patet quod motus localis potest esse sine alijs motibus. quod motus localis est perpetuus: et alij motus sunt corruptibiles. sed perpetuum potest esse sine corruptibilibus. Unde dicitur probatur per hoc quod non est necesse quod corpus quod movetur secundum locum augmentetur vel alteretur. quod non est necesse quod illud quod movetur secundum locum generetur vel corrumpatur. alteratio autem et augmentatio sunt solum in his quibus generatio inest et corruptio. et sic patet quod motus localis potest esse sine alijs motibus: et alij motus non possunt esse sine motu locali. quoniam nullus aliorum motuum potest esse nisi sit motus semper eternus que causa est per se movens. et ille est motus localis sicut diximus. et est inferius ostenditur. et sic patet quod motus localis est prior: sed non omnibus alijs motibus. quod potest esse sine alijs et non e converso.

26. conclusio de annexis

Adhuc tpe prior est perpetuum enim contingit solum movere secundum hunc.

26. conclusio de annexis

Hec est 3^a particula 2^a partis primi huius capituli in qua ostenditur quod motus localis est prior tpe ceteris motibus. et hec est 26^a de annexis que probatur per hoc quod perpetuum est prius tpe non perpetuo. sed motus localis est perpetuus et alij motus non sunt perpetui. Unde dicitur igitur particula habet duas particulas. quod in primo probatur sua veritas. In 2^a ibi.

Sed in vno quod aliquo habentium generatio nec loci mutationem necesse est postrema motuum esse. Post enim ipsi fieri alteratio et augmentatio. Sed loci mutatio iam perfectior motus est. Sed alterius necesse motum esse secundum loci mutationem prius: quod et generationis causa erit his que fiunt non factum: ut generans eius quod generatur.

Obiectio

Remouet vna obiectio que posset esse contra hanc quam hic intendit. obiectio igitur talis est. In animalibus ambulantiibus motus localis est posterior: sed tpe ceteris motibus. quoniam nullum animal ambulat nisi postquam perficitur per motum augmentatiōis et alteratiōis. et adhuc ante illa sunt motus generatiōis: et sic patet quod in animalibus motus localis est posterior alijs motibus. id posset aliquis credere quod sic est in celo ita est in animalibus: quod in celo motus generatiōis est prior: et motus alteratiōis est posterior. Sed in vno quidem. Istam obiectioem excludit philosophus dicens quod in individuo generabili et corruptibili motus localis potest esse posterior alijs: ita quod alij motus precedant motum localem. simpliciter tamen loquendo motus localis est prior tpe omnibus alijs motibus: quod ante omnes alios motus qui sunt in individuo generabili et corruptibili: necesse est precedere motum localem in aliquo tpe priori mobili in generabili: et in corruptibili: vel si illud sit generabile est deuenire ad generabile. et est causa omnium aliorum

Exclusio

motuum. scilicet generabili. Unde breuiter in eodem individuo corruptibili motus localis est prior tpe ceteris motibus: tamen in toto vniuerso et simpliciter loquendo motus localis est primus motuum secundum tempus. Unde sicut in eodem individuo potest propinqua precedit potentia remotas: ita in eodem individuo motus generatiōis. augmentatiōis et alteratiōis precedit motum localem: sed in diuersis motibus motus localis precedit tpe omnes alios motus. Unde motus localis in vno. scilicet in celo precedit omnes alios motus in alijs.

Quoniam videtur utique generatio esse prima motuum: propter id quod fieri oportet rem primam. Hoc in vno quod quolibet eorum que sunt: sic se habet: sed alterius necesse est prius aliquid moueri his que fiunt: cum et ipsum non factum: et isto alterius prius. Quoniam igitur generatiōem impossibile est esse primam: oia enim essent que mouent corruptibilia: manifestum est quod nec consequentium motuum: nec vnus prior est. Dico autem consequenter motus augmentatiōis: postea alteratiōis et decremētū: et corruptiōes. Omnes enim posteriores generatiōis sunt. Quare si non est posterior generatiō prior loci mutatiōis: nec alia: nec vna permutatiōum.

Hec est 4^a particula 2^a partis primi huius capituli in qua philosophus ostendit quod motus localis est prior secundum perfectionem ceteris motibus. et hec est 27^a de annexis que probatur quadruplī. et secundum hoc hec particula continet quatuor partes que patebunt in locis suis. In prima igitur parte huius particule predicta probatur sic. generatio est prior in augmentatiōe. alteratiōe et diminutiōe. sed generatio non est primus motus. generatio nec alteratio. augmentatiō et diminutiō est primus motus. generatio relinquitur quod motus localis sit primus motus. quod autem generatio non sit primus motus probatur. quod si sic tunc oia que mouent essent generabilia et corruptibilia. et secundum hoc rationem solum probatur quod motus localis est primus motus secundum naturam: et quod generatio non est primus motus hoc modo. quod prius secundum naturam est illud quod potest esse sine alio et non e converso. sed hoc est motus localis id est prior secundum naturam. nam omne transmutabile est transmutabile secundum locum. et si generatio esset primus motuum omne transmutabile esset generabile sic philosophus ostendit hic. et sic probatur quod motus localis est primus secundum perfectionem accipiēdo secundum perfectionem pro priori secundum naturam. Sed 2° mouet hic dubitationem: quoniam omnis generatiōem precedit alteratio: quod generatio est finis alteratiōis. Sicut omne quod alteratur prius fuit generatum. et ex hoc potest existimari quod neutrum istorum precedit alterius sed quod in eis est dispositio circularis. Ad illud respondet 2° dicens quod consideratio prioris et posterioris in hoc loco est sicut consideratio prioris et posterioris in precedentibus in quibus est motus. et quod subiecta est prior secundum perfectionem quod quantitas vel qualitas. id generatio quod est via ad subiecta est prior alteratiōe que est via ad qualitatem: vel augmentatiōe que est via ad quantitates. Id breuiter si loquimur de prioritate secundum tempus sic nec generatio est prior alteratiōe nec e converso: sed quod philosophus dicit hic generatiōem esse priorē alteratiōe illud est intelligendum de prioritate secundum perfectionem: quod generatio cum sit via ad subiecta est prior alteratiōe que est via ad qualitatem. Et si dicatur quod illo modo prioritas generatiōis est prior motu

27. conclusio de annexis. Prima ratio

Dub. 25.

27. cō.

Replica.

Responsio.

locali: qz suba que est ei terminus gñatiōis est pfectior: qz ubi q est terminus motus localis. C. Pōt dici cōcedēdo qnē. tñ motus localis est pōr ceteris motib⁹ oib⁹ alijs modis pōritatē. Meli⁹ tñ est dicē q est pōr: qz pbs hic pbās motū localē esse pōr ceteris motib⁹ nō loquit de pōritate quā mot⁹ hēt a tmino ad quē: s; forsitā mot⁹ localis cū sit ad tminū mot⁹ impfectissimū est impfectissim⁹. iō de hac pōritate seu pfectiōe non loq̄ hic pbs ut mihi vī.

Co. 58.

Cōino aut vī q sit iperfectū ad pncipiū iens. Quare qd gñatione posterio: nā pns est. Ultimū aut loci mutatio oib⁹ iest que sūt in gñatiōe. An alia oino imobilia sūt vivētū pp idigētiā organi: ut plāte z multa gñā aialiu: pfectis at iest. Quare si magis iest loci mutatio magis cōprehēdentibus naturam: z motus hic primus aliorum utiqz erit fm substantiam.

Secūda rō

Hec est 2^a ps hui⁹ pticule in qua ponit 2^a rō pbās q mot⁹ localis est pōr fm pfectionē ceteris motib⁹. Et rō est illa. Illud qd est posterio via gñationis est pns via pfectiōis: sed mot⁹ localis in aiali est posterio via gñatiōis qz alijs mot⁹: g mot⁹ localis ē pōr fm pfectionē ceteris motib⁹. An 2^{or} format illā rōnē sic. De posterio fm tps in gñali ex rebus ex qb⁹ pfecti ē pns nā: s; mot⁹ localis ē h⁹: g mot⁹ localis est pōr nā alijs motib⁹. C. Intelligē q pbs accipit hic pns nā pro pōri fm pfectionē. An alia quidē. Mot⁹ aut localis nō est in oib⁹ gñabilib⁹ z corruptibilib⁹. nec iest oib⁹ vivētib⁹. qz nō iest plātis cū plāte nō habeant organa pgressivi motus. Mult⁹ enī gñabilib⁹ aialiu ut aialib⁹ iperfecti nō iest localis mot⁹: s; mot⁹ localis iest solū aialib⁹ pfectis: z pp hoc cōcludit q mot⁹ localis est pōr ceteris motib⁹. C. Et pōt poni nova ratio ad qōnē quā 2^{or} format sic. Illud qd est in re pfectiori est pfecti⁹: sed trāslatio est i re pfectiori: g est pfectior alijs motib⁹. C. Intelligēdū fm 2^{em}. q pbs facit has tres demōstratiōes: quarū vna dat cām z eē lista demōstratio qd est rei pfectioris est pfecti⁹: sed trāslatio est h⁹. g. Alia est demōstratio dās cām tñ que est illa. mot⁹ qui est pfectior iest aialibus pfectis: sed trāslatio est h⁹. g. Tertia demōstratio que est demonstratio per signū dat eē tñ que est illa: Trāslatio est pōr qz est in pōri. ergo.

Co. 59.

Propter b z qz nequaqz substantiā mutat qd mouet motu i eo qd ferī. Secūdū enim hunc solū nihil mutat iesse: sicut ei⁹ qd alterat quale: ei⁹ aut qd auget z decrementū patientis fm quantū.

Tertia rō

Hec est 3^a ps 4te pticule 2te ptis pñ^{te} hui⁹ capli i qua ponit 3^a rō pbās q mot⁹ localis ē pōr s; pfectionē ceteris motib⁹. z rō est illa. Ille mot⁹ est pfectior qui nō mutat subam mobilē aliqd auferēdo a suba mobili: sed alijs mot⁹ mutāt substantiā mobilē: z mot⁹ localis nō mutat subam mobilē: nec aliqd abijcit a suba mobili. igit mot⁹ localis est pfectior ceteris motib⁹. C. Intelligēdū q mot⁹ localis p se nō abijcit aliqd a suba mobili nec etiā mutat aliqd pñ^{te} mae s; in alijs motib⁹ est actio rōne pñ^{te} q nō pōt cōpleri nisi p remotiōez alicui⁹

ptis: iō alijs mot⁹ ut frequēti⁹ trāsmutāt subam mobilez. ita ē in motu locali totalr nāli nihil p dīf de suba mobili. ut p3 in motu locali gñiū z leuiū. Uerūtñ in motu pgressiuo aialis: qz mobile hēt resistētiā ad motorē. qm corp⁹ aialis hēt motū pñ^{te} aie: iō debilitat vītus motoris in aiali ex q debilitatiōe sit aliq dimīnutio pñ^{te} corpis. Uñ aial aliqñ in tali motu patitur violētiā. tñ mot⁹ localis nō est cā lassitudinis nisi per accidēs. qm pp violentiam quam patitur in suo motu per resistētiā moti ad motorem inducīt lassitudo in motu z c.

Maxie aut māifestū ē qz mouēs ipz se ipz maxie mouet hūc pprie: qz fm locū: z ēt dicim⁹ h esse eoz que mouent z mouentiū pncipiū: z primū in his que mouētur ipm seipm mouēs. q quidē igitur loci mutatio prima fit: manifestū est ex his.

Hec est 4^a ps 4te pticule 2te ptis pñ^{te} hui⁹ capli in q ponit 4^a rō pbās q mot⁹ localis est pōr s; pfectionē: z illa est rō. ille mot⁹ est pns fm pfectionē ceteris motib⁹ qui iest ul iesse pōt pfectissimo moto. pfectissimū aut motū ē motū ex se. Ille igit ē mot⁹ pfectissim⁹ q iest ul iesse pōt moto ex se: s; mot⁹ localis iest ul iesse pōt moto ex se: z nullus ali⁹ mot⁹ iest ul iesse pōt moto ex se s; q ē motū ex se nisi mot⁹ localis. g mot⁹ local ē pfectissim⁹ motuū. Ista fm 2te fūdat sup tribus ppōnib⁹: qru vna est q nihil mouet se nisi motu locali. Uñ dic 2^{or} q nihil alterat nec alterat ex se nisi p accēs: vñ dicit 2^{or}. accēdit aialib⁹ qm mouent ex se in loco. s. q corp⁹ calefit. z sic mouet motu alteratiōis ex se. s; nō pmit. s; mediāte motu locali. z augmētū existimat augmētari ex se: sed p accēs. Secda ppō est q motus ex se est pñ^{te} rez motaz. Tertia ppō est q mot⁹ q iuenit i p moto ē pñ^{te} motuū. C. Ex qb⁹ ppōnib⁹ pōt rō formari sic. Ille mot⁹ ē pfectior z pōr q iuenit i p moto: s; motū ex se ē pñ^{te} motū. qz est pñ^{te} rerū motaz: ut p3 p 2as ppōnez. g ille mot⁹ ē pñ^{te} motuū q aliqd mouet se: s; nihil mouet se nisi motu locali. g mot⁹ local ē pñ^{te} motuū. C. S; h dubitat s; utrū mot⁹ localis sit pñ^{te} motuū. z vī q nō: quia mot⁹ capit spēs z pfectionē a termino ad quē ille ē. g ille mot⁹ ē pfectior z pōr: cui⁹ tmin⁹ est pōr z pfectionē: s; tmin⁹ gñatiōis ē pōr q; tmin⁹ mot⁹ local: qz suba est pōr qlibet accēte. g gñatio ē pōr q; motus localis. C. Et p h arg^{te} pōt pbari q gñatio est pōr q; mot⁹ localis: z p oīs oīuz motuū. qz tmin⁹ gñatiōis ē pōr q; tmin⁹ mot⁹ localis aut alteratiōnis ul augmētatiōis. C. Ista rō pfirmat s; 2^{em} h q dicit q gñatio ē pōr alteratiōe sic suba ē pōr ceteris p dīcamētis: z dic h qz sic suba est pōr alijs p dīcamētis: ita via ad subas ē pōr q; via ad alia p dīcamēta. C. Itē mot⁹ localis ē postrem⁹ motuū. g nō ē pñ^{te}. qñā p3 de se z aīs pbat. qz sic videm⁹ eē i aiali. s. qz p aial gñat. deide alterat: deide augmētāt. z i ultio mouet motu locali g mot⁹ localis ē postrem⁹ motuū. C. Itē gñatio ē ppetua s; pbs. s; nihil ē pns ppetuo. g. C. In op^{te} ē hic pbs. Dicēdū q mot⁹ localis ē pñ^{te} motuū: z q ē pōr ceteris motib⁹ tpe: nā z pfectionē: qd phūs pbat: z p q mot⁹ localis ē pōr ceteris motib⁹ tpe: qz mot⁹ localis est perpetu⁹: z nullus ali⁹ mot⁹ est ppetu⁹: s; ppetuuz ē pns tpe nō ppetuo. g. S; q mot⁹ localis sit pōr

Co. 60.

Co. 61.

Quarta rō

Prima ppositio.

Secūda ppositio. Tertia ppositio.

Dubium.

Cōfirmatio

Secundo.

Tertio.

nam ceteris motibus appet. quod illud est primum natura: quod non existere non existit aliud: et quod existit non oportet aliud existere. sed non existit motu locali non existit alij motus. et ipso existit non oportet alios motus existere: quod motus localis est prior natura alijs motibus. maior pars de se. minor vero probat: quoniam alteratio non potest esse sine motu locali: sed quod motus localis precedat alterationem probat philosophus per hoc quod si aliquid debeat alterari oportet quod alterans approximet alterato. quod fieri non potest sine motu locali: et est quod motus localis precedat alios motus per perfectionem per multipliciter. una ratio est. quod motus localis est ultima via generationis ex processu nature. quod per generationem aial: et postea alterat: deinde augmentat et ultimo mouet motu locali. sed quod est ultimum via generationis est per via perfectionis. g. Alia ratio est. Motus localis solum reperit in aialibus perfectis. quod solus aialia perfecta mouet se localiter: sed ille motus est perfectior quod est in suba perfectiori: quod motus localis est perfectior alijs motibus. quoniam alij motus reperiuntur tam in aialibus perfectis quam in aialibus imperfectis. Alia ratio est. Ille motus est perfectior quod minus abijcit a mobili: sed iter omnes motus: motus localis est huiusmodi. g. C. Iste rationes magis patet in exponendo litteras. nec est dubitatio de prioritate per perfectionem: quod ex quo terminus motus localis est imperfectissimus et motus capit perfectionem a suo termino: ut quod motus localis sit imperfectissimus. C. Dicendum igitur quod motus alij a motu locali capiunt perfectionem suam a suis terminis: sed motus localis non capit perfectionem a suo termino: sed magis a suo subiecto vel a sua calitate. modo motus localis est in perfectissimo subiecto et est causa istorum motuum: id est perfectissimus: et maxime uerum de motu locali circulari: quod ille motus non capit spem a suo termino: quod ille motus non est ad locum: sed est circa locum. C. Ad primum in istis dicendum quod alij motus a motu locali capiunt perfectionem a termino ad quem. quod tales motus de necessitate sunt finiti et ordinantur in terminum in quo mobile deest: quod alij motus localis est infinitus et sepius. C. Ad aliud est dicendum quod in eodem aiali alij motus ut generatio: alitatio: et augmentatio precedunt motum localem simpliciter tamen loquendo in respectu uniuersi motus localis precedit omnes alios motus. C. Ad aliud cum dicitur quod generatio est perpetua dicendum quod nulla generatio est perpetua: sed successio generationum sibi inuicem succedentium est perpetua.

Ad primum

Ad secundum

Ad tertium

De aut loci mutatio prima sit nec modo quod stradduz est. Sic autem et quod nunc et prius positum est: quod contingit quendam motum continuum esse et perpetuum: manifestum erit eadem methodo.

Istod est: in capitulo huius tractatus in quo declaratur quod motus non potest esse continuus et eternus: et continet quatuor partes principales. quod in primo ostendit quod nullus motus alius a loci mutatione potest esse continuus et eternus. in 2o ibi Quod autem contingit esse. Declaratur quod nullus motus localis alius a loci mutatione circulari potest esse continuus et eternus. in 3o ibi. Unum aliud est. Soluit quatuor dubitationes. in 4o ibi. Rationabiliter autem. Reuertit ad ostendendum motum reflexum non esse continuum per rationes logicas et rationes. Prima pars continet quatuor particulas. quod in primo ostendit quod nullus motus est ab opposito in oppositum potest esse continuus et eternus. in 2o ibi. Contrarij autem sunt. Ostendit quod nullus motus compositus ex duobus motibus oppositis potest esse continuus et eternus. in 3o ibi. Nihil enim differt. Excludit aliquas dubitationes. in 4o ibi. Quod autem in generatione. Ostendit quod mutationes opposite: ut generatio et corruptio non possunt continuari adinuicem. In tota igitur

prima particula huius partis probatur intendit probare quod nullus alius motus a loci mutatione est continuus et perpetuus. hec probatur sic. Nullus motus qui est ab opposito in oppositum est continuus et eternus: sed nec motus nec mutatio composita ex mutationibus oppositis est continua et eterna: sed omnis motus alius a loci mutatione uel est motus ab opposito in oppositum uel est compositus ex mutationibus oppositis. sed nullus motus alius a loci mutatione est continuus et eternus. minor huius rationis est de se manifesta: et maior declaratur quantum ad quilibet sui partem. prima igitur pars maioris declaratur in prima particula huius partis. Secunda autem in 2o. et 3o in 3o. et 4o in 4o: et hoc patebit procedendo per particulas. In primo igitur particula probatur proponit intentiones suam dicens quod cum ostenditur sit quod omni mutationum loci mutatio est per se nunc est considerandum et monstrandum quod loci mutatio est per se omni mutationum. et per eandem methodum huius est secundum eandem artificialem considerationem: considerandum erit quod nunc et prius diximus. scilicet quod aliquis motus est continuus et perpetuus: oportet quod idem sit motus per se et motus perpetuus: et id sub utraque consideratione utriusque istorum accidit. scilicet quod motus est prius: et quod etiam motus est perpetuus.

Quod quidem igitur aliorum motuum continuum nec unum contingit esse: ex his manifestum est. Omnes enim ex oppositis in tria sunt motus et mutationes. ut generatio quod est et corruptioni ens et non ens termini sunt alterationi tria passiones: augmentatio et decremento: aut magnitudo: aut paruitas: aut perfectio magnitudinis: aut imperfectio.

Preposita intentione sua exequitur ostendens per quod ex his que dicentur manifestum erit quod nullus erit motus alius a motu locali quod sit continuus et eternus. Unum in hac particula solus probatur per se maiorem principalem. scilicet quod nullus motus est ab opposito in oppositum est continuus et eternus uel perpetuus: et narratur quod omnis mutatio alia a loci mutatione est ab opposito in oppositum: et quod sit opposita in una quaque illarum mutationum: et dicitur quod duo opposita in generatione et corruptione sunt esse et non esse: et duo termini oppositi in alteratione sunt due qualitates tria ut album et nigrum in coloribus: et calidum et frigidum in qualitatibus tangibilibus: et duo termini oppositi in augmentatio et diminutione sunt magni et parui: quod autem nulla mutatio quod est ab opposito in oppositum sit continua et eterna: et quod nulla augmentatio est perpetua: nec aliquid alteratio et diminutio est continua et perpetua probatur. et hec est 28a pars de annexis quod quod de se per se potest tamen probari per hoc: quod nulla mutatio quod est finita ex utraque parte est continua et perpetua: sed omnis mutatio quod est ab opposito in oppositum est finita ex utraque parte cum sit media iter duo opposita terminantia ipsas. g. C. Unum 2o dicitur huius probatur dicitur quod termini oppositi in augmentatio et diminutione sunt magni: et parui: quod est uerum quoniam res naturales habent magnitudines terminatas. Minimus enim habet naturam terminatam: et sicut maximus: quoniam si magnitudines rerum non essent terminatæ: tunc magnitudines non haberent perfectionem acquisitam in natura per motum augmentati: manifestum enim est per se: quoniam quemadmodum non quilibet actio fit per quacumque qualitatem. id est per quacumque formam ita est manifestum per se esse ipse ut quilibet actio entium fiat per quacumque magnitudinem: sed unaqueque actionum propria cuiuslibet entium habet propria qualitatem et quantitatem: sicut igitur actio hominis non potest puenire nisi a forma hominis: ita ipse est ut actio eius pueniat nisi a sua magnitudine. Magnitudo igitur hominis est terminata

2. co. 62.

28. co. de annexis.

nāliter z silr sua foza: z silr est in vnaquaqz reruz nāliū. hec 2^{or}. Ex illo dicto appet expise q de itētiōe 2^{or} est q in oi spē rez nāliū est dare maxi- mū z minimū. z rō ipsi^o vī pbabilis: qz qlibet spēs rez nāliū hēt opationē terminatā. z p pns quāti- tatē rminatā. Nam maior qntitas ceteris existen- tibus parib^o arguit maiorē vtutem: z maior vtus maiorē pfectionem: z ideo oportet q si opatio sit determinata q virtus sit determinata: z si vtus sit determinata q quātitas sit determinata.

Cōtrarij aut sūt: q sūt i p^oria. Ad aut nō sp mouent fm hūc motū existens pns ne- cesse est pns qescē. Manifestū igit qm qe- scet in p^orio mutās. Silr aut z i mutationi- bus. Opponunt eniz gñatio z corruptio simplr: z singlaris singlar. Quare si ipof- sibile est sil mutari oppositas: nō erit pti- nga mutatio: s mediū erit ipsorū tps.

Hec est 2ª pticula p^e ptis pⁿ hui^o capli in q pbs oñdit q nullus mot^o cōposit^o ex duob^o motib^o op- positis ē ptinu^o z etern^o. z hec est 2^a de annexis. Un possēt aliqs dicē q lz mot^o ab albo i nigrū nō possit eē ptinu^o z etern^o: tñ mot^o ab albo i nigrū: z a nigro i albū: z itez ab albo in nigrū: z sic ifiniti- es iterādo pōt eē ptinu^o z perpetu^o: sed qz hic mo- tus iterat^o iter opposita ē cōposit^o ex motib^o oppo- sitis: iō phūs pbat q nullus mot^o cōposit^o ex moti- b^o opposit^o ē ptinu^o z etern^o. hec 2ª pbat sic. Nullus mot^o iter cui^o ptes neōio cadit ges media ē ptinu^o z ppetu^o: s oīs mot^o cōposit^o ex motib^o opposit^o ē mot^o iter cui^o ptes cadit ges media: g nullus mot^o cōposit^o ex opposit^o motib^o est ptinu^o z ppetu^o. ma- ior pz p lz qz inter ptes motus ptinui nō cadit ges media. talis eni mot^o nō ē ptinu^o: qz iterrūpit p ge- tē mediā. z minor dectaf p hoc: qz iter oēs motus oppositos cadit ges media. z p pns iter ptes mot^o cōpositi ex motib^o opposit^o cadit ges media. **S**z hic dubitat qz nō vī qz nece sit q iter mot^o opposi- tos cadat ges media. qz ponam^o q. a. calidū agat in. b. frigidū qusqz iducat caliditas in. b. z q in p istāti i q est caliditas iducta i. b. sit. c. sūme frigidū approximatū ipsi. b. z sit p^m istās. g. i q ē iducta ca- liditas i. b. tūc i. g. istāti. c. qd est sūme frigidū est approximatū. b. calido. qro tūc an statiz post. g. in stās. c. aget in. b. iducēdo frigiditatē in ipm ul nō. Si def q. c. statī agat i. b. tūc. b. nō qescet: s statiz sine gete media trāsserf a calido i frigidū: z a frigi- do in calidū: z sic nō opz q iter mot^o oppositos ca- dat ges media. Si vō def q statim post. g. istās. c. nō aget i. b. trāsmutādo ipz. **C**ōtra. c. ē sūme frigi- dū z approximat. b. calido i. g. istāti. g. si. c. nō sta- tim agit i. b. expectabit p tps añqz aget: z sic agēs nāle erit approximatuz passo sibi p^orio p tps z nō aget in ipz nullo exñte ipedimēto. supponit eni qz nō sit ipedimētū. qd ē ualde icōueniēs: z p pⁿ nā- lia: z ē p rōnē. qz qua rōnē. c. nō icipiet in. g. trāf- mutare. b. eadē rōnē nec in istāti posteriori icipiet trāsmutare ipz. Dicēdū ē distiguēdo de gete: qz q- dā ē ges mēsurata tpe. s. q puat motū p aliqō tps z qlibet ptē illi^o tps: z qdā est ges mēsurata istā- ti q solū puat motū p aliqō tps. Ad cui^o itellectū ē sciēdū qz i qlibet istāti tps mēsurātis motū ptinu- um pterqz i p z ultio istāti illi^o tps ē in qlibet pte

19. p^o hūo
ex annexis.

Dubium.

illi^o tps mot^o i mobili: qz uis eni mot^o nō mēsuret i- stāti. tñ i istāti mot^o iest mobili: qm istāti hec ē vā. Mobile mouet: z si i aliq istāti iter medio iter p^m instās z ultio motus nō iest mobili i illo istāti ges mēsurata istāti q dī ges subita iest mobili. z nō est mot^o ptinuus p totū illō tps: z si in aliq pte illius tps mot^o nō iest mobili tūc ges mēsurata tpe. s. illa pte tps in q mot^o nō iest mobili iest ges mo- bili. z iterrūpit ptinuatō motus: z sic ptinue mo- tus iterrūpit tā p quietē successiua qz p getez subitā. Dico g q inter motus oppositos cadit ges me- dia. s. ges subita ul ges successiua: z in maiori pte inter motus oppositos cadit ges media mēsurata tpe ul istāti. z nullus motus ē ptinuus iter cuius ptes cadit aliq ges media mēsurata tpe ul istāti: qm utraqz ges iterrūpit ptinuatō motus: qz ad lz q motus sit ptinuus: opz q mot^o iest mobili in qlī- bet pte tps mēsurantis motū: z i quolibet istāti tps pterqz in p z ultio istāti illi^o tps. Dico g qz si a. calidū agat in. b. iducēdo caliditatē i. b. si in p in stāti in q caliditas ē iducta in. b. s. in. g. istāti app^o ximef ipsi. b. sūme frigidū in p istāti icipiet agē i. b. z sic. b. nō qescet gete mēsurata tpe: s gete mēsu- rata instanti qz in. g. istāti mot^o nō iest ipsi. b. qz nec motus causat^o ab. a. nec mot^o causat^o a. c. iest ipsi b. in istāti: z ideo illi mot^o oppositi causati in. b. ab a. z. c. nō sūt ptinui adinuicē: qz in istāti. g. nō trās- mutat. b. qz nō trāsmutat ab. a. neqz a. c. z i. b. istā- ti. g. quiescit quiete subita que puat motū a mobi- li pro vne instanti.

Nihil eni differt p^orias: aut nō p^orias esse fm p^oditionē mutationes: si solū ipossibi- le sit eidē simul inesse. Hoc eni rōni nihil utile est. Neqz si nō nece est quiescē in cō- tradictione: neqz est mutatio geti cōtrari- um. Nō eni fortassis quiescit qd non est. Corruptio aut in nō ens. Sz si solū medi- um sit tps: sic eni nō erit mutatio ptinua. Neqz eniz in p^orib^o motib^o cōtrarietas utile fuit: sed non cōtingere simul esse.

Hec est 3ª pticula p^e ptis pⁿ hui^o capli in q phūs excludit duas obiectiones quaz p^o est. qz nō vī qz il- la rō pcludat de oib^o mutatiōib^o opposit^o: qz nō est uez q iter oēs mutatiōes oppositas cadat quies media. qz iter gñationē z corruptionē q sūt muta- tiōes opposite: nō est nece q cadat ges media: nō eni opz q mobile quiescat in termino illaz mutatio- nū: ut pz de corruptione. qm illud qd corrupit nō quiescit cum nō sit nō ens. Hanc ergo obiectionez remouet pbs dicēs qz nō opz hic accipe in rōnē. s. qz iter oēs mutatiōes oppositas cadat ges media. qz nō ē uez de mutatiōib^o q sūt iter p^odictoria ut ob- iectū ē: s loco getis medie accipiat tps mediū. z tūc fiat rō cōis oib^o trāsmutationib^o oppositis sic. Inter trāsmutatiōes iter qz neōio est tps mediū i q. s. mobile nō trāsmutatur nō sit trāsmutatio con- tinua: sed inter omnes trāsmutationes oppositas est tps mediū. g ex nullis trāsmutatiōib^o opposi- tis sit trāsmutatio ptinua z eterna: maior z minor patēt per hoc qz trāsmutationes opposite non pnt iesse eidē simul. sed iter oēs trāsmutatiōes que nō pnt inesse eidē simul est tps mediū. g iter oēs trās-

Obiectio p^o

Remotio.

mutatiōes oppositas ē ipsa me^m i q̄ trāsmutabile nō trāsmutat aliqua trāsmutationū oppositarum. Sciēdū q̄ p̄bat hic q̄ trāsmutatiōes oppo site nō p̄nt cōtinuari adinuicē sine tpe medio: q̄ si sic tūc cōtingeret necessario q̄ idē simul trāsmuta ret duab⁹ trāsmutatiōib⁹. qd̄ ip̄e p̄bat b: q̄ si mo tus de albedine in nigredinē sit p̄tinu⁹ cū motu de nigredie in albedinē: tūc illō qd̄ mouet de albedi ne in nigredinē mouet ad nigredinē dimittēdo al bedinē: z cū acgrit albedinē mouet ad albedinem dimittēdo nigredinē. ḡ in eadē dispōne acgrit ean dē dispōne albedis: z dimittit illā: z mouet duo bus motib⁹ p̄rijs insil. qd̄ est ipole. C̄ Item dicit p̄^{or} q̄ ista determinatio est cōis oib⁹ trāsmutatio nib⁹: z cū duo mot⁹ nō fuerint insil sequit necio q̄ iter eos sit tps. z dicit ultra q̄ ista demōstratio nō dz̄ itelligi in eodē moto qd̄ mouet motib⁹ p̄rijs ha bentib⁹ p̄^m z finē. Et ē nō hēt itelligi de motib⁹ q̄ sunt in diuersis motib⁹ ut sūt mor⁹ chordarū apō p̄cussione oium eaz. Etia nō dz̄ itelligi de duobus motib⁹ quoz alter est p̄fectio alteri⁹ in eodē moto: qm̄ inter oēs illos mot⁹ est tps. hec p̄^{or}. C̄ Intelligēdū q̄ ipossibile est mor⁹ p̄rios p̄tinuari adinuicē: qm̄ est ipossibile q̄ mor⁹ de albedine in nigredi nē p̄tinuet cū motu de nigredine in albedinē ut rō p̄^o bene p̄bat. Pro quo est sciēdū q̄ i oi motu cō tinuo mobile a p̄n^o mot⁹ usq̄ i finē h̄ est in toto tpe mēsurāte motū: mobile mouet ad terminū ad quē z recedit a t̄mio a q̄ sic q̄ mobile p̄tinue sit p̄pin qui⁹ termino ad quē: z remoti⁹ a t̄mio a quo. si igitur aliqd̄ p̄tinue mouet ab albedie in nigredinē z itēz a nigredie in albedinē: illō mobile p̄tinue mo uet ad albedinē z ab albedine: z si mouet ad albe dinē cōtinue sit p̄pinquas albedini q̄ p̄us: z si mo uet ab albedine p̄tinue sit remoti⁹ ab albedie: ḡ si sit mor⁹ p̄tinu⁹ ab albedie i albedinē. sequit q̄ illō mobile p̄tinue fieret p̄pinqui⁹ alicui q̄ p̄us z remo ti⁹ ab eodē. qd̄ est ipole: q̄ sic moueret motib⁹ con trarijs. C̄ Intelligēdū ē q̄ cū phūs dicit q̄ inter oēs mor⁹ p̄rios est tps mediū. Aristo. p̄ tps p̄tinue itelligit tps diuisibile: z tps idisibile qd̄ ē instās. nec est uey q̄ iter oēs mor⁹ ē tps disibile mediū. q̄ sicut p̄batū ē supra pole ē q̄ aliqd̄ mobile cū fue rit trāsmutatū ad vnū p̄rioz q̄ statū i fine illi⁹ trāsmutatiōis apporimef agēs potēs trāsmutare ip̄z d̄sus reliquū p̄rioz. ut cū aliqd̄ est trāsmutatū ad calidū: pole est q̄ apporimef eidez mobile sūme frigidū: z tūc certū est q̄ statū cū ē trāsmutatū ad calidū trāsmutabit ad frigidū sine gete media z si ne tpe diuisibili medio in ultimo istāti tps mensu rantis p̄mā trāsmutationē: z p̄^m instās tps mēsu rātis z^o trāsmutationē qd̄ est vnū z idē istās: neu tra istaz mutationū p̄riaz inest mobili: z ita ē tps idiuisibile mediū iter illas trāsmutatiōes p̄rias in quo istāti neutra trāslatio iest mobili. Sic igit hēt itelligi illō qd̄ dicūt phūs z p̄^{or}. s. q̄ inter oēs trāsmutatiōes p̄rias est tps mediū itelligēdo p̄ tps in differēter tps uerū qd̄ est diuisibile z instās qd̄ dz̄ tēpus indiuisibile: nam inter oēs trāsmutatiōes p̄trarias est aliqua mēsurā media. s. tps uel instās in quo neutra trāsmutationum contrariarum in est mobili.

210.63. C̄ Nō opz aut turbari: qd̄ idē plib⁹ erit p̄ri um: ut mor⁹ z statui z motui qui est in p̄ri

um: sed b̄ solū est accipe qd̄ opponit qd̄ā modo z motui z geti mor⁹ p̄ri⁹: sicut egle z mēsurabile: excellēti z ei qd̄ excellit: z qd̄ non p̄tingit simul oppositos neq̄ motus neq̄ mutationes esse.

C̄ hec ē 2^a obiectio quā phūs excludit: z ē. q̄ dictū ē i p̄^a demōstratiōe q̄ iter mor⁹ p̄rios cadit qes me dia q̄ est p̄ria motui: posset aliqs dicē q̄ illud nō ē uey. s. q̄ motui p̄riet qes: q̄ vni opponit tū vnū: s̄z motui p̄riat mor⁹: ḡ motui nō p̄riat qes. h̄ d̄c ob iectionē remouet phūs dicēs q̄ nō est incōueniēs plura p̄riari eidē qd̄ā mō ut qm̄ p̄rietas iter illa nō ē manifesta: nā mediū p̄riat utriq̄ extremoz: z eq̄ le p̄riat superexcellēti: z etiā supercesso seu magno z p̄uo. Un̄ illa p̄positio. s. vni cōtrariat tū vnū: est itelligēda de p̄rijs que maxime distāt: sed sic nō cōtrariantur motus z quies.

C̄ Ampli⁹ in ḡnatiōe z corruptiōe z penit⁹ icōueniēs eē videbit: si factū mox necesse est corūpi. z nullo tpe p̄manere. Quare ex his utiq̄ fides alijs fiet: phūsicū enī est qd̄ similit̄ se habet in omnibus.

C̄ hec est 4^a p̄ticula p̄ p̄ris p̄n^o hui⁹ capli in q̄ phūs declat q̄ mutatiōes opposite ut ḡnatio z corru ptio possūt adinuicē p̄tinuari. z hec ē 2° p̄ de anne ris q̄ p̄bat ducēdo ad icōueniēs sic. Si ḡnatio cō tinuaret cū corruptione: tūc res statū cū eēt ḡnata corūpet: z nō maneret i aliquo tpe. qd̄ ē icōueni ens: q̄ si sic frustra res generaret si nō maneret p̄ tps. p̄ntia p̄z: q̄ si ḡnatio z corruptio p̄tinuarent adinuicē: corruptio statū eēt post ḡnatiōe: z sic sta tim cuz res eēt ḡnata corūperet. Un̄ dicit phūs q̄ hec est rō de ḡnatiōe z corruptione que pōt fa cere fidē in oib⁹ alijs trāsmutatiōib⁹. Sicut enī est icōueniēs q̄ res statū cū ē ḡnata corūpat: ita vī i cōueniēs q̄ aliō qd̄ dealbat statū cū factū sit albū denigret. z q̄ illō qd̄ auget statū cū ē auctū dimi nuat. C̄ Un̄ notādū est q̄ p̄^{or} p̄bat illō eē icōue niēs. s. q̄ statū cū res sit ḡnata corūpat. Et ducit ad tria icōueniētia. p̄^m est q̄ illō qd̄ ḡnat nō habe ret eē i actu. qd̄ est icōueniēs. q̄ ḡnatio terminat ad ens i actu. z p̄bat p̄ntia. q̄ oē ens i actu ē i tpe: sed illō qd̄ solū durat p̄ istās nō ē in actu. ḡ. 2^m icō ueniēs ad qd̄ deducit Aristo. est q̄ nā agēt ociose. qd̄ est icōueniēs. p̄ntia p̄bat. q̄ ex quo ḡnatio est via ad formā z qd̄libet qd̄ trāsmutat desiderat ge scere i termino trāsmutatiōis: frustra nā ageret ēt si res postq̄ eēt ḡnata nō duraret p̄ tps. 3^m icōue niēs ē. q̄ si tolleret ois ḡnatio. qm̄ cū ḡnatio t̄mief ad eē i actu: si statū cū res eēt ḡnata corūperet: se quif q̄ nō eēt aliq̄ ḡnatio. q̄ nō eēt aliq̄ ḡnatio ter minata ad eē i actu. z qd̄ dcm̄ ē de ḡnatiōe q̄ ē mu tatio ad foiaz sbalē ē itelligēdū de alijs mutatiōi b⁹ ad foiaz accitales: qm̄ nō erit i entib⁹ eodē mō. Si enī trāsmutabile nō gescēt sb foia acq̄sita p̄ mo tū nā agēt ociose apponēdo tps mltū i motu i acq rēdo foiaz q̄ solū duraret p̄ istās. Et ē silē de ḡna tiōe z alijs motib⁹ ut dicit p̄^{or}. Dis mor⁹ est via ad ḡnatiōe: aut in sba aut in q̄titate aut i qlitate: z si mor⁹ p̄rij p̄tinuarent d̄strueret ḡnatio. z p̄ p̄ns ois ali⁹ mor⁹. C̄ Sz̄ dubitat b. s. utz sit aliq̄ res durās solū p̄ vnū istās tū. z vī q̄ nō. q̄ si sic tūc statū cū

Obiectio 2^a

Remotio.

30. conclusio de annexis.

Primum in cōueniēs.

Secundū in cōueniēs.

Tertius in cōueniēs.

Dubium. Prima rō

Secunda rō
Tertia rō

res illa gñaret corrupere: z sic illi rei sil'ieent gñatio z corruptio: z et p̄ria sil'ieent eidē. qđ ē ipole

C Itē illa res nō eēt ens in actu: qđ solū durat p̄ vnū istās nō ē ens in actu s̄m p̄^o. s̄ h̄ ē flz. qđ res gñat z gñatio terminat ad ens in actu. **C** Itē p̄^o dicit hic exp̄sse qđ nō ē pole qđ stati cū res sit gñata corrupat. **C** Dicēdū qđ i maiori pte q̄libet res p̄ducta i eē p̄ motū terminās motuz tanq̄z ultimus termin' itē a nā durat p̄ tps. Nā mot' nālis istoz gñabilitū z corruptibilitū ut i plurib' terminat ad getē. Mobile igit' nāliter motū ad ult' terminū i rēti a nā nālit' appetit gescē sub illo termino z illa q̄ itēdunt a nā i pte maiori eueniūt. Verūtū cū mlte sint res q̄ solū durāt p̄ vnū istās: ut p̄ de radio solis itrate p̄ fenestrā dom' q̄ gescēte toto aere i domo p̄tinue sit radi' i alia z i alia pte aeris: qđ non eēt nisi radi' cōtinue eēt ali' z ali'. qm̄ idē accūs nūo nō migrat de subo i s̄m. z idē radi' solis nō durat p̄ vnū istās. Et ita ē de ubi qđ mo' acgrit durate motu. qm̄ i quolibet istāti tps mēsurātis motuz p̄terq̄z in ultio istāti mobile hēt aliō z aliō ubi s̄m nūm. tñ h' res q̄ solū durāt p̄ vnū istās nō terminat p̄ se motū tanq̄z ultim' termin' itē a mouēte. Et adhuc de alijs q̄ terminat p̄ se motū. ē pole qđ durēt solū p̄ vnū istās: qđ pole ē qđ i ultio istāti tps mēsurātis motū apporiet p̄riū agēs potēs stati destrūē formā acq̄sitā p̄ porē motū ita qđ nō durabit nisi p̄ vnū istās tm̄. Et dico qđ h̄ cōtigit tā i substātijs q̄ i accūtib'. s. qđ pole ē formā acq̄sitā p̄ motū durare p̄ vnū istās tm̄. qđ accepta quacūqz foza siue sit suba siue accūs de' pōt ip̄z destrūē in q̄cūqz istāti p̄ i q̄ h̄z eē: ita qđ nō durabit ulter' qm̄ nō erit aliqđ causatū qđ pōt p̄ tps q̄tūcūqz modi cū resistē pōe diuine. Et pp̄ h̄ de' pōt q̄cūqz talē formā destrūē stati cū ē p̄ducta ita qđ nō durabit p̄ aliqđ tps. **C** Illō aut' qđ Aristō. z p̄^o uolūt dīcē i n̄ p̄riū ē itelligēdū de formis p̄ se acq̄sit' p̄ motū s̄z oēs cursū nāe z ut cōtigit i plurib'. **C** Ad rōnes vō i p̄riū cū dī qđ s̄z h̄ eadē res sil' gñaret z corrupet. dicēdū qđ gñari z corrupi p̄nt accipi dupl'r ut stricte z cōmunit'. Un̄ stricte accipiēdo gñatio z corruptio sūt fines alterationū p̄cedētū eas: z isto mō loquēdo ipole ē qđ aliq̄ res sil' gñet z corrupat. qđ inter gñationē z corruptionē et' ē alteratio media terminata ad corruptionē illi' rei. z sic loquēdo dicit p̄bs qđ idisibilia nō gñant z corrupunt. z h̄ ē uez. 2° aut' mō accipit' gñatio z corruptio cōmuniter: ita qđ oē illō qđ qñqz ē z qñqz nō ē dī gñabile z corruptibile. z sic loquēdo de gñatione cōiter sūpta sic ē dicēdū qđ gñari z corrupi exponunt dupl'r sicut z illa v̄ba incipit z desinit. z qm̄ vno mō gñari ul' incipe idē ē qđ nūc ē z nūqz p̄us fuit: z sic exponit' p̄ positionē p̄ntis z negationē p̄teriti. alio' exponit' p̄ negationē p̄teriti z positionē futuri. z sic exponēdo illud dī gñari ul' incipe qđ nūc nō est: z statim sine medio erit. Et sil'r corrupi z desinere vno' exponunt' p̄ positionē p̄ntis z negationē futuri: z sic illō dī corrupi ul' desinē eē qđ nūc ē: z postea nō erit. Alio' exponunt' corrupi z desinē eē p̄ negationē p̄ntis z positionē p̄teriti sic. **C** Illō nūc nō ē z stati sine medio fuit. **C** Dico ḡ qđ res q̄ durat p̄ vnū istās tm̄ sil' gñat z corrupit' exponēdo gñari p̄ positionē p̄ntis z gñationē p̄teriti z exponēdo corrupi p̄ positionē p̄ntis z negationē futuri res q̄ solū durat p̄ h̄ istās in h̄ istāti gñat

z corrupit'. qđ i h̄ istāti ē z nūqz p̄us fuit: z sic in h̄ istāti gñat eadē res z corrupit' qđ i h̄ istāti ē z nūqz postea erit. S̄z gñari z corrupi s̄z qđ sic exponunt' nō s̄t opposita nec h' reb' q̄ solū durāt p̄ vnū istās: isūt gñatio z corruptio nisi s̄z qđ sic exponunt'. v̄z. utriqz per positionē p̄ntis ut gñari p̄ negationē p̄teriti z corrupi p̄ negationē futuri. Et euz dicit' qđ illō quod durat per vnū istās tm̄ nō est ens in actu: dico qđ est bene ens in actu actualitate p̄ntie. sed non est ens in actu actualitate durationis. z sic patet.

C Qm̄ aut' p̄tingit eē quēdā motū infinitū vnū esse p̄tinuū: z hic circularis: nūc dicemus. Omne qdem enim mouet: quod fertur: aut circulariter: aut s̄m rectitudinez: aut mixtū. Quare si neqz illoz alter continuus est: neqz ex utrisqz possibile est cōposituz esse.

C Nec ē 2° ps p̄n^o hui' ca. in q̄ p̄bs itēdit declāre qđ nullus mot' localis ali' a motu circulari p̄t eē cōtinu'. z hec ē 3° p̄n^o hui' libri. ps igit' hec p̄tiet duas p̄ticias. qđ i p̄^o Arist. p̄bat p̄nē illā. i 2° ibid. Qđ aut' fert'. p̄bat vnā p̄pōnē acceptā i p̄batōe p̄ntis p̄n^o. s. qđ nullus mot' local' rect' pōt eē p̄tinu'. In p̄^o igit' p̄ticia hui' p̄tis p̄bs itēdit p̄bare talē rōnē. Nullus mot' local' rect' p̄t eē s̄p p̄tinu': z sil'r nullus mot' localis cōposit' ex motu locali recto z ex motu locali circulari pōt eē s̄p p̄tinu'. s̄z ois motus local' ali' a motu locali circulari ul' ē mot' local' rect' uel ē mot' local' cōposit' ex motu locali recto z ex motu locali circulari. ḡ nullus mot' local' ali' a motu circulari pōt eē s̄p p̄tinu'. mior hui' rōnis dī eē māifesta z maior: declāf sic. nullus mot' localis rect' p̄t eē s̄p p̄tinu'. qđ mot' local' rect' ē sup̄ magnitudinē rectā z ois magnitudo recta ē finita ut p̄batū est: z 6° hui'. z p̄ p̄ntis nullus mot' localis rect' p̄t eē s̄p p̄tinu'. z si nullus mot' localis rectus p̄t eē s̄p p̄tinu': seq̄ qđ nullus mot' local' cōposit' ex motu locali recto z ex motu locali circulari pōt eē s̄p p̄tinu'. **C** Et p̄^o mouet h̄ dubitationē de illa p̄ntia. s. q̄lit teneat. mot' local' rect' nō pōt eē s̄p p̄tinu' z etern': ḡ nec mot' cōposit' ex motu locali recto z motu locali circulari pōt eē s̄p p̄tinu' z eternus z c̄. Dicēdū ē ut p̄^o dīc declāndo hāc p̄ntiaz dīcēs qđ motū eē causatū ex duob' motib' p̄t eē dupl'r. vno' qđ ambo sint i actu eēntial'r. Alio' qđ alter motū sit vincēs z alter vict': si itelligit' p̄. v̄z. qđ uterqz mot' sit in actu z eēntial'r ex̄ns planū est qđ p̄ntia est bona. s. mot' rect' nō pōt eē ifinit' z eternus. ḡ mot' mixt' ex isto motu z alio nō pōt eē ifinit' z etern'. s̄z si mot' rect' sit vincēs z mot' circularis sit vict' ul' eē: adhuc manifestū ē qđ illa p̄ntia ē bōa. Mot' rect' nō p̄t eē ifinit'. ḡ mot' mixt' ex motu recto z circulari nō p̄t eē ifinit'. s̄z si mot' circularis sit vict' z mot' rect' vict'. tē ē difficile vidē q̄lit p̄dicta p̄ntia teneat. Un̄ p̄^o addit vnā p̄pōnez p̄ quā p̄bat p̄ntiā. z hec ē p̄pōntio. Dē qđ est in pō exit ad actū: al'r nā agēt ociose: z p̄ h̄ p̄z qđ si mot' circularis sit vincēs adhuc mot' mixt' ē finit' necio. qđ mot' mixt' est finit' in pō inq̄tus hēt in se de pō motus recti. Unde illa p̄pōntio p̄^o. s. omne qđ est in pō exit i actū: ita qđ oē qđ est in pō pōt exire ad actū sufficit ad ostendendū qđ mot' mixtus nō

Ad secūda rōnem.

2. cō. 64.

3 p̄cto p̄net p̄ntis huius libri.

2. cō. 60. z primo celi. cō. 19.

Dum cōmētator.

Responsio.

P̄pōntio Lōm.

Q̄no debe
itelligi v̄
cum p̄bi. z
Cōmētator
nis.
Ad rōmaz
rōnes z ter
uan.

est necessario eternus. C Intelligēdū q̄ per motū mixtū ex motu circulari z motu recto itelligit p̄bs motū cuius vna pars est super magnitudinem rectā z alia ps ē sup magnitudinē curvā cuiusmodi ē mot⁹ fact⁹ sup cordā extēsa sup arcū. C Et ē sciendū q̄ q̄ ois mot⁹ localis rect⁹ tādē fieret finit⁹ nō pōt mot⁹ cōposit⁹ ex motu recto z motu circulari eē etern⁹. qz finit⁹ z terminato motu recto nō remanebit mot⁹ cōposit⁹ ex motu recto z motu circulari. qz sil' finit⁹ mot⁹ localis rect⁹ z mot⁹ cōposit⁹ ex motu recto z motu circulari. z iō bñ sequit̄ ois mot⁹ rect⁹ ē finit⁹. q̄ ois mot⁹ cōposit⁹ ex motu recto z motu circulari est finitus. quare z c̄.

C Qd̄ aut̄ fert̄ s̄z rectū z finitū: nō ferat̄ cōtinue: manifestū ē. Reflectit̄ enī. Reflexū at̄ s̄m rectū p̄ s̄rios mot⁹. Cōtrari⁹ enī s̄m locū ē q̄ ē sursū: ei q̄ ē deorsū: z q̄ ē an̄: ei q̄ ē retro: z q̄ ē ad sinistrū: ei q̄ ē ad dextr. Loci enī s̄rietates he sūt. Quis aut̄ ē vn⁹ z p̄tinu⁹ mot⁹ p̄ d̄ffinitū ē: qz q̄ ē vn⁹: z i vno tpe: z idifferēti s̄z spēs. Tria enī erāt q̄d ē q̄d mouet: ut hō aut̄ de⁹: z q̄n ut tps: z tertiu i q̄. Hoc aut̄ ē loc⁹: aut passio: aut spēs: aut magnitudo. Cōtraria enī differūt spēs: z nō vnū sūt: loci aut̄ dicte d̄ie.

C Hec ē 2^a pticula 2^e ptis p̄n^o hui⁹ cap^o i q̄ p̄bs p̄bat q̄ nullus mot⁹ localis rect⁹ pōt eē sp̄ p̄tinu⁹. z hec ē 3^a q̄ de annexis q̄ p̄bat sic. Nullus mot⁹ localis rect⁹ fact⁹ sup magnitudinē finitā rectā p̄t eē semp̄ p̄tinu⁹. s̄z ois mot⁹ localis rect⁹ fit sup magnitudinē finitā. q̄ nullus mot⁹ localis rect⁹ pōt eē sp̄ p̄tinu⁹. minor p̄z ex p̄cedētib⁹. qm̄ p̄batū est i 3°. z ēt in 6° hui⁹ q̄ nulla magnitudo recta ē ifinita. maior vō declar̄ p̄ h̄ qz nullus mot⁹ localis rect⁹ fact⁹ sup magnitudinē finitā nō reflectēdo p̄t eē sp̄ p̄tinu⁹. qz si nō fiat reflexio tādē d̄ueniet ad t̄minū magnitudinis finite z tūc cessauit mot⁹. Sil' nullus mot⁹ localis rect⁹ fact⁹ sup magnitudinē rectā finitā reflectēdo pōt eē sp̄ p̄tinu⁹ s̄z ois motus localis rect⁹ ul' fit sup magnitudinē rectā reflectēdo ul' nō reflectēdo. q̄ nullus mot⁹ localis rect⁹ sup magnitudinē rectā pōt eē sp̄ p̄tinu⁹. Q̄ aut̄ nullus mot⁹ localis rect⁹ fact⁹ sup magnitudinē rectā reflectēdo possit eē sp̄ p̄tinu⁹ satis p̄batū est. C S̄z possit aliqs dicē q̄ pole est aliqd̄ sp̄ moueri cōtinue sup magnitudinē finitā rectā reflectēdo. ut cū sit motū ab. a. z. b. g sūt t̄mini magnitudis recte statiz z p̄tinue moueat̄ eō ab. a. i. a. z itez ab. a. in. b. z sic sp̄. z sic mot⁹ rect⁹ p̄t eē sp̄ z p̄tinu⁹ p̄ reflexionē. C Istō excludit p̄b̄s p̄b̄do q̄ nullus mot⁹ reflex⁹ z cōtinuus ē vn⁹ itelligēdo p̄ motū reflexū motū cōpositū ex motib⁹ quoz vn⁹ est ab vno termino i aliū terminū: z ali⁹ eō: ut mot⁹ ab. a. in. b. z mot⁹ a. b. in. a. nō sūt p̄tinuati adiucē. z hec ē 3^a q̄ de annexis. s̄. q̄ nullus mot⁹ reflex⁹ est p̄tinuus. Que q̄ p̄bat̄ duplici. z s̄z h̄ hec pticla h̄t duas ptes. 2^a ibi. Maxime aut̄ manifestū. s̄z q̄ p̄bat̄ sic. Mot⁹ s̄rij nō p̄tinuant̄ adiucē. s̄z mot⁹ reflex⁹ ut mot⁹ ab. a. i. b. z a. b. i. a. sūt mot⁹ s̄rij. q̄ mot⁹ reflexi nō p̄tinuant̄ adiucē. z p̄ p̄is mot⁹ reflex⁹ nō ē vn⁹ z p̄tinuus mot⁹. maior p̄z ex p̄cedētib⁹: z ēt aliqua r̄ declar̄ bic ut p̄z. z minor declar̄ p̄ signū z ēt p̄ rōnez. per

31. cōclusio de annexis.

2. cō. 60. z primo cōcl. 10. 19.

32 cōclusio de annexis.

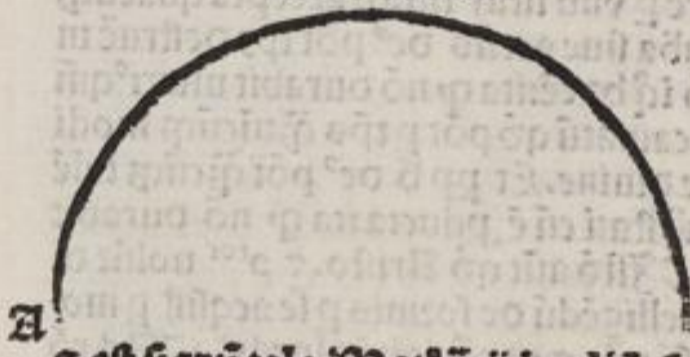
rōnē declar̄ sit. Mot⁹ q̄ sūt ad t̄minos s̄rios sunt s̄rij. sed mot⁹ reflexi sunt h̄. qz si vn⁹ eoz fuerit ad iferi⁹ reliquū erit ad supi⁹. z si vn⁹ illoz motū fuerit ad anteri⁹: reliquū erit ad posteri⁹: z si vn⁹ fuerit ad dextrū ali⁹ erit ad sinistrū. mō supi⁹ z iferi⁹: ante z retro: dextrū z sinistrū s̄riant̄. s̄. p̄z q̄ motus reflexi sūt ad terminos s̄rios. z maior declar̄ s̄. q̄ mot⁹ s̄rij nō p̄tinuant̄ adiucē z h̄ sic. Ad cōtinuitatē mot⁹ regrunt̄ tria. s̄. vnitas subi: vnitas tēporis: z vnitas specifica foie s̄z quā ē mot⁹. s̄z motus s̄rij d̄int s̄z formā s̄z quā ē mot⁹. qz t̄mini motū s̄rij d̄int spēs. s̄. C Notāda s̄ h̄ duo s̄z p̄tes. P̄tio q̄ dimēsiōes s̄ tres. s̄. lōgitudō. latitudo. z p̄fūditas. Extrema lōgitudis dicunt̄ superi⁹ z iferius. Extrema latitudis d̄nt dextrū z sinistrū. S̄z extrema p̄fūditas dicunt̄ ante z retro. C 2° est notādū s̄m p̄^o qui dicit sic. z debes scire q̄ ille partes s̄ disticte i nā i boie: z sil' i mūdo: s̄z i boie manifeste sūt: in mūdo aut̄ per dem̄rationez. hec p̄^o.

Primum standum.

Secundum standum.

C Signū aut̄ q̄ mot⁹ s̄rij ē. q̄ ē ab. a. ad. b. ei q̄ est ab ip̄o. b. ad. a. Et qz stat̄ z repauesant̄ adiucē: si sit̄ fiat. Et i circulo s̄tr. ut qui est ab. a. in. b. ei q̄ est ab. a. in. c. S̄istūt enī z si p̄tinui sint: z si nō fiat reflexio: p̄p̄ id q̄ s̄ria sese cor̄rūpūt z p̄hibēt adiucē: s̄ nō qui est in latus ei qui est sursum.

Demonstratio

z est signū tale. Mot⁹ s̄rij ipediūt se. qz mot⁹. a. in b. ipedit motū a. b. i. a. z hoc ē signū q̄ mot⁹ reflexi sūt s̄rij. qz illa q̄ ipediūt se s̄ s̄ria. z qz manifest⁹ ē q̄ mot⁹ reflexi qui sūt sup dimēsiōes rectas sūt s̄rij q̄ mot⁹ reflexi q̄ s̄ sup dimēsiōes circulares sūt s̄rij. s̄z p̄bs declar̄ p̄ illō q̄ mot⁹ reflexi s̄ sup circulū sūt s̄rij. qm̄ tales mot⁹ resistūt sibi. qz mot⁹ ab. a. i. b. sup semicirculū vel sup arcū circuli ipedit motū. eō sup eādē lineā z illi mot⁹ sūt s̄rij qui ipediūt se. s̄. C An̄ p̄^o mouet h̄c dubitationez. qz p̄b̄s p̄ celi declar̄ q̄ motui circulari nihil ē s̄riam. z si s̄rietates eēt in motib⁹ circularib⁹ p̄tingeret ut corpa mota motib⁹ opposit̄ eēt s̄ria sicut aq̄ z ignis sūt s̄ria. Ad illō r̄ndet p̄^o dicēs q̄ cū ita sit: s̄rietates q̄ in q̄ cōicāt mot⁹ circularis z rect⁹ d̄z itelligi sic. s̄. duo mot⁹ q̄ ipole ē aliqd̄ corp⁹ moueri is̄t. nā duo mot⁹ i q̄ ē necē ut motū s̄m alteruz sit̄ s̄riū alteri. s̄. moto s̄z reliquū. s̄m h̄ s̄z d̄z itelligi s̄rietates i h̄ loco. hec p̄^o. An̄ ei⁹ solō p̄sistit in h̄. s̄. q̄ duplex est s̄rietates. qm̄ qdā dicunt̄ s̄ria solū ex hoc qz nō p̄nt rep̄iri insimul in eodē subo: z hec s̄rietates est s̄rietates large accepta. Alio modo dicuntur aliq̄ s̄ria p̄trarietate p̄p̄rie dicta. z talis p̄trarietates arguit̄ p̄trarietate subiectorū. z tali p̄trarietate nō est aliqd̄ s̄riū motui circulari. C Sed adhuc est dubiū. qz non videt̄ q̄ mot⁹ circulares qui sūt ad partes s̄rias sūt s̄rij sic q̄ non possint esse sil' in eodē subo. nā sol mouet̄ superi⁹ d̄sus occidēs

C 2° de clarat̄ eadē minor p̄ qdā si gnuz. s̄. q̄ mot⁹ reflexi sūt s̄rij

Dubium.

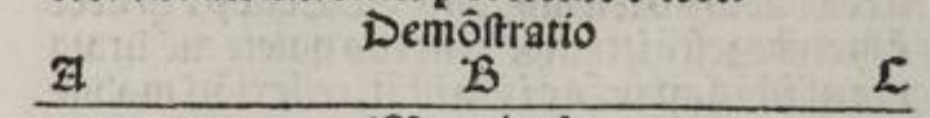
Responſio. motu diurno. z uerſus oriēs motu pprio. **C** Ad il
 lud ē dicēdū q̄ mot⁹ circulares q̄ ſūt ſimplr ad p
 tes p̄rias ſūt p̄rij. ſi tñ vn⁹ mot⁹ ſit ſimplr ad vnā
 ptē: z ali⁹ ad aliā ſolū in reſpectu illi mot⁹ nō ſunt
 p̄rij. z illō eſt uerū tā in motu recto q̄ in motu cir
 culari. vbi. g. in motib⁹ rectis ſi lācea mouet ſurſuz
 z ſit vna muſca in ſumitate lācee que pprio motu
 deſcēdat ſup lācea ſi mot⁹ lācee ſurſū ſit uelocior
 q̄ mot⁹ ppri⁹ muſce deorſū: tñ illa muſca mouet
 ſimplr ſurſū: z mouet deorſū ſolū i reſpectu lācee
 z in reſpectu ad totū vniuerſū mouet ſurſū. q̄ ma
 gis diſtat a toto vniuerſo q̄ p̄us. Si vō mot⁹ pp
 us muſce deorſū ſit uelocior q̄ mot⁹ lācee ſurſū: tñ
 muſca ſimplr mouet deorſū. ſi ſi mot⁹ lācee z mo
 t⁹ muſce ſint eque ueloces: tñ muſca nec aſcēdēt:
 nec deſcēderet ſimplr: ſz manēt i eadē diſtātia i cō
 paratione ad vniuerſū: atñ aſcēdēt in reſpectu lā
 cee. Un̄ mot⁹ ſimplr ſurſū: z mot⁹ in reſpectu de
 orſū nō ſūt p̄rij. ſz mot⁹ ſurſū in cōparatiōe ad vni
 uerſū: z mot⁹ deorſū in cōparatiōe ad vniuerſū ſt
 mot⁹ p̄rij. Nec eſt poſſe q̄ idē aſcēdat z deſcēdat
 i cōparatiōe ad vniuerſū. z ſicut ē de motu recto:
 ita ē z de motu circulari. q̄ ſol ſimplr mouet vſus
 occidēs. q̄ mot⁹ p̄mi orbis ſupat motū primū ſo
 lis ſm qd tñ z in reſpectu ſol mouet vſus oriēs: ut
 reſpectu zodiaci. Quia nō eſt ſemp ſub eadez pre
 zodiaci. Un̄ ſol p̄transit aliqd de zodiaco vſus ori
 ens: ſicut muſca p̄trāſit de lācea uerſus deorſū. z
 ſic p̄z q̄ mot⁹ reflexi qui ſūt ad terminos p̄rios. ut
 mot⁹ ſurſū z mot⁹ deorſū ſūt p̄rij. ſz mot⁹ ſurſū nō
 p̄riat motui q̄ eſt ad lat⁹: ut dicit p̄or. Et Ariſto. di
 cit vñ nō eſt ipole q̄ idē moueat iſtis motib⁹ inſit
 ſ. ad ſup⁹ z ad dextrū inſit. ſ. q̄ ex illis ſit vn⁹ mo
 t⁹ cōpoſit⁹. ſz ex motib⁹ p̄rijs nō cōponit vn⁹ mot⁹.

Secūda rō **C** Maxie autē māiſteſtū q̄ ipole ē p̄tinuuz
 eē q̄ ē i rectitudine motuū: q̄ reflexū: nece
 eſt ſtare nō ſolū i recta: ſz ſi ſm circuloz
 ferat. Nō enī idē ē circulo ferri z circulū.
 Eſt enī aliqn̄ qdē cōnexū qd̄ mouet. Ali
 qñ autē in idē ueniēs. vñ motuz eſt reflecti
 iteruz. quod autē neceſſe eſt ſtare: fides eſt
 nō ſolum in ſenſu: ſed in rōne.

Secūda rō **C** Nec eſt 2ª pticula 2ª ptis p̄n^{le} hui⁹ capli in q̄ poſſit
 2^a rō p̄bas q̄ mot⁹ reflexi nō ſūt cōtinuati adiu
 cē. z p̄n̄s q̄ mot⁹ reflex⁹ nō eſt vn⁹ z cōtinuus.
 Un̄ rō quā itēdit eſt illa. Illi mot⁹ nō ſūt p̄tinuati
 adiuicē: inter quos cadit qes media: ſed inter mo
 tus reflexos cadit qes media. Illō enī qd̄ reflecti
 nece ē ut qeſcat i p̄cto reflexiōis. z ſi ſiue mouea
 tur i circulo: ſiue ſz lineā circularē. Et q̄ aliqs poſ
 ſet credē q̄ idē eſt moueri in circulo z ſm circulū.
 addit p̄bs dicēs q̄ nō eſt idē circulo ferri z ſm cir
 culū. Nā illō qd̄ mouet ſup circulū eūdo z redeū
 do: mouet in circulo. z illō qd̄ mouet circulariter
 mouet ſm circulū. z illō qd̄ mouet ſup circulum
 redeūdo: nō mouet circulariter. z ideo nō eſt idēz
 ferri circulo: z ſup circulū. z ſiue fiat reflexio ſup
 lineā rectā: ſiue ſup lineā circularē: nece eſt q̄ iter
 ſit qes media. z ſ eſt māiſteſtū p̄ ſeſū: z p̄ rōnē. p̄
 ſeſū p̄z i hijs que mouent motu uolūtario. ut in aīa
 lib⁹ z in hijs que mouent nāliter duob⁹ modis. ut
 p̄z in motu pulſus. Un̄ p̄or dic̄ q̄ medici ſingūt cō
 prehēdere ſeſū duas qetes in fine. ſ. ſyſtoles z dya

ſtoles. **C** Et p̄or mouet h̄ dubitationez. d. q̄ q̄ret
 aliqs ſi iſtō ſit māiſteſtū ſenſui q̄ oē qd̄ reflecti qe
 ſcit tūc uti rōne i declatiōe eēt ſupfluū. **C** R̄ndet
 p̄or. d. q̄ illō qd̄ appet ſenſui: ē testimoniuz ei qd̄
 appet rōne. ſz illō qd̄ appet ſenſui nō ſufficit in h̄
 q̄ oē motū tale qeſcit: cū nō ſit remotū q̄ plā talia
 mota ſūt quoz qes nō cōprehēdit ſeſū. z ſic eſſet
 poſſe exiſtare ipa nō qeſcē. cū ſgit cā fuerit data i
 h̄. ſ. cā faciēs qetē tūc declabit q̄ oē tale motū ne
 ceſſario qeſcet. Dicit et p̄or q̄ poſſum⁹ dicē q̄ ſen
 ſus ſufficit i h̄. ſ. i eē: z precipue i h̄ qd̄ appet duo
 media eqlis uelocitaz qñ altez mouet reflectēdo:
 z altez itez recte appet ſeſui q̄ vnū icedit ueloci⁹
 ut dicit Ariſto. poſt. z ſz hoc erit ſcia magis certa
 p̄ rōnem z per ſenſum. p̄ rōnē tñ: uel p̄ ſenſuz tñ.

C Principiū autē h̄ eſt. Trib⁹ enī exiſtib⁹ p̄n
 cipio: medio: z fine: mediū ad utrūq̄ ē z
 vnū nūero: rōne autē duo. Ampli⁹ aliō eſt
 qd̄ ē pō z qd̄ ē actu. Quare recte q̄ infra
 ſūt terminoz qliber: ſi ſgit pō qd̄ ē mediū:
 actu autē nō ē: niſi diuidat h̄ac: ſic z ſtās ite
 rū icepit moueri. Sic autē mediū p̄ncipiū
 ſit z finis: p̄n^m qd̄ posterioris: finis at pō
 ris. Dico at ut ſi ferf. a. ſtet i. b. z itez fera
 tur i. c. Cū at p̄tue ferat: neq̄ factū eē ne
 q̄ abeē poſſe eſt. a. z. b. ſignum: ſz ſolum
 eſſe nūc. In tpe autē nullo p̄ter qd̄ ipz nūc
 eſt diuiſio in toto. a. b. c. Si autē adeē p̄ce
 dat aliqs z abeſſe ſp ſtabit. a. qñ ferf. Im
 poſſe enī ē. a. ſil̄ adeē in. b. z abeē: i alio ſ
 z alio ſigno ipis ē. Tps itaq̄ erit qd̄ i me
 dio. q̄re qeſcet. a. i. b. Silr autē z in alijs ſi
 gnis. Eadē enī rō i oib⁹. Cū at utaf. a. qd̄
 ferf ipō. b. medio z p̄n^o z fine: nece ē ſtare
 p̄pter id qd̄ duo facit: ſicut utiq̄ ſi z itel
 ligeret. Si ab. a. qd̄ ſigno abfuit p̄ncipio
 i. c. aut affuit: cum perficiat z ſtet.

C Magnitudo
 Hic p̄bs declat q̄ iter mot⁹ reflexos ē neēio qes.
 P̄rio tñ diſtinguit de medio. d. q̄ qd̄dā mediū ē in
 actu: z qd̄dā i pō. Et dic̄ q̄ i motu p̄tinuo ē me^m i
 pō tñ: ſz i motu reflexo ē me^m i actu. Et tūc rō for
 maſ ſic. In nullo motu p̄tinuo ē mediū i actu. ſz i oī
 motu reflexo ē me^m i actu. ſz nullus mot⁹ reflex⁹ ē
 mot⁹ p̄tinu⁹. q̄ aut i motu reflexo ſit mediū i actu
 p̄baſ. q̄ i t̄mio reflexiōis ē mediū i actu. ſ. inſtās
 actu t̄minās p̄^m motū: z aliō iſtās i choās 2^m mo
 tū. z iter illa duo iſtātia cadit neēio tps mediū: in
 quo tpe neceſſe ē mobile qd̄ mouet motu reflexo
 qeſcē. Et q̄ ita ſit patet. q̄ ſit magnitudo ſup quā
 ſit motus. a. b. c. z ſit. a. p̄ncipiū. z. c. termin⁹ uli
 mus. z. b. ſit mediū i q̄ fiet reflexio. tūc ſi mo^{le} mo
 ueat ab. a. in. b. z iterū reuertat a. b. i. a. opz q̄ mo
 bile in termino reflexionis adſit ipſi. b. z itez exq̄
 reflecti opz q̄ mobile abſit ſeu recedat ab ipſo. b.
 ſed ipole eſt q̄ mobile ſil̄ ſit in iſtāti medio: z ſepe
 tur ab ipō. ſz in aliquo iſtāti mo^{le} eſt cū. b. z in aliq̄

Dubium.
Reſponſio.

Secūda rō

Secūda rō

Secūda rō

instanti sepat a. b. et inter quilibet istantia accidit tempus
 mediu. g. opz q. mobile in tpe medio gescat. Un il
 larō fū dat sup hoc. f. q. istas in actu terminat mo
 tū. et i istāti i actu icipit mot. nūc aut nō pt eē idē
 istas in quo terminat mot. pcedēs: et in quo icipit
 mot. sequēs. qz si eēt idē istas eēt instas in pō tū:
 et nō in actu. g. opz q. sit aliqd istas terminas mo
 tū ab. a. ad. b. et aliud instas icipiēs motū eē. sed i
 ter quelibet duo instatia cadit tps mediu. g. in illo
 tpe medio mobile gescit. et sic inter mot. reflexos
 cadit ges media. Et si dicat q. p idē argum. ptingit
 pbare q. in motu pūno est ges in medio. qa
 moueat aliqd mobile pūno ab. a. in. c. p. b. medi
 um. idē mobile adest ipi. b. et postea abest ab ipso
 b. s. nō sil' adest et abest. g. gescit in medio. Et dicē
 dū fm phūm q. in motu cōtinuo mobile nō adest
 medio. nec abest a medio. qz solū abest et adest ter
 mino sub quo mobile gescit. et in motu pūno mo
 bile nō gescit: nec adest: nec abest a medio. Un
 est itelligēdū ut mihi vī q. phūa et p'or p istas in
 actu itelligāt istas p q. mobile puat motu. et p pū
 ctū in actu itelligūt pūctū i quo mobile exis puat
 motu. et p getē itelligāt indifferēter puationē mo
 tus p istati et p tpe. Dico igit q. in istati reflexio
 nis in quo t'minat p'm mot. necesse est q. mo' quie
 scat gete mēsurata tpe ul' istati: et nō est necesse mo
 bile quādo flectit gescere gete mēsurata tēpore.
 Primum istoz p3. qm in instati in quo mo' refle
 ctit mo' puat motu: sic q. in illo istati nō uest mot.
 ipi mo'. ut si. a. sit mobile: et moueat a. b. in. c. et eē
 in istati t'minatē motū a. b. in. c. nō uest mobili. qz i
 illo istati t'minat mot. qui erat a. b. in. c. et mot. nō
 hēt eē in suo t'mio: nec in illo istati uest mobili mo
 tus q. est a. c. i. b. qz illō istas est p'm ul' aū p'm mo
 tū qui ē a. c. i. b. et mot. nō hēt eē in sui p'm: nec aū
 p'm sui. et iō i istati reflexiōis nullus illoz motū
 uest mobili. qz nec mot. a. b. i. c. tūc inest mobili nec
 mot. a. c. i. b. inest mobili. et iō in istati reflexiōis
 mobile necesse gescit gete istatanea. i. gete opposita
 motū p istati: et sic mot. reflexiōis nō ē pūno. qz
 in motu pūno mot. ē in mo' i quolibet istati t'pis
 mēsurant motū pter qz in p istati et in ultio: et i ista
 ti reflexiōis nō uest mot. mo'. Et sic p3 q. necesse
 ē mobile gescē iter mot. reflexos quiete mēsurata
 tpe ul' istati. qz necesse ē i illo istati reflexiōis mobile
 gescē gete mēsurata. i. gete mēsurata i istati i quo
 sit reflexio. Et scōz aut declat. v3. q. nō ē necesse q.
 mobile qd reflectit gescat iter illos duos mot. ge
 te mēsurata tpe. qm si pila piciat in terrā: si terra
 in illo istati in quo pila attigit terrā ascēderet: nul
 li dubiū ē qn terra eleuaret pilā absqz gete media
 mēsurata tpe. et si turris cadēs siue descēdēs ma
 gnā cōmotionē facēt in aere lapillus plect' in altū
 pusqz ad turrim attigēt icipet descēdē absqz gete
 media tpe mēsurata. et si faba piciat sursū vsus
 molare descēdēs deorsū: nō ē dubiū qn faba descē
 deret absqz gete media tpe mēsurata. qz si faba de
 scēdēt p tps oporteret molare gescē p tps. et sic p
 pūno p'iectionē fabaz p molare p totā diē mola
 re gescēt p totā diē. qd ē icōueniēs. et iō faba pie
 cta p molare descēdēs: mouet motu reflexo. et nō
 gescit iter illos mot. reflexos gete mēsurata tpe.
 Un dicūt qdā q. iter mot. reflexos p'prios et p
 se sp est ges media mēsurata tpe. s. iter mot. refle
 xos quoz vn' est p'p' et p se: et ali' p accūs: et per

motū alteri nō opz q. cadat ges media tpe mēsu
 rata. ut p3 i exēplis p'dict. qz si pila piciat i terrā:
 et terra eleuet: pila p mouebit deorsū ad terrā mo
 tu p'p'io et p se: et p accūs mouebit sursū ad motū
 terre ascēdētis. et eodē mō est de lapillo plecto p
 turrim. et de faba plecta p molare. Et ista tū disti
 ctio de p se et p accūs nō vī mihi ualē. qz pole ē q.
 illō qd mouet ab alio moueat p se ut vult p'p' i s
 8°. et iō lapis plect' p molare qn descēdit p descē
 sū molaris vī p se moueri: qz quis moueat ab extrin
 seco. Et silt oēs rōnes q. pbāt q. iter oēs mot. re
 flexos p se ē ges media mēsurata tpe et c. efficacit
 pbāt q. iter mot. reflexos: quoz vn' ē mot. p'p'io
 et p se: et ali' mot. p accūs est ges media mēsurata
 tpe. qz si faba piciat p molare et reflectat: nō ē du
 biū qn faba adest pūcto reflexiōis et abest. et nō sil'
 adest et abest. g. ē tps mediu iter adeē et abeē. et in
 illo tpe medio opz q. faba gescat. Et iō est dicēdū
 ut mihi vī q. mot. reflexi nō pūnoant adiuicē. qz
 iter illos mot. necesse cadit aliq ges media: ul' ges
 q. est puatio mot. a mobili p istati: ul' ges q. ē pu
 ario mot. a mobili p tpe. et quoz ges fuerit media
 siue ges mēsurata istati: siue ges tpe mēsurata: sp
 sequit q. illi mot. reflexi iter qz cadit ges media
 nō s' pūnoati adiuicē: qz si mot. sit cōtinuo: opz q.
 mot. sit mobili p quilibet pte t'pis mēsuratis motū
 et p quolibet istati illi t'pis pter qz i p et i ultio ista
 ti. et sic ad ppositū p'bi sufficit q. iter oēs mot. re
 flexos cadat aliq ges media. Nā ex s' seqē q. nul
 lus mot. reflex' pt eē sp pūno. Verūtū ē sciēdū q.
 iter oēs mot. reflexos cadit ges media tpe mensu
 rata: nisi adsit impedimētū ipediēs gete mēsuratam
 tpe. Et qz h' impedimētū accidit i miori pte: iō i ma
 iori pte et uti p'lib' iter oēs mot. reflexos ē ges me
 dia mēsurata tpe. Et circa hoc dubitat qz si rō
 p'bi aliqd ualeat pbāt q. iter oēs mot. reflexos ca
 dit ges media mēsurata tpe. qz in oi motu reflexo
 mobile adest i quo est reflexio: et deide abest: et nō
 i eodē istati adest et abest. g. iter illa istatia i quoz
 vno adest: et alio abest: ē tps mediu i q. mo' gescit
 gete mēsurata tpe illo medio. Et tē distinctio sua
 de gete istatanea et t'pali nō vī ualē p p'p' 6. hui'.
 Sic oē qd mouet: mouet i tpe: ita oē qd gescit: ge
 scit i tpe. et sic nō erit aliq ges istatanea. Et tē nō
 vī q. uti p'lib' iter mot. reflexos cadat ges media
 mēsurata tpe. qz si lapis piciat sursū et postea de
 scēdat: nō opz q. lapis gescat p tps iter motū sur
 sū et motū deorsū. cū nō sit aliqd p'hibēs descēsu
 lapidis qn lapis ē sursū. imo vī q. istati debeat de
 scēdē siue gete media. qz que exis sursū nō p'hibi
 tū stati mouet deorsū. g. nō erit ibi aliq ges media
 Et ad p' illoz dicēdū q. rō p'bi bñ pot' ipediri qz
 aut p eē et abesse itelligit p'p' mot. successiuos aut
 mutatiōes subitas: siue eē et nō eē. si mot. successio
 nis ita q. p adesse itelligit accedē: et abeē recedē.
 tūc d3 dici q. mo' motū motu recto: et ē mo' mo
 tū motu reflexo adest et abest medio signo magni
 tudis in t'pib' diuersis. qz in toto tpe anteqz mo'
 deueniat ad mediū adest medio. qz accidit ad me
 diū: et i toto tpe sequēti abest a medio. qz i toto tpe
 sequēti abest a medio: et recedit: et sic nō sil' adest
 et abest: nec iter adeē et abeē cadit tps mediu: s. in
 istas tū. Si vō p adeē et abeē itēdat eē et nō eē: ita
 q. p adeē medio itelligat eē in medio. et p abesse a
 medio: itelligat nō eē i medio. sic dico q. mo' qn

Quo rebe
 at itelli t'pū
 p'p' et Com.

Dub. p'm

Secunduz

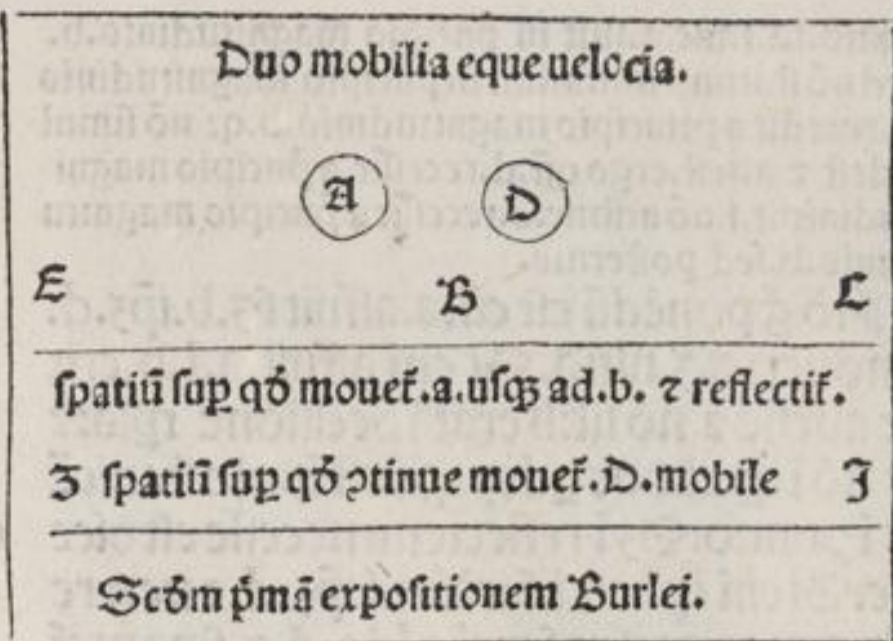
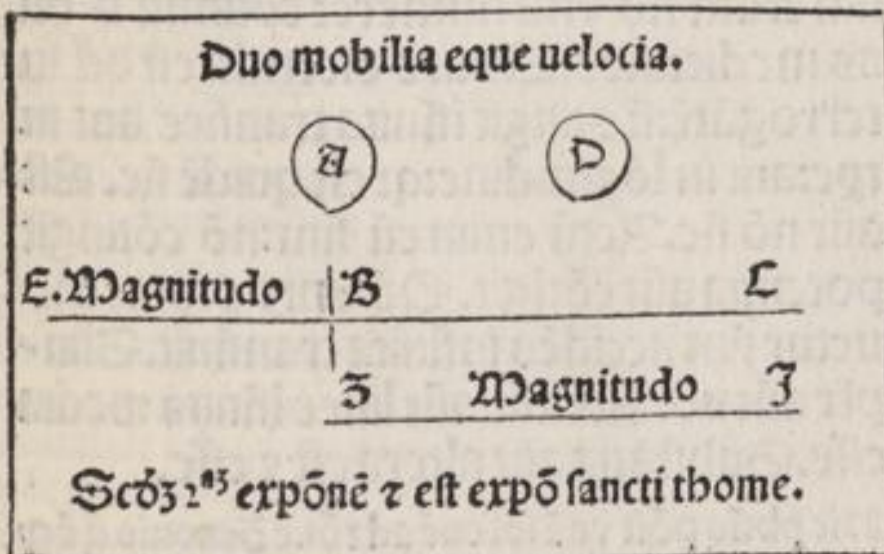
Tertium.

Ad primus

est in medio magnitudis adest medio. et in quolibet instanti sequenti abest a medio. sed non est dare primum abesse. quia non est dare primum instantis post medium instantis: cum instantis non sit immediatum instanti: sic ergo accipiendo adest et abesse dico quod in alio et alio instanti adest et abest: et non est dare primum instantis in quo abest. Et cum dicitur quod in ter illa duo instantia est tempus medium concedo quod inter quelibet duo instantia est tempus medium: nec est concedendum quod in illo tempore mobile quiescit. quia mobile continue movetur in qualibet parte temporis mensuratis motum iter in stans in quo mobile adest medio: et quodcumque instantis sequens in quo mobile abest a medio. et sic potest illa ratio prohiberi impediri. Et hac ratione pono ad excitandum ingenia studentium ad ostendendum ratione prohiberi demerere et quod dicitur philosophus et primo de instanti in actu et in potentia non vult esse ad propositum. quia quodlibet instans est essentialiter in actu quoniam est cum quolibet alio instanti quoniam fuerit. Et si per instantis in actu intelligatur instantis in quo mobile prout movetur. sicut est illud instans in actu in quo terminatur motus ab a. in c. et quo incipit motus a. c. i. a. et non oportet quod sit aliquis quies media tempore mensurata. quia non sunt duo instantia in actu. Ad aliud dico quod sic philosophus distinguit de motu in 3o huius ubi motus accipitur commiter pro omni transmutatione: tam subita quam successiva. et in 5o huius accipitur motus stricte pro mutatione a subo in subo. Ita et ego distingo et de gete. quia vno accipitur pro gete mensurata tempore. alio pro gete mensurata instanti. Ad aliud dico quod lapis picet sursum quiescit sursum: si non sit aliquis prohibens gete. Et dico quod impeditur a motu deorsum per eandem virtutes vel per similes per quas movebatur sursum. Cum enim virtus movens lapidem sursum non possit ipsum movere ulterius sursum: detinet ipsum sursum faciendo ipsum quiescere sursum. Facilius enim est impedire lapidem a motu deorsum: quam sit movere ipsum sursum. Et ideo cum non possit amplius movere: facit ipsum quiescere: detinendo ipsum sursum.

Unde et ad dubitationem hoc dicendum habet enim dubitationem hanc. si enim quod est. e. ei quod est. z. equale. et a. feratur continue ab. e. extremo ad. c. Similiter autem sit. a. in. b. signo et d. feratur continue a. z. extremo ad. i. regulariter et velocitate simili ipsi. a. ipsum. d. ante veniet in. i. b. a. i. e. Prout enim movetur: et discedes primum venire necesse est. Non ergo simul affuit. a. in. b. et affuit ab eodem. unde posterius fit. si enim simul non posterius est. sed necessitas erit stare.

Demostratio

Hec est tertia pars principalis huius capituli in qua philosophus ponit et solvit quedam dubia circa predicta. Et continet quatuor particulas secundum numerum quatuor dubitationum quas solvit. 1^a ibi [Et vo solutio.] 2^a ibi [Manifestum quoniam nisi alius faciat.] 3^a ibi [Si autem quodcumque.] 4^a ibi [In primo igitur particula huius partis ponit et solvit dubitationem primam que secundum expositionem 2^{am} est illa. Ponam quod mobilia equalia in velocitate incipiant insimul moveri per duo spatia equalia: et quod alterum cum venerit ad medium spatij reflectatur ad terminum ex quo incepit directe moveri: et reliquum mobile directe procedat ad finem spatij super quod movetur tunc est dubitatio quare motum quod non reflectitur perveniat ad finem spatij antequam mobile quod reflectitur perveniat ad locum a quo incepit moveri. Hoc enim videtur dubium. quia ex quo mobilia sunt eque velocia et spatia sunt equalia. Nam medietas spatij quam mobile reflexum post reflexionem pertransit est equalis medietati quam mobile directe motum absque reflexione pertransit postquam mobile quod reflectitur incipit reflecti. quare videtur quod illa duo mobilia debent in eodem tempore pertransire illas duas medietates. Et ista igitur dubitatio ponitur in terminis sic. Sint. a. d. duo mobilia eque velocia: et sint. e. b. c. et t. i. spatia equalia: et a. moveatur super spatium. e. b. c. et cum veniat ad b. quod est medium spatij reflectatur ad. e. hoc est ad primum spatij. e. b. c. et d. movetur continue super spatium. t. i. quousque veniat ad. i. hoc est ad finem spatij. t. i. manifestum est quod d. citius veniet ad. i. quam a. veniat ad. e. et super hoc dubitatur cum. e. b. spatium sit equalis parte medietati spatij. t. i. quare citius et c. Et istam dubitationem solvit philosophus ex predictis. et est quod contra hunc est. quia movetur quod reflectitur quiescit in termino reflexionis. Expositores tamen moderni aliter dicunt vix quod philosophus hic solvit illam dubitationem. sint duo mobilia in equali velocitate mota. unum super spatium maius. et aliud super spatium minus. et cum mobile motum super spatium maius pertransierit illud in quo spatium maius excedit spatium minus: tunc incipiet aliud mobile moveri super spatium minus equali velocitate. ubi gra. Sit spatium maius. b. c. et spatium minus. t. i. et sit. t. i. equalis. b. quod est pars maioris spatij. et a. moveatur super spatium maius: et d. super spatium minus. et quoniam a. pertransierit. c. tunc incipiat. d. moveri super spatium minus. tunc probatur quod d. citius pertransibit. t. i. quam a. pertransibit. b. quoniam d. prius recedit a principio magnitudinis. t. i. quam a. recedat a principio magnitudinis. b. ergo d. veniet citius ad terminum magnitudinis. t. i. quam a. ad terminum magnitudinis. b. quod autem d. prius recedat a principio magnitudinis. t. i. quam a. a principio magnitudinis. b. probatur. quia quoniam d. recedit a principio magnitudinis.

Dubio prima

Solutio.

Secundum
L. 66.
L. 66.

dinis. t. i. tunc. a. fuit in principio magnitudinis. b. sed non statim cum. a. fuit in principio magnitudinis b. recedit a principio magnitudinis. b. quia non simul adest et abest. ergo quoniam. d. recessit a principio magnitudinis. t. i. non adhuc. a. recessit a principio magnitudinis. b. sed posterius.

C Non ergo ponendum est cum. a. affuit sicut. b. ipse. d. moueri. a. 3. ultio. Si enim affuit. a. i. b. erit et abesse et non sit: sicut erat in decisione temporis: et non in tempore. Hoc quidem igitur est ipse sic dicitur et in continuo. Sed in reflectenti necesse est dicere. Si enim quod est. i. ferat ad ipse. d. et iterum reflectens deo: sicut ferat: ultio. d. et fine uterque et principio vno signo: ut duobus. An stare necesse est. Neque sicut affuit in ipso. d. et abiit ab ipso. d. ubi enim sit esset et non esset in eodem numero.

Solo dub.

C Ista dubitatione soluit philosophus et persistit solo in sicut. a. motu super spatium. b. c. sit. c. per spatium nec adest per ipse. b. nec abest ab eodem nisi in ipso. nam si adest et abest in actu alicui signo cum non sit adest et abest. oportet esse quod est media. et sic illud quod prout mouet quiescit. quod est ipse. An in motu continuo motus nec adest nec abest in actu alicui signo infra terminos spatium sicut in motu reflexo mobile adest et abest puncto in quo sit reflexio: ideo necessario cadit quies media.

Z. co. 67.

C At vero soli solo non danda est. non enim contingit dicere: quod sicut ipse. d. sit ipse. i. i. decisione. Non affuit autem: neque defuit. Necesse enim est. d. i. finem venire. quia actu est non potest. Quod quidem igitur est in medio: potest est. Hoc autem actu: et finis quidem deorsum: principium autem sursum: et motum: sicut sicut. Necesse est ergo stare reflectens in recto. Non ergo contingit prout motum in recto perpetuum esse. Eodem autem modo obuiadus est ad interrogantes Zenonis rationes: et uolentes si spatium medium transiri oportet. Nec autem infinita sunt: infinita autem transire ipse est. Aut sicut ipse hac eadem quidem rationem aliter interrogat uolentes sicut cum mouere medietatem prout numerare sicut unum quodque secundum medium. Quare abeunte tota infinitum accidit numerare numerum. Hoc autem prout ipse esse.

R. 3. cno.

C Nec est 2^a particula 3^a partis per huius capitulum in qua soluit 2^a dubitatio quam induxit. scilicet ad probandum quod non contingit aliquid spatium transiri. An ratio Zenonis format dupliciter. vno sic. Si aliquid transiret aliquid spatium necesse est quod antequam transiret totum spatium quod prius transiret medietatem spatium: et antequam transiret totam medietatem oportet quod prius transiret medietatem medietatis. et sic in infinitum: quia spatium est divisibile in infinitum sicut non contingit transire infinita. sicut non contingit transire aliquid spatium. Secundo modo eius ratio formatur sic. Ille qui mouet super aliquid spatium potest numerare medietatem spatium antequam numeret totum spatium: et potest numerare medietatem medietatis antequam numeret totam medietatem et medietatem illius medietatis antequam illam medietatem. et sic in infinitum. Ex quo concludit quod si aliquid transiret aliquid spatium quod ille numerabit numeros infinitos. sed hoc est ipse: sicut ipse est aliquid spatium transiri.

Z. co. 19.

C Ad illam rationem non sufficit ratio facta in 6° huius positionis

ta: quia illa solutio est ratio quod ad boies: non quo ad res.

C In primis igitur rationibus de motu soluitur per id quod tempus infinita habet in seipso. Non enim conueniens est: si infinito tempore infinitum transiret aliquid. Sicut autem infinitum utique in longitudine est et tempore. Sed hec solo ad interrogantes quidem se habet sufficienter. Interrogabat enim si in infinito tempore infinitum transiret atque numerare prout igitur ad res aut et ad veritates non sufficienter.

Z. co. 68.

C Hic philosophus declarat quod illa ratio in sexto huius positionis non est sufficiens. Et per reiterationem illam rationem quod fuit quod non est inconueniens mobile transire infinita in temporibus in finitis. nam tempus in quo est motus didit in infinitum: sic magnitudo super quam est motus diuidit in infinitum. Et dicit philosophus quod illa ratio non est nisi ad interrogationem. quoniam si aliquid interroget utrum in tempore finito contingit transire spatia infinita. Ista ratio sufficit interrogati. sicut si aliquid quod transiret spatia infinita quod hoc erit in tempore infinito: quoniam sicut spatium est diuisibile in infinitum: ita tempus in quo transiret spatium est diuisibile in infinitum: sicut illa ratio non docet qualiter contingit transire infinita. Nam si aliquid interroget alio modo utrum. sicut contingit transire infinitas partes temporis: solutio iam dicta non sufficit ad hanc interrogationem. et ideo solutio iam dicta non est ad rem. sicut solu ad interrogationem ut dictum est.

Z. co. 19.

C Si enim aliquis dimittens magnitudinem et interrogauerit si in infinito tempore contingit infinita transire: interroget in ipso tempore eadem. habet enim tempus infinitas diuisiones: nec adhuc sufficiens hec solutio. Sed uerum dicendum est: quod quidem diximus ut rationibus. Si enim aliquis continuum quidem diuiserit in duo media: hic vno signo tanquam duobus utitur: facit enim ipsum principium et finem. Sic autem facit numerans et in media diuidens: sic autem et diuidentem non erit continua: neque linea neque motus. Continuum enim motus continuum est. In continuo autem sunt infinita media: sed non actu: sed potentia. si hoc faciat actu: non faciet continuum: sed stabit. Quod quidem in numerante media manifestum est: quia accidit. Unum enim signum necesse est in ipsum numerare duo. Alteri quidem enim medij finis: alteri autem principium erit: si non unum numeret continuum sed duas medietates. Quare dicendum est ad interrogantes: si contingit infinita transire aut in tempore: aut in longitudine: quia est quidem sic. Est autem non sic. Actum enim cum sint: non contingit potentia aut contingit. Quod enim prout mouetur secundum accidens infinita transiit. Simpliciter autem non. Accidit autem linee infinita media esse. Substantia autem altera est et esse.

C Hic philosophus potest unam solutionem ad rationem Zenonis quod est quod

Solo rationi 3cno.

ptingit ptrafire ifnita in pō: s3 nō ptigit ptrafire ifnita i actu. nūc aut mo^{le} ptiue motū nō didit spatū i actu nisi qñ dōscribit aliqd pūctū i actu. Cū B sūt tria notāda s3m p^{rem}. p q^{or} hic distinguit de p^{rib} magnitudis. d. q^{or} qdā sūt ptes que psumunt magnitudinē. z qdā sūt ptes q nō cōsumūt magnitudinē. distio p ptes eqles psumit magnitudinē z nūat ipaz. Nō eni sūt i aliq magnitudie finita ptes ifnite certe q: titat eqles: qz qz ē totalr ex aliā. s3 distio p ptes ieqles nō psumit magnitudinē. qm si ab aliq magnitudie auferat tātū z postea dimidiū tātū: z postea dimidiū dimidij: illa distio erit i ptes ieqles: z illa distio nō psumit magnitudinē. qz magnitudo illo^o ē distibil i ifm. C² ē notādū s3 p^{rem} q si mo^{le} didēt magnitudinē i duā me^{tes} i actu ge scēdo iter illas: z diserit vnā me^{tes} in duas medietates ge scēdo iter illas: z sic i ifm: itē seqt si oēs ille medietates sūt ifm: q mo^{le} motū nūq pueniet ad extremū magnitudis. C³ ē notādū s3 p^{rem} q distio magnitudis s3m ptes q nō psumit magnitudinē ut distio magnitudis i ptes eiusdē pportiois q sūt ptes ieqles ē distio p accūs. s3 distio q ē s3 ptes eqles est distio p se. q. s. fac finitātē z psumit magnitudinē. z iō cū distio q psumit magnitudinē fuerit pūctā cū distio q nō psumit magnitudinē accidit distioni q nō psumit magnitudinē ut psumat eā: z iō ut dic p^{or} accidit deceptio ex cōmixtiōe ei⁹ qd ē p se. cū eo qd ē p accūs. Et multa alia dicit p^{or} hic que eti am declāui in vna qōne sup 5° hui⁹. iō nūc trāseo.

C Manifestū āt: z qz nisi aliqs faciāt tps di dēs signū pūz z poster⁹ sp posterioris rei erit sit eē z nō eē: z idē eē z nō eē: z qñ fue rit nō ē. Signū qdē igit utrisqz cōe ē z pō ri z posteriori: z vnū z idē nūero: rōne āt nō idē est hui⁹ qdēz eni finis ē: illi⁹ aut pñ cipiū. Res aut sp posterioris passiois est. Sit eni tps i q ē. a. b. c. res i q. d. Hoc in a. qdēz tpe albū. In b. aut nō albū. In c. ergo albū z nō albū. In qlibet eni tpe ip sius. a. uerz est dicē albū: si oī tpe. a. b. erat albū: z. b. nō albū. c. aut in utrisqz.

Demōstratio

D. res q trāsmutat a nō esse in esse.

A. tps	L. Instās.	tps. B

C Nec ē 3^a pū^{ca} pū^{ca} pū^{ca} hui⁹ ca. i q pbs soluit 3^{am} dubitationē q destruit motū alteratiōis z gñatio nis: z p pōdit dubitationē. 2° vō māifestat utriqz p ex^o. Dic g p q māifestū ē nisi aliqs illō signū ter min⁹ qd didit tps pūz a tpe posteriori fac sp eē rei posterioris: ita q i isto istāti res se hēat sic i tpe se quēti seqt q idē sit ens z nō ens ifm. z p b tangit solōnē dubitatiōis. Est igit dubitatio pp qd vī q nihil pōt trāsmutari ab vna foīa i aliā formā. qz si aliqd trāsmutaret ab vna foīa i aliā formā in vno tpe ē s3 foīa: z i alio tpe ē s3 alia foīa. s3 iter qlibet duo tpa ē mediū copulās illa tpa adiucē. ē igit du bitatio cū q illō ens se tenet aut cū foīa pōri aut cū forma posteriori. s3 ē. In illo istāti medio aut trāsmutabile ē s3 foīa pōri aut s3 foīa posteriori. Un pōt pbari q nō pōt fieri trāslatio ab vna foīa i aliā formā: qz si aliqd trāsmutet a nō eē i eē i vno tpe ē

sb nō eē z alio tpe ē s3 eē tē i istāti medio erit sil' s3 eē z sb nō eē. qd ē ipole: g ē ipole q aliqd trāsmu tet ab eē i nō eē ul' eē. pbat pñtia. nā sit. d. res que trāsmutat a nō eē i eē z sit. a. tps i q ē s3 nō esse. z b. sit tps i q ē s3 eē: z sic. c. istās copulās. a. z. b. ad iucē. tūc ar. sic. si. d. sit sb nō eē i toto tpe. a. opz q sit sb nō eē i qlz istāti ipfi⁹. a. s3. a. ē vnū instās ipfi⁹ a. g. d. ē i. c. sb nō eē. Silr si. d. sit sb eē i toto tpe. b. opz q sit sb eē i qlz istāti ipfi⁹. b. s3. c. ē vnū instās ip sius. b. g. opz q. d. i. c. istāti sit sb eē. z ita si. d. trāsmu tet a nō eē i eē opz q. d. sil' i eodē istāti. s. istāti c. sit sil' s3 eē z sb nō eē. s3 hoc ē ipole. g ipole ē q aliqd trāsmutet a nō eē i eē ul' eē. Et eodē mō pba tur q ipole ē aliqd trāsmutari a foīa i formā. qz si aliqd trāsmutet ab albedie i nigredinē i vno tpe ē s3 albedie. z alio tpe ē s3 nigredine. Sit igit. d. res q trāsmutat de albedie i nigredinē. z sit. a. tps in quo ē s3 albedie. z sit. b. tps i quo ē s3 nigredie. z sit. c. istās copulās. a. z. b. adiucē. tūc arguit sic. Si aliqd sit albū i aliquo toto tpe: opz q sit albū i quolz istāti illi⁹ tps. s3. c. ē vnū instās ipfi⁹. a. g. d. erit albū i. c. silr. d. ē nigrū i toto. b. tpe. g ē nigrū i quolz istāti ipfi⁹. b. s3. c. est vnū instās ipfi⁹. b. g. d. ē nigrū i. c. istāti z sic si. d. trāsmutat ab albo i nigrū d. i eodē istāti. s. i. c. erit sil' albū z nigrū. qd ē ipofā bile: g ipole est q aliqd trāsmutet ab albo i nigrū uel eē. Et eodē mō pōt pbari de forma. v3. q nihil pōt trāsmutari a forma ignis ad formā aq: qz sic il lud trāsmutatū sil' foret sub forma ignis z sub for ma aque: quod est impossibile.

C Non ergo dandū est in oi: sed pter ultri mū nūc in q est. c. Hoc aut iā postremū.

C Istā dubitatioez soluit pbs. d. q illō istās copulās duo tpa i quoz vno res ē s3 vna foīa z i alio s3 alia foīa: illō istās se tenet cū foīa posteriori. Un si ali qd trāsmutat ab albedie i nigredinē i istāti medio iter illa duo tpa i quoz vno ē s3 albedie z in alio s3 nigredie: illō trāsmutatū est s3 nigredie. Et p hoc est rñdēdū ad formā rōnis. s. q nō opz q si aliqd sit albū in aliquo tpe q sit albū in quolz istāti illi⁹ tps: s3 opz q sit albū in quolz instāti illi⁹ tps pter qz in ultio: z in ultio instāti erit sub foīa posteriori s. sub nigredie. z si aliqd trāsmutat a nō eē in eē: in fine illi⁹ trāsmutatiōis erit sub eē. z si mā trāsmu taf a forma ignis ad formā aque: in fine illi⁹ trāsmu tatiōis erit sub forma aq z nō sub forma ignis: z p^{or} assignat vnā rōnē qre istās attribuit rei poste riori: z rō est illa qz res posterior: hēt eē p trāsmuta tiōnē z res pōz corūpūt z hēt nō eē p trāsmutatio nē. z digni⁹ est q istās i quo finit trāsmutatio attri buat enti qz nō enti: iō instās i quo terminat trāsmu tatio d3 attribui forme posteriori cui acqrit eē p trāsmutatiōnē. Ex quo loco accipiunt qtuor re gule de re pmanēte. s. due de eē rei pmanētis z alie due de nō eē eiusdē. qru p^o ē q est dare p^m istās in quo res pmanēs hēt esse. Secūda regula ē q nō ē dare ultimū instās i quo res pmanēs hēt eē. Alie vō due regule sūt de nō eē rei pmanētis qru p^{ma} z 3^a in ordine est q nō est dare ultimū instās in q res pmanēs habet nō esse. Alia vō z est quarta in ordine est q est dare p^m instās in quo res pmanēs habet nō esse post esse. Et iste qtuor re gule sic sūt itelligēde z sunt uere ulr de reb⁹ pma nētib⁹ q non gñant neqz corūpūnt nisi p alteratio

Solutio.

Prima re gula.

omni no

distio no

distio no

69.

Dub3

ne pcedere. Un regulā p^a declat sic. Accipiat aliq
res cui acqrit eē post alterationē pcedere z tūc ac-
cipio totā alterationē pcedere z qro an illa res i fine
alterationis. s. i istāti i q̄ tota alteratio t̄mīat hēt eē ul
nō eē. si hēt eē certū ē q̄ p̄us nō hūit eē: qz tota al-
teratio p̄cessit illā rē: q̄ illa res p̄ hēt eē. z sic habet
p̄positū. s. q̄ ē dare p̄^m istās i q̄ res p̄manēs hēt eē
z illō ē ul^m istās t̄p̄is mēsurātis totā alterationē
pcedere. Si vō def q̄ in illo istāti res nō hēt eē: cū
h^o res nō acqrat nisi p̄ alterationē seq̄ q̄ regrit ul
terior alteratio ad h^o q̄ illa res hēat eē. s. h^o ē falsū.
qz certū est q̄ nō regrit aliq̄ alteratio ulterior post
talē alterationē p̄ quā acqrit eē: q̄ ē nece q̄ res cui
acqrit eē p̄ alterationē p̄ hēat eē in ultio istāti t̄p̄is
mēsurant̄ totā alterationē pcedere sūi eē: z sic p̄
q̄ ē dare p̄^m istās i q̄ res p̄manēs hēt eē cui eē acq-
rit p̄ alterationē pcedere. C^o Scōda vō regula. s. q̄
nō ē dare ul^m istās i q̄ res p̄manēs q̄ solū corrupi-
tur p̄ alterationē pcedere hēt eē: p̄bat dupl̄r z p̄
sic. Si def ul^m istās i q̄ talis res hēt eē: cū nō trā-
mutet ab eē in nō eē nisi p̄ alterationē: z ois altera-
tio mēsurat̄ t̄p̄e: z res q̄ corrupit̄ hēt eē durāte al-
terationē: q̄ si eēt dare ul^m istās i q̄ talis res hēt eē
z alteratio p̄ quā corrupit̄ ē post ultimū istās: se-
quit̄ q̄ illa res hēret eē post ul^m istās sui eē q̄ ē
ipole. C^o Scōdo p̄bat eadē p̄ sic. si ē dare p̄^m istās
in q̄ p̄ria foza ē inducta. qz p̄ria forma est res p̄ma-
nēs cui acqrit eē p̄ alterationē. z talis rei est dare
p̄^m istās in q̄ hēt eē: q̄ nō est dare ul^m istās i q̄ for-
ma pcedēs hēt eē. p̄tia p̄z qz ultimū istās foze p̄-
cedētis z p̄^m istās forme sequētis aut̄ idē istās
aut diuersa. nō ē dare si sit idē istās. qz sic forme p̄-
rie inessent eīdē subo p̄ eodē istāti. Si aut̄ sint di-
uersa istātia q̄ro aut̄ i t̄p̄e medio ē sub forma p̄ori
aut posteriori. nō s̄b foza p̄ori qz sic foza p̄or hēret
esse tūc post ultimū istās sui eē. nec sub foza poste-
riori. qz sic foza posterior hēret eē ante p̄^m istās sui
eē. q̄ ē ipole. nec ē dare q̄ sit sub neutra forma qz
loquor de forma p̄ ad quā trāsmutat̄. certū ē ēt q̄
i t̄p̄e medio ē sub alia foza: z illi^o foze ē dare p̄^m in-
stās in quo hēt eē: z q̄ro tūc de t̄p̄e medio iter p̄^m i-
stās in quo illa foza hēt eē z ultimū istās i quo for-
ma pcedēs hēt nō eē utriū i illo t̄p̄e medio sit s̄b for-
ma p̄ori ul̄ sub foza posteriori. z p̄z arg^m. C^o Ter-
tia vō regula. s. q̄ nō sit dare ul^m istās nō esse rei
p̄manētis q̄ corrupit̄ p̄ alterationē p̄bat sic. qz si
eēt dare ul^m istās i quo talis res hēt nō eē post eē
z ē dare p̄^m istās i quo hēt eē ut p̄batū ē: aut̄ igif ē
idē istās ul^m ip̄si nō eē z p̄^m ip̄si eē: ul̄ aliō z aliō
istās. si sit idē istās: tūc i eodē istāti eadē res hēret
eē z nō eē. q̄ est ipole. si vō def q̄ aliō istās est ul-
timū ip̄sius nō eē z p̄^m ip̄si eē: tūc sequit̄ q̄ in t̄p̄e
medio iter duo istātia illa res nec hēret eē nec nō
eē. qz illō t̄p̄s mediū ē an̄ p̄^m istās eē illi^o rei. z post
ultimū nō eē ip̄si: s̄z res nō hēt eē an̄ p̄^m istās sui
eē nec hēt nō eē post ul^m istās sui nō eē. q̄ sequit̄
q̄ illa res aliq̄ nec eēt nec nō eēt q̄ ē ipole: q̄ nō
est dare ul^m istās nō eē rei: cui acqrit eē p̄ altera-
tionē pcedentes. C^o Quarta regula est. q̄ est dare
p̄^m istās in quo res p̄manēs que corrupit̄ p̄ alte-
rationē pcedentē hēt nō eē post eē. declat dupl̄r.
z p̄ sic. Accipiam^o totā alterationē pcedentes nō eē
rei que corrupit̄ p̄ alterationē: z q̄ro an illa res in
fine alterationis. s. in ultio istāti t̄p̄is mēsurātis
totā alterationēz habet eē ul̄ nō eē. si hēt eē tūc re-

quirit̄ ulterior alteratio ad hoc q̄ trāsmutet̄ de eē
i nō eē q̄ nō est uezz. qz post totā alterationē p̄ quā
res sit sub nō eē nō regrit̄ ulterior alteratio ut ma-
nifestū est. si aut̄ def q̄ in illo istāti res hēt nō esse:
z nunq̄ hūit nō esse. qz tūc alteratio p̄cedit nō esse
illi^o rei sequit̄ q̄ in illo istāti. s. in ultio istāti t̄p̄is
mēsurant̄ totā alterationē illa res p̄ hēt nō eē post
eē. z sic dat̄ p̄^m in quo res q̄ corrupit̄ p̄ alterationē
hēt nō esse post esse. C^o 2° p̄bat idē sic. In p̄ istāti i
q̄ foza imediate succedēs i subo hēt esse foza p̄ce-
dēs p̄ hēt nō esse. s̄z est dare p̄^m istās i quo foza se-
quēs hēt esse. q̄ ē dare p̄^m istās i quo foza p̄cedēs
habet nō eē. C^o Un̄ sciēdū q̄ illi q̄ dicūt q̄ foza nō
remittit̄ nisi p̄ realē cōmixtionē cū p̄rio: nō p̄nt sal-
uare istas regulas. qz si aliqd sit sūme calidū z trā-
mutet̄ ad frigiditatē nō est dare p̄^m istās i quo fri-
gidity iducit̄. qz statū post p̄^m istās t̄p̄is mēsurant̄
alterationē a sūmo calido vsus frigidū ē inducta fri-
gidity s̄z eos. z nō ē dare p̄^m istās imediate seq̄ns
p̄^m istās t̄p̄is mēsurātis alterationē cū istās nō sit
imediatū istāti. z iō sic ponētes hūit negare p̄^m re-
gulā quā t̄m p̄b̄s h̄ p̄oit̄ exp̄sse. C^o Ulteri^o ē sciēdū
q̄ qdā s̄c foze p̄manētes q̄ hūit ul^m istās sui eē. ut
p̄z de ubi. q̄ ultio hēt eē in p̄ istāti t̄p̄is mēsurātis
motū ab illo ubi: z idē p̄z de ḡdu foze suscipientis
magis z min^o q̄ ultio hēt eē i p̄ istāti t̄p̄is mēsurā-
tis alterationē ab illo ḡdu. z idē p̄z de fozis q̄ nō
durāt nisi p̄ istās. ut p̄z ex p̄cedētib^o. C^o S̄z de for-
mis successiuis s̄c alie q̄tuor regule. v̄z. due de eaz
eē z due de eaz nō eē. p̄^o h̄az ē q̄ n̄ ē dare p̄^m istās
i q̄ res successiua hēt eē. z ille due regle p̄ se patēt
de motu z alijs successiuis. De motu p̄z. qz oē q̄
mouet̄ mouebat̄ z mouebit̄ ut p̄batū ē i 6° hui^o. iō
nec ē p̄^m nec ul^m i q̄ ē mot^o. De nō eē at̄ rei succes-
siue s̄c alie due regule. v̄z. q̄ ē dare p̄^m istās i q̄ hēt
nō eē post esse. qz i ultio istāti t̄p̄is mēsurant̄ motū
mot^o hēt p̄ nō eē post eē. C^o 2^a regula de nō eē rei
successiue est q̄ ē dare ul^m istās i q̄ res successiua
hēt nō esse an̄ eē. qm̄ i p̄ istāti t̄p̄is mēsurant̄ motū
mot^o nō est: z statū post illō istās erit: z iō p̄^m istās
t̄p̄is mēsurant̄ motū ē ul^m istās in q̄ ille mot^o hēt
nō esse post esse. C^o Notāde sunt hic q̄tuor regule
ḡnāles oib^o formis. p̄^o ē. q̄ i q̄cūqz ē dare p̄^m istās
esse rei i eodē nō ē dare ul^m istās nō esse rei p̄ce-
dēs esse. qz sic istās esset imediatū istāti. s. ul^m in-
stās nō eē z p̄^m istās esse. C^o 2^a regula est. In q̄cūqz
nō est dare ul^m istās ip̄si^o esse rei i eodē est dare
p̄^m istās nō esse post esse. qz ul^m istās t̄p̄is mēsu-
rant̄ esse talis rei est p̄^m istās nō eē eiusdē rei ut p̄z
tā i p̄manētib^o q̄ in successiuis. C^o 3^a regula est. In
q̄cūqz est dare ul^m istās nō eē rei an̄ sūi eē ibi nō
ē dare p̄^m istās in q̄ illa res hēt eē: qz sic istās esset
imediatū istāti. qz iter ul^m istās nō eē z p̄^m istās
nō posset dari mediū. C^o 4^a regula ē. In q̄cūqz nō ē
dare p̄^m nō esse post esse in eodē est dare ul^m istās
ip̄sius esse ut p̄z de ubi z alijs formis q̄ corrupunt̄
absqz alterationē p̄cedente ut patet: nā qz in corru-
ptione ip̄si^o ubi nō est dare p̄^m nō esse ip̄sius ubi a
quo sit trāsmutatio: iō nō est dare ul^m istās in q̄
ubi habet esse. p̄mū enī istās t̄p̄is mēsurātis mo-
tū ab aliquo ubi est ul^m istās in quo illō ubi hēt
esse. sed de formis que nō durāt nisi per vnū istās:
qz in illis est p̄^m istās esse z ultimū istās eē que
idem sūt oino: iō in illis nec est dare p̄mū nō eē nec
ultimum non esse.

Secunda
gula.

Tertia re-
gula.

Quarta re-
gula.
Primo.

Secund

Prima
gula de
uis: ibi
formis.

Secunda
gula.

Tertia re-
gula.

Quarta
gula.

Questio de pmo instati z ultimo.

Tru sit dare p^m istas z ultimus in quo res pmanes heat ee. Et qz pbs dic qz est p^m z no ul^m. id pbat p qz no e dare p^m. 2o qz e dare ul^m. pbat sic p^m. si eet dare p^m istas i q res pmanes heret ee te eet istas i quo infuit ee sort. g eet h nez sorti ifuit ee pus qz fuisse: qz i p istati esse sor. fuit in ee z te sibi no ifuit fuisse. sz qz h sit ipole. sorti pus ifuit esse qz fuisse: pbat qz seqt sor. pus i fuit ee qz fuisse. g sor. pus ifuit fuisse qz fuisse. pns e falsu: qz exite b: sequit qz sor. fuit pus qz fuit: qd e ipole. pbat hui^o pntie sorti ifuit ee pus qz fuisse g sor. pus ifuit fuisse qz fuisse. na iste ppones puer tunf sorti ifuit ee z sorti ifuit fuisse z e. g hec pntia est bona sorti ifuit ee pus qz fuisse: g ut b. qz arguit a pvertibili ad cōvertibile. Et si dicat qz ista no pvertunt sorti ifuit ee: z sor. ifuit fuisse qz qzuis sequat sorti ifuit fuisse g sorti ifuit ee: no tn sequit e. g sorti ifuit ee. g sorti ifuit fuisse. Cōtra. pbo hac pntiaz sorti ifuit ee g sorti ifuit fuisse: qz sequit sorti ifuit ee g sorti ifuit aliqd: z seqt sorti infuit aliqd g hec e va sor. fuit: qz qlz ppositio asserit se ee vera: z seqt hec e va. sor. fuit g pus fuit va. z sequit hec pus fuit va sor. fuit g sor. ifuit fuisse. g a p ad ul^m sequit sorti ifuit esse g sor. ifuit fuisse. C Et si dicat qz hec pntia no ualet hec e vera sor. fuit g pus fuit va. p. no e dare p^m istas in q ista fuit ul^m fuit va sor. fuit g si ista fuit va cu no possit nuc p esse va: opz q pus fuerit va. C D. aut no sit dare p^m istas i q illa e va sor. fuit. pbo qz est dare p^m istas in q hec e va sor. e. sit g p^m istas. a. in q hec e vera sor. est. z. b. sit p^m instas in q hec e va sor. fuit. tuc. a. est pus qz. b. qz pus fuit uey qz sor. est qz fuit uerū qz sor. fuit. q rottic aut. a. z. b. sūt mediata aut imediata. si imediata tuc istas eet imediatu istati qd est ipole. Sz si dicat qz sint mediata tuc i tpe medio fuit hec va sor. fuit g in tpe medio fuit hec va inter. a. z. b. sor. fuit. sz istd tps mediu fuit ante. b. g an. b. fuit hec va sor. fuit. z sic patet qz no est dare p^m instas in q hec fuit va sor. fuit. qz sic ia eet instas imediatu istati z aliqd eet pus p. C 2o pbat qz in reb^o pmanētib^o no est dare p^m istas in quo res heat ee. qz si sic tuc in successiuis eet dare p^m instas in quo res successiua heret ee: qd e p^m p^m z p^m 6o z 8o p^m omne z in multis alijs locis. Ad pbo pntia. pole est qz eidē subo semp isit res successiua z res pmanēs sit ita qz qñcuqz vnum inest z reliquū isit. ut vbi gra. pole est qz sor. dū currit semp sit alb^o z qz semp dū e alb^o currat. C Et silr i alio exēplo: gñet ignis ex aere in supiori pte spe aeris. tuc illa ps regiois aeris z tota regio ignis sit in motu p^mtinuo: tuc semp ignis dū hēt esse mouere z dū mouet hēt ee. uel gñeret ignis ex aere supius ascēdēte ita qz ille ignis statim cū est moueat sursū. tuc arguo sic. si res pmanēs heat ee in aliquo p instati seqret p qz esset qzere p^m instas in quo albedo inest sorti. z qñcū qz albedo inest sorti z e. g est cursus p casuz: tuc eet dare p^m instas in quo cursus inest sorti. C Silr si p^m instas in quo ignis sit gñatus tuc cū semp heat esse i motu: si est dare p^m istas in quo res pmanēs heat ee: opz et qz in successiuis sit dare p^m. C 3o pbat qz est dare ul^m istas in quo res pmanēs ha beat ee. pbo sic. si no est dare ul^m instas rei per manētis semp duraret. pns est ipole. g illd ex quo sequit. pntia pbo sic: qz si no eet dare ul^m istas

in quo sor. habet esse tuc sequit sor. in hoc instati e g sor. in aliquo istati erit: qz cu hoc instas no sit ul timu esse sor. nec esse possit: opz si sit in hoc istati q sit adhuc i alio. z adueniete illo alio instati cu illd no sit ul^m opz qz sit pus illd instas in aliquo alio. z cu illd alid no sit ul^m: opz dare qz adhuc sit i alio z sit semp: g si no est dare ul^m instas in quo sor. habet ee sequit qz sor. semp erit. z sic est de sor. ita est de quolibet alio pmanete. C Scdo pbat ea de p sic. ponat qz aliqd quiescat i gradu caloris ul caliditatis pfectissimo per totu tps. a. in istati. c. sit p approximatu sumo frigido in illa pportioe in q hoc sit natu agere z illd pati. Istu casu posito certu est qz in tpe est calidu z nunqz post tps est calidissi mu qd in tpe est calidissimu: apparet qz pti^o prius fuit calidu z in tpe no e actio. qz actio no est in ista ti. igif adhuc remanet calidu in tpe. qd nunqz post tps est calidissimu. pbo. qz si sic sequeret qz agens esset approximatu per tps in quo hoc natu est age re: z illud pati: z tn nec hoc ageret nec illd pateret qd est ipossibile. z sequeret hoc qz agēs approxia tu passo per tps in quo hoc natu est agē: z tn nec hoc ageret nec illd pateret. si post tps remanet ca lidu. pbo. qz si frigidu agēt i isto tpe cu sua actio fiat cōtinue remouēdo caliditates in passo oportet ret dicere qz caliditas in passo remitteret: qz si non remitteret: sz maneret eodē gradu nuc ut prius se queret qz quiesceret tuc simul qesceret z moueret. C Huc rōni forte diceret qz est dare ul^m istas i quo aliqd est calidu. Cōtra. pbo qz no sit dare ul timu instas in quo forma sit sub gradu itēssimo. na per p^m 5o p^m omne qd pus est no est ens z postea est ens oportet qz aliqn fiat ens. Alia etiaz pbatōne quā ponit p^m qz cū aliquid sit no est. Ex his arguo sic si post illud instas in quo tu dicis ul^m ee in quo hoc est calidu fuit no calidu esset fieri per aliqd mediu. certu est enim qz no sit no ca lidu in instati in quo enim est hoc calidu cū sic mu tari no possit in instati: nec etiā sic sit no caliduz qñ est ia calidu. igif in aliquo tpe sit no calidu: sed qd sit no est. g isto tpe medio no est no calidu. ex quo sequit qz datu esse ul^m no est ul^m cū post il lud instas adhuc maneat calidu. C Similr sic ar guif de isto ul^m dato. ita argui pōt de quolibet ul^m in ifinitu: z per pns ipossibile est dare ul^m instas in quo est calidu. C Itē pbo qz si esset dare ul^m gradu: etiā esset dare ul^m foze absolute si ul^m in quo aliqd e calidu: na sicut est dare ali que maximu gradu caloris sz que aliqd est calidu ita est dare aliqū remissuz p^m que aliqd est iper fectissimu caliditatis. na sicut in formis nālib^o est dare ita z minimu. C Pono ergo qz aliqd qescat per totu. a. tps sub isto gradu caloris maxie remis so z qz in instati. t. sit p approximatu corp^o frigidu tuc quero aut istd corp^o remisse calidu post tēpus est sub isto gradu caloris: aut no. Si det qz sit seq retur ut pus dictū est qz agente approximato pas so in debita pportioe z in debita mensura: nec hoc agit: nec illd patit qd est incōueniēs. Si detur ali ud mēbrum qd nunqz post tps nec sub isto gradu est nec sub gradu perfectionis caloris z per pns in tempore est sub ul^m calore qz calor no potest ee sine aliquo gradu caloris igif tps est ul^m instas in quo calor est in isto subo. z sic si sit dare ul^m in gradib^o est dare ul^m absolute. C Itē arguif

Prima rō

Responsio

Contra

Ad obie

Contra

Secunda rō

Prima rō secūde con

Secūda rō

Responsio Contra

Cōtra

Prima cōfirmatio

Tertiarō

Rk

4° ad 2^{am} secundam sic in naturalibus est dare maximum ut patet ex scdo de anima. est igitur dare maximam caliditatem que potest inesse aque ita quod substantia aque non potest sub maiori caliditate permanere: sit igitur aqua ita calida quod ipsa manens aqua non possit esse calidior: et uolo quod sibi approximet ignis calidissimus: tunc in primo instanti in quo ignis est sibi approximatus illa aqua manet et nunquam postea manebit ergo est dare ultimum istans in quo aqua habet esse. Probatur quod aqua post illud instans nunquam manebit quod si maneret post illud instans maneret in aliquo instanti post: cum ergo inter ista duo instantia sit tempus medium sequitur quod in aliquo tempore cum aqua maneat et approximet sibi magis calidus calefit et fit calidior quam prius: et prius fuit calida: ergo est dare calidius calidissimo quod est impossibile. igitur et illud ex quo sequitur. Item ad 2^{am} secundam arguo sic. ipsum ubi est res permanens: et tunc est dare ultimum instans in quo ipsum ubi habet esse. igitur est dare ultimum instans rei permanentis inesse. probatio minoris: quod incipiat aliquod corpus moueri localiter et sit. a. primum instans temporis mensurantis motum illum: tunc corpus illud in. a. instanti habet primum ubi et nunquam post. a. habebit illud. ergo. a. est ultimus instans in quo habet illud ubi esse. probatur quod nunquam post. a. habebit illud ubi quod habuit in. a. tunc quiesceret secundum locum. nam illud corpus quod est in eodem ubi in quo prius eodem modo se habet quantum ad ubi secundum primum et per consequens quiescit secundum ubi: ergo si illud corpus haberet ubi post. a. quod habuit in. a. tunc quiesceret post. a. quod est contra casum superius positum cum continue post. a. debeat moueri. sequitur ergo quod est dare ultimum instans in quo ubi habet esse et per consequens ultimum rei permanentis. Sed si diceret quod non est ultimum instans in quo ubi secundum aliquam partem est in subiecto. nam ubi particulariter per diu sicut locus: est tunc dare ultimum instans in quo secundum se totum est in subiecto et hoc probatur. Sed contra illud arguo dupliciter. primum sic. si sit dare ultimum in quo secundum se totum est in subiecto: tunc ex hoc sequitur propositum. scilicet quod est dare ultimum instans in quo res permanens habet esse: quod si in. a. instanti sit aliquod ubi secundum se totum in subiecto: et nunquam post. a. secundum se totum sit in subiecto ergo aliqua pars istius ubi inest subiecto in. a. quod. b. quelibet pars ipsius ubi sit res permanens: sequitur quod alicuius rei permanentis sit dare ultimum instans inesse. Item probatur quod ubi non corrumpitur particulariter secundum totum simul. Unde probatur quod post. a. nulla pars ipsius ubi que prefuit remaneat in subiecto: et hoc probatur sic: sit. a. primum instans temporis mensurantis motum localem alicuius corporis. tunc in. a. instanti aliquod ubi inest subiecto et nulla pars ubi inest post. a. subiecto. probatur. quod si aliqua pars inest: aut ergo illa pars ubi est in eadem parte mobili in qua prius uel in alia parte. Si sit in alia parte tunc migraret de subiecto in subiectum. Si remaneat in eadem parte tunc illa pars quiesceret cum habeat idem ubi quod prius: et tunc totus moueretur localiter: et tamen pars quiesceret: quod est impossibile. ergo impossibile est quod aliqua pars ipsius ubi maneat in subiecto post. a. Arguo 5° ad secundam conclusionem sic. cuiuslibet finiti ex ea parte qua finitum est: est dare terminum intrinsecum ipsum terminantem: quod aliter non esset finitum ex illa parte secundum esse duratum: et est quoddam finitum etiam ex parte post terminum ipsum terminantem

ergo est dare ultimum esse socratis: quod terminus ipsius esse est finitum tamen ex parte post quam ex parte ante. ergo qua ratione est dare terminum intrinsecum ex parte ante eadem ratione est dare terminum intrinsecum ex parte post. Si ergo est dare primum esse socratis ita est dare ultimum esse socratis et cetera. Sexto ad eandem conclusionem 6° ethicorum arguitur. arguitur sic: si motus esset in instanti ergo in quolibet spatio et per consequens in ultimo. Eodem modo arguo formaliter. forma permanens est nata esse in instanti. ergo in quolibet instanti: et per consequens in ultimo. uel ratio probatur nihil ualet ibi. Ista tamen potest confirmari sic. istud quod habet esse in aliquo toto tempore: si illud natum est esse in instanti habebit esse in quolibet instanti illius temporis. quod si non in quolibet nec in toto tempore sed solum habet esse in aliquo toto tempore: accipio ergo totum tempus uite socratis. huius temporis est dare ultimum cum sit tempus finitum. tunc arguo sic. socrates habet esse in isto toto tempore et est natus in instanti: ergo habebit esse in quolibet instanti illius temporis: et per consequens habebit in ultimo instanti illius temporis. sed socrates non habet esse post ultimum instans totius uite sue. ergo socrates in instanti illius temporis ultimo habebit esse: et sic est dare ultimum instans in quo socrates habet esse. Et adhuc confirmatur sic: omne quod est in tempore est in instanti ita quod non est in tempore nisi quod in instanti. ergo si habet esse finitum habet aliquod instans ultimum in quo habet esse: quod ex quo habet esse finitum: habet aliquam mensuram in qua finitur suum esse. et ista mensura non est tempus nisi quod instans uel ratio instantis est. ergo habet instans in quo finit suum esse et istud necio est ultimum instans sui esse. sed res permanens non habet esse in tempore. nisi quod in instanti. ergo est dare ultimum instans in quo res permanens habet esse. Septimo arguitur ad eandem conclusionem sic. non currere est res permanens et mensurat instanti: et tamen contingit dare ultimum instans non cursus: quare est dare ultimum instans rei permanentis. Ad oppositum est probatur 6° philosophorum ubi uult quod in permanentibus est dare primum et non ultimum et cetera. Circa hanc questionem tria sunt facienda. primum pro intellectu conclusionis videndum est quid intelligitur per rem permanentem et successiuam. Et sic ponetur quedam distinctio rerum. 2° ponende sunt quedam regule et declarande per quas soluentur difficultates circa hanc questionem. 3° respondebo ad formulam conclusionis. Circa primum sciendum est quod differentia est inter rem permanentem et successiuam: quoniam res permanens communiter loquendo de re permanente est ista. cui non repugnat de sui natura habere omnes partes simul. Et res successiuam est illa cui repugnat habere omnes partes simul ex natura rei: imo necessario ex natura rei oportet quod habeat unam partem priorem et aliam posteriorem. et quando prior pars est: posterior non est. Lapis enim est res permanens: quod lapidi non repugnat habere omnes suas partes simul et in eadem mensura. Sed dies septimana et huiusmodi sunt res successiuam. quod repugnat eis habere omnes partes simul: ex natura enim rei repugnat diei quod habeat omnes suas partes simul. Et etiam simul repugnat diei quod quando hora prima est quod sit tertia in eadem regione. Intelligo igitur per rem permanentem omne illud cuius omnes partes sunt simul: uel cui non repugnat omnes suas partes habere simul. Distinguo ulterius de re permanente. quod quedam

Quarta rō

Responsio

Contra

Quinta rō

Sexta rō

Confirmatio prima

Confirmatio secunda

Septima rō

In oppo

Primum sciendum

est que non durat nisi per solū instans sicut mutatum esse in motu et instans in tempore et ubi in medio motus et huiusmodi. Unde lapis si non haberet esse nisi per instans adhuc esset res permanens: quod haberet omnes suas partes simul. **C**Alia est res permanens que durat per tempus sicut homo aial et similia et omnis substantia sicut patet per Aristotem. **S**exto philosopho. Si loquamur de re habente esse per unum instans solum: certum est quod talis rei est dare primum instans esse et ultimum. et quod idem est primum et ultimum sicut mutatum est quod habet solū esse in hoc instanti habet primum et ultimum esse in hoc instanti. sed de talibus non habet questio difficultatis. **R**es autem que durat per tempus est duplex: quedam est dependens a re successiva et per rem successivam in esse et conservari: et quedam que nec est in esse dependens a re successiva nec in conservari. **E**xemplum primi. veritas huius propositionis scilicet. currit esse res permanens: quia ex quo veritas est veritas propositionis et habet esse tota simul: nec est una veritas propositionis preterita et alia futura: sequitur quod veritas propositionis est res permanens: et veritas talis dependet essentialiter in esse et conservari a re successiva tanquam a causa. nam ex eo quod sortis est cursus hec est vera sortis currit: quod ab eo quod res est nisi non est et est. **I**deo veritas huius propositionis dependet in esse et in conservari: cum enim cursus sortis definit esse veritas huius propositionis sortis currit definit esse. **U**nde veritas propositionis in qua accides successivum attribuitur subiecto est res permanens et in esse et in conservari a re successiva dependens. **A**lia autem est res permanens durans per tempus que nec in esse nec in conservari dependet a re successiva sicut homo lapis et huiusmodi. **L**oquendo ergo de re permanente que in esse et in conservari dependet a re successiva. dico quod non est dare primum nec ultimum instans in quo talis res habet esse sicut est de veritate propositionis que dependet a re successiva. et quandoque talis veritas habet esse tunc res successiva habet esse a qua dependet et converso. **S**ed in successivis nec est dare primum nec ultimum. sed nec in quo res permanens in esse et conservari dependens a re successiva habeat esse. et huius non habet questio difficultatis. **S**i autem loquamur de re permanente durate per tempus. dico quod per tale rem possum duo intelligere scilicet. vel per formam positivam tantum: cui existit totum simul in tempore vel formam indifferentem ad formam positivam vel privativam: dummodo talis sit quod duret per tempus et habeat omnes partes suas simul. vel non repugnet omnes suas partes habere simul. **E**xemplum primi. albedo est forma positiva permanens durans per tempus. **E**xemplum secundi. non albedo vel non albi est forma privativa huiusmodi esse totum simul durans per tempus. **S**i autem loquamur de forma permanente positiva durate per tempus in esse et conservari non dependente a re successiva. **A**dhuc hoc est duplex: quod vel ista forma habet latitudinem in gradibus: ita quod corruptio uno gradu potest forma remanere eadem simul sub alio gradu. vel ista forma importat talem perfectionem secundum gradum particularem. **E**xemplum primi sicut albedo nigredo caliditas frigiditas: ignis aer aqua: et omnia ista habent latitudinem in gradibus. accidens enim predicta et similia habent latitudinem per se graduum: sed substantie ut ignis aer et huiusmodi habent latitudinem graduum per accidens. unde contra accidens et omnia ista sub

tota latitudine possunt salvari. **E**xemplum secundi. in motu locali in hoc instanti signato in quo mobile est in primo instanti motus vel in medio: similiter bicubitum tricubitum in motu augmenti. **S**imiliter calidum et frigidum et omnes huiusmodi gradus in motu alterationis: omnia ista dicunt perfectiones in indivisibili consistere: ita quod sicut in numeris quocumque amoto vel subtracto variatur numerus. ita quocumque addito vel amoto in illis tollit substantia talis perfectionis. quocumque enim amoto a tricubito: vel ei addito non manet tricubitus: sic est de calidissimo et sic de alijs. **S**i autem loquamur de re permanente privativa distinguendum est ulterius. quod vel dicit privationem rei permanentis ut non album: vel successive ut non currere. **E**t si importet privationem rei permanentis: vel ergo dicit privationem rei permanentis habentis latitudinem in gradibus vel rei permanentis habentis latitudinem indivisibilem et non latitudinem graduum. **E**xemplum primi non albi dicit privationem albedinis que habet latitudinem graduum. **E**xemplum secundi. non albi dicit privationem summi gradus et perfectissime albedinis: et iste gradus consistit in indivisibili. **I**stis visis ponende sunt aliquae regule quibus facilius solvuntur difficultates istius questionis. **P**ono ergo quatuor regulas: quarum due sunt de primo instanti esse rei. **A**lie due de ultimo. **P**rima regula est ista. in quibuscumque rebus est dare primum instans esse rei: in eisdem non est dare ultimum instans non esse rei. **S**ecunda regula est ista. in quibuscumque rebus non est dare primum instans esse rei in eisdem est dare ultimum instans in quo res habet non esse: loquendo de rebus que de novo accipiunt esse. **T**ertia regula est ista quod in quibuscumque est dare ultimum instans in quo res habet esse in eisdem non est dare primum instans in quo res habet non esse. **Q**uarta regula est ista. in quibuscumque est dare primum instans in quo habet esse in eisdem est dare ultimum instans in quo res habet non esse. **P**rimam regulam declaro sic. ubicumque est dare primum est ibi non dare ultimum. si enim est dare primum instans in quo res habet esse sit illud instans. b. probo tunc quod non sit dare ultimum instans in quo sortis habet non esse: quod si sic sit illud. a. g. a. est ultimum instans in quo sortis habet non esse: et b. est primum in quo sortis habet esse. et tunc certum est quod a. est ante b. quod non esse sortis precedit esse sortis. et loquimur de non esse precedente primum instans esse. quero tunc an a. et b. sint eadem instantia vel diversa. non eadem quod si sit in eodem instanti esset res et non esset: ergo sunt diversa instantia. **S**i a. et b. sunt diversa quod tunc an sint mediata an immediata. non immediata: quod instans est immediatum instanti cuius oppositum probat philosophus sexto philosopho. **S**i mediata g. iter a. et b. cadit tempus medium et in illo tempore non potest dici sortis. est nec sortis. non est: si a. sit ultimum instans non esse et b. primum esse. sed hoc est impossibile. scilicet quod sortis aliquando nec sit nec non sit. quod hoc destruit primum primum. g. illud ex quo sequitur est impossibile. scilicet quod ubi est dare primum instans esse est dare ultimum non esse. **C**ontra autem in tempore medio inter a. et b. nec sortis. sit nec non sit. probatur. quod si in illo tempore medio sortis. esset tunc sortis. esset ante: quoniam illud tempus medium est ante b. sed sortis. non est ante b. quod b. est primum instans esse sortis. et impossibile est sortis. esse ante primum instans sui esse. quod sic aliquid est prius primo. **N**ec in illo tempore medio est nec quod sortis. non est: quod illud tempus iter a. et b. est posterius quod a. g. si sortis. in illo tempore medio haberet ultimum non esse: tunc post ultimum instans sui non esse haberet non esse

Secundus
fiendum.

Prima regula.

Secunda regula.

Tertia regula.

Quarta regula.

Declaratio
prime.

quod est impossibile: quia sic aliquid esset posterius posteriori quod est impossibile. et esset aliquid post sui ultimum. Sic ergo patet per rationem ad impossibile quod in quibuscunque est dare primum esse quod in illis non est dare ultimum non esse: quia si sic in illo tempore medio inter primum instantis esse et ultimum non esse res nec esset nec non esset quod est impossibile. et hoc est declaratio prime regule. **C** Secundam hanc siue regulam declaro sic. scilicet quod ubicunque non est dare primum instantis esse rei in eodem est dare ultimum instantis non esse. quod declaro sic. omnis res huiusmodi esse de nouo aut habet suum esse in unico instanti aut in tempore. Si habet suum esse in unico instanti. tunc certum est quod est dare primum in quo illa res habet esse ut visum est superius. Si ergo ista res cuius non est dare primum sui esse habet esse in tempore. Accipio ergo totum illud tempus in quo ista res habet esse: tunc probabo quod si non est dare primum instantis in quo ista res habet esse quod sit dare ultimum in quo illa res habet non esse. quod sit. a. totum illud tempus in quo illa res habet esse cuius rei non est dare primum instantis sui esse. et sit. b. primum instantis istius temporis: tunc quero aut illa res habet esse in. b. aut non esse: non est dicendum quod habeat esse in. b. quia si haberet esse in. b. cum non habuerit esse prius: tunc haberet primum esse in. b. et sic. b. esset primum instans sui esse: quod non est uerum: quia nos loquimur de re cuius rei non est dare primum instantis sui esse. tunc oportet quod res non habeat esse in. b. habet ergo non esse in. b. et continue post. b. habebit esse: quia continue in toto. a. habebit esse: ergo. b. est ultimum instans in quo illa res habebit non esse: ergo si non est dare primum instantis in quo illa res habet esse: sequitur quod est dare ultimum in quo illa habet non esse. et hoc loquendo de re que de nouo incipit esse. unde tota ratio huius consistit in hoc: quia si sit res cuius non est dare primum instans sui esse tunc primum instantis temporis totius adequantis et mensurantis suum esse non est primum instantis sui esse cum non habeat primum instantis sui esse. ergo in illo primum instanti temporis mensurantis suum esse habet non esse et continue post illud instantis habet esse ergo illud est ultimum sui non esse: quia in illo habet non esse et prius illud non habebit non esse. **E**xemplum huius est non est dare primum instantis in quo cursus solis habet esse: et ideo primum instantis temporis mensurantis cursum solis. est ultimum instans non esse cursus solis: quia in illo instanti cursus solis non est et post illud instantis cursus solis. est. **T**ertiam regulam declaro sic. scilicet quod ubicunque est dare ultimum instantis esse ibi non est dare primum non esse. hoc declaro sic. si esset dare ultimum instantis esse et cuius hoc erat dare primum non esse: tunc inter duo instantia oportet dari tempus medium et tunc in illo tempore medio res illa nec est nec non est ut patet intelligenti: quod est impossibile. **Q**uartam regulam declaro sic. scilicet quod ubicunque non est dare ultimum instans esse rei quod ibi sit dare primum non esse et e converso. et hoc loquendo de re que aliquando desinit esse. hoc declaratur dupliciter sic. illa res que aliquando desinit esse habet tempus finitum sue durationis adequatum in quo habet esse ita quod in eundo non excedit illud tempus nec excedit ab eo. sit ergo. a. ultimum instans istius temporis et. b. sit totum tempus: tunc ista res aut habet esse in. a. aut non esse. non potest dici quod habeat esse in. a. quia tunc haberet ultimum instantis esse. ergo habet non esse. sed prius in toto illo tempore habuit esse et nunquam postea habebit esse. probatur. quia tunc haberet esse post ultimum instantis istius temporis et tunc etiam per consequens ultra. b. quod est suppositum. ergo. a. est primum instans in quo talis res habet non esse. ergo uerum est quod si non sit dare ultimum esse: est dare primum non esse. **E**xemplum huius est quod non est dare

ultimum in quo solis habet esse ideo ultimum instantis temporis mensurantis totum esse durationum solis. est primum instans non esse solis. ergo patent quatuor regule supradicte et hec sufficiant. **T**ertio respondendum est ad questionem suppositam distincti de superius posita de re permanente. Uidendum est de primo instanti rei permanentis. **S**ecundo de ultimo instanti rei permanentis quod de his duobus queritur et hoc sic. uideat ista questio querere duas questiones. scilicet an sit dare primum instantis rei permanentis: et an sit dare ultimum. **Q**ui ad primum dico quod in omnibus rebus permanentibus que de nouo capiunt esse est dare primum instans in quo habet esse propter quod in rebus permanentibus que in esse et in conservari dependent a re successiva. in talibus enim non est dare primum instans. in alijs uero rebus permanentibus est dare primum instantis esse rei. primum ergo declaro primum istorum. uiz. quod in rebus permanentibus dependentibus in esse et conservari a re successiva non est dare primum instans in quo res habet esse. quia si sic tunc esset dare primum in quo res successiva habet esse. quia nunquam uitas huius propositionis solis. currit nisi quando cursus solis. est. **S**i ergo dicat quod sit dare primum instantis in quo hec sit uera tunc est dare primum instantis in quo cursus solis habet esse quod contra philosophum 6° philosophorum. **S**ecundo probat quod est dare primum instantis in quo res permanentes non dependentes a re successiva habet esse: et hoc probat sic. res permanentes non dependentes in esse a re successiva aut habet esse tamen per unum instantis: aut per tempus. si dicat primum tunc manifestum est quod est dare primum. **S**i autem sit res permanentes durans per tempus. adhuc dico quod est dare primum talis rei. probat quod talis res procedit in esse per motum uel per mutationem. ergo est dare primum instantis sui esse. ergo et cetera. probat per consequens. nam res talis est procedens in esse per motum uel per mutationem: sed cuiuslibet rei procedentis in esse per motum uel per mutationem est dare primum instantis sui esse: quia primum habet esse in ultimo instanti temporis mensurantis motum istum: uel mutationem. quia talis terminus est terminus motus uel mutationis: et in fine motus habet primum esse terminus motus: quod patet sic. terminus non habet esse ante finem motus: quia si sic motus cessaret ante finem motus. nam habito termino motus cessat motus et in fine motus terminus habet esse quod aliter regredere per alium motum quod haberet esse. ergo oportet illud cuius esse accipit per motum uel per mutationem habet primum instantis sui esse: sed omnis res permanentes non dependentes in esse uel conservari a re successiva producit in esse per motum uel mutationem et hoc per se uel per accipiens. ergo cuiuslibet talis rei est dare primum instantis sui esse. **E**t dixi res non dependentes a re successiva et cetera. quia nulla res sic dependens a re successiva producit in esse per motum uel mutationem sicut nec res successiva. sicut enim ad motum non est motus nec mutatio sic nec ad ueritatem istius propositionis motus est non est motus nec mutatio. ergo quod est dare primum instantis in quo res permanentes non dependentes in esse nec in conservari a re successiva habet esse. **E**t uniuersaliter omnis res in esse producta per motum uel mutationem habet primum instans sui esse. quod breuiter sic declaro si sit res producta in esse per motum uel mutationem accipit ultimum instantis temporis mensurantis mutationem uel motum et sit illud. a. quero tunc aut illa res habet esse in. a. aut non. si non: ergo oportet ad hoc ut habeat esse quod fiat aliqua mutatio per quam producat. et sic illa mutatio data non fuit mutatio per quam producat quod est contra suppositum. ergo oportet quod illa res habeat esse in. a. quero tunc aut habuit esse ante. a. aut nunquam habuit

Declaratio
secunde regule

Declaratio
tercie regule

Declaratio
quarte regule

Tertium
fiendum.

Prima quod

esse. Si nunq̄; habuit eē ante. a. z nunc habet esse in. a. ergo. a. est primū instās z sic habet pposituz Si habuit eē ante. a. tunc per aliquam mutationē terminatā ante. a. z sic non eēt illa mutatio terminatā ad. a. cui^o oppositū supponit. ¶ S3 de 2° pncī pali. s. an sit dare ultimū instans in quo res permanentes habet esse. z dico q̄ loquēdo de re pmanente que solū durat per instans necesse est dare ultimū instās in quo talis res habeat eē: qz illō instans in quo talis res est: est ultimū z p̄mum ut patet. Si aut loquamur de re pmanēte durante per tps que in eē z p̄servari depēdet a re successiva. dico q̄ nō est dare ultimū instās in quo talis res hēt eē: qz si eēt dare cū talis res sit z nō sit cū re successiva sequit q̄ eēt dare ultimū in re successiva qd̄ est impossibile. Si aut loquamur de re pmanente durāte per tps nec dependente in eē z conservari a re successiva. aut ergo loqmur de re positiva aut de p̄vatiua. Si loquimur de positiva tūc aut de re cuius eē cōsistit in indivisibili: aut de habēte latitudinē in perfectiōe siue in gradib⁹ perfectionis. Si loquamur de re positiva cui^o p̄fectio cōsistit in indivisibili. dico q̄ est dare ultimū instans in quo talis res pmanens habet esse. cui^o rō est. qz perfectio que cōsistit in indivisibili si corrupat non pōt aliquid corrupi vel minui manente eadē perfectiōe. Ideo si cōtrariū vel aliud pōt corrupere ipsuz appropinquet in p̄mo instātī in quo illō agēs potens corrupere appropinquat: tūc illa p̄fectio est z nunq̄; postea erit. qz si foret postea z semp sit aliq̄ ablatio per illud agens. sequit ergo q̄ illa p̄fectio maneat z tamē fuerit ablatio vel diminutio qd̄ est falsum: qz sic sequit q̄ illa p̄fectio nō p̄sistit in indivisibili. dico ergo q̄ est dare ultimū instās in quo calidissimū habet eē. qz si frigiduz appropinquet ei potens in ipm agere in p̄mo instātī approximatōnis vel t̄pis mēsurātis istaz actionē manet calidissimū z nunq̄; postea manet calidissimū: qz si post illō instās maneret calidissimū. tūc cū p̄tinue post illud instās sit altatio: z per p̄ns cōtinue post illō instās erit calor diminut⁹. sequit ḡ q̄ maneret calidissimū z tñ sub remisso gradu caloris qd̄ est impossibile. ¶ Eodē modo dico q̄ est dare ultimū instās in quo h̄ ubi distinctū est in subiecto. qz in p̄ instātī t̄pis mēsurātis motū localē hoc ubi hēt esse z nūq̄; postea habebit eē. qz nec fm se nec f̄z aliquā ei⁹ partē: qz si postea maneret hoc ubi vel aliqua eius pars sequerē q̄ aliqd̄ mouerē localr̄ duz maneret in eodē loco ul' ubi in q̄ p̄us qd̄ est impossibile. qz tūc sil' q̄sceret z mouerē. ¶ Eodē modo dico q̄ est dare ultimū instās in quo q̄ntitas tricubita est in subiecto. qz si aliqd̄ corp⁹ sit quātitat̄ tricubite si minuat in p̄ instātī t̄pis mēsurātis istā mutatiōnē ē quātitas tricubita i subo z nunq̄; postea erit in subiecto. qz post semp diminuta est z per consequēs minor q̄; p̄us. z sic nō est tricubita. sic ergo patet loquēdo de pmanentibus quaz p̄fectio cōsistit in indivisibili q̄ est dare ultimū instans in quo talis res habet esse. ¶ Et est sciēdū q̄ in quibuscūq̄ formis est dare ultimū p̄cedentis in istis nō est dare p̄mū instans forme sequētis: qz si sic illa instātia eēt imediata. s. ultimū instās forme p̄cedētis z p̄mū instās forme sequētis. Un̄ si esset dare ultimū instās in quo aliqd̄ est albissimum nō est dare p̄mū in quo est sub aliquo gradu remisso. Silr si

eēt dare ultimū instās in quo hoc ubi hēt eē i subo nō est dare p̄mū instās isti⁹ ubi ad qd̄ mutat. h̄ manifestū est cuilibet exercitato in illa mā. ¶ Si aut loquamur de re pmanēte positiva cui^o p̄fectio hēt latitudinē graduū. dico q̄ est dare ultimū in quo talis res habet eē. Et de talib⁹ rebus hēt itelligi processus p̄bi 6° p̄bificoz. Et rō h̄i⁹ est ista: qz talis res pmanēs que habet latitudinē in gradib⁹ nō corrūpit nisi per alterationē. corruptio enī talis rei nō est sine alterationē. s3 in ultimo instātī t̄pis mēsurātis alterationē est termin⁹ alteratiōis iducte: cū sil' sit corrupta forma p̄cedēs z forma sequēs inducta ḡ cuz in ultio instātī alteratiōis forma sequēs que terminat alterationē p̄ hēat. sequit q̄ in isto instātī forma p̄cedēs hēt nō esse. sed ubicūq̄ est dare p̄mū nō eē ibi nō est dare ultimū eē ut patet per quartā regulā positam in 2° articulo. aliter instātia essent imediata in t̄pe. ḡ sequit q̄ rei permanentis habentis latitudinē in gradib⁹ p̄fectiōis nō est dare ultimū instās sui eē. z rō est. qz est dare p̄mū instās sui nō eē. z q̄ sit dare p̄mū instās sui nō eē appet. qz est dare p̄mū instās in quo forma sequens hēt eē. qd̄ patet qz est dare p̄mū instās in quo t̄min⁹ alteratiōis hēt eē. s3 foza sequēs est termin⁹ alteratiōis p̄ quā corrūpit p̄cedēs. ḡ z c. cū ḡ sit dare p̄mū instās forme sequētis sequit q̄ est dare p̄mū nō eē foze p̄cedētis. qz sil' sūt nō esse forme p̄cedētis z eē forme sequētis. z iō si est dare p̄mū nō esse forme p̄cedētis tūc nō ē dare ultimū nō esse forme sequētis. Dico ḡ q̄ nō est dare ultimū instās rei pmanētis h̄ntis latitudinē graduū z hoc q̄si talis foza corrupit p̄ uerā alterationē. Si vō per aliū moduz posset ut per diuinā p̄oz vel quocūq̄ alio mō. forte tūc posset dari ultimuz de quo nō curo quo ad p̄fis. ¶ Et est sciēdū q̄ si ponat q̄ qlibet gradus foze suscipientis magis z min⁹ variaret formā fm nūm sicut ponūt aliqui z credo q̄ bene: tūc foza specifica hēt latitudinē graduū z nō formā vnam. z tūc est dicēdū q̄ nō est dare ultimū instās in quo talis foza manēs eadē f̄z spēm hēt esse. imo nō est dare ultimū instās forme specificē cū tñ sit dare ultimū instās forme individualis. nā ex quo qlibet gradus variat variā formā individualē. sequit q̄ sicut est dare ultimū instās in quo aliqs determinat⁹ gradus hēt eē ita est dare ultimū instās in quo talis foza individualis siue eadē manēs nūo habet esse. z de h̄ dictū est in qōne de successiōe magis z min⁹. ¶ Un̄ breuiter in talib⁹ formis habētib⁹ latitudinē graduuz qui corrūpūt per alterationē nō est dare ultimū instās talis forme. qz si eēt dare ultimū instās in quo eēt foza prior cū idē sit instās mēsurās ultimū eē foze prioris z p̄mū eē forme posterioris alr nō eēt t̄ps p̄tinuuz: necesse eēt p̄cedere vel q̄ aliqd̄ q̄ factū est nō eēt z q̄ postq̄ corruptū est eēt: aut q̄ aliqd̄ sil' erit z nō erit: quoz utrūq̄ est impossibile. tota cā h̄i⁹ est. qz in trāsmutatione illius forme mutatio p̄tinua cadit supra formā p̄orem: que mutatio terminat ad mutatū eē illi⁹ forme qd̄ est ei⁹ corruptā eē z inductā eē forme p̄rie: z per p̄ns forma p̄oz in illo instātī nō est cū sit corruptū esse suuz. z iō necesse est dicē in talib⁹ q̄ in illo instātī ultio res denoiet a posteriori passive sicut dicit p̄hs. ¶ Si aut loquamur de re pmanēte p̄vatiua. s. de negatione foze positive. tūc distingo q̄ ille negatiōes ul' p̄vatiōes aut sūt negatiōes formaz pmanētū: aut formaz successi

Secūda q̄.
p̄ma cō.
Secūda cō.
tertia cō.
clūio.

Quarta cō.
clūio.
Nota.

Nota.

Quinta conclusio.

Sexta conclusio.

Septima conclusio.

Ad primam rationem.

Ad secundam rationem.

Ad tertiam rationem que est prima conclusio.

Ad secundam rationem.

Ad tertiam rationem.

Ad quintam rationem.

Contra. Responsio.

Ad sextam rationem.

Ad septimam rationem.

uay. Si successiuay sp atigit dare p^m z ulti^m talis negatiōis: cui^o rō est qz i successiuis foziis nō est dare p^m instās nec ulti^m. s; ubi nō ē dare p^m eē dare ulti^m nō eē: z ubi nō est dare ulti^m eē dare p^m nō eē ut patet p reglās supi^o positas. z iō cū in successiuis nō sit dare ulti^m eē nec p^m eē. sequit qz in eis est dare p^m nō eē z ulti^m nō esse. C Si aut loquamur de re pmanēte puatiua que puat ul negat for mā pmanētē ul g est negatio foze pmanētis: cuius nō est dare ulti^m uel cui^o est dare ulti^m uel cui^o nō est dare p^m nec ulti^m. C Si aut sit negatio foze pmanētis cui^o nō ē dare ulti^m. tūc isti^o negationis est dare p^m. z si foze pmanētis positue sit dare p^m eē sue negatiōis: nō est dare ulti^m eē. z si talis forme positue nō sit dare p^m nec ulti^m tūc sue negationis est dare p^m z ulti^m per hāc regulāz. Quicūq; semp inest alterū cōtradietoriū. C Ad rationes pncipales respōdeo. Ad p^mā pcedo istā. for. ifuit esse pus q; fuisse z ex hoc non sequitur qz for. ifuit fuisse prius q; fuisse. z ante d; qz illa puertunt for i ifuit esse z for. ifuit fuisse. dico qz q;uis ista per se accepta cōuertatur nō tamē cōuertunt cum hac determinatiōe prius. Unde aliqua per se accepta cōuertunt que tamē nō cōuertunt cū determinatiōe ut patet in pposito z q; tunc q; talia cōuertant for. ifuit esse z for. ifuit fuisse: tamē ista non cōuertunt. for. ifuit esse in .a. z for. ifuit fuisse in .a. si .a. est p^m instās for. C Ad scōm argumētū dico qz possibile est qz res pmanēs z res successiua in eodē tempore insint eidē: ita qz in quocūq; tpe in .a. vni inest reliquū insit. qz est dare p^m rei pmanētis z nō p^m rei successiue. C Ad tertiu dico qz nō est dare ulti^m rei pmanētis. z quādo dicit qz res pmanēs semp duraret. dico qz nō sequit sed bene sequit qz durat per infinita instātia s; nō sequit ulte ri^o g sp durabit. s; ē fallacia pntis. nā bñ sequit eē z nō puerfo. C Ad 4° pcedo qz est dare ulti^m instās in q aligs gradus hēt eē: z cū h pcedo qz est dare ulti^m instās in q aligd ē calidissimū ut dcm ē supi^o. C Ad 5° pcedo qz nō est dare pfectissimū g dū caliditā in aq: nō eni pōt aq eē ita calida qn possit eē calidior. vñ pfectissim^o gradus caliditā nō pōt eē in aq s; i igne. C Ad 6° pcedo qz cuiuslibet finiti ē dare duos fmos finitos si sit utraq; pte finitū. s; fmin^o itrisec^o rei pmanēti ul ipsi^o rei nō est istās s; pūct^o ul supficies. Et si dicas p^o qz mēsurā rei pmanētis est finita. dico qz h nō est aliō qz cuiuslibet tps finiti est dare duos fmos itrisecos. s. duo istātia: s; res successiua ut tps in illis istātib^o nō hēt eē. C Ad 7° dico qz res successiua bñ tenet qz si haberet eē in istāti hēret in qlibet istāti isti^o tps in q est p. z hec est rō. qz si mot^o uel aliq res successiua hēt eē in istāti istās eēt ps tps. z illō qd hēt eē in aliq tpe p hēt eē in aliq pte hui^o tps. Sic nō opz de re pmanēte. qz si hēt eē in aliq tpe hēt eē in qlibet istāti illi^o tps. qz eo qz res pmanēs hēt eē in istāti nō sequit qz res pmanēs sit pars tps. Et ad hoc qz aligd sit in aliquo tpe p sufficit qz sit in aliq parte tps illi^o. C Ad ulti^m pcedo qz est dare ulti^m instās nō cursus. qz nō cursus est negatio rei successiue cui^o nō est dare p^m. z iō ipsi^o nō cursus est dare ulti^m instās. Deo cōcedente est finis huius questionis bone z utilis ualde.

Explicit qd Burlei de p^o z ultimo istāti.

Et si fiebat albu: z si corrupebat albu in a. oī factū ē: z corruptū ē i. c. Quare albu at z nō albu p^m i illo uex ē dicē: aut cū ē factū: nō erit: aut corruptū ē erit: aut sil albu z nō albu: z oīno eē z nō eē nece est.

Ex hoc g qz est dare p^m instās in quo res pmanēs hēt esse pcludit pbs pnez 33° de annexis que est. Qz instās distinguēs tps trāsmutatiōis z tps in q res acqstia per trāsmutatiōē hēt esse est idisibile: pbat sic: qz si nō eēt indiuisibile sequit qz aliqd sit ens z nō ens isit: pns est ipole. g z aīs. pntia pbat tur sic. Sit. a. tps in quo aliqd trāsmutat a nigro in albu z sit. b. tps in quo est albu z sit. c. instās copulās illa duo tpa adiuicē: z distiguēs illa tpa. z sit. d. mobile qd trāsmutat a nigro in albu. tunc c. cū sit diuisibile est pars utriusq; tps. i. ipsi^o. a. z ipsi^o. b. tunc arguit sic. Si aliqd sit nō albu in toto tpe. a. erit nō albu: z in qlibet pte ipsius. a. s; c. est ps ipsi^o. a. g. d. erit nō albu in. c. Silr. d. est albu in toto tpe. b. est g albu in qlibet pte ipsi^o. b. s; c. ē ps ipsi^o. b. g. d. erit albu in. c. g. d. sil erit albu z nō albu. z eadē rōne erit sil ens z nō ens: g si illud qd diuidit duo tpa abiucē sit disibile: sequit qz aliqd erit sil ens z nō ens: z sil albu z nō album: qd est ipole. Uerūm pōndo qz illō istās sit idisibile nō sequit illō icōueniēs. qm nō opz qz si aliqd sit albu in aliq toto tpe qz sit albu in qlibet istāti illi^o tps. Si eni aliquid trāsmutet a nigredine in albedine illō erit nigrū in toto tpe trāsmutatiōis. s; nō erit nigrū in fine trāsmutatiōis. Uñ illō qd sic trāsmutat erit nigrū in qlibet istāti illi^o trāsmutatiōis pter qz in ultimo. Finis eni trāsmutatiōis est posterior trāsmutatiōe ut dicit hic p^o.

Si aut qd cū fuerit pus nō ens: nece ē fieri ens: z cū sit nō est: nō pōt ē i atboma tpa diuiditps. Si eni in. a. tpe. d. fiebat albu: factū ē aut sil: z ē ab altero idiu duo tpe: hito aut in. b. si. a. fiebat: nō erat in albu: gūationē enim opz eē quādā mediā. Quare z tps erat: in q fiebat. Nō eni eadē erat rō z nō atboma diuidētib^o sed ipsi^o tps in q fiebat factū ē: z ē in ulti^o signo cui^o nihil est habit^o neq; pnter: sed diuisibilia tempora cōsequēter sunt.

Hec est qzta pncipalis hui^o capituli in qua pbs soluit quartā dubitatiōē: qz eni dictū est qz si aliqd sit nigrū in aliquo toto tpe opz qz sit nigrū in qlibet pte illi^o tps: z instās idiuisibile videt eē ps tps. iō vñ qz si aliqd sit nigrū in aliq toto tpe: qz sit nigrū in quolibet istāti idiuisibile illi^o tps: iō phūremouet illā dubitatiōē oñ dēdo qz tps nō cōponit ex instātib^o idiuisibilib^o. z hec ē 34° de annexis: que pbat sic. Illa ex qb^o cōponit tps sūt pnter entia sic qz iter illa nō est mediū eiusdē spēi: sed istātia idiuisibilia nō sūt pnter entia in tpe: g tps nō cōponit ex istātib^o idiuisibilib^o: maior patet qz ptes tps habēt ordinē adiuicē: qz vna est pōz z alia posterior. z iter ptes imediatas tps nō cadit tēpus mediūz. minor uero declarat. qz si aliqd sit nō ens in vno istāti: z d; fieri ens: erit ens in alio istāti: opz g qz illō trāsmutet a nō eē i eē.

33. conclusio de annexis

4^a dub.

Solo qre dubi.

sed nō pōt trāsmutari a nō eē ad eē nisi in tpe. g̃ in ter illa duo instātia est dare tps mediū. sed in quo libet tpe sūt infinita instātia. g̃ iter illa istātia data sūt alia instātia. z per p̃ns tria istātia nō sūt p̃nter entia. Et eodē mō pōt argui de q̃busdā alijs instātib⁹ pbādo q̃ nō sint p̃nter entia. qz in vno illorū est aliqd ens: z in alio est illd idē nō ens. z nō pōt trāsmutari de eē in nō eē nisi in tpe. g̃ iter illa duo instātia data est tps mediū. z per p̃ns alia instātia media. Unde breuiter si aliquid hēt eē post nō eē: nō pōt instans in quo incipit esse: esse p̃nter ens in instanti in quo caret esse. qz nō pōt trāsmutari de nō esse ad esse: nisi mediāte motu. sed ois mot⁹ mēsurat tpe. g̃ iter illa duo instātia que ponunt p̃nter entia est tps mediū. z p̃ns sūt infinita instātia media. qz in quolibet tpe sūt infinita instātia: z per p̃ns illa instātia que ponunt p̃nter entia: nō sunt p̃nter entia. Et dicit ph̃s q̃ nō est eadē rō de duob⁹ instātib⁹ z de tpe: z de vno instāti qd est finis tpi. qz instās est p̃nter ens tpi cui⁹ est finis. sed instans nō est p̃nter ens instāti. sed si tps cōponeret ex instātib⁹: duo instantia essent p̃nter entia.

C Manifestus autē est: qz si in .a. toto tpe fiebat: nō est plus tps in quo factū est: z fiebat: q̃ in quo fiebat solū omni. Quibus quidē igit aliquis tanq̃ p̃p̃rijs credet rōnibus. he z huiusmodi quedā sunt.

C Ex his ergo que ph̃s dixit ostendit qliter fiens z factū esse se habēt adinuicē dicēs q̃ nō plus est tps in quo aliquid factū est z fiebat: q̃ tempus in quo fiebat solū: sicut nō plus est istās z tps: q̃ tps solū. sic et linea cū p̃ucto nō ē maior q̃ linea soluz.

C Rationabiliter autē z ex his intendētib⁹ videbitur alicui z idē hoc accidere.

C Nec est 4^a ps p̃ncipalis hui⁹ capli. in qua cū ph̃s pbauit per rōnes phisicas z pp̃rias q̃ mot⁹ reflexi nō sūt cōtinuati adinuicē. reuertit ad pbandū illud idē per rōnes logicas z cōes. Et continet ista pars quinqz particulas fm̃ nūm qnqz rōnū quas adducit. 2^a ibi Simul autē. 3^a ibi Ampli⁹ si non p̃tinuū. 4^a ibi Ampli⁹ autē hui⁹ rō. 5^a ibi Ampli⁹ us si p̃tinuū. In p̃^o igit p̃ti^a h^o p̃tis ph̃s p̃ponit itētionē suā. d. q̃ si aliq̃s uelit rōnabilr. i. logice icē dē ad ofidēdū q̃ mot⁹ nō ē vn⁹ z p̃tinu⁹: satis patebit p̃positū ex rōnib⁹ q̃ sequunt. Deide cū. d. ph̃s.

C Omne enī qd mouet continue: si a nullo phibeat: i qd qdē uenit s̃z loci mutatio nem: in hoc z ferebat prius: ut si in .b. uenit: z ferebat in .b. z nō cū primū erat. sed mox sicut icepit moueri. Quid enim magis nūc q̃ prius. Similiter autē z in alijs. Quod autē ab .a. fertur in .c. iterū ueniet in .a. continue motum. Cum ergo ab .a. in .c. ferebat: tunc z in .a. fertur fm̃ motū qui est .a. c. z ecōuerso: quare simul cōtrarijs. Cōtrarij enim qui fm̃ rectitudinez.

C ponit p̃maz rōnē que fundat sup duas ppōnes. Quarū p̃^o est. q̃ oē illd qd trāsmutat p̃tinue i toto tpe trāsmutatiōis trāsmutat ad ultimū terminū illi⁹ trāsmutatiōis: siue ille termin⁹ fuerit p̃p̃iq̃:

siue remot⁹. z h̃ si a nullo phibeat. **C** Scda ppō ē q̃ in motu si sit p̃tinu⁹ mo^{le} trāsmutat abe odē i idē. qm̃ si mo^{le} moueat ab .a. i. c. z mot⁹ a. c. i. a. sit p̃tinu⁹. tūc ille tot⁹ mot⁹ ab a in .c. z eē ab .a. in .a. z tūc arguit sic. Si mot⁹ reflex⁹ sit cōtinu⁹: tūc mobile in toto motu mouet ad .a. z certū est q̃ mouet ab .a. s̃z mot⁹ ad .a. z mot⁹ ab .a. sūt mot⁹ contrarij si uterq̃ sit mot⁹ rect⁹. g̃ si mot⁹ reflex⁹ sit cōtinu⁹ sequit q̃ mobile in toto motu mouet motib⁹ p̃rijs. qz mouet motu qui est a. b. z et motu qui est ad .d. qui sūt p̃rij. z sic si mot⁹ reflex⁹ sit cōtinu⁹ sequit q̃ p̃ria sil^l inerūt eidē. qd est ipole. g̃ ipole est q̃ mot⁹ reflex⁹ sit cōtinu⁹. Et hāc rōnē facit ph̃s de motu locali tm̃ q̃nis sit cōis cuilibet trāsmutationi. z ppōnes accepte in ista rōne sūt cōes oi trāsmutationi. **C** Notāda sūt hic q̃tuor fm̃ p̃^o. P̃rio q̃ ut dicit p̃^o necesse est ut trāsmutatū in sua trāsmutatione amittat p̃tē successiui illi⁹ a q̃ trāsmutat: z acgrat successiue partē illius ad qd trāsmutat. g̃ illud ex q̃ trāsmutat: z illd ad qd trāsmutat necio sūt opposita. qz si eēt idē cōtigit ut idē qd amittit apd vnā trāsmutationē acgrat apd aliā. qd ē ipofibile. **C** Scdo est notādū qd p̃^o dicit q̃ utrūq̃ istoz. s. illd ex quo trāsmutat. z illd ad qd trāsmutat est i pte trāsmutati: alia ab illa in q̃ est reliquū. sed nō est determinata in se. nec apd nos. hec p̃^o Unā vna ps illi⁹ qd trāsmutat dū trāsmutat est in termino a q̃. z alia in termino ad quē. s̃z qz nō est eadē ps remanēs: semp in termino a q̃: nec eadē pars est in termino ad quē. iō dicit q̃ ps in qua est terminus a quo aut termin⁹ ad quē nō est determinata: nec in se nec apd nos. **C** Tertio est notādū fm̃ p̃^o hic q̃ iste rōnes dicunt rōnes logice. qz sūt ex cōibus plurib⁹ vna arte. Unā p̃positiones cōes plurib⁹ sciētij dicunt logice. ut illa p̃positio. duo op̃posita insit nō p̃nt aggregari. est cōis plurib⁹ sciētij. ideo dī. p̃positio logica. Et dicit p̃^o q̃ utimur logica dupliciter. s. aut fm̃ q̃ est instrumētū. z sic credo q̃ quilibet bene arguēs utat logica. qz utif sillogismo aut emptimemate. aut dicit ratio logica. qz accipit aliquā p̃positionē declaratā in logica. Et adhuc videt q̃ tertio mō dicit ratio logica. qz est ex p̃positionib⁹ cōibus plurib⁹ sciētij. Et adhuc quarto mō pōt ratio dici logica. qz fit in terminis pp̃rijs logice. **C** Quarto est notādū fm̃ p̃^o q̃ illud qd ph̃s dicit. s. q̃ in motu cōtinuo mobile cōtinue mouet ad ultimū terminū. est intelligēdū de motu nāli z uolūtario. z ideo dixit nisi aliquid occurrat. qz si occurrat q̃ ipediat ipm̃ ab eo qd est nāle ei tūc nō mouebit p̃tinue ad illd ad qd p̃ mouebat. **C** Uidet tm̃ mihi q̃ in omni motu p̃tinuo mobile in toto tpe mēsurate motuz mouet ad ultimū terminū mot⁹: siue sit mot⁹ nālis: siue sit motus uolēt⁹: tm̃ in motu nāli z motu uolūtario mo^{le} nō sp̃ mouet p̃tinue ad ultimū terminū intētū a nā: aut a p̃posito. qz pōt ipediri p̃ aliqd occurrēs ipediēs mo^{le} ne attingat ad terminū intētū: semp tm̃ mo^{le} motū p̃tinue in toto tpe mēsurate motū mouet ad ultimū terminū quē mobile attingit: nō tamen ad ultimū terminū intētū. qz nō semp puenit ad illuz. Et ideo dicit p̃^o q̃ illd qd dicit ph̃s nisi aliqd occurrat nō est exceptio ex illo q̃ res mouet ad illud ad qd puenit postremo s̃z ē exceptio ei⁹ q̃ motus est p̃tinu⁹. Illd enī qd mouet nāliē sp̃ mouet ad illd ad qd puenit postremo: siue aliqd occurrat

Secūda p̃positio.

Prima rō

Prīmū notandum.

Secūda notandum.

Tertius notandum. Idē primo ec. cō. 70. z 4. ph̃. 87.

Quartū notandum.

Ec. 70.

Prima p̃positio.

ei sine non. hec 3^{or}. nō tñ mouet sp ad t̄minū nā
liter intētuz. qz pōt ipediri per aliquod occurrēs.

C Si at̄ z ex h̄ mutari q̄ nō ē. Si igit̄ h̄ i
possibile: nece ē stari in. c. Nō ḡ vn^o mo-
tus. Reditus enī statui nō est vnus.

Secūda rō

C Hec est 2ª pticula hui^o ptis. in qua ponit̄ 2^a rō pro-
bās motū reflexū nō esse cōtinuū. Et hec est ratio
Si mot^o reflexus eēt ptinu^o sequit̄ qz aliquid mo-
ueret̄ ptinue ex t̄mino in quo nec est: nec fuit. p̄ns
est falsus. qz nihil mouet̄ ex termino in quo nunq̄
fuit. p̄ntia pbat̄ sic. Mobile motū motu cōtinuo
nec est nec fuit in termino ad quē est mot^o: qz nihil
mouet̄ ad illō qd̄ habet. s̄ si mot^o reflexus sit cōti-
nuus idē eēt terminus ex quo mouet̄ z termin^o ad
quē mouet̄. Cū igit̄ mobile dū mouet̄: nec est: nec
fuit in termino ad quē. sequit̄ qz nō est: nec fuit i
termino ex quo. qz idē est termin^o ad quē z termi-
nus ex quo. z sic sequit̄ qz si mot^o sit cōtinu^o qz ali-
qd̄ mouet̄ ex termino in quo nec est: nec fuit. qd̄ est
ipossibile. ergo nece est qz mot^o reflex^o nō sit cōti-
nu^o: s̄ est nece qz in p̄cto reflexiōis sit qes media.

3^{or} rō

C Amplius z ex his manifestū utr̄ magis
de oī motu. Si enim omne qd̄ mouet̄ ali-
quo dictoz motuū: z quiescit̄ aliqua dicta
rū oppositaz quietū: nō erat enī ali^o pre-
ter istos: quod aut̄ non semp mouet̄ ha-
bet hūc motū. Dico aut̄ quicūqz sūt alte-
ri specie: z nō si aliqua pars est toti^o: neces-
se est prius quiescere s̄z oppositā quietē.
Quies enim priuatio est mot^o. Si igit̄ cō-
trarij quidē mot^o sūt: qui s̄m rectitudinē:
simul autē nō cōtingit moueri cōtrarios:
quod ab. a. ad. c. ferē nō utiqz ferē s̄l ab
ipso. c. ad. a. Quoniā aut̄ nō simul fertur
s̄m cōtrarios: mouet̄ aut̄ s̄z hunc motū:
nece est p̄ns quiescere apd̄. c. Hec enī
opposita quies ei qui est. a. c. motui. Ad
manifestū igitur ex his que dicta sūt. quoniā
nō est cōtinuus motus.

Prima p
positio.

C Hec est 3^a pticula 4^e ptis p̄n^o hui^o cap^o in qua po-
nit̄ 3^a rō p̄bās motū reflexū nō eē cōtinuū z vnū.
Et hec rō fundat̄ sup duas p̄positiōes. quaz vna
est qz omne motū qd̄ mouet̄ vno motu motuū fi-
nitoruz diuersoz s̄m spēm nece est qz moueat̄ a
quiete opposita illi motui. s̄ a quiete quā hēt in ter-
mino a quo: ut declaratū est in 5° huius. **C** Scda
p̄positio est qz oē qd̄ mouet̄ duob^o motibus oppo-
sitis: nece ē ut singulariter moueat̄ cū eis: cū ipos-
sibile sit s̄l moueri motib^o oppositis. Ex qb^o p̄po-
sitiōib^o sequit̄ qz oē motū motib^o oppositis est ne-
ce ut moueat̄ utroqz motu post getē. Et tūc for-
mat̄ rō sic. Omne motū motib^o oppositis mouet̄
utroqz motu post quietē. sed mot^o reflex^o cōponit̄
ex motib^o oppositis. ḡ uterqz illoz motuū icipit a
gete opposita illi motui. ergo scd̄s motus icipit a
gete. sed illi mot^o nō sunt cōtinuati adinuicē: inter
quos cadit quies media. ḡ mot^o reflexi nō cōtinu-
ant̄ adinuicē. z per p̄ns mot^o reflexus cōposit^o ex
illis motib^o nō est vn^o z cōtinu^o. **C** Intellige hic p̄

Secūda p
positio.

Tertiarō

quietē idifferēter p̄uationē mot^o pro instāti: z pro
tpe. siue enī sit quies media pro instāti: siue pro tpe
sp̄ sequit̄ qz mot^o nō est cōtinu^o iter cui^o p̄tes cadit
qes media. **C** Si igit̄ p̄trarij z c. **J** Probat hic qd̄
dixerat. s̄ qz nihil mouet̄ vno motu s̄z sp̄s: qd̄ pri-
us nō mouebat̄ nisi p̄ns quiescat quiete opposita.
z hoc pbat̄ p hoc. qz idē non pōt s̄l moueri motu
bus p̄rijs. ḡ opz qz cū aliqd̄ mouet̄ motu finito q
nō est ps alteri^o motus ut p̄ns qescat. Un̄ pōt fieri
talis rō. Si mot^o iesset mobili in instāti distinguē
te tps in quo aliqd̄ mouet̄ sursū a tpe in quo mo-
uet̄ deorsū: cū nō sit maior rō qz mot^o sursum insit
illi mobili pro illo instāti qz mot^o deorsū. sequit̄ qz
in illo instāti simul inēent mobili mot^o sursū z mo-
tus deorsū. qd̄ est ipossibile. Un̄ 3^{or}. d. qz motus
nō sequit̄ motuz nisi qn̄ scd̄s mot^o fuerit perfectio
p̄mi motus nō opposit^o ei: aut hoc cōtinget per ac-
cidēs: sicut illuminatio dom^o per candelam.

C Ampli^o aut̄ z hec rō magis p̄pria ē his
que dicta sūt. Si enī corruptū est qd̄ nō
albū: z qd̄ factū ē albū. Si igit̄ ptinua al-
teratio ad albu^o ex nō albo: z ex albo ad
nō albū nō manet aliq̄ tpe: s̄l corruptuz
est nō albū: z factū est albū: z factū est nō
albu^o. Trium enim erit idem tempus.

3^{or} rō

C Hec est 4^a pticula 4^e ptis p̄n^o hui^o cap^o in qua
ponit̄ 4^a rō p̄bās motū reflexū nō eē cōtinuū. z
hec est rō magis p̄pria z magis specialis. z suppo-
nit̄ i hac rōne qz qn̄ corruptū est nō albū seu nigrū
tūc factū est albū: z qn̄ corruptū est albū: tūc factū
est nō albū. s̄ si fiat reflexio qn̄ factū est albū: opz
qz recedat ab albo. ut si factū sit albū in termino re-
flexiōis tūc recedit̄ ab albo. Tūc igit̄ arguitur sic.
Quādo corruptū est non albū factum est album.
z quādo factū est albū recedit̄ ab albo. z quādo
recedit̄ ab albo factū est nō albū. ḡ a primo ad ul-
timū qn̄ corruptū est nō albū: factū est nō albū. ul-
qn̄ corruptū est nigrū: factū est nigrū. si uelim^o per
nō albū itelligē nigrū: s̄ h̄ est ipossibile. ḡ ipossibi-
le est qz mot^o reflex^o sit cōtinu^o. **C** Intelligēdū qz
p̄bs p̄ hoc dicit̄ hāc rōne eē p̄pria z specialē. qz
rōnes p̄cedētes p̄nt applicari ad oēm motū. s̄ ista
rō v̄ sp̄aliter arguē de ḡnatiōe z corruptiōe. Rō-
nes enī p̄cedētes fūdātur sup hoc. qz qz iter mot^o
p̄rios est qes media: ideo mot^o p̄rij nō sūt cōtinua-
ti adinuicē. Et ista rō pbat̄ qz q̄uis iter ḡnatiōe
z corruptiōe nō sit qes media tamen generatio
z corruptio non sunt continuata adinuicem.

Quarta rō

C Ampli^o nō si ptinuū est tps z mot^o s̄ cō-
sequēter. quō igitur erit ultimū idem con-
trariorum: ut albedinis z nigredinis.

C Hec est 5ª pticula 4^e ptis p̄n^o hui^o cap^o in q̄ poni-
tur 5^a rō p̄bās motū reflexū nō eē cōtinuū. Et p̄ p̄-
mittit̄ qz nō est necessariū qz si tps sit cōtinuū: qz p̄-
pter hoc mot^o sit cōtinu^o. qm̄ mot^o diuersaz sp̄erū
z si succedat sibi in tpe cōtinuo: nō tñ sūt ptinui: s̄z
p̄sequēter se habēt. Probat̄ ḡ p̄bs qz et si iter mo-
tus cōtrarios nō esset quies media: tamen motua
contrarij non sunt continui. Et est ratio ista. Conti-
nua sūt illa quorū ultima sūt vnū. sed mot^o p̄rij nō
habent idem ultimū. quoniā ultima contrariorum
sunt ultima p̄ria. ergo mot^o cōtrarij nō sūt ptinua.

Quinta rō

ti adinuicē. Et sicut motus reflexi sunt contrarii. igitur motus reflexi non sunt continuati adinuicem. quare etc.

¶ Si autem circularis erit vnus et continuus: nullam enim impossibile contingit. quod enim ex a. mouetur: simul mouebitur in a. secundum eandem positionem. In quod enim ueniet: et mouetur in hoc: sed non simul mouebitur contrariis neque oppositis.

¶ Istud est 3^m capitulum huius tractatus. in quo ostenditur quod motus localis est primus motuum. Et continet tres partes principales. quod in primo declaratur per rationes proprias quod motus circularis potest esse semper continuus: et quod est primus motuum. In 2^a autem ibidem. Rationabiliter autem accidit. Iustificatur idem per rationes logicas et per rationes rationes. In 3^a ibidem. Quod autem secundum locum. Iustificatur per comparationes aliorum motuum quod motus localis est primus motuum. Prima pars continet duas particulas. quod in primo ostenditur quod motus localis circularis potest esse semper continuus. In 2^a ibidem. Manifestum autem et ex hoc. Iustificatur quod nullus alius motus alius a motu locali circulari potest esse semper continuus. In primo igitur parte huius particule ostenditur quod motus circularis contingit esse semper continuus. et hec est 4^a principalis huius libri secundum Lincolum. quod probatur sic. Illud est possibile ad quod nullum impossibile sequitur: sed ad illud. scilicet motus circularis potest esse semper continuus: non sequitur aliquod impossibile. igitur illud est impossibile: et per consequens motus circularis contingit esse continuus. Quod autem ad motum circularis semper esse continuus non sequitur impossibile: declaratur. quod si aliquod impossibile sequeretur hoc esset: quod mobile sicut moueretur motibus contrariis seu oppositis: sicut accidit in motu reflexo. Si enim aliquid moueretur continue ab aliquo termino in eundem terminum reflectendo sequitur quod illud mouetur sicut motibus oppositis ut prius declaratum est. sed illud impossibile non sequitur in motu circulari. quoniam non sequitur quod aliquid moueatur circulariter ab eodem ad idem quod per se moueatur motibus oppositis: sicut accidit in motu reflexo. nam per motum circularis potest aliquid multoties moueri ab eodem in idem secundum eandem potentiam: hoc est eodem ordine partium mobilis seruato. Cuius arguitur sic. Ille motus potest esse semper continuus per quem mobile potest moueri ab eodem in idem eodem ordine partium mobilis seruato. sed per motum circularis contingit moueri ab eodem in idem: eodem partium ordine seruato. quod non contingit in motu reflexo. id est motus circularis ab eodem in idem potest esse semper continuus. sed in motu reflexo non contingit. igitur. Intellegendum est quod cum aliquid mobile reflectitur: partes mobilis in reflectendo disponuntur per contrarium ordinem in mouendo quod prius. quod uel opus quod pars mobilis que in primo motu erat posterior in reflexione fiat posterior: uel opus quod illa pars mobilis que in primo motu aspicebat ad unam diuisionem loci. scilicet ad dextrum uel sursum in reflexione ad contrarium moueatur. sed in motu circulari seruatur eadem positio partium cum aliquid mouetur ad terminum a quo recedit.

¶ Non enim omnis quod est in B ei qui est ex B contrarius est neque oppositus: sed contrarius in recta quod est. Quicquid enim est contrarius secundum locum: ut qui per diuisionem metrum. distat enim plurimum. Oppositus autem qui est per eandem longitudinem. quare nihil prohibet moueri continue: et nullo tempore deficeret.

¶ Et quod aliquis potest dicere quod motus circularis componitur ex motibus contrariis. quod motus ab aliquo termino est contrarius motui qui est ad eundem terminum. hoc remouet philosophus dicens quod illud quod mouetur circulariter ab uno termino in eundem terminum non mouetur motibus contrariis. et hec est 3^a de annexis: que probatur tripliciter. primo ex parte distantie terminorum. 2° ex parte terminorum. 3° per rationem acceptam ex parte mediorum. Primum igitur dicit philosophus quod non omnis motus qui est in hoc est contrarius et oppositus motui qui est ex hoc. sed solus motus qui est ex hoc secundum lineam rectam contrarius motui qui est in hoc secundum lineam rectam. Cuius primo ratio potest sic formari. Contrarietas motuum localium solum est accipienda secundum lineam rectam sine secundum distantiam terminorum linee recte. sed motus circularis qui est ab hoc: et motus circularis qui est in hoc: non distat secundum lineam rectam: nec per distantiam terminorum linee recte. igitur quod mouetur circulariter ab uno termino in eundem terminum: non mouetur motibus contrariis. Intellegendum quod contrarietas est maxima distantia: et maxima distantia non potest accipi nisi secundum lineam rectam. quod non potest aliquid terminum distare secundum lineam curuam. quoniam possunt plus distare secundum lineam curuam. quod quicquid linea curua data contingit dare maiorem lineam curuam. id est contrarietas motuum proprie dicta solum est accipienda secundum lineam rectam. Quicquid enim distat per lineam rectam non potest plus distare secundum lineam rectam. Quod enim linee recte ducte iter duos terminos sunt equales. Cuius primo dicitur hic quod cum in hoc quod motus ad aliquid secundum lineam rectam sit contrarius motui qui est ab illo secundum eandem lineam rectam. est quoniam illud ex quo est motus rectus et ad quod est: sunt loca contraria. et cum in hoc est. quod contraria sunt sicut describuntur que maxime distat et maxima distantia non inuenitur nisi in linea recta. hec primo. Intellegendum tamen quod illud est uerum accipiendo contrarietatem stricte proprie. scilicet quod motus non sunt contrarii stricte loquendo: nisi secundum lineam rectam tamen large loquendo de contrarietate. scilicet quod illi motus dicitur contrarii qui impediunt se: sic motus reflexi super semicirculum uel super arcum dicitur contrarii. quod impediunt se: ut dicit philosophus.

¶ Circularis quidem enim motus est ab eodem in idem. Rectus autem ab eodem in aliud.

¶ Secunda ratio accipitur ex parte terminorum que talis est. Motus contrarius habet terminos contrarios. sed in motu circulari non sunt termini contrarii. quod motus circularis est ab eodem in idem. per hoc enim differt motus circularis a motu recto. quod motus circularis est ab eodem in idem. et motus rectus est ab eodem in aliud.

¶ Et qui quidem in circulo: nequaquam in eisde est. qui non secundum rectitudinem. multoties in eisdem est. Cum quidem igitur qui semper in alio et alio fit: contingit moueri continue. qui non in eisde multoties non contingit: necessesse est enim simul moueri contrarios.

¶ Tertio probatur. scilicet quod illud quod mouetur circulariter ab aliquo termino in eundem terminum non mouetur motibus contrariis. per rationem sumptam ex parte mediorum: que talis est. Motus contrarius sunt in eisdem medijs. sed motus circularis ab a. in b. et a. b. in a. non sunt in eisdem medijs. igitur motus circularis ab aliquo termino non contrarius motui circulari in eundem terminum. Intellegendum quod illa ratio fundatur super tres propositiones. quarum una est quod motus contrarii sunt inter terminos contrarios. 2^a propositio est quod eadem media que sunt ab uno contrariorum ad reliquum

Prima ratio

Secunda ratio

Tertia ratio

Prima propositio.
Secunda propositio.

L. 73

4. cetero huius libri.

Tertia propositio.

um sunt e converso. sicut eadem media que sunt a centro ad circumferentiam sunt e converso. i. a circumferentia ad centrum. et ideo motus primi sunt in eisdem medijs. quoniam eadem sunt media inter prima. ut iter. a. et b. et inter. b. et a. 3^a est quod motus circularis qui est ab aliquo termino in eundem terminum non est in eisdem medijs. quoniam si aliquid moveatur circulariter ab aliquo termino in eundem terminum per unum semicirculum recedit ab illo termino: et per alium semicirculum redit ad eundem terminum: et sic non per idem medium accedit et recedit. **C**um notandum est quod ex omnibus his rationibus potest fieri unica ratio probans quod non principaliter. scilicet quod motus circularis contingit esse semper continuus. et hec est ratio. Ad motum circularis semper esse continuum non sequitur impossibile. sed motus circularis semper esse continuus est possibile. ante probatur. per quod motus circularis est ab eodem termino in eundem terminum: reservato eodem ordine partium mobilis. 2^a probatur per hoc. quod si aliquod impossibile sequeretur illud maxime esset illud impossibile. scilicet quod aliquid moveretur secundum motum primum. quod motus ab aliquo termino contrariatur motui in eundem terminum. quod non est verum in motu circulari. quod probatur tripliciter. Tunc quod illi motus non sunt secundum maximam distantiam. Tunc quod non sunt inter contrarios terminos. Tunc quod non sunt in eisdem medijs.

Quare neque in semicirculo: neque in alia circulatione: neque contingit moveri continue. Multoties enim necesse eadem moveri: et contrarias mutationes mutari. Non enim copulat principio finem. qui autem circuli copulat: et solus est perfectus et perpetuus.

Concludit ex predictis alios motus a motu circulari non esse semper continuos. Et per declaratur hoc in motu locali ostendendo quod nullus motus localis aliter a motu circulari potest esse semper continuus per hoc quod in omni alio motu a motu circulari contingit motum per eadem media multoties pertransire. sed non contingit pertransire multoties ab eodem in idem per idem medium nisi per reflexionem: sed illud quod movetur in eisdem medijs per reflexionem non movetur continue. quod sic moveretur secundum motum oppositis. quod est impossibile. ergo. Unde nec super lineam rectam: nec super lineam semicircularis potest esse motus continuus et perpetuus nisi fiat reflexio. et motus reflexus non potest esse semper continuus. quod non est idem finis primi motus: et secundum motus. scilicet in circulo idem est principium et finis. ergo. Unde nec motus qui est super lineam rectam: nec motus qui est in semicirculo nec in quacumque alia portione circuli potest esse semper continuus. quod in his omnibus necesse est quod multoties pertransiant eadem media: et quod fiat contrarius motus si debeat fieri reditus ad principium. Et ratio huius est. quia neque in linea recta: neque in semicirculo: neque in quacumque portione circulari copulat finis principio: sed distat ad invicem principium et finis. et in solo circulo finis copulat principium. quod idem est finis et principium. et ideo solus motus circularis est perfectus. quod unumquodque est perfectus ex hoc quod attingit suum finem.

Et. co. 24

Manifestum autem et ex hac diffinitione: quoniam non contingit alios motus esse continuos. In omnibus enim accidit eadem moveri multoties: ut in alteratione media: et in eo qui est quantitatis secundum medium magnitudinis et in generatione et corruptione similiter. nihil enim dif-

fert pauca: aut multa facere: in quibus est mutatio: neque medium ponere aliquid: aut auferre: utrobique enim accidit eadem moveri multoties.

Hec est 2^a pars prime particule prime partis principalis huius capituli in qua declaratur quod in alijs motibus a motu locali non est continuitas. probatur per hoc: quod in omnibus alijs motibus oportet quod fiat reditus per eadem media: et non potest esse reditus per eadem media nisi sit quies media. et ubi est quies ibi non est continuitas motus. In nullo igitur motu alio a motu locali circulari potest esse semper continuitas. Unde illa est causa quare motus circularis potest esse semper continuus: quod in motu circulari potest fieri reditus ab eodem in idem per alia et alia media. sed hoc deficit ab omnibus alijs motibus ut in alteratione: augmentatione: generatione: et corruptione. et nulla est differentia quantum ad discontinuitatem motus siue sint plura media que iterant siue pauca. potest enim esse per plura media: ut si fiat motus a nigro in albus. et postea ab albo in nigro. tunc enim fiet reditus per plura media. i. per colores medios. si autem fiat motus ab albo in fuscum: aut e contra non fit iteratio per tota media sicut prius. sed reditus per plura media vel per pauciora. ideo dicit quantum ad propositum quod si reditus fiat per eadem media oportet quod sit quies que est privatio motus pro instanti. vel que est privatio motus pro tempore. Unde hic non signo novas conclusiones: eo quod iste conclusio nes sunt prius posite et probate.

Manifestum igitur ex his: quoniam neque philosophi bene dicunt omnia sensibilia moveri semper: dicentes. Moueri enim necesse est aliquem horum motuum et maxime: secundum illos est alterari. Fluere enim dicunt et semper corrumpi. Adhuc autem et generationem et corruptionem alterationem dicunt. Ratio autem nunc dixit univocaliter de omni motu secundum nullum motum contingit moveri extra quam circulo. Quare neque secundum alterationem: neque secundum augmentum: quod quidem igitur neque infinita sit mutatio neque una: neque continua extra circuli motum nobis dicta sint tanta.

Ex predicta veritate philosophi apprehendit antiqui philosophos qui dixerunt omnia sensibilia semper moveri: quod si omnia sensibilia semper moverentur necesse est ea moveri secundum aliquem motum in quo potest saluari continuitas. et secundum antiquos maxime est verum: quod omnia alterantur continue. dixerunt enim quod verum res semper in continuo fluxu: et dixerunt generationem et corruptionem esse alterationem. unde isti reprehendunt per hoc. quod probatur est quod nulla alteratio est semper continua: ideo male dixerunt ponentes omnia sensibilia semper moveri motu alterationis.

Quod autem locationum circularis prima sit: manifestum est. Dis enim secundum locum motus: sicut et prius diximus: aut in circulo aut in recto: aut mixtus est. Hoc autem necesse est potius esse illos. Ex illis enim constitutus est.

Et. co. 25

Hec est 2^a particula prime partis principalis huius capituli in qua probatur declaratur quod motus localis circularis est perfectus motus

36. conclusio
de annexis.

mi. z hec est 5^a p^{ri}ncipalis hui⁹ libri fz linco. hec
igif p^{ro}bat sic. Dis mot⁹: ul' e mot⁹ local' rect⁹: ul'
e mot⁹ localis circularis: ul' e mot⁹ local' coposit⁹ ex
motu locali recto z motu circulari: ul' e ali⁹ mot⁹
a motu locali: ut motus alterationis uel augmēta
tionis zc. sed motus localis circularis est p^{ro} q^{ui}
motus mixtus ex motu circulari z motu recto. z
etiā p^{ro} q^{ui} motus local' rectus. z e p^{ro} q^{ui} aliqs ali
us mot⁹ a motu locali. g^o mot⁹ local' circularis e p^{ri}
m^o motuū. maior hui⁹ rōnis e nota. z minor decla
tur q^{ui} ad quālibet ei⁹ ptē. z p^{ro} declat q^{ui} mot⁹ cir
cularis e p^{ro} q^{ui} mot⁹ local' mixt⁹. 2° q^{ui} e p^{ro} q^{ui} mo
t⁹ local' rect⁹. 3° q^{ui} e p^{ro} q^{ui} aliqs ali⁹ mot⁹ a motu
locali. P^{ri}o igif p^{ro}bat q^{ui} mot⁹ localis circularis e
p^{ro} q^{ui} mot⁹ mixt⁹ ex motu circulari z recto. z hec
e 36^a p^{ro} de annexis: q^{ui} p^{ro}bat p^{ro} q^{ui} mot⁹ mixt⁹ copōi
tur ex motu recto z motu circulari. fz illō q^{ui} copo
nit ex aliqb⁹ e poster⁹ illis ex qb⁹ copōit. ergo mo
tus mixt⁹ e poster⁹ q^{ui} mot⁹ circularis. z p^{ro} p^{ri}o
motus circularis est p^{ri}o: q^{ui} mot⁹ mixtus.

36. conclusio
de annexis.

C Recto aut circularis p^{ro}. simplex eni z
p^{er}fect⁹ magis e. In infinitū eni nō e rectus
ferri: sic eni infinitū nō e: fz neq^{ue} si eēt mo
ueret unq^{ue} nihil. nō eni fit ipossibile. Trā
sire autē in infinitum impossibile est.

37. conclusio
de annexis.

C Probat q^{ui} mot⁹ circularis e p^{ro} motu recto. z hec
e 37^a p^{ro} de annexis: q^{ui} p^{ro}bat sic. mot⁹ circularis e p^{er}
fect⁹ z mot⁹ rect⁹ e diminut⁹: fz p^{er}fectū e pus dimi
nuto. g^o. Q^{ui} aut mot⁹ rect⁹ sit diminut⁹ p^{ro}bat sic. Il
lud e diminutū cui pōt fieri additio. fz oī motu re
cto pōt fieri additio. q^{ui} p^{ro} p^{ro} q^{ui} oī linee recte pōt fie
ri additio cuz nllā liea recta sit inf⁹: ut p^{ro} ex 3° h^o.
Et adhuc posito q^{ui} aliq^{ue} liea recta posset eē inf⁹ ad
huc sup illā lineā rectā nō posset eē mot⁹ inf⁹: q^{ui}
ois mot⁹ sup lineā rectā e i aliquē terminū. alit eēt
ociolus. z acq^{ui}sito termino cessat mot⁹. ex q^{ui} igif mo
t⁹ inf⁹ nō pōt fieri sup lineā rectā: q^{ui} nec sup line
am finitā nec sup lineā infinitā. p^{ro} q^{ui} nullus mot⁹ re
ct⁹ e inf⁹. z p^{ro} p^{ri}o ois mot⁹ rect⁹ est diminutus.

C In finito aut recto reflectēs q^{ui} dē coposi
tus e z duo sūt mot⁹. Nō reflex⁹ aut im
p^{er}fect⁹: z corrupt⁹. P^{ri}us aut z natu
ra: z rōne: z tpe est p^{er}fectū q^{ui} dē ip^{er}fecto.
Corruptibile autem incorruptibile.

C Et q^{ui} aliqs posset dicē q^{ui} mot⁹ rect⁹ sup lineā rectā
finitā pōt esse inf⁹ p^{ro} reflexionē seu iterationē s^{ed} de
struit p^{ro} q^{ui} mot⁹ reflex⁹ nō e vn⁹ z p^{ro}tinu⁹ ut sup^{er} e
p^{ro}batū. q^{ui} e coposit⁹ ex duob⁹ motib⁹ p^{ri}is. si aut p^{ro}
lineā rectā nō erit reflexio erit ip^{er}fect⁹ z corrupt⁹.
Imp^{er}fect⁹ q^{ui} pōt e fieri additioez. corrupt⁹ autē q^{ui}
cū puenit ad t^{er}minū magnitudis cessabit mot⁹. sic
igif p^{ro} q^{ui} mot⁹ circularis e p^{ro} nā rōne z tpe motu
recto: cū sit p^{er}fect⁹ z incorruptibilis: z p^{er}fectū z
incorruptibile est pus diminuto z ip^{er}fecto z cor
ruptibili nā: rōne z tpe. vn⁹ p^{ro} intēdit p^{ro} rōne dif
finitionē: q^{ui} mot⁹ circularis accipit in diffōne mo
tus recti. q^{ui} mot⁹ rectus est ille qui est a medio z
ad mediū: z mediū nō iuenit nisi i motu circulari.

C Amplius p^{ro} est quē p^{ro}tingit perpetuus
esse nō cōtingenti. Circularē quidem igif
contingit perpetuum esse.

C Scōdo p^{ro}bat q^{ui} mot⁹ circularis e p^{ro} motu recto z
hoc sic: mot⁹ circularis est perpetu⁹: z mot⁹ rectus
nō. sed perpetuum est p^{ri}us nō perpetuo. ergo.

C Alioz aut neq^{ue} loci mutationem: neq^{ue}
aliū: neq^{ue} p^{ro}tingit eē p^{er}petuū: statū eni op^{er}
fieri. Si aut stat⁹ e: corrupt⁹ est motus.

C Probat etiā q^{ui} mot⁹ circularis est p^{ro} oibus mo
tib⁹ alijs a motu locali. z hec est 38^a p^{ro} de annexis
que p^{ro}batur sic. motū circularē cōtingit eē p^{er}pe
tuū. z nullū motū aliū a motu locali p^{ro}tingit eē p^{er}
petuū: z p^{er}petuū e pus imp^{er}petuo. g^o mot⁹ local' cir
cularis est p^{ro} oibus alijs motib⁹ a motu locali.

38. conclusio
de annexis.

L. cō. 26.

C Rōnabit⁹ aut accidit circularē vnūz eē
z p^{ro}tinuū z nō rectū. Et eni q^{ui} in recto de
terminatū est p^{ri}ncipiū: z finis: z mediū z
oia hec hēt i seipō. Quare determinatū
ē vn⁹ icipiet q^{ui} mouet: z ubi finiet. Apud
terminos eni q^{ui}escit oē: aut vn⁹: aut ubi: cir
cularis: aut ideterminatū sūt. Quid eni ma
gis q^{ui} termin⁹ eoz q^{ui} sūt i linea. S^{ed} r^{ati}
eni vnūz q^{ui} p^{ri}ncipiū z mediū e z finis:
ut z sp^{irit} q^{ui} dā sūt in p^{ri}ncipio z fine z nunq^{ue}
vn⁹ mouet z quiescit quodāmodo sp^{irit}.
eūdē enim obtinet locū. Causa aut est: q^{ui}
oia hec accidūt cētro. p^{ri}ncipiū eni z me
diū magnitudinis z finis est. q^{ui}re pp id q^{ui}
hoc semp extra circulationē est: nō e ubi
quod fert quiescat. sic eni semp fert cir
ca mediū fz nō ad ultimū p^{ro}pter hoc aut
manet: z semp quiescit quodāmodo to
tum z mouetur cōtinue.

C Hec est 2^a p^{ro} p^{ri}ncipalis hui⁹ ca. i q^{ui} p^{ro}bat q^{ui} mot⁹ cir
cularis est p^{ri}ncipiū p^{ro} rōnes logicas z cōes. z
p^{ro}tingit tres p^{ro}ticulas fm nūz triū rōnū q^{ui} adducit
ad h^{oc} p^{ro}batū. 2^a incipit ibi | Accidit aut p^{ro}uersim. J
3^a ibi | Ampli⁹ at J. In p^{ri}ncipio p^{ro}tingit p^{ro}batū hui⁹ p^{ro}batū p^{ro}batū
intēdit talē rōnē. Ille mot⁹ qui nunq^{ue} est in sui p^{ri}
ncipio nec in suo fine pōt eē p^{ro}tinu⁹. sed mot⁹ circularis
nunq^{ue} est in suo p^{ri}ncipio nec in suo fine. g^o motus cir
cularis pōt eē p^{er}petu⁹. z p^{ro} p^{ri}o e p^{ri}ncipio. uel pōt p^{ro} hac
rōnē p^{ro}bari nō solū q^{ui} mot⁹ circularis pōt eē p^{er}pe
tu⁹. fz q^{ui} e p^{er}petu⁹. q^{ui} ille mot⁹ q^{ui} nunq^{ue} e in sui p^{ri}ncipio:
nec i suo fine e p^{er}petu⁹: sed mot⁹ circularis e h^{oc}. g^o.
maior p^{ro} q^{ui} mot⁹ sp^{irit} durat i medio iter suū p^{ri}ncipio: z
sui finē. oē eni q^{ui} mouet p^{ro}tinue mouet int^{er} p^{ri}ncipio mo
tus i actu: z finē mot⁹ i actu. z id oē q^{ui} mouet q^{ui}
nec e i p^{ri}ncipio nec i fine sui mot⁹ e sp^{irit} mot⁹. mior vō hu
ius rōnis p^{ro} q^{ui} i circūferētia circuli nō e aliqd q^{ui} sit
digni⁹ q^{ui} sit p^{ri}ncipio magnitudis q^{ui} finis ul' mediū. z
id oē illō q^{ui} mouet circularit^{er} sp^{irit} e i medio sui mo
tus: z nunq^{ue} e i p^{ri}ncipio mot⁹: nec i fine. vn⁹ circa rōnē il
laz sic p^{ro}cedit: q^{ui} p^{ro} narrādo p^{ro}ne dicit q^{ui} rōnabile e
motū circularē eē vnū z sp^{irit} cōtinuū z nō motū re
ctū. Scōdo vō narrat eām utriusq^{ue}. z p^{ro} narrat eām
pp quā mot⁹ rect⁹ nō pōt sp^{irit} eē cōtinu⁹. z cā e illa.
q^{ui} in magnitudine recta e p^{ri}ncipio a quo icipit motus
determinat⁹ z finis e determinat⁹: z me^o e deter
minatū. z illō q^{ui} mouet motu recto cuz puenit
ad finē magnitudis sup quā mouet necio q^{ui}escit. z

Prima rō

hec est ca pp qua mot^o rect^o no pot ee sp cotinu^o.
 Un nece e q illd qd mouet motu recto heat duas
 getes. s. vna i initio magnitudis: z alia i fine. z ca
 pp qua mot^o circularis pot ee sp cotinu^o e. qz ma-
 gnitudo circularis no het pn^m i actu neqz fine. qm
 i circuleretia no e aligd qd sit digni^o ut sit pn^m ma-
 gnitudis qz finis. Un illd qd mouet circularit^o sp
 pot imaginari i quolibet pucto ee in pn^o z i fine z
 i medio. nunqz eni i circuleretia circuli e puct^o q e
 solum^o pn^m aut solum^o finis. qd no accidit in ma-
 gnitudie recta. **C** Nota sunt h tria fz p^o. **C** Pri-
 mo q iste cae qd dedit h pbs sut quodam^o nales
 z quodam^o mathe^o. qm qda mathe^o sut p se cae
 rez naliu. ut accidit in scientijs subalternantib^o z
 subalternat. cuiusmodi sunt arif^o: musica: geome-
 tria z perspectiua. qm diuersitas duoz extremoz
 logitudinis est ca. s. hoc q p^orietas est in istis locis.
 Et est hic p^o ca qre mot^o sup logitudinē rectaz ab
 vna extremitate ad alia z e^o sut p^ori. z qz in magni-
 tudie circulari no est extremitas in actu est neceffe
 ut in ea no sint p^oria: neqz dimēsiōes finite: z cu ita
 sit neceffe est ut mot^o ei^o sit vn^o z ppetu^o z cotinu-
 us cu motu sup seipz no moueat ad loca cotraria.
C Secūdo est notādū q p^o dicit q ista ca quam
 dedit Aristo. no solū dicit q est possibile motū cir-
 cularē esse ppetuū. imo q et sit necessariū. Tertio
 narrat q cu in circulo non sit puctus in actu qd sit
 pn^m mediū aut finis. Ista est ca ppter quas spera
 est iseparabilis ab eodē loco in quo est quodam^o
 do gescēs z quodam^o mota: z dicit q spera mo-
 uet circa globositatē cētri in quo no est puctus in
 actu: iō neceffe est ut spera sit in eodē loco nūo: z i
 plurib^o locis fm formā ut declatū est in 6°. **C** Itē
 d. p^o q no est sicut existimat. s. q spera mouet fz
 ptes z gescit fm totū. qm ponere corp^o mouē fm
 ptes: z gescere fm totū est ipossibile: imo tota spe-
 ra z oēs ei^o ptes mouent. sed totū mouet in locis
 diuersis fz formā tm. ptes vō mouētur in locis di-
 uersis fm formā z fz subm. hec p^o. que oia deter-
 minata sunt sup 6° huius. **C** Tertio est notādū q
 p^o assignat cam hic ppter quā spera mouet mo-
 tu p^odicto. z est qz oia ista accidunt cētro. s. ee pn^m:
 mediū z finis. Un dicit p^o hic q potes intelligē
 per cētrū: cētrū mathe. qd est puctus indifibilis.
 z cētrū naturale qd est corpus spericū circa quod
 corp^o circularē mouetur quoniā spera naturaliter
 didit in duas partes. s. in cētrū z in circuleretiaz.

Primum notandum

Secūdu notandum,

Tertiu notandum,

Secda rō,

C Accidit aut cōuersis z nāqz qm mēsurā
 motuū circulario pma: nece est ipam ee.
 Dia eni mēsurāt p. z qz mēsurā alioz ē.
C Hec est 2^a p^orticula 2^e p^ortis pncipalis hui^o capli. in q
 ponit 2^a rō. pbas q mot^o circularis est p^om^o motu-
 um. z hec est rō. qz mot^o circularis est mēsurā oiu^o
 alioz motuū. qz p^om^o motuū. aūs est uep. qz p^ons
 z pbat pntia. qz illa cōuertunt. s. q aligd sit p^om^o in
 aliquo gñe z q sit mēsurā oiu^o alioz in illo gñe.
C Ampli^o aut z regularē cōtigit circularē
 ee solū. que eni in recto a pncipio irregu-
 lariter ferunt z ad finem. Dia eni qto di-
 stāt qdē plus a gescēte ferunt uelocius.
 Circularis aut solū: neqz finis neqz prin-
 cipiū in ipso aptū natū est ee. sed extra.

C Hec est 3^a p^orticula 2^e p^ortis pncipalis hui^o capli in
 qua tertio pbat eadē 2° sic. mot^o localis est p^om^o mo-
 tuum: ut p^ons pbatz est. z mot^o circularis est p^oz
 qz mot^o rect^o. qz mot^o circularis sit prior motu re-
 cto pbat sic: solus mot^o circularis q semp eq distat
 a fine ad quē mobile mouet. s. a medio pot ee regu-
 laris. z nullus mot^o rect^o pot esse semp regularis.
 mot^o eni rect^o no pot esse sp regularis: qz ois mot^o
 rect^o uel est nalis ul violent^o. z mot^o nalis intēdit
 in fine. z mot^o violēt^o remittit in fine. iō nullus mo-
 tus localis rect^o ē oino reglaris. **C** Un nota q mo-
 tus nalis icipit a quiete violēta. z mot^o violēt^o ic-
 ipit a quiete nali. qz mot^o nalis qto plus distat a ge-
 te a qua icipit moueri: s. in motu violēto est e^o.
 Ista igif ppositio. s. Dia qto plus distāt a quiete
 ferunt ueloci^o. qz itelligi de motu nali: qm oia que
 nali^o mouent qto plus distāt a gete: s. est a loco in
 quo quieuerūt violēter tāto mouent ueloci^o. ul si
 itelligat tam de motu nali qz de motu violēto: tūc
 qz sic itelligi. oia mota nali^o qto plus distāt a
 gete violēta a qua mouent: tāto mouent ueloci^o. z
 oia violēter mota qto plus distāt a gete violenta
 ad quā mouent tāto ueloci^o mouent. **C** Intelligen-
 dū q illd qd cōiter dī. s. q mot^o nalis rect^o itēdit i
 fine pp approximationē ad terminū mot^o no est ue-
 rū: qm graue no mouet ueloci^o pp solā appoxia-
 tionē ad cētrū: qz accipiant duo eq graua cū oib^o
 alijs parib^o: ut. s. q sint eiusdē figure: eiusdem ma-
 gnitudis. z sic de alijs pmouētib^o ad uelocitatem
 mot^o z sint. a. z. b. z ponat. a. sup^o in aere i loco di-
 stāte a terra p decez stadia: z sit loc^o ille. c. z. b. po-
 nat supius in aere in loco distāte a terra p vnū sta-
 diū. z sit ille loc^o. d. z moueat. a. deorsū: z cū uene-
 rit. a. ad locū distāte a terra solū per spatiū vni^o sta-
 dij icipiat. b. descēdere. z sit. e. instās in quo utrū-
 qz illoz. s. a. z. b. distāt a terra solū per spatiū vni^o
 stadij: manifestū est q post. e. instās. a. ueloci^o descē-
 det qz. b. z m in. c. instātī sūt eque approximata ter-
 re. ergo maior approximatione ad locū nālē nō ē cā
 uelocitatis mot^o nalis. sed maior distātia a quiete
 violēta in termino a q est cā uelocitaz mot^o nalis. z
 iō qz i. c. instātī z per totuz tps post durāte motu. a.
 plus distat a gete violēta a q incipit moueri qz. b.
 distet a gete violēta a q incipit moueri. iō. a. ueloci^o
 mouet post. c. qz. b. qzuis utrūqz eqliter distet a ter-
 ra z a loco suo nali. **C** Hec igif est cā qre mot^o nalis
 p^ortine itēdit. s. distātia a gete violēta a qua icipit
 moueri. **C** Sz qz hec vī ee cā remota z opz assigna-
 re cām magis p^opinquā: z magis dicētē pp qd di-
 cūt qdā q graue i descēdēdo p^ortine acgrit nouaz
 grauitatē accntalē. z qz sit p^ortine graui^o z graui^o:
 iō p^ortine uelocitaz mot^o ei^o. z ita est de leui. s. qz p
 motū sup^o acgrit nouā leuitatē accntalē: z iō qto
 ista corpa magis distāt a gete violēta a q iceperit
 moueri tāto ueloci^o mouent. vī tñ mihi qz qz aer ē
 cū grauib^o granis: z cū leuib^o leuis: iō cuz graue
 descēdit semp maior z maior ps aeris pcedēs ipz
 mouet deorsū: z et p^ortine maior: z maior ps aeris
 insequit ipz: iō mot^o ei^o uelocitaz. qz p^ortine mediū
 graui^o z graui^o pcedit ipm cedens ei: z mediū p^orti-
 nue graui^o z graui^o subsequit ipm p^ortine forti^o pel-
 lēs ipm. z iō qto a remotiori mouet tāto ueloci^o
 mouet qz cōtinue iuuat mot^o ei^o magis z magis a
 medio tam a pte anteriori qz a parte posteriori.

Notabile.

27

Quod autem sit loci mutatio primus motu est: te-
 stant oēs quicquid de motu fecerunt memoria:
 Principia enim tradunt ipsi motibus huius
 in modum motu. Disgregatio autem et congrega-
 tio motus secundum locum sunt: sic enim mouet con-
 cordia et discordia. Nec quidem enim disgregat: il-
 la autem congregat: ipse autem intellectus ait Anaxa-
 goras disgregare mouet primum. Si autem
 et quicquid huiusmodi quidem neque vna causa di-
 cuntur. per uacuum autem moueri dicunt. Et namque
 hi sunt loci motu nam moueri dicunt. Ad hoc
 enim per uacuum loci mutatio est: et sic in loco.
 aliorum autem neque vnum esse primum cor-
 ruptibile: et alterari congregat et disgregat at-
 homo corruptibile dicunt. Eodem autem modo quicquid per
 desideratam: aut raritatem instruunt generationem et
 corruptionem: congregationem enim et disgre-
 gationem hec componunt. Amplius autem et per
 hos animas causas facientes motus ipsi seipsos enim
 mouens. Principium esse dicunt eorum que
 mouent. Adhuc autem animas: et omne ani-
 matum secundum cum qui est secundum locum.

Hec est prima pars huius ca. i. quibus per aliorum opiniones:
 ostendit quod motus localis est primus motu. et hoc ostendit sex ro-
 nibus vel sex modis seu sex vijs. Vnde dicitur philosophus per quod hu-
 ic vitati. s. quod motus localis est primus motu attestant deca-
 oius philosophorum antiquorum quod de motu fecerunt mentionem. quod
 oēs antiqui attribuunt principijs quod mouet motu loca-
 li. et per ostendit hoc per opi. epedro. quod posuit litē et amicitia
 esse per primum mouetia. nam dicit amicitia congregare. litē autem
 segregare. s. manifestum est quod congregare et segregare sunt
 motus locales. g. C. 2. philosophus ostendit idem per opi. anaxa. quod
 posuit intellectus esse primum mouet cuius operatio sunt ipsi est
 disgregare mixta. C. 3. vnde ostendit philosophus idem per opi. de-
 moerit et leucipi quod non posuerunt causas mouet sine ua-
 cuo: s. dixerunt oia moueri per uacuum. motus autem quod est
 per uacuum est motus localis. Dixerunt enim corpora aethera
 moueri in uacuo: nec autem illud quod mouet: quod est in uacuo
 mouet localiter. C. 4. ostendit idem per opi. antiquorum naturalium
 quod ponebant solum vnam causam. s. causam male ut aqua aut aere
 seu igne sine aliquo motore. et ex illo dixerunt generationem
 nec corruptionem fieri per condensationem et rarefactionem.
 s. condensatio et rarefactio sunt motus locales: vel non sunt si-
 ne motu locali. C. 5. ostendit idem per opi. platonis quod po-
 suit animas esse primum causas motus. Posuit enim quod anima quod sunt ipsi
 est mouens seipsas est primum ois quod mouet. s. mouet seipsum
 prout animas. et oia animata sunt eum sunt antithemisi. i. s. trans-
 mutationem localem. et sic posuit animas quod sunt ipsi est primum
 primum mouens esse causas motus localis. Deinde cum dicit.

Et prope autem moueri dicimus solum quod mouet
 sunt locum motu. Si autem quiescat quod est in seipso:
 augmetur autem: aut detrimetur patiat: aut al-
 terum patit quod animas moueri. Simpliciter autem
 moueri non dicimus. Quod quod est igitur spiritus motus
 erat: et erit ois tpe: et quod principium perpetui mo-
 tus. Adhuc autem quod motus primus: et quem

motu perpetuum contingit esse solum: et primum
 mouens quod impossibile sit: dictum est.

C 6. probat philosophus idem per oēs modum oium con-
 loquentium. Sed enim oēs modum loquendi solum dicimus illud mo-
 ueri quod mouet sunt locum. si autem aliquid quiescat in loco quod
 uis augmetur vel alteretur dicimus ipsi quiescere: et non dici-
 mus simpliciter quod tale mouet: s. s. determinationem dica-
 mus quod tale mouet motu alterationis vel augmetatio-
 nis. Et 2. dicitur philosophus quod motus per primum de motu locali
 quod de alijs motibus: sic philosophus nomen ens per primum de sub-
 quod de alijs predicamentis. Vnde sicut ens dicitur de sub-
 simpliciter et de alijs predicamentis sunt determinatio-
 nes: ita motus simpliciter dicitur de motu locali et de alijs
 motibus dicitur secundum determinationem. quare etc.

Quod autem hoc necesse est impartibile esse et nul-
 la habere magnitudinem nec dicimus:
 opponentes primum de partibus ipso. Ad hoc
 autem vnum quod est: quod ipse est nullum finitum mo-
 uet sunt infinitum tps. Tria enim sunt quod mouet:
 mouens in tertium tps. hoc autem aut finita oia:
 aut infinita sunt: aut quodam: aut duo: aut vnum.

Iste est quartus tractatus huius libri in quo determinat de impar-
 tibilitate primi motoris. et continet in vno ca. i. quod quidem ca.
 ex parte primi motoris ostendit infinitas parte primi motoris: et
 ex infinitate motoris declarat impartibilitatem ipsi: et se-
 parationem ab ois magnitudine. vnde in hoc ca. continet totam
 irerionem huius tractatus determinat principalem de impar-
 tibilitate primi motoris: et continet tres partes primum. quod i. p.
 determinat de parte primi motoris. In 2. ibi. De his autem
 quod ferunt. Determinat de vnitatem primi motoris. In
 3. ibi. Determinat autem his. Determinat de impartibilitate
 primi motoris ostendit ex predeclatis quod primus motor
 est indissolubilis et imprimitibilis nullam habens magnitudinem.
 Prima pars continet duas particulas sunt numerum trium vnum quod
 ostendit. nam in prima particula ostendit quod motor parte finite non
 potest mouere parte infinitam. In 2. ibi. De autem oino infinita.
 ostendit quod in magnitudine finita non potest esse parte infinita. In 3.
 ibi. Ad igitur neque infinita. Declarat quod in magnitudine infi-
 nita non potest esse parte finita. In prima igitur particula philosophus pro-
 ponit primum huius ca. s. quod necesse est motorem immobilem esse impartibi-
 le. s. antequam philosophus ostendat oportet declarare quodam quod exigunt
 ad eius declarationem. Deinde philosophus proponit quodam quod habet intel-
 ligit. et quod ipse est quod aliquid mouens parte finita moueat
 parte infinitam. et dicit quod ista tria. s. mouens: mobile: et tps
 sunt se habent quantum ad finitatem et infinitatem: ita quod si vnum
 istorum trium sit finitum oia illa tria sunt finita. et si vnum
 eorum sit infinitum oia tria illa sunt infinita.

Sit igitur a. mouens. Quod autem mouet. b. Tps
 infinitum in c. Ipse. c. igitur moueat aliquid parte
 ipsi. b. quod est in c. Ad igitur in eque ipsi. c. in pli
 enim maius. Quare non est infinitum tps quod est ipsi
 us. s. sic itaque ipsi. d. apponens auferat ipsi
 a. Ipse autem. e. ipsi. b. Tps autem non auferat: spre-
 monens eque: infinitum enim est. Quare ois. a.
 totum. b. mouebit in finito tpe in ipsi. c. Ad igitur
 possibile est a finito moueri nihil secundum infi-
 nitum motum. quod quidem igitur non con-
 tingit finitum in infinito tempore moue-
 re: manifestum est.

Opinio
Emp.

Opinio
Anaxa.
Democ.

Opinio
ant.
quod naturalium.

Opinio
Plato.

Opinio
27

2. co. 28.

Demōstratio.

A mouēs.	D. pars ipsi ^o . A.
B. mobile	E. pars ipsi ^o . B.
L. tps infinitū.	G. ps ipsi ^o . L.

39. x. l. i. s. o. de anima.

Probat q̄ne quā itēdit q̄ ē q̄ mouēte z mobili eri
 stētib^o finitū nō pōt tps eē inf^m. z hec ē 39^a de an-
 nexis que pōit i termis sic: sit. a. totū mouēs. z sit
 b. totū mobile: z. c. sit totū tps i q̄. a. mouet. b. z sit
 d. ps ipsi^o. a. z. e. ps ipsi^o. b. z. g. sit ps ipsi^o. c. qd̄
 ponit tps infinitū z. d. moueat. e. in. g. tpe. g. igif cū
 sit ps tps infiniti: z ps ē mior suo toto: opz q. g. sit
 tps finitū: alr nō eēt min^o suo toto. si igif. a. mouet
 b. i toto tpe. c. infinito z. d. mouet. e. i. g. tpe qd̄ ē fi-
 nitū si fiat refecatio ab. a. z addaf. d. z si fiat refeca-
 tio a. b. z addaf ipsi. e. sp refecatio ptes eqles tan-
 dē psumet tā. a. q̄. b. z. d. z. e. hēbit eādē ppor-
 tionē adiuicē quā p̄us hūerūt. a. z. b. sed facta tali
 additiōe ipsi. d. z. e. q̄ fuit añ additiōe. si añ addi-
 tiōe. d. mouebat. c. i tpe finito. ḡ scā additiōe ad-
 huc. d. mouebat. c. i tpe finito: ut i tpe. g. Lū igif q̄
 ē pportio. d. ad. e. tota additiōe scā. eadē fuit ppor-
 tio. a. ad. b. s̄ si additiōe scā. d. mouet. c. i tpe fi-
 nitū: sequif q. a. mouebat. b. i tpe fi-^o. aliogn duo moto-
 res hñtes eādē pportione ad mota ab eis vn^o mo-
 ueret i tpe fi-^o: z ali^o i tpe inf^m qd̄ est ipole: qm̄ q̄lis
 ē pportio motoris ad motū talis ē pportio tps ad
 tps. ḡ necē ē q̄ si mouēs z mo^o sint fi-^o q̄ tps in q̄
 mouēs mouet mo^o sit fi-^m. C fūdaf igif rō sup 4°
 ppōnes. Quaz p^o ē q̄ ps tps inf^m ē fi-^a. C 2^a ppō
 ē q̄ i pte finita tps infiniti p̄ ps mouētis finiti mo-
 uere pte mo^o finiti. z ista ppō ē sag nota. s. q̄ mo-
 uēs finitū pōt mouē mo^o finitū i tpe finito. sit igif
 ita q. d. moueat. c. i. g. tpe finito. C 3ª ppō ē q̄ oē
 finitū p refecationē ptiū eqliū tandē psumet. C 4^a
 ppō ē q̄ q̄lis ē pportio motorū ad motū mota ab
 eis: talis ē pportio tps i q̄ sit vn^o mot^o ad tps in q̄
 sit ali^o mot^o. z pp h̄ ipole ē q̄ motorū hñtū eādē p-
 portione ad motū mota ab eis vn^o moueat i tpe fini-
 to: z ali^o i tpe inf^m. Et 2° format illā rōne sic. pro-
 portio tps. g. ad tps. c. ē cōposita ex pportioe. d.
 ad. a. z ex pportioe. a. ad. b. qz tps utriusqz motus
 pportione sequif mouētis ad mo^o qd̄ i eo mouet.
 s̄ pportio. d. ad. a. ē finita: qz. d. mltiplr psumit. a.
 z pportio. e. ad. b. ē finita: qz. e. psumit. b. z ois p-
 portio cōposita ex duab^o pportioib^o finitū ē finita.
 ḡ necē ē q̄ pportio tps. g. ad tps. c. sit finita. ḡ. g.
 psumit. c. s̄. c. ē inf^m ut positū est. ḡ finitū psumit inf^m
 nitū: s̄ h̄ ē icōuētiēs. ḡ opz q. c. sit finitū. motor igif
 finit^o nō pōt mouē aliq̄ inf^m nec aliq̄ finitū i tpe
 inf^m. C Notādū q̄ 2° die h̄ q̄ ipole ē q̄ aliq̄ cor-
 pus finitū moueat corp^o inf^m. qm̄ pō motoris sp dz
 supare pōz mo^o. C Notādū ē h̄m 2° B q̄ ppō-
 nes pditionales q̄s pōit h̄ p̄s sūt v̄e q̄nis antia
 sint ipole. qm̄ lz sit ipole celū didi. tñ si dideret in
 miori tpe p̄ moueret ps q̄: totū: qd̄ aliq̄ itelligūt q̄
 tū ad determinatū signū i spatio qm̄ ps i miori tpe
 p̄trāsit aliq̄ determinatū signū i spatio q̄ totūz.
 Silt q̄ p̄s ponit motorē didi h̄ ponit sub p̄ditio-
 ne. Si enī motor celi sit i corpe tūc didi ad disto-

nē corpis. C Notādū q̄ illō dem p̄bi. s. mai^o mo^o
 i plⁱ tpe mouet. dz itelligi cū politate: nō aut cum
 necitate. qm̄ po^o ē q̄ corp^o min^o moueat i tpe mio-
 ri: z h̄ sufficit ad ppositū: s̄ nō ē simplr necitū: s̄ so-
 lū respectu alicui^o determinati signi i spatio. Mi-
 n^o enī corp^o citi^o p̄trāsit cōplete aliq̄ determinatūz
 signū i spatio q̄: mai^o corp^o. Cū pōt hec rō forma-
 ri sic: qz po^o ē recipe aliquā pte q̄ plus excedit i vtu-
 te aliquā pte mo^o q̄. a. excedit. b. sit igif ita q. d.
 plus excedat. e. i pō. q̄. a. excedat. b. cū igif mouēs
 plus excedēs pōz mo^o moueat i miori tpe. sequif
 q. d. i miori tpe q̄. c. mouebit. e. s̄ tps qd̄ ē min^o
 q̄ tps inf^m ē fi-^m. sequif ḡ q. d. mouebit. e. i tpe fini-
 to: z facta refecatioe ab. a. z a. b. talitū ptiū eiusdē
 q̄titat sūt. d. z. e. z additiōe scā illaz ptiū ipsi. d.
 z. e. tadē cōsumunt. a. z. b. z remanebūt. d. z. e.
 hñtes eādē pportione adiuicē quā p̄us hēbāt. a.
 z. b. z tota additiōe facta. d. mouet. c. i tpe finito.
 sequif q. a. p̄t^o mouebat. b. i tpe finito. C Intelli-
 gēdū q̄ illa q̄ ē itelligēda de motore fatigabili cu-
 iusmodi ē mouēs exñs i magnitudine corruptibi-
 li: s̄ de motore ifatigabili nō ē q̄ v̄a. qz nō maior v̄
 r̄ regrit i motore ifatigabili ad mouēdū p duos di-
 es q̄ p vnū diē. nec regrit maior v̄t^o ad mouēdū p
 octo dies q̄ p vnū diē. z sic mltiplicādo in inf^m. z
 sic loquēdo de motore ifatigabili nō regrit maior
 v̄t^o ad mouēdū mo^o p tps inf^m q̄ ad mouēdū idēz
 mo^o p vnū diē. z iō si motor ifatigabil^o possit mo-
 uē mo^o finitū p vnū diē. sequif q̄ pōt mouē idēz
 mo^o p tps inf^m. z sic q̄ nō ē itelligēda de motore in-
 fatigabili: nec rō p̄bas q̄ne pcludit de motore ifa-
 tigabili: qz v̄t^o motoris ifatigabil^o nō ē s̄ se distibit
 cū talis v̄t^o nō sit virt^o extēsa in magnitudine.

Notable

Qd̄ aut oino i finita magnitudine nō cō-
 tigit infinitam eē pō: ex his manifestū ē: sit
 enī plus pō sp eqle i miori faciēs tps: ut
 calidū calefaciēs: aut dulcefaciēs: aut pro-
 iiciēs: z oino mouēs. necē ḡ ē a finito qd̄ ē
 infinitū aut hñte patiētiā pati aliq̄ patiēs:
 z plus q̄ ab alio. Plus enī ē infinita pō.
 At v̄o tps nō p̄tigit eē nullū. Si enī est in
 q̄. a. tps in q̄ infinita vis calefacit: aut de-
 pellit. in q̄ aut a. b. finita qd̄ā. ad hāc ma-
 iorē sp accipiēs finitā ueniā. Aliqñ ad id
 qd̄ i. a. tpe motū erat. Ad finitū enī sp ad-
 dēs excellat oē determinatū z auferēs de-
 faciēs silt. In eqli ḡ tpe mouebit finita ip-
 si infinite. Hoc aut est impossibile.

2. d. 79.

Demōstratio

A. Tempus.

A. Tempus

B

Nec ē 2^a pu^o p̄ ptis p̄n^o hui^o ca. i q̄ p̄s ofidit q̄ i
 magnitudine finita nō p̄t eē v̄t^o inf^m. z hec ē 40^a hu-
 ius li. s. de anexis. Ad cui^o declationē p̄s sup̄pōit
 duo. p̄ q̄ mouēs maioris v̄tus regrit min^o de tpe
 q̄ mouēs mioris v̄tus ita q̄ eqle effectū p̄t maior
 v̄t^o pducē in miori tpe q̄ v̄tus minor. 2° supponit
 q̄ oē qd̄ mouet: mouet i tpe ut pbatū est i 6° hui^o.
 C Ex his ḡ arguit sic. Maior pō existens in ma-

40. cōclusio de annexis. Primum si ppositū. Secundus tu, positū.

gnitudinez pot i minori tpe mouē. s3 ois pō finita agit i tpe: z i q̄cūqz tpe finito pot vt^o finita agē. cū ḡ vtus ifinita sit maior q̄cūqz vtute finita. seq̄t q̄ si virt^o ifinita eēt i magnitudie finita mouēt z age ret i minori mēfura q̄z ē aliq̄d tps. s3 minor mēfura q̄cūqz tpe nō ē nisi istāf. ḡ si virt^o ifinita eēt i magnitudie finita: seq̄it q̄ agēt z mouēt i nō tpe qd ē ipole: qz ois mot^o ē i tpe. **C** hoc p̄firmat sic. Si vt^o ifi^o eēt i magnitudie finita z mouēt eā: aut igr̄ i tpe aut i nō tpe. si i nō tpe. hēt p̄positū. s. q̄ si vt^o ifinita eēt i magnitudie finita mouēt i nō tpe. si vō def q̄ mouēt i tpe z i q̄cūqz tpe q̄tūcūqz puo pot vt^o ifi^o mouē q̄cūqz magnitudie finita: seq̄t q̄ si vt^o finita mouēt magnitudie finita i aliq̄ tpe. seq̄t q̄ i eq̄li tpe mouēt vt^o finita: z vt^o ifinita eādē magnitudie ul' eq̄le. qd ē ipole. Seq̄t et q̄ vt^o finita mouēt i miori tpe q̄z vt^o ifinita: qz nō ē dare aliquā vtutē finita q̄ sit dare vtutē finita maiorē illa. si ḡ vt^o finita z vt^o ifinita moueāt eq̄le magnitudie in eq̄li tpe maior vt^o finita q̄z ē illa vt^o finita data mouēt i minori tpe. z sic vt^o finita mouēt i minori tpe q̄z vt^o ifinita. qd ē ipole. **C** S3 p^o mouet hic duas q̄ōnes. p^a ē sup h̄ qd dī q̄ cuiuslibet corpis est pō finita: illō vī eē flm: qz si eēt uey tē corpis celestis eēt pō finita. p̄ns ē flz: qz tē corp^o celeste eēt corrupti^o: qz oē h̄ns vtutē finita ē corrupti^o. **C** 2° qd ul' dubitatio ē de illa p̄ditionali quā p̄bs pōit h̄ q̄ ē ista. Si vt^o ifinita eēt i magnitudie finita mouēt i istāti: si illa p̄na ualēt eodē vī seq̄t q̄ si vt^o ifi^o eēt eē magnitudie q̄ mouēt i istāti: qz nō est mioris pōe eē magnitudie q̄z si eēt i magnitudie. **C** P̄ma haz q̄ōnū ē ualde difficil' ut dic̄ p^o z p̄ eā sūt mlte opi. Un' opi. Alex. ut recitat p^o fuit q̄ corp^o celeste hēt et̄nitatē a suo motore q̄ nō est i mā. **L**ō tra quē arguit p^o dicēs q̄ fm h̄ aliqd eēt qd posset cor̄rūpi z nunq̄ cor̄rūpēt: z h̄ fuit opio Plato nis. s3 Arist. i fine p̄mi de celo z mundo p̄bat q̄ ipole ē q̄ aliqd sit et̄nū cui iest pō ad corruptionē Joānes aut̄ gr̄matic^o h̄ac opionē tenuit p̄ pipate. z i h̄ opinabat q̄ mūdus sit ḡnabilis z corruptibilis. Un' d. p^o q̄ hec dubitatio ē fortior oib^o alijs dubitatioib^o q̄ p̄nt accidere cū p̄bs exp̄sse 2° de celo z mūdo dicat q̄ celi est pō finita. Et reddidit cām q̄re i celo nō sūt stelle maiores q̄z ille q̄ in sūt ibi dicēs q̄ si hoc eēt motus celi fatigaretur. **C** Audiēs aut̄ Auicē. v̄ba p̄bi opinat^o ē dup^o eē necessariū. s. neciū ex seipō: z neciū ex alio. neciūz ex seipō ut motor celi. ex alio ut celū. Et p^o i soluēdo illā dubitationē ponit mlta v̄ba q̄ pp̄ plixitatē nō recito. Breuiter t̄m sua solō in h̄ p̄sistit q̄ corp^o celeste ē pōe finite: qz nō p̄t suscipere mot^o ifinite uelocitāf. t̄m celū ē pōe ifinite q̄tū ad duratiōez qz nō cōpōit ex mā z foza: z foza ip̄i nō hēt s̄sistē p̄ ip̄z. Motor et̄ celi ē pōe ifi^o s3 duratiōe: s3 nō ē pōe ifinite s3 vigorē: ita q̄ possit mouē uelocitate ifinita. **C** Ad scōdaz q̄ōnē r̄ndet p^o dicēs q̄ si vtus ifinita eēt i corpe mouēt i istāti. s3 si ponam^o vtutē ifinitā eē corpe nō i corpe: illa nec d3 dici finita: nec ifinita. Finitū enī z ifi^o v̄e de corpib^o dici p̄nt. z iō eē corpe nō d3 poni aliq̄ vtus ifinita que moueat i nō tpe. Dicit et̄ p^o q̄ i vtutib^o eē corpe nō pōt dici vna pō maior alia eo q̄ nō sūt pōe in corpe: qm̄ mai^o z min^o soli^o ē q̄titāf. Sic ḡ i hoc p^o soluitur due q̄ōnes. **C** P̄ma si celū sit potētie finite q̄lit^o est q̄ nō ē corruptibile: est qm̄ oē qd

ē vtus finite vī eē corruptibile. **C** 2° q̄lit^o ista p̄na ē bona: vt^o ifinita ē i magnitudie finita. ḡ mouet i nō tpe. z nō seq̄t. vt^o ifi^o ē eē magnitudie. ḡ mouet i nō tpe. vī q̄ si vna istarū p̄naz sit bona q̄ ē reliq̄ sit bona: qz nō minoris vigoris ē vt^o eē magnitudie q̄z si eēt i magnitudie. **C** Solo igr̄ ad p̄maz q̄ōnē p̄sistit i h̄ q̄ pō motiua pot dici ifinita dupl'r s. aut qz actio ei^o nunq̄ cessat z h̄ ē eē ifi^o i duratiōe. z illo mō motores celi sūt ifiniti: z et̄ celū est h̄ mō ifi^o. s. s3 duratiōe. Alio^o pot̄ itelligi pōm motiua eē ifinita: qz motor ei^o ē tate uelocitāf q̄ nō ē iuetū ueloci^o. s. q̄ illō qd ab illo mouet: mouet ueloci^o oī mobili. z h̄ ē eē ifinitū i q̄litate actio nis ut. d. p^o i de s̄ba orbis. z h̄ ē idē qd eē ifinitū i vigore. **C** R̄ndeo igr̄ ad p̄mā q̄ōnē. z dico q̄ vtus celi ē ifinita s3 duratiōe z ē finita fm vigorē: z t̄m celū nō ē corruptibile: qz nō cōponit ex mā z forma. s. corruptibili. s3 icorruptibile. nec forma ei^o p̄stituit in eē p̄ s̄bz: z iō celū nō hēt p̄riū pp̄ qd nō ē corruptibile. vñ ad q̄ōnē q̄rētē pp̄ qd celum ē corruptibile p̄t tripl'r r̄nderi. vno^o q̄ nō cōponit ex mā z foza p̄stituta p̄ s̄bz. Alio^o qz nō hēt p̄riū. 3° mō qz caret cāis potētib^o ip̄z cor̄rūpe. Un' celū nō ē corruptibile. qz nō hēt cor̄rūpēs. effect^o at̄ p̄uati uī c^o ē nō eē corruptibile ē cā p̄uatiua. s. qz nō hēt qd p̄t ip̄z cor̄rūpe: ut vult p^o i de s̄ba orbis. **C** at̄ motores corpoz celestiu sūt finiti i vigore d̄clat p^o p̄ h̄ qz cōpa celestia excedūt se i uelocitate mot^o i det̄miata p̄portioe. z tales excessus nō sūt nisi int̄ motores finiti vigoris. vñ s3 hūc modū. d. p̄bs pōm celi eē finita. z q̄ si i celo eēt p̄les stelle aut maiores q̄z sūt d̄strueret aut tardaret mot^o celi. Et d. p^o q̄ ista dubitatio ē maria dubitationū q̄ accidūt i hac scia z nō ē det̄miatū mibi nisi cū gr̄adi labore z i tpe vite mee nō modico. h̄ p^o. **C** hec igr̄ p̄na p̄bi. s. si i celo eēt p̄les stelle ul' maiores q̄z mō s̄t: celū nō moueret: ul' tardi^o mouēt q̄z mō mouet: p̄z: posito q̄ motor celi sit finiti i vigore: qz pō motoris d3 excedē pōz rei mote: sed si in celo eēt p̄les stelle ul' maiores q̄z mō s̄t pō motoris ul' nō excedēt pōz celi. z sic motor nō mouēt celū. ul' sic excedēt sic mō excedit. z sic tardi^o mouēt celū q̄z mō mouet. **C** Intelligēdū fm p^o sup 1° me thā^o. q̄ q̄libet orbis celestis hēt vñū motorē p̄iū ctū seu appropatū illi orbi: ita q̄ alī^o z alī^o orbis ē alī^o z alī^o mot^o appropat^o. z p̄ter motores appropatos ē vñū motorē sepat^o q̄ ē de^o gliosus. z pp̄ motū p̄iūctū mot^o celi ē i tpe. Successio enī mot^o celi ē a motore p̄iūcto q̄ ē finite vtus: z a motore sepatō hēt mot^o celi et̄nitatē. motor enī sepat^o ē ifinite motionis ut. d. p^o. z nisi eēt motor sepat^o motor p̄iūct^o nō mouēt p̄ tps ifi^o. **C** Ad cui^o itell'm ē sciē dū q̄ motor p̄iūct^o seu appropat^o mouet celū pp̄ motorē sepatū ut assil'et ei: q̄ motor appropat^o mouet ut p̄seruet suā p̄fectionē: sic hō aliquī ambulat ad p̄seruādū sanitatē quā hēt. z motor p̄iūct^o suā p̄fectionē p̄uat p̄ h̄ qz assil'at motori sepatō: z as similari nō p̄t motori sepatō nisi p̄ motū. z sic motor p̄iūct^o nō mouet celū nisi pp̄ motorē sepatū. s. ut assil'et ei. Motor enī sepat^o ē cā oīuz z motores p̄iūcti assil'ant motori sepatō p̄ h̄ q̄ sūt cāe rez: z nō s̄t cāe rez nisi p̄ h̄ qz p̄ motū celi p̄ducūt res in eē: z sic motores p̄iūcti assil'ant motori sepatō per motū. qz p̄ motū s̄t cāe rez: z p̄ h̄ assil'ant p̄ cāe oī uz. s3 utz motor sepat^o moueat ut finit t̄m ul' ut effi

Ad p̄maz q̄ōnem,

Confirmatio

p̄na qd cō.

Secūda qd cō.

Philalex. rō comii.

Errō ioan̄ nis ḡma.

Op̄i. aut.

Solo cō.

de aere et aqua sic est de corporibus solidis et mixtis et mixto primo: oportet omnes partes aeris vel aquae si mouentur. et sic oportet ipsas particulas moueri a primo motore usque ad fines. aliter unum corpus penetraret aliud corpus. Et si queratur a quo mouetur medium quando primo proiectis quiescit. dico quod prima pars medij cessante primo proiecte mouetur a seipsa rarefaciendo se. et sic mouetur secundam partem: et est piectum. et sic de alijs partibus. Intellegendum secundum aliquos quod piectio fit hoc modo. cum enim piectum separet a primo mouente diuidit violenter aeres in parte anteriori quo diuisio claudit aerem in parte posteriori. et aer sic clausus pellit piectum. si enim fit diuisio unius partis aeris. et clausio violenta alterius partis.

Hoc quidem autem motum: et totum motum. Nec quidem igitur in partibus aliquam quidem moueri: aliter quoniam quidem quiescit fit motus: et non continuus: sed uel. Aut enim conuenienter entium: aut tangentium. Non enim unum mouens sed hinc adiucit sunt. An et in aere et in aqua fit huiusmodi motus: quem dicunt quodammodo antiparistasis esse. Impossibile autem aliter opposita soluere nisi dicto modo: antiparistasis autem fit omnia moueri facit et mouere. quare et quiescit. Nunc autem uidetur unum aliquid quod continue mouetur a quocumque: non enim ab eodem.

Hec est prima particula primis primae particulae primae huiusmodi causa. in qua probatur ex predictis ostendit quod motus piectiois non est continuus sed uideatur continuus. et hec est quarta de annexis: quae probatur sic. Motor quod non habet unum motorem: sed multos motores sibi inuicem succedentes non est continuus. sed motus piectiois non habet unum motorem tantum. sed multos motores sibi inuicem succedentes: et prout se habentes in mouendo: quare primo mouet unum mouens. deinde mouet aliud mouens. ergo motus piectiois non est continuus quous uideatur esse continuus propter unitatem motus. iste autem motus fit in aqua: aut in aere quod sunt corpora de facili dissibilia. Quidam uero dicunt quod motus piectiois est antiparistasis. id est resistetia aeris. sed hoc est falsum: quare totus aer si resistit: et idem si resistetia aeris esset causa huiusmodi motus omnia si mouerentur: uel si quiescerent. quod est falsum. Sed si hoc nota. Primum est notandum quod quous motus piectiois quod est a diuersis motoribus non sit continuus. tamen aliqui per illi motus est ab uno motore. Et est sciendum quod motus quod est a pluribus motoribus corpora sibi inuicem succedentibus in mouendo non est continuus: ut si una candela transferatur de manu in manu sine quere media mensurata tempore medio ille motus candele non est continuus: quous tempus in quo mouetur sit continuus: quare motus continuus habet in quolibet instanti temporis mensuratis motum per quod in primo et ultimo instanti. sed hoc motus candele non habet esse in instanti medio inter tempus mensuratis motum unius motus: et motum alterius motus. quoniam in primo instanti nullus motus est motus. nec motus cetera a motore procedente. nec motus cetera a motore sequente: et ita est de motu piectiois qui fit a diuersis motibus inter quos cadit quies media mensurata tempore: et quous quies media cadit mensurata instanti. Et est notandum quod pluralitas motorum si mouentium idem modo non impedit unitatem motus: ut patet de motu nauis tracte a pluribus trahentibus: quod potest esse continuus quous sit a pluribus motoribus si mouentibus nauem. sed si plures motores mouerent nauem successive. scilicet unum post alium non esset unum motus continuus: quare inter motus causatos a diuersis motoribus caderet quies media mensurata tempore uel instanti. Sed dubium est si unum motorum moueat continue et alij motores

successiue currant cum illo motore in mouendo: utrum iste motus sit continuus: ut si unum habens moueat nauem continue et alij currant cum eo successiue alij motores ad mouendum utrum ille totus motus sit continuus. Dicendum ut mihi uideatur quod si ille unum motorum sufficiat ad causandum motum nauis tunc ille motus potest esse continuus: quous currant plures motores: quare tunc potest motus esse motus. per quolibet instanti temporis mensuratis motum. Et est intelligendum quod probatur 5. huiusmodi ubi dicitur quod ad unitatem et unitatem motus sufficiunt tria. scilicet unitas motus: temporis: et termini ad quem: ubi si mobili corpore habet tamen mouens quod motum. Unum si unitatem 4. requirunt ad unitatem naturalem motus. scilicet illa tria quae ubi dicitur requiri et 4. est unitas naturalis mouentis. et hoc ubi tamen unum motorum solum mouet. si enim plures motores sibi inuicem succedant in mouendo non est motus unum continuus.

Quoniam autem in his quae sunt necesse est esse motum primum. Dicendum autem unum est. Necesse autem unum magnitudinis alicuius esse. Non enim mouetur in partibile: et unius ab uno. Non enim erit continuus: sed habitus alter alteri diuisus.

Hec est prima pars primae particulae primae huiusmodi causa. in qua probatur unitatem iam declarata ostendit Aristoteles. primo motorem esse unum. et hec est quarta de annexis quae probatur sic. Dicitur motus continuus esse unius magnitudinis et unius motoris: sed primo motus est spatio continuus: ut probatur esse superius. ergo unius motoris: sed primo motorum mouet motum primo. ergo primo motorum est unum. maior pars quod tamen ad utrumque sui parte. quoniam cum indissibile non mouetur. ut probatur esse 6. huiusmodi. oportet quod omnis motus continuus sit unius magnitudinis. et idem patet ex 5. huiusmodi ubi probatur esse quod ad unitatem motus requiritur unitas naturalis mobilis. et autem pars maioris patet ex hoc. quare si sunt plures motores non est unum motus continuus ut iam probatur esse de motu piectiois. Si autem dicatur quod motus primi celi est a duobus motoribus: ut dicitur 2. superius 12. methaphisica. et tamen ille motus est continuus. Dicendum est quod motus potest esse a duplici motore duplici. scilicet uel si uel successiue. scilicet ab uno. 2. ab alio. Motor quod est a pluribus motoribus successiue non est unum et continuus. Motor tamen quod est a pluribus motoribus si potest esse unum et continuus. Uel forte potest iterum dicitur quod motus primi celi est a pluribus motoribus ut ab uno tanquam a motore effectiue et ab alio tanquam a motore ut finis. et sic est unum et continuus. Unum probatur hic cum dicitur unum motum unum habere motorem tamen intelligit de motore effectiue. quare et cetera.

Mouens igitur aut unum: aut motum mouet: aut immobile existens: si quidem igitur motum consequenter oportebit et mutari ipsa. Si autem moueri ab aliquo. Quare stabit: et uellet in ipsa moueri ab immobili. Hoc autem non necesse est simul mutare: sed semper poterit mouere infatigabile enim est sic mouere.

Hec est prima particula primae partis primae huiusmodi causa. in qua probatur quod primo motorum est unum probatur probatur quod primo motorum est infatigabilis: et hec est quarta de annexis huiusmodi libri quae probatur sic. Motor quod in mouendo non mouetur non fatigatur in mouendo: sed primo motorum in mouendo non mouetur. ergo primo motorum est infatigabilis. maior pars: quare causa fatigatiois non est alia: nisi quare motorum quoniam mouetur mouetur ut dicitur 2. superius. et hoc prouenit ei: quare est in materia. minor declaratur per hoc. quare si primo motorum in mouendo moueret: sequitur quod moueret ab alio et illud ab alio: et sic in istis. quod est inconueniens: ergo primo motorum in mouendo non mouetur. Unum sciendum quod causa fatigatiois motoris est: quare est in materia: bec enim est una causa fati

Quarta notaandum.

Et. co. 83.

43. conclusio de annexo.

42. conclusio de annexo.

Primum notandum

Secundum notandum.

Terminus notandum.

44. conclusio de annexo.

gatiōis motoris i mouēdo. s. eē i mā: z sine hac cā nō fatigaf motor. s. tñ qliter ista cā requiraf nō vī motū. Qliti enī motores exītes i mā nō fatiganf i mouēdo. ut p3 de motorib⁹ nālib⁹ cozpoz simpli. ciū: s. sufficiēs cā fatigatiōis motoris ē qz mobile ex se hēt motū p̄riū motui motoris. ut p3 i motu p̄gressiuo aialiu. aial enī fatigaf i mouēdo. qz cozp⁹ aial hēt motū p̄riū motui aie: ut vult 2° sup 2° ce. li z mūdi i p̄n^o. si tñ aliqs uelit p̄ fatigationē itelli gē debilitatē: ita qz idē sit motorē fatigari z moto rē debilitari posset dici qz sufficiēs cā fatigationis motoris est esse in materia: z hec est sufficiēs cau. sa debilitationis motoris.

Et regularis h̄ mot⁹ ē: aut solus: aut maxi me. Nō enī hēt mutationē: neqz vnā mo nēs. Opz at neqz qd mouet iuxta illd̄ ha bere mutationē quaten⁹ silis sit motus.

Hec ē 3^a p̄ticular 2^a p̄tis p̄ncipal̄ hui⁹ ca. in q̄ declaf qz motor p̄m⁹ ē regularis. z hec ē 45^a 2° h^o li. de anne ris q̄ p̄bat sic. Regularitas nō accidit i motu nisi ex h̄ qz motori accidit aliqs mot⁹ trāsmutatiōis: ut qz aliqn̄ vigoraf aliqn̄ debilitaf. sed p̄m⁹ motor ca ret oi trāsmutatiōe z oi mō trāsmutatiōis. q̄ p̄m⁹ mot⁹ cū sit a p̄ motore ē oino regularis. Cū 2° d. h̄ qz nos videm⁹ Aristo. op̄ari qz cozp⁹ celeste nō p̄t ex se p̄ suā nām recipe trāsmutationē. Et qz cā hui⁹ ē qz nō cōpōit ex mā z foza. z qz ē neciū ex se z nō ex alio ut Auicē. dic. Verūm̄ necitas ē i ip̄o modo recipiēdi in motore vno mō agēdi. hec 2°.

45. p̄ticular
trāsmutatio.

Dubium.

Responsio.

Sed dubitat hic. qz nō vī qz mot⁹ p̄mi celi sit re gularis: qz celū ē cozp⁹ solidū motū circult̄ z ptes circūferētiales ueloci⁹ mouent̄ q̄ ptes cētrales: q̄z to enī aliq̄ ps celi ē p̄pingoz circūferētie tāto uelo ci⁹ mouet: qz maiorē circulū describit i eodē tpe. s. ille mot⁹ ē irregularis cui⁹ vna ps ē uelocior z alia tardior. q̄ mot⁹ celi ē irregularis. C̄ dicēdū qz totū celū z q̄z ps celi sp̄ mouet eque ueloci⁹: ita qz nec aliq̄ ps celi mouet ueloci⁹ i vna pte t̄pis q̄z in alia. tñ vna ps celi ut ps circūferētiales sp̄ mouet uelo ci⁹ q̄z ps cētrales. i. q̄z ps p̄pingoz cētro. nec pp̄ h̄ ē mot⁹ irregularis. Cū breuit̄ mot⁹ hēt duplices ptes s. q̄sdā acceptas s. z d̄isionē mobilis: z q̄sdā acceptas s. z d̄isionē t̄pis. Ille mot⁹ est irregularis q̄ hēt vnā pte acceptā s. z d̄isionē t̄pis uelociorē alia pte acce pta s. z d̄isionē t̄pis. Si enī totū celū ut aliq̄ ps ce. li moueret ueloci⁹ i vna pte t̄pis q̄z eadē ps moue ret i alia pte t̄pis: tē mot⁹ ēet irregularis. s. nō ē ita. q̄ mot⁹ nō dī irregularis pp̄ h̄ qz vna ps accepta s. z d̄isionē mobilis ē uelocior q̄z alia. nec ex h̄ qz vna ps mobilis mouet ueloci⁹ q̄z alia. Unde p̄cedo qz vna pars p̄mi celi mouet ueloci⁹ q̄z alia sicut argu tū est. sed nec celum nec aliq̄ pars celi mouet uelo cius in vna pte t̄pis q̄z eadē pars in alia: z ideo mo tus celi est omnino regularis: ideo z c̄.

2. cō. 3. 4.

Questio.

Solutio.

Nec ē at: aut i medio: aut i circulo esse. Nec enī p̄n⁹ sūt: s. citi⁹ mouet̄ p̄xia mouē ti. h̄mōi at ē totū mot⁹. Ibi ergo ē mouēs
Hec ē 4^a p̄ticular 2^a p̄tis p̄ncipal̄ hui⁹ ca. in q̄ soluit̄ qdā qd̄ q̄rēs i q̄ loco ē motor celi. s. p̄m⁹ motor q̄ mouet p̄ t̄ps ism⁹: aut igif motor mouēs circularit̄ hēt eē in cētro spe: aut i circulo. Ista enī duo sūt p̄n⁹ spe. s. mediū circa qd̄ mouet̄ z circūferētia: qz ex illa est initiū mot⁹. Ista igif qd̄nē soluit̄ p̄bs. d. qz motor

p̄m⁹ ē i illo loco in q̄ actio ei⁹. i. motio ei⁹ magis ap paret: z ē magis eq̄lis ei. z qz actio p̄ magis ap paret i circūferētia: z motio ei⁹ ē illic magis eq̄lis q̄z motio i alia pte uel i alio circulo: iō motor p̄m⁹ attribuit̄ illi loco. s. sup̄me spe seu circūferētie sup̄ me spe. Cū p̄m⁹ motor ē i maxio circulo q̄ sp̄ vni formiter mouet̄. Et rō ē qz illd̄ qd̄ ē magis p̄pin quū motori mouet̄ ueloci⁹. z illd̄ qd̄ mouet̄ uelo ci⁹ magis appropinquat motori: s. circulus maxi m⁹ uelociissime mouet̄: iō p̄m⁹ motor ē i maxio cir culo. Cū 2° dic̄ p̄ h̄ac approximationē. s. moto ris ad mobile debem⁹ itelligē approximationē s. z eē z nō s. z locū. qd̄ enī nō est cozp⁹ nec ē i cozpe nec ē i loco. Et 2° dic̄ hic qz oēs leges p̄ueniūt in hoc s. qz de⁹ hitat i celo. C̄ Notādū ēt fm̄ 2° m̄ hic dicē tē sic. Declaratū ē i libro de motib⁹ aialiu s. z locuz. qz oē qd̄ mouet̄ hēt cozp⁹ gescēs circa qd̄ uoluit̄. z qz v̄t⁹ gescētis d̄z eē firmior v̄tute illi⁹ qd̄ mouet̄. z si alr eēt totū expelleret̄ exītia. igif mundus his duab⁹ p̄ficiat̄ v̄tutib⁹. s. v̄tute gesc̄: z v̄tute mouēdi q̄ ē p̄ria illi. C̄ Intelligēdū qz oē motū s. z locū in itit̄ alicui geti ut p3 i motu aialis. z si v̄t⁹ mouēs aial i loco eēt fortior i mouēdo q̄z v̄t⁹ p̄ quā t̄ra gescit in gescēdo: aial i motu suo expellēt̄ gescēs cui in itit̄ a loco suo. s. nō ē sic de motu celi: z de gete totū ter re. Et q̄uis mot⁹ celi regrat̄ gescēs circa qd̄ moue tur: tñ nō in itit̄ illi: nec in itit̄ ad remouēdū t̄ra a lo co suo. t̄ra igif sp̄ gescit: qz nō hēt cās q̄ possint ip sam amouē a loco suo. Cū cā get̄ t̄re ē a p̄n⁹ cāruz q̄ p̄nt̄ amouē t̄ra a suo loco. z h̄ dic̄ 2° i de sba oz bis. C̄ S. dubitat̄ circa illā p̄positionē ubi dī qz illd̄ mouet̄ ueloci⁹ qd̄ ē p̄pinqui⁹ motori. s. enī nō vī uey: qz spa lune q̄ maxie distat a motore cōplet cursū suū i miori tpe q̄z ē mēsis: z nō s. z cursū alio rū. s. saturn⁹ p̄ cōputatiōez astroz cōplet cursū suū i mille annis. z q̄to planeta ē sup̄i⁹ tāto cōplet cur sū suū i miori tpe. C̄ Ad h̄ dī qz quāto spa ē sup̄ior tāto ueloci⁹ mouet̄ motu rāpto. qz i eq̄li tpe descri bit maiorē circulū. tñ s. z motū p̄priū spe iferiores ueloci⁹ mouent̄ q̄z spe sup̄iores: qz in miori tpe cō plet̄ cursus suos. Uel p̄t̄ alr dici. s. qz spe sup̄io res sūt m̄to maiores q̄z spe iferiores: iō possum⁹ di cē qz ueloci⁹ mouet̄ motib⁹ p̄prijs: s. i pluri tpe cō plet̄ cursus suos. Cū qz spe sup̄iores sūt maiores iō regrūt plus de tpe ad cōplēdū cursus suos. nec pp̄ h̄ mouent̄ tardi⁹ q̄z spe iferiores. C̄ S. magis dubitū vī eē: qz videm⁹ sensibilt̄ qz exīis i cētro mo uēs circulū ueloci⁹ mouet̄ ptes circūferētiales q̄z ptes cētrales. v. g. Exīis i medio rote: ul̄ iuxta me diū si moueat̄ rota ptes rote iuxta mediū tardius mouent̄ q̄z ptes remotiores a medio: ut ptes iux ta circūferētia. z tñ ptes iuxta mediū rote sūt p̄pin gores motori q̄z ptes circūferētiales. qz aut̄ ptes circūferētiales ueloci⁹ moueāt̄ p3 māifeste: qz i eq̄ li tpe describit maiorē circulū. z sic p3 qz ptes p̄pi quiores motori nō mouent̄ ueloci⁹. C̄ Ad illd̄ di co qz rō p̄bi nō ē dem̄ratiua ad p̄bādū p̄m⁹ motorē eē i maxio circulo. s. ē p̄babil̄ t̄ni: z maxie hēt p̄ba bilitatē ubi mobilia sūt abinuicē sepata z nō colle giata adiuicē ita qz qd̄libet p̄t p̄ se moueri alio nō exīte moto. C̄ Intelligēdū qz cētrū z circūferētia dicunt̄ eē p̄n⁹ spere: qz spere diffinit̄ p̄ hec duo. Dif finitio enī spe ē qz ē cozp⁹ solidū vna sup̄ficie p̄tētū in cuius medio est centrum: a quo oēs linee ducte ad circūferentiam sunt equales.

Ide primo
cc. 1 cō 22, z
96. z 100.
Et 2. celi. t.
42. z c. 74.

Dubium.

Responsio.

Replca.

Responsio.

L. 6, 85

Abet aut dubitatione si ptingat ali
b qd qd mouet moue continue: s no
sicut impelles iterum z iterum in
consequenter esse continue.

Dubium

¶ Nec est 5^a p^o p^oca. in q^o p^obs mo
uet z soluit quada dubitatione: qm dubitat q^olit
aligs motor pot p^otinue z sp moue. Et ro dubita
tionis est. qz illd qd sp mouet p^otinue: ul mouet ut
pellēs ul sicut trahēs. s nec pellēs: nec trahēs p^ot
sp p^otiue mouē: qz tā pellēs q^o trahēs alr se hēt ad
illd qd mouet in p^on^o mor^o: z in fine. qz ul est p^opin
quius uel remoti^o. z per p^ons nō p^ot sp mouē p^otiue.

¶ Aut eni ipm opz ipellē. aut trahere: aut
utraqz: aut aliqd aliō p^origēs aliō ab alio:
sic oli dem ē i his: q^o p^ouicunt. Si aut cū di
uisibilis sit aer: aut aq mouer: s sic sp mo
tus: utrobiqz aut nō pole ē motū vnū eē:
s hitū: solus itaqz p^otinu^o ē: quē mouet im
mobile. Semp eni s^olr se hīs z ad id qd
mouet similiter se habebit z continue.

Solutio
sub.

¶ Soluit illā dubitationē dicēs q^o nullū mouēs mo
tū hēt causare motū sp p^otinuū. Necessē ē eni dicē
q^o mobile qd p^otinue videt moueri: aut mouet ime
diatē p totū motū ab ipō mouēte moto. aut p mul
ta media: q^orū vnū tāgit aliō sic accidit i motu p^oie
ctiōis. z ista dubitatio hēt e^olit^o locū: siue mouēs
motū moueat impellēdo: siue trahēdo: siue utroqz
mō. ¶ Solo igit ist^o dubitatiois ē: q^o motor celi
ē motor imo^o. z nec ē corp^o: nec foza i corpe. z iō
nec mouet trahēdo nec mouet ipellēdo. Unde mo
tor corpore^o nō pōt sp cōtinue mouē: qz nō mouet
nisi pellēdo nel trahēdo. ¶ Intelligēdū q^o p motū
p^otinuū i p^oposito p^obs itelligit motū simplicē z re
gularē: qz eni mot^o p^om^o est oino simp^o z regularis:
ideo cōcludit Aristoteles q^o motor est imobilis
z incorporeus. quare z c.

¶ Determinat at his māifestū ē: qm ipole ē
p^omū mouēs z imobile hēre aliquā ma
gnitudinē: si eni magnitudinē hēt: necē ē:
aut finitā ipaz eē. aut infinitā. Infinitā qdē
igit q^o nō p^origit magnitudinē eē: oñsū ē p^o
us i phisicis. Qd at ipole ē finitā hēre infi
nitā pōm: z qd ipole est a finito moueri
aliqd s infinitū tps: dem^oratū ē nūc. P^om
cipiū at mouēs p^opetuū mouet motū z in
finito tpe. Māifestus itaqz q^o idisibile ē z
ipartibile: z nullā hīs magnitudinem.

6. cōclusio
huius libri

¶ Nec ē 3^a p^o p^oca. i q^o Aristo. det^omiat de im
partibilitate p^omi motoris ofidēs q^o p^om^o mouēs im
mobile ē imptibile nullā hīs magnitudinē. z hec
ē 6^a p^o p^oca. i q^o Lico. q^o p^obat sic. Qd nō est in
magnitudie ē ipartibile nullā hīs magnitudinē.
s p^om^o mouēs imobile nō ē in magnitudie. q^o ē im
partibile nullā hīs magnitudinē. maior p^oz de se.
z mior decl^oaf. s. q^o p^om^o motor nō ē i magnitudie:
qz si eēt i magnitudie: aut igit i magnitudie finita:
aut i magnitudie infinita. nō in magnitudie isti^o: qz
nulla magnitudo ē infinita: ut p^oz 3° hui^o. nec ēt est in
magnitudie finita. qz p^om^o motor ē vtug isti^o cū mo

L. 6, 62

ueat p tps isti^o: s i magnitudie fini^o nō ē vt^o isti^o ut p^o
us pbatū ē i h^o ca. p^om^o igit motor nec ē corp^o: nec in
corpe. s ē idisibil^o ipartibil^o nullā hīs magnitudi
nē. ¶ Nota q^o cū p^obs. d. q^o p^om^o motor ē vtug isti^o:
itelligit q^o ē vtug isti^o i duratiōe z vt^o isti^o i duratio
ne nō pōt eē i magnitudie finita cōposita ex mā q^o
ē i pō ad eē: z ex foza q^o p^ostituit in eē p subm: qz si
vtus infinita i duratiōe eēt in tali magnitudine se
queret q^o illa vtus eēt infinita in vigore ut declara
tū est superi^o. z per p^ons moueret magnitudinē q^o ē
in nō tpe: qz inter vtutem motiūā motoris: z vtutē
resistitiūā mobilis nō eēt aliqua p^oportio.

Notab

¶ Finit expositio Gualterij de Burlei Anglici in li
bros octo de phisico auditu Aristot^o. vna cū qōne
eiusdē Gualterij de p^oistati z ulti^o. Venetijs im
pressa p Simonē de Luere: in su dñi Andree Lor
resani de Asula. 25. augusti. 1507. Feliciter.

¶ Incipit tabula dubioz q^o in h^o ope ptractant. Et
nota q^o p^omus numerus indicat chartas. secundus
vo colūnas. a. vo citra mediū colūne. b. autem ul
tra mediū eiusdē colūne.

Dubia primi libri.

- Utrū ad pfectā notitiā hūdā de aliq^o cāto oportet
at p^ocognoscere oēs causas. charta. 5. col. 4. b.
- Utrū eadē sint notiora nobis z nāe. c. 6. col. 4. b.
- Utrū in scia nāli sit duplex p^ocessus vn^o ab effectu
ad causam: alius ecōuerso. c. 7. col. 2. b.
- Utrū mixta composita ex elementis sint nobis p^ou
us nota. c. 8. col. 1. a.
- Utrū illud qd significat per nomē diffinitū sit notū
us illo quod significat diffinitio. c. 8. col. 1. a.
- Utrū species componatur ex genere z differētia
tanqz ex causis. c. 9. col. 2. b.
- Utrū gen^o cōponat ex suis spēbus. c. 9. col. 3. b.
- Utrum magis vniuersalia sint nobis p^ouē nota qz
minus vniuersalia. c. 9. col. 4. a.
- Utrum artifex communis habeat arguere cōtra
negantes sua p^oncipia. c. 11. col. 4. b.
- Utrū nālis hēt supponere motū eē. c. 12. col. 2. b.
- Utrum ens dicatur multipliciter ut de decem pre
dicamentis. c. 12. col. 4. b.
- Utrum ens dicatur de decem predicamentis eq
uoce. c. 12. col. 4. b.
- Utrū quantitas sit genus infiniti. c. 13. col. 2. a.
- Utrum punctus: linea: superficies: distinguantur
a corpore. c. 13. col. 2. b.
- Utrū suba z q^ontitas realr distiguant. c. 14. col. 4. b.
- Utrum omnes partes simul sumpte sint idem qd
totum. c. 15. col. 4. b.
- Utrū quiescēte toto continuo possit pars moueri
fm locum. c. 17. col. 3. b.
- Utrum diffiniens z diffinitum respectu eiusdem
sint idem. c. 19. col. 1. a.
- Utrū sit dare minimum naturale. c. 21. col. 2. b.
- Utrū oē qd g^onat g^onet ex suo p^orio. c. 23. col. 4. a.
- Utrū p^oma p^oncipia semp maneāt. c. 24. col. 4. b.
- Utrum sequaf. due sunt contrarietates. ergo due
sunt nature eis subiecte. c. 26. col. 2. a.
- Utrū mā p^o sit aliqd i actu hīs formā. c. 30. col. 2. a.
- Utrum illud ex quo aliquid generatur sit ens uel
nō ens. c. 32. col. 2. a.
- Utrū mā p^o appetat sui corruptionē. c. 34. col. 1. a.
- Utrum p^ouatiō possit esse causa appetitus mate